UNJONI EWROPEA

IL-PARLAMENT EWROPEW | **IL-KUNSILL**

Brussell, 13 ta' Lulju 2023
(OR. en)

2021/0203 (COD) | **PE-CONS 15/23**

ENER 175
ENV 332
TRANS 127
ECOFIN 307
RECH 119
CLIMA 177
IND 160
COMPET 296
CONSOM 113
CODEC 540

ATTI LEĠISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett:	DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955

DIRETTIVA (UE) 2023/…
TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta’...

dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955
(riformulazzjoni)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 194(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[1],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni[2],

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja[3],

---

1 ĠU C 152, 6.4.2022, p. 134.
2 ĠU C 301, 5.8.2022, p. 139.
3 Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-11 ta' Lulju 2023. [(ĠU …)/(għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali)] u d-Deċiżjoni tal-Kunsill ta’….

Billi:

(1) Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] ġiet emendata b'mod sostanzjali kemm-il darba[2]. Peress li għandhom isiru iżjed emendi, jenħtieġ li dik id-Direttiva tiġi riformulata fl-interess taċ-ċarezza.

(2) Fil-Komunikazzjoni tagħha tas-17 ta' Settembru 2020 dwar "It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 - Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna" (il-"Pjan dwar il-Mira Klimatika"), il-Kummissjoni pproponiet li żżid l-ambizzjoni klimatika tal-Unjoni billi żżid il-mira tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra (GHG) għal mill-inqas 55 % taħt il-livelli tal-1990 sal-2030. Din hija żieda sostanzjali meta mqabbla mal-mira għat-tnaqqis eżistenti ta' 40 %. Il-proposta wettqet l-impenn tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Diċembru 2019 dwar "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew" (il-"Patt Ekoloġiku Ewropew") li jiġi ppreżentat pjan komprensiv biex il-mira tal-Unjoni għall-2030 tiżdied għal 55 % b'mod responsabbli. Hi konformi wkoll mal-objettivi tal-Ftehim ta' Pariġi adottat fit-12 ta' Diċembru 2015 taħt il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (il-"Ftehim ta' Pariġi") li ż-żieda fit-temperatura dinjija tinżamm ferm inqas minn 2 °C u jissoktaw l-isforzi biex tinżamm f'1,5 °C.

---

1 Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar l-effiċjenza fl-enerġija, li temenda d-Direttivi 2009/125/KE u 2010/30/UE u li tħassar id-Direttivi 2004/8/KE u 2006/32/KE (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1).

2 Ara l-Parti A tal-Anness XVI.

(3) Il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tal-10 u l-11 ta' Diċembru 2020 approvaw il-mira vinkolanti ta' tnaqqis domestiku tal-Unjoni għall-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra ta' mill-inqas 55% sal-2030 meta mqabbla mal-1990. Il-Kunsill Ewropew ikkonkluda li l-ambizzjoni klimatika jeħtieġ tiżdied b'mod li jixpruna tkabbir ekonomiku sostenibbli, joħloq l-impjiegi, jipprovdi benefiċċji tas-saħħa u tal-ambjent għaċ-ċittadini tal-Unjoni, u jikkontribwixxi għall-kompetittività dinjija fit-tul tal-ekonomija tal-Unjoni billi jippromwovi l-innovazzjoni fit-teknoloġiji ekoloġiċi.

(4) Biex timplimenta dawk l-objettivi, il-Kummissjoni, fil-komunikazzjoni tagħha tad-19 ta' Ottubru 2020 dwar "Programm ta' Ħidma tal-Kummissjoni 2021 - Unjoni ta' vitalità f'dinja ta' fraġilità", ħabbret pakkett leġiżlattiv biex jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra b'mill-inqas 55 % sal-2030 (il-"pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 %"), u biex tinkiseb Unjoni Ewropea newtrali għall-klima sal-2050. Dak il-pakkett ikopri firxa wiesgħa ta' oqsma ta' politika, fosthom l-effiċjenza enerġetika, l-enerġija rinnovabbli, l-użu tal-art, il-bidla fl-art u l-forestrija, it-tassazzjoni fuq l-enerġija, il-kondiviżjoni tal-isforzi u l-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet.

(5) L-għan tal-pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 %" huwa li jissalvagwardja u joħloq l-impjiegi fl-Unjoni u jippermetti lill-Unjoni jkollha pożizzjoni dominanti fl-iżvilupp u l-adozzjoni ta' teknoloġiji nodfa fit-tranżizzjoni enerġetika globali, inkluż soluzzjonijiet tal-effiċjenza enerġetika.

(6) Il-projezzjonijiet jindikaw li, jekk issir implimentazzjoni sħiħa tal-politiki attwali, it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra sal-2030 ikun madwar 45 % meta mqabbel mal-livelli tal-1990, jekk jiġu esklużi l-emissjonijiet u l-assorbimenti tal-użu tal-art, u madwar 47 %, jekk dawk jiġu inklużi. Għaldaqstant, il-Pjan dwar il-Mira Klimatika jipprevedi sett ta' azzjonijiet meħtieġa fis-setturi kollha tal-ekonomija u reviżjonijiet tal-istrumenti leġiżlattivi ewlenin biex tintlaħaq din l-ambizzjoni klimatika akbar.

(7) Fil-komunikazzjoni tagħha tat-28 ta' Novembru 2018 dwar "Pjaneta Nadif għal kulħadd - Viżjoni strateġika Ewropea fit-tul għal ekonomija għanja, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima", il-Kummissjoni ddikjarat li l-effiċjenza enerġetika hija qasam ewlieni ta' azzjoni, li mingħajru d-dekarbonizzazzjoni sħiħa tal-ekonomija tal-Unjoni ma tistax tinkiseb. Il-ħtieġa li jinħatfu opportunitajiet tal-iffrankar tal-enerġija kosteffettiv wasslet għall-politika attwali tal-Unjoni dwar l-effiċjenza enerġetika. F'Diċembru 2018, iddaħħlet mira ewlenija ġdida tal-Unjoni għall-effiċjenza enerġetika sal-2030 ta' mill-inqas 32,5 %, meta mqabbla mal-użu tal-enerġija previst fl-2030, bħala parti mill-Pakkett Enerġija Nadifa għall-Ewropej Kollha, li kellu l-għan li jqiegħed l-effiċjenza enerġetika qabel kollox, jikseb tmexxija globali fl-enerġiji rinnovabbli u jagħti offerta ġusta lill-konsumaturi.

(8) Il-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanja l-Pjan dwar il-Mira Klimatika wriet li, biex tinkiseb iż-żieda fl-ambizzjoni klimatika, it-titjib fl-effiċjenza enerġetika jeħtieġ li jiżdied b'mod sinifikanti mil-livell attwali ta' 32,5 %.

(9) Żieda fil-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni għall-2030 tista' tnaqqas il-prezzijiet tal-enerġija u tkun kruċjali fit-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, akkumpanjata minn żieda u adozzjoni tal-elettrifikazzjoni, l-idroġenu, l-e-fjuwils u teknoloġiji rilevanti oħra meħtieġa għat-tranżizzjoni ekoloġika, inkluż fis-settur tat-trasport. Anke bit-tkabbir rapidu fil-ġenerazzjoni tal-elettriku rinnovabbli, l-effiċjenza enerġetika tista' tnaqqas il-ħtieġa ta' kapaċità ġdida ta' ġenerazzjoni tal-enerġija u tal-kostijiet marbuta mal-ħżin, it-trażmissjoni u d-distribuzzjoni. Iż-żieda fl-effiċjenza enerġetika hija partikolarment importanti wkoll għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija tal-Unjoni bi tnaqqis tad-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjoni tal-fjuwils mill-pajjiżi terzi. L-effiċjenza enerġetika hija waħda mill-aktar miżuri nodfa u kosteffiċjenti li biha tiġi indirizzata dik id-dipendenza.

(10) It-total tal-kontributi nazzjonali kkomunikati mill-Istati Membri fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom għall-enerġija u l-klima ma jilħaqx il-mira tal-Unjoni ta' 32,5 %. Il-kontributi jkunu jwasslu għal tnaqqis kollettiv ta' 29,7 % għall-konsum tal-enerġija primarju u ta' 29,4 % għall-konsum tal-enerġija finali, meta mqabbla mal-projezzjonijiet mix-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2007 għall-2030 tal-Kummissjoni. Dan jissarraf f'distakk ta' ambizzjoni kollettiva ta' 2,8 punti perċentwali għall-konsum tal-enerġija primarja u ta' 3,1 punti perċentwali għall-konsum tal-enerġija finali għall-EU-27.

(11) Għadd ta' Stati Membri ppreżentaw pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima ambizzjużi, li ġew ivvalutati mill-Kummissjoni bħala "suffiċjenti", u li kien fihom miżuri li jippermettu lil dawk l-Istati Membri jikkontribwixxu għall-ilħuq tal-miri kollettivi għall-effiċjenza enerġetika bi proporzjon akbar mill-medja tal-Unjoni. Barra minn hekk, għadd ta' Stati Membri ddokumentaw "sforzi bikrija" fil-kisba tal-iffrankar tal-enerġija, jiġifieri ffrankar tal-enerġija ogħla mit-trajettorji medji tal-Unjoni f'dawn l-aħħar snin. Iż-żewġ każijiet huma sforzi sinifikanti li jenħtieġ li jiġu rikonoxxuti u jenħtieġ li jiġu inklużi fil-projezzjonijiet tal-immudellar futuri tal-Unjoni u li jistgħu jservu bħala eżempji tajbin ta' kif l-Istati Membri kollha jistgħu jaħdmu fuq il-potenzjal tal-effiċjenza enerġetika tagħhom biex iwasslu benefiċċji sinifikanti għall-ekonomiji u s-soċjetajiet tagħhom.

(12) F'xi każijiet, is-suppożizzjonijiet użati mill-Kummissjoni fix-Xenarju ta' Referenza tagħha tal-2020 għall-UE u s-suppożizzjonijiet użati minn xi Stati Membri għax-xenarji ta' referenza tagħhom li jirfdu l-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima tagħhom huma differenti. Dan jista' jwassal għal diverġenzi fir-rigward tal-kalkolu tal-konsum ta' enerġija primarja iżda ż-żewġ approċċi huma validi fir-rigward tal-konsum tal-enerġija primarja.

(13) Filwaqt li l-potenzjal tal-iffrankar tal-enerġija għadu qawwi fis-setturi kollha, hemm sfida partikolari relatata mat-trasport għax dan hu responsabbli għal aktar minn 30 % tal-konsum tal-enerġija finali, u relatata mal-bini għax 75 % tal-binjiet fl-Unjoni għandhom rendiment baxx fl-użu tal-enerġija. Settur li l-importanza tiegħu qed tiżdied maż-żmien hu s-settur tal-ICT (it-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni), li hu responsabbli għal 5 sa 9 % tal-użu totali tal-elettriku fid-dinja u għal aktar minn 2 % tal-emissjonijiet globali. Fl-2018, iċ-ċentri tad-data ammontaw għal 2,7 % tad-domanda tal-elettriku fl-EU-28. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni, fil-komunikazzjoni tad-19 ta' Frar 2020 "Insawru l-futur diġitali tal-Ewropa" (l-"Istrateġija Diġitali tal-Unjoni"), diġà tisħaq fuq il-ħtieġa ta' ċentri tad-data sostenibbli u effiċjenti ħafna fl-użu tal-enerġija, u ta' miżuri tat-trasparenza għall-operaturi tat-telekomunikazzjoni rigward l-impronta ambjentali tagħhom. Barra minn hekk, jenħtieġ li titqies ukoll iż-żieda possibbli fid-domanda għall-enerġija tal-industrija li tista' tirriżulta mid-dekarbonizzazzjoni tagħha, b'mod partikolari għall-proċessi intensivi fl-enerġija.

(14) Il-livell ogħla ta' ambizzjoni jeħtieġ promozzjoni aktar soda tal-miżuri kosteffettivi tal-effiċjenza enerġetika fl-oqsma kollha tas-sistema tal-enerġija u fis-setturi rilevanti kollha, meta l-attività tkun taffettwa d-domanda għall-enerġija, bħas-setturi tat-trasport, tal-ilma u tal-agrikoltura. Bit-titjib fl-effiċjenza enerġetika tul il-katina kollha tal-enerġija, inkluż il-ġenerazzjoni, it-trażmissjoni, id-distribuzzjoni u l-użu finali tal-enerġija, se jgawdi l-ambjent, jitjiebu l-kwalità tal-arja u s-saħħa pubblika, jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra, tiżdied is-sigurtà tal-enerġija bit-tnaqqis tal-ħtieġa tal-importazzjoni tal-enerġija, b'mod partikolari tal-fjuwils fossili, jonqsu l-kostijiet tal-enerġija għall-unitajiet domestiċi u għall-kumpaniji, jitwieżnu l-persuni fil-faqar enerġetiku, u tingħata spinta lill-kompetittività, lill-impjiegi u lill-attività ekonomika fl-ekonomija kollha. It-titjib fl-effiċjenza enerġetika b'hekk itejjeb il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini, filwaqt li jikkontribwixxi għat-trasformazzjoni tar-relazzjonijiet tal-enerġija tal-Unjoni ma' pajjiżi terzi sħab lejn il-kisba tan-newtralità klimatika. Dan jikkonforma mal-impenji tal-Unjoni li saru fil-qafas tal-Unjoni tal-Enerġija u l-aġenda dinjija dwar il-klima stabbiliti mill-Ftehim ta' Pariġi. It-titjib tal-prestazzjoni tal-enerġija ta' diversi setturi għandu l-potenzjal li jrawwem ir-riġenerazzjoni urbana, inkluż it-titjib tal-bini, u l-bidliet fix-xejriet tal-mobilità u l-aċċessibbiltà, filwaqt li jippromwovi għażliet aktar effiċjenti, sostenibbli u affordabbli.

(15) Din id-Direttiva tagħmel pass 'il quddiem lejn in-newtralità klimatika sal-2050, li permezz tagħha l-effiċjenza enerġetika tiġi ttrattata bħala sors ta' enerġija minnha nnifisha. Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" huwa prinċipju kumplessiv li jenħtieġ li jitqies fis-setturi kollha, lil hinn mis-sistema tal-enerġija fil-livelli kollha, inkluż fis-settur finanzjarju. Is-soluzzjonijiet tal-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li jitqiesu bħala l-ewwel għażla fid-deċiżjonijiet ta' politika, tal-ippjanar u tal-investiment meta jiġu stabbiliti regoli ġodda għan-naħa tal-provvista u għal oqsma oħra ta' politika. Filwaqt li l-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jenħtieġ li jiġi applikat mingħajr preġudizzju għal obbligi legali, objettivi u prinċipji oħra, tali obbligi, objettivi u prinċipji jenħtieġ li ma jxekklux l-applikazzjoni tiegħu jew iwasslu għal eżenzjonijiet mill-applikazzjoni tal-prinċipju. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tiżgura li l-effiċjenza enerġetika u r-rispons tad-domanda jkunu jistgħu jikkompetu b'termini ekwi mal-kapaċità tal-ġenerazzjoni. Irid isir titjib fl-effiċjenza enerġetika kull meta dan ikun iżjed kosteffettiv minn soluzzjonijiet ekwivalenti fuq in-naħa tal-provvista. Dak jenħtieġ jgħin biex jiġu sfruttati d-diversi benefiċċji tal-effiċjenza enerġetika għall-Unjoni, b'mod partikolari għaċ-ċittadini u għan-negozji. L-implimentazzjoni ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li tkun prijorità wkoll biex jittaffa l-faqar enerġetiku.

(16) L-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li tiġi rikonoxxuta bħala element kruċjali u kunsiderazzjoni ta' prijorità fid-deċiżjonijiet futuri tal-investiment dwar l-infrastruttura tal-enerġija tal-Unjoni. Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jenħtieġ li jiġi applikat filwaqt li jitqiesu qabelxejn l-approċċ tal-effiċjenza tas-sistema u l-perspettiva soċjetali u tas-saħħa, u filwaqt li tingħata attenzjoni għas-sigurtà tal-provvista, l-integrazzjoni tas-sistema tal-enerġija u t-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika. Għaldaqstant, il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel " jenħtieġ li jgħin biex tiżdied l-effiċjenza tas-setturi individwali tal-użu aħħari u tas-sistema tal-enerġija kollha kemm hi. L-applikazzjoni tal-prinċipju jenħtieġ li tappoġġa wkoll l-investimenti f'soluzzjonijiet effiċjenti fl-enerġija li jikkontribwixxu għall-objettivi ambjentali tar-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

[1] Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investiment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088 (ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13).

(17) Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" huwa previst fir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] u jinsab fil-qalba tal-Istrateġija tal-UE għall-Integrazzjoni tas-Sistema tal-Enerġija stipulata fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Lulju 2022. Filwaqt li l-prinċipju hu bbażat fuq il-kosteffettività, l-applikazzjoni tiegħu għandha implikazzjonijiet usa' mill-perspettiva tas-soċjetà. Dawk l-implikazzjonijiet jistgħu jvarjaw skont iċ-ċirkostanzi u jenħtieġ li jiġu evalwati bir-reqqa permezz ta' metodoloġiji robusti ta' analiżi tal-kostbenefiċċji li jqisu l-benefiċċji multipli tal-effiċjenza enerġetika. Il-Kummissjoni ħejjiet linji gwida apposta għall-operazzjoni u l-applikazzjoni tal-prinċipju, billi pproponiet għodod speċifiċi u eżempji ta' applikazzjoni f'diversi setturi. Il-Kummissjoni ħarġet ukoll rakkomandazzjoni lill-Istati Membri li tibni fuq ir-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva u titlob azzjonijiet speċifiċi b'rabta mal-applikazzjoni tal-prinċipju. L-Istati Membri jenħtieġ li jqisu bis-sħiħ dik ir-rakkomandazzjoni u jkunu ggwidati minnha fl-implimentazzjoni tal-prinċipju tal-effiċjenza enerġetika fil-prattika.

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija u tal-Azzjoni Klimatika, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 663/2009 u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 94/22/KE, 98/70/KE, 2009/31/KE, 2009/73/KE, 2010/31/UE, 2012/27/UE u 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kunsill 2009/119/KE u (UE) 2015/652 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1).

(18) Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jimplika l-adozzjoni ta' approċċ olistiku, li jqis l-effiċjenza kumplessiva tas-sistema tal-enerġija integrata, is-sigurtà tal-provvista u l-kosteffettività u jippromwovi l-aktar soluzzjonijiet effiċjenti għan-newtralità klimatika fil-katina totali tal-valur, mill-produzzjoni tal-enerġija u t-trasport tan-network sal-konsum tal-enerġija finali, sabiex jinkisbu effiċjenzi kemm fil-konsum tal-enerġija primarja kif ukoll fil-konsum tal-enerġija finali. Dak l-approċċ jenħtieġ li jqis il-prestazzjoni tas-sistema u l-użu dinamiku tal-enerġija, fejn ir-riżorsi orjentati lejn id-domanda u l-flessibbiltà tas-sistema huma kkunsidrati bħala soluzzjonijiet ta' effiċjenza enerġetika.

(19) Biex jitħalla impatt, il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jenħtieġ li jiġi applikat b'mod konsistenti minn dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet nazzjonali, reġjonali, lokali u settorjali fix-xenarji u d-deċiżjonijiet ta' politika, tal-ippjanar u ta' investiment ewlenin rilevanti kollha – jiġifieri l-investimenti fuq skala kbira b'valur aktar minn EUR 100 000 000 kull wieħed jew EUR 175 000 000 għall-proġetti infrastrutturali tat-trasport – li jaffettwaw il-konsum jew il-provvista tal-enerġija. Għal applikazzjoni tajba tal-prinċipju jenħtieġ li tintuża l-metodoloġija korretta tal-analiżi tal-kostbenefiċċji, jiġu stabbiliti kundizzjonijiet abilitanti għal soluzzjonijiet effiċjenti fl-enerġija, u jsir monitoraġġ xieraq. L-analiżijiet kostbenefiċċji jenħtieġ li jiġu żviluppati u mwettqa b'mod sistematiku, jenħtieġ li jkunu bbażati fuq l-aktar informazzjoni aġġornata dwar il-prezzijiet tal-enerġija u jenħtieġ li jinkludu xenarji għaż-żieda fil-prezzijiet, bħal pereżempju minħabba tnaqqis fil-kwoti tal-iskema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet tal-Unjoni (EU ETS) skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], sabiex jiġi pprovdut inċentiv biex jiġu applikati miżuri ta' effiċjenza enerġetika. Jenħtieġ li tingħata prijorità lis-soluzzjonijiet min-naħa tad-domanda fejn ikunu aktar kosteffettivi mill-investimenti fl-infrastruttura tal-provvista tal-enerġija biex jintlaħqu l-objettivi tal-politika. Il-flessibbiltà min-naħa tad-domanda tista' ġġib benefiċċji usa' fil-qasam ekonomiku, ambjentali u soċjetali għall-konsumaturi u għas-soċjetà b'mod ġenerali, inkluż għall-komunitajiet lokali, u tista' żżid l-effiċjenza tas-sistema tal-enerġija u tnaqqas il-kostijiet tal-enerġija, pereżempju billi tnaqqas il-kostijiet operazzjonali tas-sistema biex jorħsu t-tariffi għall-konsumaturi kollha. L-Istati Membri jenħtieġ li jqisu l-benefiċċji potenzjali tal-flessibbiltà min-naħa tad-domanda bl-applikazzjoni tal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" u meta rilevanti jikkunsidraw ir-rispons tad-domanda kemm fil-livell ċentralizzat kif ukoll deċentralizzat, il-ħżin tal-enerġija, u soluzzjonijiet intelliġenti bħala parti mill-isforzi tagħhom biex iżidu l-effiċjenza tas-sistema tal-enerġija integrata.

[1] Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi skema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Unjoni u li temenda d-Direttiva 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

(20) Meta tivvaluta l-valuri tal-proġetti għall-fini tal-applikazzjoni tal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel", il-Kummissjoni, fir-rapport tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, jenħtieġ li tivvaluta, b'mod partikolari, jekk u b'liema mod il-limiti jiġu applikati b'mod effettiv f'kull Stat Membru.

(21) Il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jenħtieġ li jiġi applikat dejjem b'mod proporzjonali, u r-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva jenħtieġ li ma jkunux jinvolvu obbligi sovrapposti jew kunfliġġenti fuq l-Istati Membri, meta l-applikazzjoni tal-prinċipju tkun żgurata direttament b'leġiżlazzjoni oħra. Dan jaf ikun il-każ għall-proġetti ta' interess komuni inklużi fil-lista tal-Unjoni skont l-Artikolu 3 tar-Regolament (EU) 2022/869 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], li jintroduċi r-rekwiżiti biex il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jitqies qabelxejn fl-iżvilupp u l-valutazzjoni ta' dawk il-proġetti.

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2022/869 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2022 dwar linji gwida għall-infrastruttura tal-enerġija trans-Ewropea, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 715/2009, (UE) 2019/942 u (UE) 2019/943 u d-Direttivi 2009/73/KE u (UE) 2019/944, u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 347/2013 (ĠU L 152, 3.6.2022, p. 45).

(22) Tranżizzjoni ġusta lejn Unjoni newtrali għall-klima sal-2050 hija ċentrali għall-Patt Ekoloġiku Ewropew. Il-faqar enerġetiku hu kunċett ewlieni fil-pakkett dwar l-Enerġija Nadifa għall-Ewropej Kollha li tfassal biex jiffaċilita tranżizzjoni enerġetika ġusta. F'konformità mar-Regolament (UE) 2018/1999 u mad-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], il-Kummissjoni, fir-Rakkomandazzjoni tagħha (UE) 2020/1563 dwar il-faqar enerġetiku[2], pprovdiet gwida indikattiva dwar l-indikaturi xierqa għall-kejl tal-faqar enerġetiku u li jiddefinixxu "għadd sinifikanti ta' unitajiet domestiċi fil-faqar enerġetiku". Id-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[3] u d-Direttiva (UE) 2019/944 jeżiġu li l-Istati Membri jieħdu miżuri xierqa biex jindirizzaw il-faqar enerġetiku kull meta dan jiġi identifikat, inkluż miżuri li jindirizzaw il-kuntest usa' tal-faqar. Dan huwa partikolarment rilevanti f'kuntest ta' prezzijiet tal-enerġija li qed jogħlew u pressjoni inflazzjonarja, fejn jenħtieġ li jiġu implimentati miżuri kemm għal żmien qasir kif ukoll fit-tul biex jindirizzaw sfidi sistemiċi għas-sistema tal-enerġija tal-Unjoni.

---

1 Id-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar regoli komuni għas-suq intern għall-elettriku u li temenda d-Direttiva 2012/27/UE (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 125).

2 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1563 tal-14 ta' Ottubru 2020 dwar il-faqar enerġetiku (ĠU L 357, 27.10.2020, p. 35).

3 Id-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern tal-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 2003/55/KE (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 94).

(23) Il-persuni li jiffaċċaw il-faqar enerġetiku jew li huma f'riskju tiegħu, klijenti vulnerabbli, inkluż l-utenti finali, l-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx jew medju, u l-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali jenħtieġ li jibbenefikaw mill-applikazzjoni tal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel". Il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li jiġu implimentati bħala prijorità biex itejbu s-sitwazzjonijiet ta' dawk il-persuni u l-unitajiet domestiċi, u jew biex jittaffa l-faqar enerġetiku, u jenħtieġ li ma jinkoraġġixxux kwalunkwe żieda sproporzjonata fil-kostijiet tal-akkomodazzjoni, tal-mobilità jew tal-enerġija. Għal approċċ holistiku fit-tfassil tal-politika u fl-implimentazzjoni tal-politiki u l-miżuri, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-politiki u l-miżuri l-oħra ma jkollhom l-ebda effett negattiv fuq dawk l-individwi u l-unitajiet domestiċi.

(24) Din id-Direttiva hija parti minn qafas ta' politika usa' tal-politiki dwar l-effiċjenza enerġetika li jindirizzaw il-potenzjali tal-effiċjenza enerġetika f'oqsma ta' politika speċifiċi, fosthom il-bini (id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1]), il-prodotti (id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2] u r-Regolamenti (UE) 2017/1369[3] u (UE) 2020/740[4] tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill), u l-governanza (ir-Regolament (UE) 2018/1999). Dawn il-politiki jaqdu rwol importanti ħafna fil-kisba tal-iffrankar tal-enerġija meta l-prodotti jiġu sostitwiti jew meta l-bini jinbena jew jiġi rinnovat.

---

[1] Id-Direttiva 2010/31/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Mejju 2010 dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija (ĠU L 153, 18.6.2010, p. 13).

[2] Id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għall-iffissar ta' rekwiżiti għall-ekodisinn għal prodotti relatati mal-enerġija (ĠU L 285, 31.10.2009, p. 10).

[3] Ir-Regolament (UE) 2017/1369 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2017 li jistabbilixxi qafas għat-tikkettar tal-enerġija u li jħassar id-Direttiva 2010/30/UE (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 1).

[4] Ir-Regolament (UE) 2020/740 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Mejju 2020 dwar it-tikkettar tat-tajers fir-rigward tal-effiċjenza fl-użu tal-fjuwil u parametri oħra, li jemenda r-Regolament (UE) 2017/1369 u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1222/2009 (ĠU L 177, 5.6.2020, p. 1).

(25) Biex tintlaħaq mira ambizzjuża għall-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li jitneħħew l-ostakli biex jiġi ffaċilitat l-investiment fil-miżuri tal-effiċjenza enerġetika. Is-sottoprogramm Tranżizzjoni lejn Enerġija Nadifa tal-Programm LIFE tal-Unjoni, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/783 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], se jiddedika finanzjament biex jappoġġa l-iżvilupp tal-aħjar prattiki tal-Unjoni fl-implimentazzjoni tal-politika dwar l-effiċjenza enerġetika, filwaqt li jindirizza l-ostakli komportamentali, tas-suq u regolatorji għall-effiċjenza enerġetika.

(26) Il-Kunsill Ewropew, fil-konklużjonijiet tiegħu tat-23 u tal-24 ta' Ottubru 2014, appoġġa l-mira ta' 27 % tal-effiċjenza enerġetika għall-2030 fil-livell tal-Unjoni, li riedet tiġi riveduta sal-2020 b'kunsiderazzjoni tal-mira ta' 30 % fil-livell tal-Unjoni. Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-15 ta' Diċembru 2015 intitolata "Lejn Unjoni Ewropea tal-Enerġija", il-Parlament Ewropew stieden lill-Kummissjoni biex tivvaluta, addizzjonalment, il-vijabbiltà ta' mira ta' 40 % għall-effiċjenza enerġetika għall-istess perjodu taż-żmien.

(27) Fil-komunikazzjoni tagħha tat-28 ta' Novembru 2018 dwar "Pjaneta Nadifa għall-kulħadd Viżjoni strateġika Ewropea fit-tul għal ekonomija għanja, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima", il-Kummissjoni tipprojetta li l-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni ta' 32.5 % għall-2030 u l-istrumenti ta' politika l-oħra tal-qafas eżistenti jwasslu għal tnaqqis fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra ta' madwar 45 % sal-2030. Għal ambizzjoni klimatika ogħla ta' tnaqqis ta' 55 % fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra sal-2030, il-valutazzjoni tal-impatt tal-Pjan dwar il-Mira Klimatika stħarrġet liema livell ta' sforzi jkun meħtieġ fl-oqsma ta' politika differenti. Din tikkonkludi li, fir-rigward tax-xenarju bażi, għal kisba kostottimali tal-mira tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, il-konsum tal-enerġija primarju u l-konsum tal-enerġija finali jridu jonqsu b'mill-inqas 39 sa 41 % u 36 sa 37 % rispettivament.

---

1 Ir-Regolament (UE) 2021/783 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2021 li jistabbilixxi Programm għall-Ambjent u l-Azzjoni dwar il-Klima (LIFE), u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1293/2013 (ĠU L 172, 17.5.2021, p. 53).

(28) Il-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni kienet inizjalment stabbilita u kkalkulata bl-użu tal-projezzjonijiet tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2007 għall-2030 bħala xenarju bażi. Il-bidla fil-metodoloġija tal-kalkolu tal-bilanċ tal-enerġija tal-Eurostat u t-titjib fil-projezzjonijiet tal-immudellar sussegwenti jeħtieġu bidla fix-xenarju bażi. Għaldaqstant, bl-istess approċċ kif ġiet definita l-mira, jiġifieri t-tqabbil tagħha mal-projezzjonijiet futuri tax-xenarju bażi, l-ambizzjoni tal-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni għall-2030 hija stabbilita bi tqabbil mal-projezzjonijiet tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 għall-2030 li jirriflettu l-kontributi nazzjonali mill-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima. B'dak ix-xenarju bażi aġġornat, l-Unjoni jeħtieġ tkompli żżid l-ambizzjoni tagħha tal-effiċjenza enerġetika b'mill-inqas 11,7 % fl-2030 meta mqabbla mal-livell tal-isforzi fix-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020. Il-mod ġdid kif jiġi espress il-livell ta' ambizzjoni għall-miri tal-Unjoni ma jaffettwax il-livell reali tal-isforzi meħtieġ u jikkorrispondi għal tnaqqis ta' 40,5 % għall-konsum tal-enerġija primarja u ta' 38 % għall-konsum tal-enerġija finali meta mqabbel mal-projezzjonijiet tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2007 għall-2030.

(29) Il-metodoloġija għall-kalkolu tal-konsum tal-enerġija primarja u l-konsum tal-enerġija finali hija allinjata mal-metodoloġija l-ġdida tal-Eurostat, iżda l-indikaturi użati għall-fini ta' din id-Direttiva għandhom kamp ta' applikazzjoni differenti, jiġifieri jeskludu l-enerġija ambjentali u jinkludu l-konsum tal-enerġija fl-avjazzjoni internazzjonali għall-miri fil-konsum tal-enerġija primarja u l-konsum tal-enerġija finali. L-użu tal-indikaturi l-ġodda jimplika wkoll li kwalunkwe bidla fil-konsum tal-enerġija tal-kalkari tal-blast issa hi riflessa biss fil-konsum tal-enerġija primarja.

(30) Il-ħtieġa li l-Unjoni żżid l-effiċjenza enerġetika tagħha jenħtieġ li tiġi espressa fil-konsum tal-enerġija primarja u l-konsum tal-enerġija finali, li jrid jinkiseb fl-2030, b'indikazzjoni tal-livell ta' sforzi addizzjonali meħtieġ meta mqabbel mal-miżuri fis-seħħ jew ippjanati fil-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima. Ix-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 jipprojetta 864 Mtoe ta' konsum tal-enerġija finali u 1 124 Mtoe ta' konsum tal-enerġija primarja li jrid jintlaħaq fl-2030 (minbarra l-***enerġija*** ambjentali u inkluż l-avjazzjoni internazzjonali). Tnaqqis addizzjonali ta' ***11,7 %*** jwassal għal ***763*** Mtoe u ***992,5*** Mtoe fl-2030. Meta mqabbel mal-livelli fl-2005, dan ifisser li l-konsum tal-enerġija finali fl-Unjoni jenħtieġ li jitnaqqas b'madwar ***25 %*** u l-konsum tal-enerġija primarja jenħtieġ li jitnaqqas b'madwar ***34 %***. Ma hemm l-ebda mira vinkolanti fil-livell tal-Istati Membri fil-perspettivi tal-2020 u tal-2030, u l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu l-kontributi tagħhom biex tintlaħaq il-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni filwaqt li jqisu l-formula prevista f'din id-Direttiva. L-Istati Membri jenħtieġ li jkunu liberi li jistabbilixxu l-objettivi nazzjonali tagħhom abbażi tal-konsum tal-enerġija primarja jew il-konsum tal-enerġija finali jew tal-iffrankar tal-enerġija primarja jew l-iffrankar tal-enerġija finali, jew abbażi tal-intensità tal-enerġija. Din id-Direttiva temenda l-mod li bih l-Istati Membri jenħtieġ li jesprimu l-kontributi nazzjonali tagħhom għall-mira tal-Unjoni. Il-kontributi tal-Istati Membri għall-mira tal-Unjoni jenħtieġ li jiġu espressi fil-konsum tal-enerġija primarja u l-konsum tal-enerġija finali biex ikunu żgurati l-konsistenza u l-monitoraġġ tal-progress. Evalwazzjoni regolari tal-progress lejn il-kisba tal-miri tal-Unjoni għall-2030 hija meħtieġ u hija prevista fir-Regolament (UE) 2018/1999.

(31) Sat-30 ta' Novembru 2023, jenħtieġ li l-Kummissjoni tkun aġġornat ix-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 abbażi tal-aħħar data tal-Eurostat. L-Istati Membri li jixtiequ jużaw ix-xenarju ta' referenza aġġornat jenħtieġ li jinnotifikaw il-kontributi nazzjonali aġġornati tagħhom sal-1 ta' Frar 2024, bħala parti mill-proċess iterattiv previst fir-Regolament (UE) 2018/1999.

(32) Ikun aħjar jekk il-miri tal-effiċjenza enerġetika jintlaħqu bħala riżultat ta' implimentazzjoni kumulattiva ta' miżuri tal-Unjoni u nazzjonali speċifiċi li jippromwovu l-effiċjenza enerġetika f'oqsma differenti. L-Istati Membri jenħtieġ li jintalbu jistabbilixxu politiki u miżuri nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika. Dawn il-politiki u l-miżuri u l-isforzi individwali ta' kull Stat Membru jenħtieġ li jiġu evalwati mill-Kummissjoni, flimkien ma' data dwar il-progress li jkun sar, biex tkun ivvalutata l-probabbiltà li tintlaħaq il-mira kumplessiva tal-Unjoni u sa fejn l-isforzi individwali huma biżżejjed biex tintlaħaq il-mira komuni.

(33) Is-settur pubbliku hu responsabbli għal madwar 5 % sa 10 % tal-konsum tal-enerġija finali totali tal-Unjoni. L-awtoritajiet pubbliċi jonfqu madwar EUR 1 800 000 000 000 kull sena. Dan jirrappreżenta madwar 14 % tal-prodott domestiku gross tal-Unjoni. Għal dik ir-raġuni, is-settur pubbliku huwa mutur importanti biex tiġi stimolata t-trasformazzjoni tas-swieq lejn prodotti, bini u servizzi aktar effiċjenti, kif ukoll biex jingħata bidu għal bidliet komportamentali fil-konsum tal-enerġija miċ-ċittadini u mill-intrapriżi. Barra minn hekk, it-tnaqqis fil-konsum tal-enerġija b'miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika jistgħu jagħmlu disponibbli riżorsi pubbliċi għal finijiet oħra. Il-korpi pubbliċi fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali jenħtieġ li jaqdu rwol eżemplari fir-rigward tal-effiċjenza enerġetika.

(34) Biex imexxi bl-eżempju, is-settur pubbliku jenħtieġ li jistabbilixxi l-għanijiet tad-dekarbonizzazzjoni u tal-effiċjenza enerġetika tiegħu stess. It-titjib fl-effiċjenza enerġetika fis-settur pubbliku jenħtieġ li jirrifletti l-isforzi meħtieġa fil-livell tal-Unjoni. Biex tikkonforma mal-mira tal-konsum tal-enerġija finali, l-Unjoni jenħtieġ li tnaqqas il-konsum tal-enerġija finali tagħha b'19 % sal-2030 meta mqabbel mal-konsum tal-enerġija medju fis-snin 2017, 2018 u 2019. Obbligu li jinkiseb tnaqqis annwali fil-konsum tal-enerġija fis-settur pubbliku b'mill-inqas 1,***9 %*** jenħtieġ li jiżgura li s-settur pubbliku jaqdi r-rwol eżemplari tiegħu. L-Istati Membri jibqa' jkollhom flessibbiltà sħiħa rigward l-għażla tal-miżuri biex itejbu l-effiċjenza enerġetika ħalli jiksbu tnaqqis fil-konsum tal-enerġija finali. Ir-rekwiżit ta' tnaqqis annwali fil-konsum tal-enerġija finali għandu piż amministrattiv iżgħar mill-istabbiliment ta' metodi tal-kejl għall-iffrankar tal-enerġija.

(35) Biex jissodisfaw l-obbligu tagħhom, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu miri għall-konsum tal-enerġija finali tas-servizzi pubbliċi u l-installazzjonijiet kollha tal-korpi pubbliċi. Biex jiddeterminaw il-kamp ta' applikazzjoni tad-destinatarji, l-Istati Membri jenħtieġ li japplikaw id-definizzjoni ta' "korpi pubbliċi" prevista f'din id-Direttiva, fejn "iffinanzjati direttament minn dawk l-awtoritajiet" tfisser li dawk l-entitajiet huma fil-biċċa l-kbira ffinanzjati minn fondi pubbliċi u "amministrati minn dawk l-awtoritajiet" tfisser li awtorità nazzjonali, reġjonali jew lokali għandha maġġoranza fir-rigward tal-għażla tal-ġestjoni tal-entità. L-obbligu jista' jiġi ssodisfat bi tnaqqis fil-konsum tal-enerġija finali fi kwalunkwe qasam tas-settur pubbliku, inkluż it-trasport, il-bini pubbliku, il-kura tas-saħħa, l-ippjanar spazjali, l-immaniġġjar tal-ilma u t-trattament tal-ilma mormi, id-drenaġġ u l-purifikazzjoni tal-ilma, l-immaniġġjar tal-iskart, it-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, id-distribuzzjoni tal-enerġija, il-provvista u l-ħżin, it-tidwil pubbliku, l-ippjanar tal-infrastruttura, l-edukazzjoni u s-servizzi soċjali. L-Istati Membri jistgħu jinkludu wkoll tipi oħra ta' servizzi meta jittrasponu din id-Direttiva. Biex jitnaqqas il-piż amministrattiv għall-korpi pubbliċi, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu pjattaformi diġitali jew għodod biex jiġbru d-data tal-konsum aggregat mingħand il-korpi pubbliċi, jagħmluhom disponibbli għall-pubbliku, u jirrappurtaw id-data lill-Kummissjoni. L-Istati Membri jenħtieġ li jipprovdu ppjanar u rappurtar annwali dwar il-konsum ta' korpi pubbliċi f'forma aggregata għal kull settur.

(36) L-Istati Membri jenħtieġ li jippromwovu mezzi ta' mobilità effiċjenti fl-użu tal-enerġija, inkluż fil-prattiki ta' akkwist pubbliku, bħall-ferrovija, l-użu tar-rota, il-mixi jew il-mobilità kondiviża, billi jġeddu u jiddekarbonizzaw il-flotot, iħeġġu bidla modali u jinkludu dawk il-mezzi fl-ippjanar tal-mobilità urbana.

(37) Jenħtieġ li l-Istati Membri jaqdu rwol eżemplari billi jiżguraw li l-kuntratti kollha tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, l-awditi tal-enerġija u s-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija jitwettqu fis-settur pubbliku f'konformità mal-istandards Ewropej jew internazzjonali, jew li l-awditi tal-enerġija jintuża fil-biċċa l-kbira fil-partijiet intensivi fl-enerġija tas-settur pubbliku. Jenħtieġ li l-Istati Membri jipprovdu gwida u jenħtieġ li jipprovdu proċeduri għall-użu ta' dawk l-istrumenti.

(38) L-awtoritajiet pubbliċi huma mħeġġa jiksbu l-appoġġ ta' entitajiet bħal aġenziji tal-enerġija sostenibbli stabbiliti fil-livell reġjonali jew lokali, fejn applikabbli. L-organizzazzjoni ta' dawk l-aġenziji normalment tkun tirrifletti l-ħtiġijiet individwali tal-awtoritajiet pubbliċi f'ċertu reġjun jew li joperaw f'ċertu qasam tas-settur pubbliku. L-aġenziji ċentralizzati jistgħu jaqdu l-ħtiġijiet aħjar u jaħdmu b'mod aktar effettiv f'aspetti oħra, bħal pereżempju, fi Stati Membri iżgħar jew ċentralizzati jew fir-rigward ta' aspetti kumplessi jew transreġjonali bħat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali. L-aġenziji tal-enerġija sostenibbli jistgħu jservu bħala punti uniċi ta' servizz. Dawk l-aġenziji spiss ikunu responsabbli għall-iżvilupp ta' pjanijiet lokali jew reġjonali tad-dekarbonizzazzjoni, li jistgħu jinkludu wkoll miżuri oħra tad-dekarbonizzazzjoni, bħall-iskambju ta' bojlers tal-fjuwil fossili, u għall-appoġġ lill-awtoritajiet pubbliċi fl-implimentazzjoni ta' politiki relatati mal-enerġija. L-aġenziji tal-enerġija sostenibbli jew entitajiet oħra li jassistu lill-awtoritajiet reġjonali u lokali jaf ikollhom kompetenzi, objettivi u riżorsi ċari fil-qasam tal-enerġija sostenibbli. L-aġenziji tal-enerġija sostenibbli jistgħu jitħeġġu jikkunsidraw inizjattivi meħuda fil-qafas tal-Patt tas-Sindki, li jiġbor flimkien il-gvernijiet lokali impenjati b'mod volontarju fl-implimentazzjoni tal-objettivi tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija, u inizjattivi eżistenti oħra għal dak il-għan. Il-pjanijiet tad-dekarbonizzazzjoni jenħtieġ li jkunu marbuta ma' pjanijiet tal-iżvilupp territorjali u jqisu l-valutazzjoni komprensiva li l-Istati Membri jenħtieġ li jwettqu.

(39) L-Istati Membri jenħtieġ li jappoġġaw lill-korpi pubbliċi fl-ippjanar u fl-adozzjoni ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, inkluż fil-livell reġjonali u lokali, billi jipprovdu linji gwida li jippromwovu l-bini tal-kompetenzi u l-opportunitajiet tat-taħriġ u jħeġġu l-kooperazzjoni fost il-korpi pubbliċi, inkluż fost l-aġenziji. Għal dak il-għan, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu ċentri ta' kompetenza nazzjonali dwar kwistjonijiet kumplessi, bħall-konsulenza lill-aġenziji lokali jew reġjonali tal-enerġija dwar it-tisħin jew it-tkessiħ distrettwali. Ir-rekwiżit li l-bini jiġi ttrasformat f'bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero la jeskludi u lanqas jipprojbixxi differenzjazzjoni bejn il-livelli tal-bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero għal bini ġdid jew rinnovat. Il-bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero, inkluż il-livell kostottimali, huwa definit fid-Direttiva 2010/31/UE.

(40) Sal-aħħar tal-2026, l-Istati Membri li jirrinovaw aktar minn 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini tagħhom fi kwalunkwe sena partikolari jenħtieġ li jingħataw il-possibbiltà li jgħoddu s-surplus mar-rata ta' rinnovazzjoni annwali ta' kwalunkwe waħda mit-tliet snin ta' wara. Stat Membru li jirrinova aktar minn 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini tiegħu mill-1 ta' Jannar 2027 jenħtieġ li jkun jista' jgħodd is-surplus mar-rata ta' rinnovazzjoni annwali tas-sentejn ta' wara. Dik il-possibbiltà jenħtieġ li ma tintużax għal skopijiet li mhumiex konformi mal-objettivi ġenerali u l-livell ta' ambizzjoni ta' din id-Direttiva.

(41) Jenħtieġ li l-Istati Membri jħeġġu lill-korpi pubbliċi jqisu l-benefiċċji usa' lil hinn mill-iffrankar tal-enerġija, bħall-kwalità tal-ambjent ta' ġewwa kif ukoll it-titjib tal-kwalità tal-ħajja tan-nies u l-kumdità ta' bini pubbliku rinnovat, b'mod partikolari għall-iskejjel, iċ-ċentri għall-kura ta' matul il-jum, id-djar tal-kura, l-akkomodazzjoni protetta, l-isptarijiet u l-akkomodazzjoni soċjali.

(42) Il-bini u t-trasport huma, flimkien mal-industrija, l-utenti ewlenin tal-enerġija u s-sors ewlieni tal-emissjonijiet. Il-bini huwa responsabbli għal madwar 40 % tal-konsum tal-enerġija totali tal-Unjoni u għal 36 % tal-GHG tagħha mill-enerġija. Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020, intitolata "Mewġa ta' Rinnovazzjoni" tindirizza l-isfida doppja tal-effiċjenza enerġetika u tar-riżorsi u l-affordabbiltà fis-settur tal-bini u għandha l-għan li tirdoppja r-rata tar-rinnovazzjoni. Din tiffoka fuq il-bini bl-agħar rendiment fl-użu tal-enerġija, fuq il-faqar enerġetiku u fuq il-bini pubbliku. Barra minn hekk, il-bini huwa kruċjali biex jintlaħaq l-objettiv tal-Unjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050. Il-bini li huwa proprjetà ta' korpi pubbliċi jammonta għal sehem konsiderevoli mill-istokk tal-bini u għandu viżibbiltà kbira fil-ħajja pubblika. Għalhekk xieraq li tiġi ffissata rata annwali ta' rinnovazzjoni tal-bini li huwa proprjetà ta' korpi pubbliċi fit-territorju ta' Stat Membru biex jiġi aġġornat ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tiegħu u jiġi trasformat f'bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero jew bini b'emissjonijiet żero. L-Istati Membri huma mistiedna jistabbilixxu rata ogħla ta' rinnovazzjoni, meta dik tkun kosteffettiva skont il-qafas tar-rinnovazzjoni tal-istokk tal-bini tagħhom skont l-istrateġiji tar-rinnovazzjoni fit-tul tagħhom jew mal-programmi nazzjonali tar-rinnovazzjoni, jew it-tnejn li huma. Dik ir-rata ta' rinnovazzjoni jenħtieġ li tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi fir-rigward tal-bini b'użu ta' enerġija qrib żero stipulati fid-Direttiva 2010/31/UE. L-Istati Membri jenħtieġ li jkunu jistgħu japplikaw rekwiżiti inqas stretti għal xi bini, bħal bini b'mertu arkitettoniku jew storiku speċjali. Waqt ir-rieżami li jmiss tad-Direttiva 2010/31/UE, il-Kummissjoni jenħtieġ li tivvaluta l-progress li kisbu l-Istati Membri b'rabta mar-rinnovazzjoni tal-bini tal-korpi pubbliċi. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tikkunsidra li tippreżenta proposta leġiżlattiva għal reviżjoni tar-rata ta' rinnovazzjoni, filwaqt li tqis il-progress miksub mill-Istati Membri, żviluppi ekonomiċi jew tekniċi sostanzjali, jew meta meħtieġ, l-impenji tal-Unjoni b'rabta mad-dekarbonizzazzjoni u t-tniġġis żero. L-obbligu f'din id-Direttiva li l-bini tal-korpi pubbliċi jiġi rinnovat jikkumplimenta dak fid-Direttiva 2010/31/UE, li teżiġi li l-Istati Membri jiżguraw li meta l-bini eżistenti jiġi rinnovat drastikament, ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tiegħu jiġi aġġornat biex dan ikun jissodisfa r-rekwiżiti tal-bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero.

(43) Is-sistemi ta' awtomatizzazzjoni u kontroll tal-bini u soluzzjonijiet oħra biex tiġi pprovduta ġestjoni attiva tal-enerġija huma għodod importanti għall-korpi pubbliċi biex itejbu u jżommu r-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija, kif ukoll jiżguraw il-kundizzjonijiet ta' ġewwa meħtieġa fil-bini li huma s-sidien tiegħu jew li jokkupaw, skont id-Direttiva 2010/31/UE.

(44) Il-promozzjoni tal-mobilità ekoloġika hija parti ewlenija mill-Patt Ekoloġiku Ewropew. Il-forniment ta' infrastruttura tal-iċċarġjar huwa wieħed mill-elementi meħtieġa fit-tranżizzjoni. L-infrastruttura tal-iċċarġjar fil-bini hija partikolarment importanti, peress li l-vetturi elettriċi jipparkjaw fil-bini regolarment u għal perjodi twal ta' żmien, u b'hekk l-iċċarġjar isir aktar faċli u aktar effiċjenti. Il-korpi pubbliċi jenħtieġ li jagħmlu l-aħjar sforzi tagħhom biex jinstallaw infrastruttura tal-iċċarġjar fil-bini li huma s-sidien tiegħu jew li jokkupaw f'konformità mad-Direttiva 2010/31/UE.

(45) Biex jistabbilixxu r-rata ta' rinnovazzjonijiet, l-Istati Membri jeħtieġ ikollhom ħarsa ġenerali tal-binjiet li ma jissodisfawx il-livell tal-livell tal-bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jippubblikaw u jżommu aġġornat inventarju tal-bini pubbliku, inkluż, fejn xieraq, l-akkomodazzjoni soċjali, bħala parti minn bażi tad-data ġenerali taċ-ċertifikati tar-rendiment fl-użu tal-enerġija. B'dak l-inventarju, l-atturi privati inkluż il-kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija (ESCOs), jenħtieġ li jkunu jistgħu wkoll jipproponu soluzzjonijiet ta' rinnovazzjoni li jistgħu jiġu aggregati mill-Osservatorju tal-UE tal-Istokk Immobiljari.

(46) L-inventarju jista' jintegra data mill-inventarji eżistenti tal-istokk tal-bini. Jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu miżuri xierqa biex jiffaċilitaw il-ġbir tad-data u jagħmlu l-inventarju aċċessibbli għall-atturi privati, inkluż l-ESCOs biex jippermettu r-rwol attiv tagħhom fis-soluzzjonijiet ta' rinnovazzjoni. Data disponibbli u kondiviża pubblikament dwar il-karatteristiċi tal-istokk tal-bini, ir-rinnovazzjoni tal-bini u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tista' tiġi aggregata mill-Osservatorju Ewropew tal-Istokk Immobiljari biex jiġi żgurat fehim aħjar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-settur tal-bini permezz ta' data komparabbli.

(47) Fl-2020, aktar minn nofs il-popolazzjoni tad-dinja kienet tgħix f'żoni urbani. Dik iċ-ċifra mistennija tilħaq it-68 % sal-2050. Barra minn hekk, nofs l-infrastrutturi urbani sal-2050 għad iridu jinbnew. Il-bliet u ż-żoni metropolitani huma ċentri ta' attività ekonomika, ta' ġenerazzjoni tal-għarfien, ta' innovazzjoni u ta' teknoloġiji ġodda. Il-bliet jaffettwaw il-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini li jgħixu jew jaħdmu fihom. L-Istati Membri jenħtieġ li jappoġġaw lill-muniċipalitajiet b'mod tekniku u finanzjarju. Għadd ta' muniċipalitajiet u korpi pubbliċi oħra fl-Istati Membri diġà stabbilew approċċi integrati għall-iffrankar tal-enerġija u għall-provvista tal-enerġija, u għall-mobilità sostenibbli, pereżempju bi pjanijiet ta' azzjoni għall-enerġija sostenibbli jew pjanijiet ta' mobilità urbana sostenibbli, bħal dawk li tfasslu bl-inizjattiva tal-Patt tas-Sindki, u approċċi urbani integrati li jmorru lil hinn minn interventi individwali fil-bini jew fil-mezzi tat-trasport. Huma meħtieġa aktar sforzi fil-qasam tat-titjib tal-effiċjenza enerġetika tal-mobilità urbana, kemm għat-trasport tal-passiġġieri kif ukoll għat-trasport tal-merkanzija, peress li din tuża madwar 40 % tal-enerġija kollha tat-trasport bit-triq.

(48) Il-prinċipji kollha tad-Direttivi 2014/23/UE[1], 2014/24/UE[2] u 2014/25/UE[3] tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jibqgħu applikabbli bis-sħiħ fil-qafas ta' din id-Direttiva.

(49) Fir-rigward tax-xiri ta' ċerti prodotti u servizzi u fir-rigward tax-xiri u l-kiri tal-bini, l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti jikkonkludu kuntratti ta' xogħlijiet pubbliċi, ta' provvista jew ta' servizz jenħtieġ li jmexxu bl-eżempju u jieħdu deċiżjonijiet ta' xiri effiċjenti fl-enerġija u japplikaw il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel", inkluż għal dawk il-kuntratti pubbliċi u l-konċessjonijiet li għalihom ma ġew previsti l-ebda rekwiżiti speċifiċi f’din id-Direttiva. Dan jenħtieġ li japplika għall-awtoritajiet kontraenti u għall-entitajiet kontraenti li jaqgħu fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttivi 2014/23/UE, 2014/24/UE jew 2014/25/UE L-Istati Membri jenħtieġ li jneħħu l-ostakli għall-akkwist pubbliku konġunt fi ħdan l-Istati Membri jew bejn il-fruntieri, jekk dawk ikunu jistgħu jnaqqsu l-kostijiet u jtejbu l-benefiċċji tas-suq intern billi joħolqu opportunitajiet tan-negozju għall-fornituri u għall-provdituri ta' servizzi tal-enerġija.

---

[1] Id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-għoti ta' kuntratti ta' konċessjoni (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 1).

[2] Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

[3] Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

(50) L-entitajiet pubbliċi kollha li jinvestu riżorsi pubbliċi permezz tal-akkwist jenħtieġ li jmexxu bl-eżempju meta jagħtu kuntratti u konċessjonijiet billi jagħżlu prodotti, bini, xogħlijiet u servizzi bl-aqwa rendiment fl-effiċjenza enerġetika, anke fir-rigward ta' dawk l-akkwisti li mhumiex soġġetti għal rekwiżiti speċifiċi skont id-Direttiva 2009/30/KE. F'dak il-kuntest, il-proċeduri kollha tal-għoti għall-kuntratti pubbliċi u l-konċessjonijiet b'valur li jaqbeż il-limiti stabbiliti fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2014/23/UE, fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2014/24/UE, u fl-Artikolu 15 tad-Direttiva 2014/25/UE jeħtieġ iqisu r-rendiment fl-effiċjenza enerġetika tal-prodotti, tal-bini u tas-servizzi stabbilit mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, billi bħala prijorità jqisu l-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" fil-proċeduri tal-akkwist tagħhom.

(51) Hu importanti wkoll li l-Istati Membri jimmonitorjaw kif ir-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika qed jiġu kkunsidrati mill-awtoritajiet kontraenti u mill-entitajiet kontraenti fl-akkwist ta' prodotti, bini, xogħlijiet u servizzi, billi jiżguraw li l-informazzjoni dwar l-impatt fuq l-effiċjenza enerġetika ta' dawk l-offerenti rebbieħa li jaqbżu l-limiti msemmija fid-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku, tkun disponibbli pubblikament. B'hekk, il-partijiet ikkonċernati u ċ-ċittadini jkunu jistgħu jivvalutaw ir-rwol tas-settur pubbliku biex ikun żgurat li l-effiċjenza enerġetika tkun l-ewwel fl-akkwist pubbliku b'mod trasparenti.

(52) Madankollu, l-obbligu għall-Istati Membri li jiżguraw li l-awtoritajiet u l-entitajiet kontraenti jixtru biss prodotti, bini, xogħlijiet u servizzi b'rendiment għoli fl-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li majipprevjenix lill-Istati Membri milli jixtru oġġetti meħtieġa biex jipproteġu u jirrispondu għal emerġenzi tas-sigurtà pubblika jew tas-saħħa pubblika.

(53) Il-Patt Ekoloġiku Ewropew jirrikonoxxi r-rwol tal-ekonomija ċirkolari fil-kontribut għall-objettivi ġenerali tad-dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni. Is-settur pubbliku, u b'mod partikolari, is-settur tat-trasport, jenħtieġ li jikkontribwixxu għal dawk l-objettivi billi jużaw il-kapaċità tal-akkwist tagħhom biex, meta xieraq, jagħżlu prodotti, bini, xogħlijiet u servizzi li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent bl-għodod disponibbli għall-akkwist pubbliku ekoloġiku, u b'hekk jagħtu kontribut importanti biex inaqqsu l-konsum tal-enerġija u l-impatti ambjentali.

(54) Hu importanti li l-Istati Membri jipprovdu l-appoġġ meħtieġ lill-korpi pubbliċi fl-adozzjoni tar-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika fl-akkwist pubbliku u, meta xieraq, fl-użu tal-akkwist pubbliku ekoloġiku, billi jipprovdu linji gwida u metodoloġiji meħtieġa dwar it-twettiq tal-valutazzjoni tal-kostijiet taċ-ċiklu tal-ħajja u l-impatti u l-kostijiet ambjentali. Għodod imfassla sew, b'mod partikolari għodod diġitali, mistennija jiffaċilitaw il-proċeduri tal-akkwist u jnaqqsu l-kostijiet amministrattivi speċjalment fi Stati Membri iżgħar li jaf ma jkollhomx kapaċità biżżejjed biex iħejju l-offerti. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri jenħtieġ li jippromwovu b'mod attiv l-użu tal-għodod diġitali u l-kooperazzjoni fost l-awtoritajiet kontraenti, inkluż bejn il-fruntieri għall-fini tal-iskambju tal-aqwa prattiki.

(55) Peress li l-bini jikkawża emissjonijiet tal-gassijiet serra qabel u wara l-ħajja operazzjonali tiegħu, l-Istati Membri jenħtieġ li jikkunsidraw ukoll iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-emissjonijiet tal-karbonju tal-bini. Dak jenħtieġ li jseħħ fil-kuntest tal-isforzi biex tiżdied l-attenzjoni mogħtija għar-rendiment taċ-ċiklu tal-ħajja kollu, aspetti tal-ekonomija ċirkolari u l-impatti ambjentali, bħala parti mir-rwol eżemplari tas-settur pubbliku. Għalhekk, l-akkwist pubbliku jista' jkun opportunità biex jiġi indirizzat il-karbonju inkorporat fil-bini tul iċ-ċiklu tal-ħajja tiegħu. F'dan ir-rigward, l-awtoritajiet kontraenti huma atturi importanti li jistgħu jieħdu azzjoni bħala parti mill-proċeduri tal-akkwist billi jixtru bini ġdid li jindirizza l-potenzjal tat-tisħin dinji tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu.

(56) Il-potenzjal tat-tisħin dinji tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu jkejjel l-emissjonijiet tal-gassijiet serra assoċjati mal-bini fi stadji differenti tul iċ-ċiklu tal-ħajja tiegħu. Għalhekk, dan ikejjel il-kontribut kumplessiv tal-bini għall-emissjonijiet li jwasslu għat-tibdil fil-klima. Xi drabi, dan jissejjaħ ukoll valutazzjoni tal-impronta tal-karbonju jew kejl tal-karbonju tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu. Dan jiġbor flimkien l-emissjonijiet tal-karbonju inkorporati fil-materjali tal-bini b'emissjonijiet tal-karbonju diretti u indiretti mill-istadju tal-użu. Il-bini hu bank materjali sinifikanti, u hu repożitorju għal riżorsi intensivi fil-karbonju għal ħafna deċennji, u għalhekk hu importanti li jiġu esplorati disinji li jiffaċilitaw l-użu mill-ġdid u r-riċiklaġġ fil-futur fi tmiem il-ħajja operazzjonali f'konformità mal-pjan ta' azzjoni l-ġdid tal-ekonomija ċirkolari. L-Istati Membri jenħtieġ li jippromwovu ċ-ċirkolarità, id-durabbiltà u l-adattabbiltà tal-materjali tal-bini, sabiex jindirizzaw il-prestazzjoni tas-sostenibbiltà tal-prodotti tal-kostruzzjoni.

(57) Il-potenzjal tat-tisħin dinji hu espress bħala indikatur numeriku f'kgCO_2eq/m^2 (ta' erja utli tal-art interna) għal kull stadju taċ-ċiklu tal-ħajja fuq medja ta' sena ta' perjodu ta' studju ta' referenza ta' 50 sena. L-għażla tad-data, id-definizzjoni tax-xenarju u l-kalkoli jsiru f'konformità mal-istandard EN 15978. L-ambitu tal-elementi tal-bini u tat-tagħmir tekniku hu stabbilit fl-indikatur 1,2 tal-qafas komuni tal-Unjoni tal-Livell(i). Meta jkun hemm għodda nazzjonali tal-kalkolu, jew tkun meħtieġa biex isiru divulgazzjonijiet jew biex jinkisbu permessi għall-bini, jenħtieġ li jkun possibbli li dik l-għodda nazzjonali tintuża biex tingħata l-informazzjoni meħtieġa. Jenħtieġ li jkun possibbli li jintużaw għodod oħra tal-kalkolu, diment li dawn jissodisfaw il-kriterji minimi stabbiliti fil-qafas komuni tal-Unjoni tal-Livell(i).

(58) Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] tistabbilixxi regoli rigward l-installazzjonijiet li jikkontribwixxu għall-produzzjoni tal-enerġija jew li jużaw l-enerġija għal skopijiet ta' produzzjoni, u tipprovdi dik l-informazzjoni dwar l-enerġija użata fi jew iġġenerata mill-installazzjoni għandha tiġi inkluża fl-applikazzjonijiet għal permessi integrati skont l-Artikolu 12(1), punt (b) ta' dik id-Direttiva. Barra minn hekk, l-Artikolu 11 ta' dik id-Direttiva jipprevedi li l-użu effiċjenti tal-enerġija hu wieħed mill-prinċipji ġenerali li jirregolaw l-obbligi bażiċi tal-operatur u wieħed mill-kriterji biex jiġu ddeterminati l-aqwa tekniki disponibbli skont l-Anness III għal dik id-Direttiva. L-effiċjenza operazzjonali tas-sistemi tal-enerġija fi kwalunkwe mument partikolari hija influwenzata mill-abbiltà li jalimentaw enerġija ġġenerata minn sorsi differenti bi gradi differenti ta' inerzja u b'ħinijiet differenti tal-istartjar fil-grilja, mingħajr intoppi u b'mod flessibbli. Bit-titjib fl-effiċjenza, ikun jista' jsir użu aħjar tal-enerġija rinnovabbli.

(59) It-titjib fl-effiċjenza enerġetika jista' jikkontribwixxi għal output ekonomiku akbar. L-Istati Membri u l-Unjoni jenħtieġ li jimmiraw li jnaqqsu l-konsum tal-enerġija irrispettivament mil-livelli ta' tkabbir ekonomiku.

1 Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17).

(60) L-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija stabbilit minn din id-Direttiva jenħtieġ li jiżdied u jenħtieġ li japplika wkoll wara l-2030. Din tiżgura l-istabbiltà għall-investituri u b'hekk tħeġġeġ investimenti fit-tul u miżuri tal-effiċjenza enerġetika fit-tul, bħar-rinnovazzjoni estensiva tal-bini bl-objettiv fit-tul li tiġi faċilitata t-trasformazzjoni kosteffettiva tal-bini eżistenti f'bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero. L-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija jaqdi rwol importanti fil-ħolqien ta' tkabbir lokali, impjiegi, kompetittività u biex jittaffa l-faqar enerġetiku. Dan jenħtieġ li jiżgura li l-Unjoni tkun tista' tilħaq l-objettivi tal-enerġija u l-klima tagħha billi toħloq aktar opportunitajiet u billi tħoll ir-rabta il-konsum tal-enerġija u t-tkabbir. Il-kooperazzjoni mas-settur privat hija importanti biex jiġu vvalutati l-kundizzjonijiet li skonthom jista' jiġi sfruttat l-investiment privat għal proġetti tal-effiċjenza enerġetika u biex jiġu żviluppati mudelli ġodda ta' dħul għal innovazzjoni fil-qasam tal-effiċjenza enerġetika.

(61) Il-miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika jħallu wkoll impatt pożittiv fuq il-kwalità tal-arja, hekk kif aktar bini effiċjenti fl-enerġija jikkontribwixxi biex tonqos id-domanda għall-fjuwils tat-tisħin, inkluż il-fjuwils solidi tat-tisħin. Għalhekk, il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika jikkontribwixxu biex titjieb il-kwalità tal-arja ta' ġewwa u ta' barra u jgħinu, b'mod kosteffettiv, biex jintlaħqu l-objettivi tal-politika tal-Unjoni dwar il-kwalità tal-arja, kif stabbilit b'mod partikolari fid-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

[1] Id-Direttiva (UE) 2016/2284 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2016 dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali ta' ċerti inkwinanti atmosferiċi, li temenda d-Direttiva 2003/35/KE u li tħassar id-Direttiva 2001/81/KE (ĠU L 344, 17.12.2016, p. 1).

(62) Bil-ħsieb li jiġi żgurat kontribut stabbli u prevedibbli biex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni tal-enerġija u l-klima għall-2030 u l-objettiv tan-newtralità klimatika għall-2050, l-Istati Membri huma meħtieġa jiksbu ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali għall-perjodu kollu tal-obbligu sal-2030, ekwivalenti għal iffrankar annwali ġdid ta' mill-inqas 0,8 % tal-konsum finali tal-enerġija sal-31 ta' Diċembru 2023 u ta' mill-inqas 1,3% mill-1 ta' Jannar 2024, 1.5% mill-1 ta' Jannar 2026 u 1,9 % mill-1 ta' Jannar2028. Dak ir-rekwiżit jista' jiġi ssodisfat b'miżuri ġodda ta' politika li jiġu adottati fil-perjodu tal-obbligu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2030 jew b'azzjonijiet individwali ġodda permezz ta' miżuri ta' politika adottati tul jew qabel il-perjodu preċedenti, diment li l-azzjonijiet individwali li jattivaw l-iffrankar tal-enerġija jiddaħħal tul il-perjodu ta' wara. Għal dak il-għan, l-Istati Membri jenħtieġ li jkunu jistgħu jużaw skema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika, miżuri ta' politika alternattivi jew it-tnejn li huma.

(63) Għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2023, jenħtieġ li Ċipru u Malta jkunu mitluba jiksbu iffrankar kumulattiv fl-użu finali tal-enerġija ekwivalenti għall-iffrankar il-ġdid ta' 0,24 % tal-konsum finali annwali tal-enerġija fuq medja tal-perjodu ta' tliet snin l-aktar reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019. Għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2030, jenħtieġ li Ċipru u Malta jkunu meħtieġa jiksbu ffrankar kumulattiv fl-użu finali tal-enerġija ta' 0,45 % tal-konsum finali annwali tal-enerġija, fuq medja tal-perjodu ta' tliet snin l-aktar reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019.

(64) Meta jużaw skema tal-obbligi, l-Istati Membri jenħtieġ li jiddeżinjaw partijiet obbligati fost l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni, l-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni, id-distributuri tal-enerġija, il-kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut, u d-distributuri tal-fjuwils tat-trasport jew il-bejjiegħa bl-imnut tal-fjuwils tat-trasport abbażi ta' kriterji oġġettivi u nondiskriminatorji. Jenħtieġ li d-deżinjazzjoni jew l-eżenzjoni mid-deżinjazzjoni ta' ċerti kategoriji ta' tali entitajiet ma jinftehmux bħala inkompatibbli mal-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni. Għalhekk, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu jekk tali entitajiet jew ċerti kategoriji biss minnhom ikunux deżinjati bħala partijiet obbligati. Biex jagħtu s-setgħa u jipproteġu lill-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, lill-klijenti vulnerabbli, lill-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u fejn applikabbli, lill-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, u biex jimplimentaw miżuri ta' politika bħala prijorità fost dawk il-persuni, l-Istati Membri jistgħu jitolbu lill-partijiet obbligati biex jiksbu ffrankar tal-enerġija fost dawk il-persuni. Għal dak il-għan, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu wkoll miri biex inaqqsu l-kostijiet tal-enerġija. Il-partijiet obbligati jistgħu jilħqu dawk il-miri billi jippromwovu l-installazzjoni ta' miżuri li jwasslu għal iffrankar tal-enerġija u ffrankar finanzjarju fil-kontijiet tal-enerġija, bħall-installazzjoni ta' miżuri ta' insular u tisħin, u billi jappoġġaw inizjattivi ta' ffrankar tal-enerġija minn komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini.

(65) Huma u jfasslu miżuri ta' politika biex jissodisfaw l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija, l-Istati Membri jenħtieġ li jirrispettaw l-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u jikkonformaw mal-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" skont it-tifsira tar-Regolament (UE) 2020/852. L-Istati Membri jenħtieġ li ma jippromwovux attivitajiet li mhumiex ambjentalment sostenibbli bħall-użu ta' fjuwils fossili. L-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija għandu l-għan li jsaħħaħ ir-rispons għat-tibdil fil-klima billi jippromwovi inċentivi lill-Istati Membri biex jimplimentaw taħlita ta' politiki sostenibbli u nodfa li tkun reżiljenti u timmitiga t-tibdil fil-klima. Għalhekk, l-iffrankar tal-enerġija minn miżuri ta' politika dwar l-użu tal-kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili jista' jkun eliġġibli skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija taħt ċerti kundizzjonijiet u għal perjodu tranżitorju wara t-traspożizzjoni ta' din id-Direttiva f'konformità ma' anness għal din id-Direttiva. B'hekk, l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija jkun jista' jiġi allinjat mal-objettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, tal-Pjan dwar il-Mira Klimatika, tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni, u jirrifletti l-ħtieġa għal azzjoni kif identifikat mill-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija fir-rapport tagħha ta' żero netti. Ir-restrizzjoni għandha l-għan li tħeġġeġ lill-Istati Membri jonfqu l-fondi pubbliċi fuq teknoloġiji sostenibbli u validi għall-futur biss. Hu importanti li l-Istati Membri jipprovdu qafas ta' politika ċar u ċertezza tal-investiment lill-atturi tas-suq. L-implimentazzjoni tal-metodoloġija tal-kalkolu skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija jenħtieġ li tippermetti lill-atturi kollha tas-suq jadattaw it-teknoloġiji tagħhom fi żmien raġonevoli. Meta l-Istati Membri jappoġġaw l-użu ta' teknoloġiji effiċjenti tal-fjuwils fossili jew is-sostituzzjoni bikrija ta' tali teknoloġiji, pereżempju bi skemi ta' sussidju jew bi skemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika, kwalunkwe ffrankar tal-enerġija li tirriżulta jaf ma jibqax eliġibbli skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija. Filwaqt li l-iffrankar tal-enerġija miksub, pereżempju, mill-promozzjoni ta' koġenerazzjoni bbażata fuq il-gass naturali mhuwiex eliġibbli skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija, ir-restrizzjoni ma tapplikax għall-użu indirett tal-fjuwils fossili, pereżempju meta l-produzzjoni tal-elettriku tinkludi l-ġenerazzjoni tal-fjuwils fossili. Il-miżuri ta' politika mmirati lejn bidliet komportamentali biex jonqos il-konsum tal-fjuwils fossili, pereżempju b'kampanji informattivi u bl-ekosewqan, jenħtieġ li jibqgħu eliġibbli. Il-miżuri ta' politika li jimmiraw lejn ir-rinnovazzjonijiet tal-bini jistgħu jinkludu miżuri bħas-sostituzzjoni tas-sistemi tat-tisħin tal-fjuwils fossili flimkien ma' titjib fit-tessut tal-bini. Dawk il-miżuri jenħtieġ li jkunu limitati għal teknoloġiji li jippermettu li jinkiseb l-iffrankar tal-enerġija meħtieġ f'konformità mal-kodiċijiet nazzjonali tal-bini stabbiliti fi Stat Membru. Madankollu, l-Istati Membri jenħtieġ li jippromwovu t-titjib tas-sistemi tat-tisħin bħala parti minn rinnovazzjonijiet profondi bi qbil mal-objettiv fit-tul tan-newtralità tal-karbonju, jiġifieri biex tonqos id-domanda għat-tisħin filwaqt li l-bqija tad-domanda għat-tisħin tinqeda b'sors tal-enerġija mingħajr karbonju. Meta jitqies l-iffrankar meħtieġ biex jinkiseb sehem mill-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, l-Istati Membri jistgħu jqisu l-kundizzjonijiet klimatiċi tagħhom.

(66) Il-miżuri tal-Istati Membri biex itejbu l-effiċjenza enerġetika fit-trasport huma eliġibbli biex jitqiesu għall-kisba tal-obbligu tagħhom tal-iffrankar tal-enerġija fl-użu finali. Dawn il-miżuri jinkludu politika li tkun, fost l-oħrajn, maħsuba biex tippromwovi vetturi aktar effiċjenti, bidla modali lejn ir-roti, il-mixi u t-trasport kollettiv, jew pjanijiet ta' mobilità u żvilupp urban li jnaqqsu d-domanda għat-trasport. Barra minn hekk, anki l-iskemi li jaċċelleraw l-adozzjoni ta' vetturi ġodda u aktar effiċjenti jew miżuri ta' politika li jrawmu bidla lejn fjuwils b'livelli mnaqqsa ta' emissjonijiet, għajr skemi jew miżuri ta' politika dwar l-użu ta' teknoloġiji diretti tal-kombustjoni tal-fjuwils fossili li jnaqqsu l-użu tal-enerġija għal kull kilometru, jistgħu jkunu eliġibbli, soġġetti għall-konformità mar-regoli dwar il-materjalità u l-addizzjonalità stabbiliti f'din id-Direttiva. Il-miżuri ta' politika li jippromwovu l-użu ta' vetturi ġodda tal-fjuwils fossili jenħtieġ li ma jkunux jikkwalifikaw bħala miżuri eliġibbli skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija.

(67) Il-miżuri li jieħdu l-Istati Membri skont ir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] u li jwasslu għal titjib fl-effiċjenza enerġetika li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat, jistgħu jitqiesu bħala mod kosteffettiv kif l-Istati Membri jissodisfaw l-obbligi tagħhom tal-iffrankar tal-enerġija skont din id-Direttiva.

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 dwar it-tnaqqis annwali vinkolanti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra mill-Istati Membri mill-2021 sal-2030 li jikkontribwixxi għall-azzjoni klimatika biex jiġu onorati l-impenji li saru fil-Ftehim ta' Pariġi, u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 525/2013 (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 26).

(68) Bħala alternattiva għar-rekwiżit li l-partijiet obbligati jiksbu l-ammont tal-iffrankar tal-enerġija kumulattiv meħtieġ fl-użu finali skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija stabbilit f'din id-Direttiva, jenħtieġ li jkun possibbli għall-Istati Membri, fl-iskemi tal-obbligi tagħhom, li jippermettu jew jeżiġu li l-partijiet obbligati jikkontribwixxu għal fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika, li jkun jista' jintuża għall-implimentazzjoni ta' miżuri ta' politika bħala prijorità fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, il-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, fejn applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali.

(69) L-Istati Membri u l-partijiet obbligati jenħtieġ li jużaw il-mezzi u t-teknoloġiji disponibbli kollha, għajr dawk dwar l-użu ta' teknoloġiji bbażati fuq il-kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili, biex jiksbu l-iffrankar tal-enerġija kumulattiv meħtieġ fl-użu finali, inkluż billi jippromwovu teknoloġiji intelliġenti u sostenibbli f'sistemi effiċjenti tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali, infrastruttura effiċjenti tat-tisħin u tat-tkessiħ, bini effiċjenti u intelliġenti, vetturi u industriji elettriċi u awditi tal-enerġija jew sistemi ta' ġestjoni ekwivalenti, dment li l-iffrankar tal-enerġija ddikjarat ikun jikkonforma ma' din id-Direttiva. L-Istati Membri jenħtieġ li jimmiraw għal grad għoli ta' flessibbiltà fit-tfassil u fl-implimentazzjoni ta' miżuri ta' politika alternattivi. L-Istati Membri jenħtieġ li jħeġġu azzjonijiet li jwasslu għal iffrankar tal-enerġija tul ċiklu twil tal-ħajja.

(70) Il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika fit-tul jibqgħu jwasslu għal iffrankar tal-enerġija wara l-2020 iżda, biex dawn jikkontribwixxu għall-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni għall-2030, jenħtieġ li dawk il-miżuri jwasslu għal iffrankar ġdid wara l-2020. Min-naħa l-oħra, l-iffrankar tal-enerġija miksub wara l-31 ta' Diċembru 2020 jenħtieġ ma jingħaddx mal-iffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali meħtieġ għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020.

(71) L-addizzjonalità hija prinċipju sottostanti fundamentali tal-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija previst f'din id-Direttiva, sa fejn tiżgura li l-Istati Membri jistabbilixxu politiki u miżuri mfassla speċifikament bl-għan li jissodisfaw l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija. L-iffrankar ġdid jenħtieġ li jkun addizzjonali għal dak li jsir is-soltu, biex l-iffrankar li jaf isir f'xi eventwalità, ma jingħaddx mal-issodisfar tal-obbligi tal-iffrankar tal-enerġija. Biex jiġi kkalkulat l-impatt tal-miżuri introdotti, jenħtieġ li jingħadd biss l-iffrankar nett, imkejjel bħala l-bidla fil-konsum tal-enerġija li tista' tiġi attribwita direttament għall-miżura tal-effiċjenza enerġetika inkwistjoni implimentata għall-finijiet tal-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija prevista f'din id-Direttiva. Biex jiġi kkalkulat l-iffrankar nett, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu xenarju bażi ta' kif is-sitwazzjoni tevolvi fin-nuqqas tal-miżura inkwistjoni. Il-miżura ta' politika inkwistjoni jenħtieġ li tiġi evalwata f'paragun ma' dak ix-xenarju bażi. L-Istati Membri jenħtieġ li jqisu r-rekwiżiti minimi previsti mill-qafas leġiżlattiv rilevanti fil-livell tal-Unjoni u l-fatt li jistgħu jittieħdu miżuri oħra ta' politika fl-istess perjodu taż-żmien li wkoll jistgħu jħallu impatt fuq l-ammont ta' ffrankar tal-enerġija, biex mhux il-bidliet kollha osservati sa mill-introduzzjoni tal-miżura ta' politika partikolari jistgħu jiġu attribwiti għal dik il-miżura ta' politika waħedha. L-azzjonijiet tal-parti parteċipanti jew inkarigata, obbligata jenħtieġ li fil-fatt jikkontribwixxu għall-kisba tal-iffrankar tal-enerġija ddikjarat biex ikun żgurat li jiġi ssodisfat ir-rekwiżit tal-materjalità.

(72) Hu importanti li, meta rilevanti, l-istadji kollha tal-katina tal-enerġija jitqiesu fil-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija biex jiżdied il-potenzjal tal-iffrankar tal-enerġija fit-trażmissjoni u fid-distribuzzjoni tal-elettriku. L-istudji u l-konsultazzjoni li saru mal-partijiet ikkonċernati ħarġu fid-dieher potenzjal sinifikanti. Madankollu, il-kundizzjonijiet fiżiċi u ekonomiċi huma pjuttost differenti fost l-Istati Membri, u ħafna drabi fi ħdan bosta Stati Membri, u hemm numru kbir ta' operaturi tas-sistema. Dawk iċ-ċirkostanzi jindikaw approċċ deċentralizzat, skont il-prinċipju ta' sussidjarjetà. L-Awtoritajiet Regolatorji Nazzjonali għandhom l-għarfien meħtieġ, il-kompetenzi legali u l-kapaċità amministrattiva biex jippromwovu l-iżvilupp ta' grilja tal-elettriku effiċjenti fl-enerġija. Entitajiet bħan-Network Ewropew għall-Operaturi tas-Sistemi tat-Trażmissjoni tal-Elettriku (ENTSO-E) u l-Entità Ewropea għall-Operaturi tas-Sistemi tad-Distribuzzjoni jistgħu jipprovdu wkoll kontributi utli għall-adozzjoni ta' miżuri tal-effiċjenza enerġetika u jenħtieġ li jappoġġaw lill-membri tagħhom fiha.

(73) Kunsiderazzjonijiet simili japplikaw għall-għadd kbir ħafna ta' operaturi tas-sistema tal-gass naturali. Ir-rwol tal-gass naturali u r-rata tal-provvista u l-kopertura tat-territorju jvarjaw ħafna fost l-Istati Membri. F'dawk il-każijiet, l-Awtoritajiet Regolatorji Nazzjonali jinsabu fl-aħjar pożizzjoni biex jimmonitorjaw u jidderieġu l-evoluzzjoni tas-sistema lejn effiċjenza akbar, u entitajiet bħan-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistemi tat-Trażmissjoni tal-Gass jistgħu jipprovdu kontributi utli għall-adozzjoni ta' miżuri tal-effiċjenza enerġetika u jenħtieġ li jappoġġaw lill-membri tagħhom fiha.

(74) Ir-rwol tal-ESCOs huwa importanti għall-iżvilupp, it-tfassil, il-bini u l-organizzazzjoni tal-finanzjament għal proġetti li jiffrankaw l-enerġija, inaqqsu l-kostijiet tal-enerġija, u jnaqqsu l-kostijiet tal-operazzjonijiet u l-manutenzjoni f'setturi bħall-bini, l-industrija u t-trasport.

(75) Il-kunsiderazzjoni tar-rabta bejn l-ilma u l-enerġija hija partikolarment importanti biex jiġi indirizzat l-użu interdipendenti tal-enerġija u tal-ilma u l-pressjoni dejjem akbar fuq iż-żewġ riżorsi. Il-ġestjoni effikaċi tal-ilma tista' tagħti kontribut sinifikanti għall-iffrankar tal-enerġija u toħloq mhux benefiċċji klimatiċi biss, iżda wkoll benefiċċji ekonomiċi u soċjali. Is-setturi tal-ilma u tal-ilma mormi jammontaw għal 3,5 % tal-użu tal-elettriku fl-Unjoni u dak is-sehem mistenni jikber. Fl-istess ħin, it-tnixxijiet tal-ilma jammontaw għal 24 % tal-ilma totali kkunsmat fl-Unjoni u s-setturi tal-enerġija hu l-akbar konsumatur tal-ilma, b'44 % tal-konsum. Il-potenzjal għall-iffrankar tal-enerġija bl-użu ta' teknoloġiji u proċessi intelliġenti fiċ-ċikli u l-applikazzjonijiet tal-ilma industrijali, residenzjali u kummerċjali kollha jenħtieġ li jiġi esplorat u rrealizzat bis-sħiħ kull meta jkun kosteffettiv, filwaqt li l-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jenħtieġ li jiġi kkunsidrat. Min-naħa l-oħra, it-teknoloġiji avvanzati tat-tisqija, il-ħsad tal-ilma tax-xita u t-teknoloġiji tal-użu mill-ġdid tal-ilma jistgħu jnaqqsu sostanzjalment il-konsum tal-ilma fl-agrikoltura, il-bini u l-industrija u l-enerġija użata għat-trattament u l-ġarr tiegħu.

(76) F'konformità mal-Artikolu 9 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), il-politiki tal-Unjoni dwar l-effiċjenza fl-enerġija jenħtieġ li jkunu inklużivi u għalhekk jenħtieġ li dawn jiżguraw aċċess ugwali għal miżuri ta' effiċjenza fl-enerġija għal konsumaturi kollha milqutin minn faqar enerġetiku. It-titjib fl-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li jiġi implimentat bħala prijorità fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u l-utenti finali, persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx jew b'introjtu medju u l-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, persuni akbar fl-età kif ukoll persuni li jgħixu f'żoni rurali u mbiegħda u fir-reġjuni ultraperiferiċi. F'dak il-kuntest, jenħtieġ li tingħata attenzjoni speċifika lil ċerti gruppi partikolari li jinsabu f'riskju akbar li jiġu affettwati mill-faqar enerġetiku jew suxxettibbli aktar għall-impatti negattivi tal-faqar enerġetiku, bħan-nisa, il-persuni b'diżabbiltà, persuni akbar fl-età, it-tfal, u l-persuni ta' sfond razzjali jew etniku minoritarju. L-Istati Membri jistgħu jeżiġu li l-partijiet obbligati jinkludu għanijiet soċjali fil-miżuri tal-iffrankar tal-enerġija b'rabta mal-faqar enerġetiku, u din il-possibbiltà kienet diġà ġiet estiża għal miżuri ta' politika alternattivi u għall-fondi nazzjonali tal-effiċjenza enerġetika. Dik jenħtieġ li tissarraf f'obbligu li jiġu protetti u tingħata s-setgħa lill-klijenti u l-utenti finali vulnerabbli u biex jittaffa l-faqar enerġetiku, filwaqt li l-Istati Membri jkunu jistgħu jżommu flessibbiltà sħiħa b'rabta mat-tip ta' miżura ta' politika, u, mad-daqs, il-kamp ta' applikazzjoni u l-kontenut tagħha. Jekk skema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika ma tkunx tippermetti miżuri relatati ma' konsumaturi tal-enerġija individwali, l-Istat Membru jista' jieħu miżuri biex itaffi l-faqar enerġetiku permezz ta' miżuri ta' politika alternattivi biss. Fi ħdan it-taħlita ta' politiki tagħhom, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-miżuri l-oħra ta' politika ma jkollhomx effett negattiv fuq il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, l-utenti finali u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. L-Istati Membri jenħtieġ li jagħmlu l-aqwa użu possibbli mill-investimenti ta' finanzjament pubbliku għal miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, inkluż finanzjament u faċilitajiet finanzjarji stabbiliti fil-livell tal-Unjoni.

(77) Kull Stat Membru jenħtieġ li jiddefinixxi l-kunċett ta' klijenti vulnerabbli, li jista' jirreferi għall-faqar enerġetiku u, fost l-oħrajn, għall-projbizzjoni tal-iskonnessjoni tal-elettriku lil tali klijenti fi żminijiet kruċjali. Il-kunċett ta' klijenti vulnerabbli jista' jinkludi l-livelli ta' dħul, is-sehem tan-nefqa fuq l-enerġija mid-dħul disponibbli, l-effiċjenza enerġetika tad-djar, id-dipendenza kruċjali fuq tagħmir elettriku għal raġunijiet ta' saħħa, l-età jew kriterji oħra. Dan jippermetti lill-Istati Membri jinkludu persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx.

(78) Skont ir-Rakkomandazzjoni (UE) 2020/1563, madwar 34 miljun unità domestika fl-Unjoni ma setgħux iżommu djarhom sħan kif xieraq fl-2019. Il-Patt Ekoloġiku Ewropew jagħti prijorità lid-dimensjoni soċjali tat-tranżizzjoni b'impenn lejn il-prinċipju li ħadd ma jinqata' lura. It-tranżizzjoni ekoloġika, inkluż it-tranżizzjoni nadifa, taffettwa lin-nisa u lill-irġiel b'modi differenti, u jaf tħalli impatt partikolari fuq xi gruppi żvantaġġati, inkluż il-persuni b'diżabbiltà. Għaldaqstant, il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika jenħtieġ li jkunu ċentrali fi kwalunkwe strateġija kosteffettiva li tindirizza l-faqar enerġetiku u l-vulnerabbiltà tal-klijenti, u jkunu kumplimentari għall-politiki tas-sigurtà soċjali fil-livell tal-Istati Membri. Biex ikun żgurat li l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika jnaqqsu l-faqar enerġetiku għall-inkwilini b'mod sostenibbli, jenħtieġ li jitqiesu l-kosteffettività ta' dawn il-miżuri u l-affordabbiltà tagħhom għas-sidien tal-proprjetajiet u għall-inkwilini, u jenħtieġ li jiġi garantit appoġġ finanzjarju u tekniku adegwat għal dawn il-miżuri fil-livell ta' Stat Membru. L-Istati Membri jenħtieġ li jappoġġaw lil-livell lokali u reġjonali biex jingħaraf u jittaffa l-faqar enerġetiku. Fi żmien fit-tul, l-istokk tal-bini tal-Unjoni jeħtieġ jiġu trasformat f'bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero f'konformità mal-objettivi tal-Ftehim ta' Pariġi. Ir-rati attwali tar-rinnovazzjoni tal-bini mhumiex biżżejjed, u l-bini okkupat minn ċittadini b'introjtu baxx li huma affettwati mill-faqar enerġetiku huwa l-aktar diffiċli biex jintlaħaq. Għaldaqstant, il-miżuri stipulati f'din id-Direttiva b'rabta mal-obbligi tal-iffrankar tal-enerġija, l-iskemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika u l-miżuri ta' politika alternattivi għandhom importanza partikolari.

(79) L-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-miżuri biex tiġi promossa u ffaċilitata l-effiċjenza enerġetika, partikolarment dawk li jirrigwardaw il-bini u l-mobilità, ma jwasslux għal żieda sproporzjonata fil-prezz ta' servizzi relatati ma' tali miżuri jew għal esklużjoni soċjali akbar.

(80) Biex jinħataf il-potenzjal tal-iffrankar tal-enerġija, f'ċerti segmenti tas-suq li ġeneralment ma jiġux offruti awditi tal-enerġija b'mod kummerċjali, bħall-intrapriżi żgħar u medji (SMEs), l-Istati Membri jenħtieġ li jiżviluppaw programmi li jħeġġu u jappoġġaw lill-SMEs biex iwettqu awditi tal-enerġija u biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw minn dawk l-awditi tal-enerġija. L-awditi tal-enerġija jenħtieġ li jkun obbligatorju u regolari għall-intrapriżi, b'konsum annwali medju tal-enerġija ogħla minn ċertu limitu, għax l-iffrankar tal-enerġija jista' jkun sinifikanti. L-awditjar tal-enerġija jenħtieġ li jqisu l-istandards Ewropej jew internazzjonali, bħall-EN ISO 50001 (Sistemi tal-Ġestjoni tal-Enerġija), jew l-EN 16247-1 (Awditjar tal-enerġija) jew jekk ikunu jinkludu awditjar tal-enerġija, l-EN ISO 14000 (Sistemi tal-Ġestjoni Ambjentali) u għaldaqstant ikunu wkoll skont din id-Direttiva li ma tmurx lil hinn mir-rekwiżiti ta' dawk l-istandards rilevanti. Bħalissa qed jiġi żviluppat standard Ewropew speċifiku dwar l-awditi tal-enerġija. L-awditi tal-enerġija jista' jsir b'mod awtonomu jew inkella jista' jkun parti minn sistema usa' ta' ġestjoni ambjentali jew kuntratt tar-rendiment tal-enerġija. F'dawn il-każijiet kollha, dawk is-sistemi jenħtieġ li jkunu konformi mar-rekwiżiti minimi stabbiliti f'din id-Direttiva. Barra minn hekk, mekkaniżmi u skemi speċifiċi stabbiliti għall-monitoraġġ tal-emissjonijiet u tal-konsum tal-fjuwil minn ċerti operaturi tat-trasport, pereżempju l-EU ETS skont il-liġi tal-Unjoni, jistgħu jitqiesu kompatibbli mal-awditi tal-enerġija, inkluż fis-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija, jekk dawn ikunu konformi mar-rekwiżiti minimi stabbiliti f'din id-Direttiva. Għal dawk l-intrapriżi li diġà qed jimplimentaw l-obbligu tal-awditi tal-enerġija, l-awditi tal-enerġija jenħtieġ li jkomplu jitwettqu mill-inqas kull erba' snin mid-data tal-awditu tal-enerġija preċedenti, f'konformità maa' din id-Direttiva.

(81) L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu linji gwida biex l-intrapriżi jsegwuhom fl-implimentazzjoni ta' miżuri biex jinkiseb iffrankar annwali ġdid identifikat fl-awditu tal-enerġija.

(82) Il-konsum medju tal-intrapriża jenħtieġ li jkun il-kriterju li jiddefinixxi l-applikazzjoni tas-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija u tal-awditi tal-enerġija biex tiżdied is-sensittività ta' dawk il-mekkaniżmi fl-identifikazzjoni tal-opportunitajiet rilevanti tal-iffrankar tal-enerġija kosteffettiv. Intrapriża li tinsab f'livelli inqas mil-limiti tal-konsum definiti għas-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija u l-awditjar tal-enerġija jenħtieġ li titħeġġeġ tagħmel awditi tal-enerġija u timplimenta r-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw minn dak l-awditjar.

(83) Meta l-awditi tal-enerġija jitwettqu minn esperti interni, jenħtieġ li dawn ma jkunux involuti direttament fl-attività awditjata sabiex tiġi ggarantita l-indipendenza tagħhom.

(84) Jenħtieġ li l-Istati Membri jippromwovu l-implimentazzjoni tas-sistemi tal-ġestjoni tal-enerġija u l-awditi tal-enerġija fi ħdan l-amministrazzjoni pubblika fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali.

(85) Is-settur tal-ICT huwa settur importanti ieħor li jirċievi attenzjoni dejjem akbar. Fl-2018, il-konsum tal-enerġija taċ-ċentri tad-data fl-Unjoni kien 76,8 TWh. Dan mistenni jiżdied bi 28% għal 98,5 TWh sal-2030. Din iż-żieda f'termini assoluti tidher ukoll f'termini relattivi: fl-Unjoni, iċ-ċentri tad-data kienu responsabbli għal 2,7 % tad-domanda għall-elettriku fl-2018 u jekk l-iżvilupp jibqa' għaddej kif inhu, sal-2030 id-domanda tagħhom ser tiżdied għal 3,21 %. L-Istrateġija Diġitali tal-Unjoni diġà enfasizzat il-ħtieġa għal ċentri tad-data sostenibbli u effiċjenti ħafna fl-enerġija, u tappella għal miżuri ta' trasparenza għall-operaturi tat-telekomunikazzjoni fejn tidħol l-impronta ambjentali tagħhom. Biex jippromwovu l-iżvilupp sostenibbli fis-settur tal-ICT, b'mod partikolari taċ-ċentri tad-data, l-Istati Membri jenħtieġ li jirrikjedu il-ġbir u l-pubblikazzjoni ta' data li tkun rilevanti għar-rendiment fl-użu tal-enerġija, għall-impronta tal-ilma u għall-flessibbiltà min-naħa tad-domanda taċ-ċentri tad-data, abbażi ta' mudell komuni tal-Unjoni. L-Istati Membri jenħtieġ li jirikjedu l-ġbir u l-pubblikazzjoni ta' data biss dwar iċ-ċentri tad-data b'impronta sinifikanti, li għalihom interventi xierqa ta' disinn jew ta' effiċjenza, għal installazzjonijiet ġodda jew eżistenti rispettivament, jistgħu jwasslu għal tnaqqis konsiderevoli tal-konsum tal-enerġija u tal-ilma, żieda fl-effiċjenza tas-sistemi li jippromwovu d-dekarbonizzazzjoni tal-grilja jew fl-użu mill-ġdid tas-sħana mormija f'faċilitajiet u networks tas-sħana fil-qrib. L-indikaturi tas-sostenibbiltà taċ-ċentri tad-data jistgħu jiġu stabbiliti abbażi ta' dik id-data miġbura, filwaqt li jitqiesu wkoll inizjattivi diġà eżistenti fis-settur.

(86) L-obbligu ta' rapportar japplika għal dawk iċ-ċentri tad-data, li jissodisfaw il-limitu stabbilit f'din id-Direttiva. Fil-każijiet kollha u speċifikament għaċ-ċentri tad-data tal-intrapriżi fuq il-post, l-obbligu ta' rappurtar jenħtieġ li jinftiehem bħala li jirreferi għall-ispazji u t-tagħmir li jservu primarjament jew esklużivament għall-funzjonijiet relatati mad-data (kmamar tas-servers), inkluż it-tagħmir assoċjat meħtieġ, pereżempju, it-tkessiħ, id-dawl, il-matriċi tal-batteriji, jew il-provvisti tal-enerġija mingħajr interruzzjoni. Kwalunkwe tagħmir tal-IT imqiegħed jew installat primarjament f'aċċess pubbliku, użu komuni jew spazju għall-uffiċċji jew appoġġ għal funzjonijiet korporattivi oħra, bħal stazzjonijiet tax-xogħol, laptops, fotokopjaturi, sensuri, tagħmir ta' sigurtà, jew apparati elettrodomestiċi kbar u tagħmir awdjoviżiv jenħtieġ li jiġi eskluż mill-obbligu ta' rapportar. L-istess esklużjoni jenħtieġ li tapplika wkoll għal servers, networking, ħżin u tagħmir assoċjat li jkun mifrux fuq sit bħal servers singoli, xkafef singoli, jew Wi-Fi u punti ta' networking.

(87) Id-data miġbura jenħtieġ li tintuża biex tkejjel tal-anqas xi ftit dimensjonijiet bażiċi ta' ċentru tad-data sostenibbli, jiġifieri kemm juża l-enerġija b'mod effiċjenti, kemm minn dik l-enerġija tiġi minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli, l-użu mill-ġdid tas-sħana prodotta mormija, l-effettività tat-tkessiħ, l-effettività tal-użu tal-karbonju u l-użu tal-ilma ħelu. Id-data miġbura u l-indikaturi tas-sostenibbiltà taċ-ċentri tad-data jenħtieġ li joħolqu sensibilizzazzjoni fost is-sidien u l-operaturi taċ-ċentri tad-data, il-manifatturi tat-tagħmir, l-iżviluppaturi tas-software u tas-servizzi, l-utenti tas-servizzi taċ-ċentri tad-data fil-livelli kollha kif ukoll l-entitajiet u l-organizzazzjonijiet li jintroduċu, jużaw jew jakkwistaw servizzi tal-cloud u taċ-ċentri tad-data. Id-data miġbura u l-indikaturi tas-sostenibbiltà jenħtieġ li jagħtu wkoll fiduċja fit-titjib reali wara sforzi u miżuri biex tiżdied is-sostenibbiltà fiċ-ċentri tad-data ġodda jew eżistenti. Fl-aħħar nett, dik id-data u dawk l-indikaturi jenħtieġ li jintużaw bħala bażi għal ippjanar u teħid ta' deċiżjonijiet trasparenti u bbażati fuq l-evidenza. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tivvaluta l-effiċjenza taċ-ċentri tad-data abbażi tal-informazzjoni kkomunikata miċ-ċentri tad-data obbligati.

(88) Wara valutazzjoni, meta tistabbilixxi s-sħubijiet possibbli għall-effiċjenza enerġetika speċifiċi għas-settur, il-Kummissjoni jenħtieġ li tlaqqa' flimkien lill-partijiet ikkonċernati ewlenin, inkluż l-organizzazzjonijiet nongovernattivi u s-sħab soċjali, f'setturi bħall-ICT, it-trasport, il-finanzi u l-bini b'mod inklużiv u rappreżentattiv.

(89) Jenħtieġ li jonqos aktar l-infiq tal-konsumaturi fuq l-enerġija billi jingħataw għajnuna biex inaqqsu l-użu tal-enerġija tagħhom billi jnaqqsu l-ħtiġijiet tal-enerġija tal-bini u jtejbu l-effiċjenza tal-apparati domestiċi, u dan jenħtieġħ li jiġi kkombinat mad-disponibbiltà ta' modi tat-trasport li jużaw inqas enerġija integrati mat-trasport pubbliku, il-mobilità kondiviża u l-użu tar-rota. L-Istati Membri jenħtieġ li jikkunsidraw ukoll li jtejbu l-konnettività fiż-żoni rurali u mbiegħda.

(90) Is-sensibilizzazzjoni taċ-ċittadini kollha tal-Unjoni dwar il-benefiċċji ta' żieda tal-effiċjenza enerġetika hija kruċjali, u li dawn jingħataw informazzjoni preċiża dwar modi kif din tista' tinkiseb. Iċ-ċittadini ta' kull età jenħtieġ li jkunu involuti wkoll fit-tranżizzjoni tal-enerġija permezz tal-Patt Klimatiku Ewropew u l-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa. Iż-żieda fl-effiċjenza enerġetika hija importanti ferm ukoll għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija tal-Unjoni bi tnaqqis tad-dipendenza tagħha fuq l-importazzjoni tal-fjuwils mill-pajjiżi terzi.

(91) Il-kostijiet u l-benefiċċji tal-miżuri kollha meħuda tal-effiċjenza enerġetika, inkluż il-perjodi ta' rkupru, jenħtieġ li jsiru trasparenti għalkollox għall-konsumaturi.

(92) Meta jimplimentaw din id-Direttiva u jieħdu miżuri oħra fil-qasam tal-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri jenħtieġ li jagħtu attenzjoni partikolari lis-sinerġiji bejn il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika u l-użu effiċjenti tar-riżorsi naturali skont il-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari.

(93) L-Istati Membri, filwaqt li jieħdu vantaġġ minn mudelli u teknoloġiji ġodda tan-negozju, jenħtieġ li jistinkaw biex jippromwovu u jiffaċilitaw l-adozzjoni ta' miżuri tal-effiċjenza enerġetika, inkluż b'servizzi tal-enerġija innovattivi għal klijenti kbar u żgħar.

(94) Hu meħtieġ li jingħata rispons frekwenti u mtejjeb dwar il-konsum tal-enerġija, meta dan ikun fattibbli teknikament u kosteffiċjenti b'rabta mal-apparati tal-kejl użati. Din id-Direttiva tiċċara li l-kosteffiċjenża tas-submetraġġ tiddependi fuq jekk il-kostijiet relatati humiex proporzjonati mal-iffrankar tal-enerġija potenzjali. Il-valutazzjoni dwar jekk il-kejl separat hux kosteffiċjenti jew le tista' tqis l-effett ta' miżuri konkreti oħra ppjanati f'bini partikolari, bħal pereżempju xi rinnovazzjoni li tkun ser issir.

(95) Din id-Direttiva tiċċara wkoll li jenħtieġ li jiġu applikati drittijiet relatati mal-kontijiet, u mal-informazzjoni dwar il-kontijiet jew il-konsum, għall-konsumaturi tat-tisħin, tat-tkessiħ jew tal-misħun domestiku fornut minn sors ċentrali anki meta dawn ma jkollhomx relazzjoni kuntrattwali individwali diretta ma' fornitur tal-enerġija.

(96) Biex tinkiseb it-trasparenza fl-kontabbiltà tal-konsum individwali tal-enerġija termali, u b'hekk tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni tas-submetraġġ, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li jkollhom fis-seħħ regoli nazzjonali trasparenti u disponibbli għall-pubbliku dwar l-allokazzjoni tal-kost tal-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku f'binjiet b'aktar minn appartament jew użu wieħed. Minbarra t-trasparenza, l-Istati Membri jistgħu jikkunsidraw li jieħdu miżuri li jsaħħu l-kompetizzjoni fil-provvista tas-servizzi tas-submetraġġ u b'hekk jgħinu biex ikun żgurat li l-kostijiet kollha mġarrba mill-utenti finali jkunu raġonevoli.

(97) Jenħtieġ li l-arloġġi tat-tisħin u l-allokaturi tal-kost tat-tisħin installati ġodda jkunu jistgħu jinqraw mill-bogħod biex ikun żgurat l-għoti kosteffettiv u frekwenti ta' informazzjoni dwar il-konsum. Id-dispożizzjonijiet din id-Direttiva dwar il-metraġġ tal-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku; is-submetraġġ u l-allokazzjoni tal-kost għat-tisħin, it-tkessiħ u l-misħun domestiku; ir-rekwiżit ta' qari mill-bogħod; informazzjoni dwar il-kontijiet u dwar il-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku; il-kost tal-aċċess għall-metraġġ u għall-informazzjoni dwar il-kontijiet u dwar il-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku; u r-rekwiżiti minimi għall-informazzjoni dwar il-kontijiet u dwar il-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku, huma maħsuba biex japplikaw biss għat-tisħin, it-tkessiħ u l-misħun domestiku fornut minn sors ċentrali. L-Istati Membri huma liberi biex jiddeċiedu jekk it-teknoloġiji li jinqraw waqt il-mixi (walk-by) jew waqt is-sewqan (drive-by) għandhomx jitqiesu li jinqraw mill-bogħod jew le. L-apparati li jinqraw mill-bogħod ma jeħtiġux aċċess għal appartamenti jew unitajiet individwali biex jinqraw.

(98) L-Istati Membri jenħtieġ li jqisu l-fatt li l-implimentazzjoni b'suċċess ta' teknoloġiji ġodda għall-kejl tal-konsum tal-enerġija teħtieġ it-tisħiħ tal-investiment fl-edukazzjoni u fil-ħiliet għall-utenti u anki għall-fornituri tal-enerġija.

(99) L-informazzjoni dwar il-kontijiet u r-rendikonti annwali huma mezz importanti biex il-klijenti jibqgħu informati dwar il-konsum tagħhom tal-enerġija. Id-data dwar il-konsum u l-kostijiet tista' wkoll tagħti informazzjoni oħra li tgħin lill-konsumaturi jqabblu l-kuntratt attwali tagħhom ma' offerti oħra u jużaw mekkaniżmi għat-trattament tal-ilmenti u mekkaniżmi alternattivi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim. Madankollu, fid-dawl tal-fatt li t-tilwim relatat mal-kontijiet hu sors komuni ta' lmenti tal-konsumaturi u fattur li jikkontribwixxi għal livelli persistentement baxxi ta' sodisfazzjon tal-konsumaturi u ta' kwistjonijiet mal-provdituri tal-enerġija tagħhom, hu meħtieġ li jsiru kontijiet aktar sempliċi, aktar ċari u eħfef biex jinftiehmu, filwaqt li jkun żgurat li l-istrumenti separati, pereżempju informazzjoni dwar il-kontijiet, għodod tal-informazzjoni u dikjarazzjonijiet annwali, ikunu jipprovdu l-informazzjoni kollha meħtieġa biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jirregolaw il-konsum tal-enerġija tagħhom, iqabblu l-offerti u jaqilbu minn provditur għal ieħor.

(100) Meta jfasslu miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri jenħtieġ li jqisu l-ħtieġa li jiżguraw il-funzjonament korrett tas-suq intern u l-implimentazzjoni konsistenti tal-acquis, skont it-TFUE.

(101) Il-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja, u tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti għandhom potenzjal sinifikanti li jiffrankaw l-enerġija primarja fl-Unjoni. L-Istati Membri jenħtieġ li jwettqu valutazzjoni komprensiva tal-potenzjal għal koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti. Jenħtieġ li dawk il-valutazzjonijiet ikunu konsistenti mal-pjanijiet nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima tal-Istati Membri u mal-istrateġiji tagħhom ta' rinnovazzjoni fit-tul u jistgħu jinkludu trajettorji li jwasslu għal settur nazzjonali tat-tisħin u t-tkessiħ ibbażat fuq l-enerġija rinnovabbli u s-sħana mormija f'perjodu ta' żmien kompatibbli mal-kisba tal-objettiv tan-newtralità klimatika. Soġġett għal analiżi tal-kostbenefiċċji li turi eċċess tal-kostbenefiċċji, l-installazzjonijiet ġodda tal-ġenerazzjoni tal-elettriku u l-installazzjonijiet eżistenti li jiġu rinnovati sostanzjalment jew li l-permess jew il-liċenzja tagħhom jiġu aġġornati, jenħtieġ li jiġu attrezzati b'unitajiet tal-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja biex tiġi rkuprata s-sħana mormija waqt il-produzzjoni tal-elettriku. Bl-istess mod, faċilitajiet oħra b'input tal-enerġija medju annwali sostanzjali jenħtieġ li jiġu attrezzati b'soluzzjonijiet tekniċi ħalli tintuża s-sħana mormija mill-faċilità, meta l-analiżi tal-kostbenefiċċji turi eċċess tal-kostbenefiċċji. Din is-sħana mormija tista' tiġi ttrasportata skont il-ħtieġa minn netwerks tat-tisħin distrettwali. L-avvenimenti li jwasslu biex jiġi applikat rekwiżit għal kriterji ta' awtorizzazzjoni ġeneralment ser ikunu tali li jwasslu wkoll għal rekwiżiti għal permessi skont id-Direttiva 2010/75/UE u għal awtorizzazzjoni skont id-Direttiva (UE) 2019/944.

(102) Jista' jkun xieraq li l-installazzjonijiet tal-ġenerazzjoni tal-elettriku li huma maħsubin biex jużaw ħażna ġeoloġika kif permess skont id-Direttiva 2009/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] jitqiegħdu f'postijiet fejn l-irkupru tas-sħana mormija, minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jew minn provvista ta' network tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali ma jkunx kosteffettiv. Għaldaqstant, l-Istati Membri jenħtieġ li jkunu jistgħu jeżentaw lil dawk l-installazzjonijiet mill-obbligu li jwettqu analiżi tal-kostbenefiċċji biex jipprovdu lill-installazzjoni b'tagħmir li jippermetti l-irkupru tas-sħana mormija permezz ta' unità tal-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja. Jenħtieġ li jkun ukoll possibbli li jiġu eżentati installazzjonijiet tal-ġenerazzjoni tal-elettriku peak-load u back-up li huma ppjanati li joperaw għal anqas minn 1500 siegħa ta' operazzjoni kull sena bħala medja inizjali fuq perjodu ta' ħames snin mir-rekwiżit li jipprovdu wkoll is-sħana.

(103) Jixraq li l-Istati Membri jħeġġu l-introduzzjoni ta' miżuri u proċeduri li jippromwovu l-installazzjonijiet ta' koġenerazzjoni b'input termali kklassifikat totali ta' inqas minn 5 MW biex iħeġġu l-ġenerazzjoni ta' enerġija distribwita.

(104) Biex jiġu implimentati valutazzjonijiet komprensivi nazzjonali, l-Istati Membri jenħtieġ li jħeġġu l-valutazzjonijiet tal-potenzjal għal koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti fil-livell reġjonali u lokali. L-Istati Membri jenħtieġ li jieħdu passi biex jippromwovu u jiffaċilitaw ir-realizzazzjoni tal-potenzjal kosteffiċjenti identifikat ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali effiċjenti.

1 Id-Direttiva 2009/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar il-ħżin ġeoloġiku tad-diossidu tal-karbonju u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 85/337/KEE, id-Direttivi tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2000/60/KE, 2001/80/KE, 2004/35/KE, 2006/12/KE, 2008/1/KE u r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 114).

(105) Ir-rekwiżiti għal tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti jenħtieġ li jkunu konsistenti mal-għanijiet ta' politika klimatiċi fit-tul, u mal-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni, u jenħtieġ li jikkonformaw mal-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" skont it-tifsira tar-Regolament (UE) 2020/852. Is-sistemi kollha tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali jenħtieġ li jimmiraw li jtejbu l-abbiltà ta' interazzjoni ma' partijiet oħra tas-sistema tal-enerġija biex jiġi ottimizzat l-użu tal-enerġija u jkun evitat l-iskart tal-enerġija billi jinħataf il-potenzjal kollu tal-bini li jaħżen is-sħana jew il-kesħa, inkluż is-sħana żejda minn faċilitajiet ta' servizz u minn ċentri tad-data fil-qrib. Għal dik ir-raġuni, sistemi ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti jenħtieġ li tiżgura ż-żieda fl-effiċjenza enerġetika primarja u integrazzjoni progressiva tal-enerġija rinnovabbli u tas-sħana u l-kesħa mormijin kif definit fid-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1]. Għaldaqstant, din id-Direttiva tintroduċi progressivament rekwiżiti aktar stretti b'rabta mal-provvista tat-tisħin u tat-tkessiħ, li jenħtieġ li jkunu applikabbli tul perjodi taż-żmien speċifiċi stabbiliti, u jenħtieġ li jkunu applikabbli b'mod permanenti mill-1 ta' Jannar 2050 'il quddiem.

(106) Il-prinċipji għall-kalkolu tas-sehem tas-sħana jew kesħa minn sorsi ta' enerġija rinnovabbli f'tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti jenħtieġ li jkunu konsistenti mad-Direttiva (UE) 2018/2001 u l-metodoloġiji tal-Eurostat għar-rapportar tal-istatistika. Skont l-Artikolu 7(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001, il-konsum finali gross tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli jinkludi l-konsum finali gross tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tat-tisħin u t-tkessiħ. Konsum finali gross tal-enerġija tas-sħana jew tal-kesħa fit-tisħin jew fit-tkessiħ distrettwali huwa daqs il-provvista tal-enerġija tas-sħana jew tal-kesħa li tidħol fin-network li sservi lill-klijenti finali jew lid-distributuri tal-enerġija.

---

1 Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 82).

(107) Il-pompi tas-sħana huma importanti għad-dekarbonizzazzjoni tal-provvista tat-tisħin u t-tkessiħ, anke fit-tisħin distrettwali. Il-metodoloġija stabbilita fl-Anness VII tad-Direttiva (UE) 2018/2001 tipprovdi regoli biex tingħadd l-enerġija maqbuda mill-pompi tas-sħana bħala enerġija minn sorsi rinnovabbli u tipprevjeni l-għadd doppju tal-elettriku minn sorsi rinnovabbli. Għall-finijiet tal-kalkolu tas-sehem tal-enerġija rinnovabbli fin-network tat-tisħin distrettwali, is-sħana kollha li toriġina mill-pompa tas-sħana u li tidħol fin-network jenħtieġ li titqies bħala enerġija rinnovabbli, dment li l-pompa tas-sħana tissodisfa l-kriterji minimi tal-effiċjenza stabbiliti fl-Anness VII għad-Direttiva (UE) 2018/2001 fil-ħin tal-installazzjoni tagħha.

(108) Il-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja ġiet definita bl-iffrankar tal-enerġija miksub minn produzzjoni kkombinata minflok minn produzzjoni separata ta' sħana u elettriku. Ir-rekwiżiti għal koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jenħtieġ li jkunu konsistenti mal-għanijiet ta' politika klimatika fit-tul. Id-definizzjonijiet ta' koġenerazzjoni u ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja użati fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni jenħtieġ li jkunu mingħajr preġudizzju għall-użu ta' definizzjonijiet differenti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali għal finijiet oħra għajr dawk tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni inkwistjoni. Biex jiġi massimizzat l-iffrankar tal-enerġija u jkun evitat it-telf tal-opportunitajiet tal-iffrankar tal-enerġija, jenħtieġ li tingħata l-akbar attenzjoni lill-kundizzjonijiet operazzjonali tal-unitajiet ta' koġenerazzjoni.

(109) Biex tiżgura t-trasparenza u tippermetti lill-klijent finali jagħżel bejn elettriku ta' koġenerazzjoni u elettriku ġġenerat b'tekniki oħra, l-oriġini tal-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jenħtieġ li tiġi ggarantita abbażi ta' valuri ta' referenza armonizzati tal-effiċjenza. L-iskemi tal-garanziji tal-oriġini minnhom innifishom ma jimplikawx dritt ta' benefiċċju minn mekkaniżmi ta' appoġġ nazzjonali. Huwa importanti li kull forma ta' elettriku ġġenerat minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jkunu jistgħu jiġu koperti b'garanziji tal-oriġini. Jenħtieġ li ssir distinzjoni bejn il-garanziji tal-oriġini u ċ-ċertifikati skambjabbli.

(110) L-istruttura speċifika tas-setturi tal-koġenerazzjoni u tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, li tinkludi bosta produtturi li huma SMEs, jenħtieġ li titqies b'mod speċjali meta jkunu qed jiġu eżaminati l-proċeduri amministrattivi għall-kisba ta' permess biex tinbena kapaċità ta' koġenerazzjoni jew networks assoċjati, b'applikazzjoni tal-prinċipju "aħseb l-ewwel fiż-żgħir".

(111) Ħafna min-negozji tal-Unjoni huma SMEs. Dawn jirrappreżentaw potenzjal enormi ta' ffrankar tal-enerġija għall-Unjoni. Biex jgħinuhom jadottaw miżuri tal-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu qafas favorevoli bil-għan li l-SMEs jingħataw assistenza teknika u informazzjoni mmirata.

(112) L-Istati Membri jenħtieġ, abbażi ta' kriterji oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji, jistabbilixxu regoli li jikkontrollaw is-sostenn u l-kondiviżjoni tal-kostijiet tal-konnessjonijiet mal-grilja u tat-tisħiħ tal-grilja u r-regoli għall-adattamenti tekniċi meħtieġa għall-integrazzjoni tal-produtturi ġodda tal-elettriku ġġenerat minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja, filwaqt li jqisu kodiċijiet tan-netwerk u linji gwida żviluppati skont ir-Regolamenti (UE) 2019/943[1] u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2]. Il-produtturi tal-elettriku ġġenerat minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jenħtieġ li jitħallew joħorġu sejħa għall-offerti għax-xogħol tal-konnessjoni. L-aċċess għas-sistema tal-grilja għall-elettriku ġġenerat minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja, speċjalment għal unitajiet ta' skala żgħira u ta' mikrokoġenerazzjoni, jenħtieġ li jiġi ffaċilitat. F'konformità mal-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2009/73/KE u l-Artikolu 9(2) tad-Direttiva (UE) 2019/944, huwa possibbli għall-Istati Membri li jimponu obbligi ta' servizz pubbliku, inkluż b'rabta mal-effiċjenza enerġetika, fuq l-impriżi li jaħdmu fis-setturi tal-elettriku u tal-gass.

(113) Jeħtieġ jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet relatati mal-kontijiet, punt ta' kuntatt uniku, ir-riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti, il-faqar enerġetiku u d-drittijiet kuntrattwali bażiċi, bil-għan li jiġu allinjati, meta xieraq, mad-dispożizzjonijiet rilevanti dwar l-elettriku skont id-Direttiva (UE) 2019/944, biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-konsumaturi u biex il-klijenti finali jkunu jistgħu jirċievu informazzjoni aktar frekwenti, ċara u aġġornata dwar il-konsum tat-tisħin, it-tkessiħ jew l-misħun domestiku tagħhom u biex jirregolaw l-użu tal-enerġija tagħhom.

---

1 Ir-Regolament (UE) 2019/943 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar is-suq intern tal-elettriku (ĠU L 158, 14.6.2019, p. 54).

2 Ir-Regolament (KE) 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-kondizzjonijiet għall-aċċess għan-networks tat-trażmissjoni tal-gass naturali u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 1775/2005 (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 36).

(114) Din id-Direttiva ssaħħaħ il-protezzjoni tal-konsumaturi billi tintroduċi drittijiet kuntrattwali bażiċi għat-tisħin, it-tkessiħ u l-ilma sħun domestiku, b'mod koerenti mal-livell ta' drittijiet, protezzjoni u tisħiħ fil-pożizzjoni li d-Direttiva (UE) 2019/944 introduċiet għall-klijenti finali fis-settur tal-elettriku. Jenħtieġ li għall-konsumaturi tkun disponibbli informazzjoni sempliċi u mhux ambigwa dwar id-drittijiet tagħhom. Diversi fatturi jimpedixxu lill-konsumaturi milli jaċċessaw is-sorsi differenti ta' informazzjoni tas-suq disponibbli, u milli jifhmuhom u jaġixxu abbażi tagħhom. L-introduzzjoni ta' drittijiet kuntrattwali bażiċi tista' tgħin, fost l-oħrajn, fil-fehim xieraq tal-linja bażi tal-kwalità tas-servizzi offruti fil-kuntratt mill-fornitur, inkluż il-kwalità u l-karatteristiċi tal-enerġija fornuta. Barra minn hekk, tista' tikkontribwixxi għall-minimizzazzjoni ta' spejjeż moħbija jew żejda li jistgħu jirriżultaw mill-introduzzjoni ta' servizzi jew aġġornati jew ġodda wara l-iffirmar tal-kuntratt u mingħajr ma l-klijenti jkunu jifhmuhom ċar u jaqblu magħhom. Dawk is-servizzi jistgħu jikkonċernaw, fost l-oħrajn, l-enerġija fornuta, is-servizzi ta' kejl u kontijiet, ix-xiri u l-installazzjoni jew servizzi anċillari u ta' manutenzjoni u l-kostijiet relatati man-network, l-apparat ta' metraġġ, it-tagħmir tat-tisħin jew tat-tkessiħ lokali. Ir-rekwiżiti ser jikkontribwixxu għat-titjib tal-komparabbiltà tal-offerti u jiżguraw l-istess livell ta' drittijiet kuntrattwali bażiċi għaċ-ċittadini kollha tal-Unjoni rigward it-tisħin, it-tkessiħ u l-ilma sħun domestiku, mingħajr ma jirrestrinġu l-kompetenzi nazzjonali.

(115) Fil-każ ta' skonnessjoni ppjanata mit-tisħin, mit-tkessiħ u mill-ilma sħun domestiku, il-fornituri jenħtieġ li jipprovdu lill-klijenti kkonċernati b'informazzjoni xierqa dwar miżuri alternattivi, bħal sorsi ta' appoġġ biex jiġu evitati l-iskonnessjoni, is-sistemi ta' ħlas minn qabel, l-awditi tal-enerġija, is-servizzi ta' konsulenza dwar l-enerġija, il-pjanijiet ta' pagament alternattivi, il-pariri dwar il-ġestjoni tad-dejn jew il-moratorji ta' skonnessjoni.

(116) Jenħtieġ li permezz tad-disponibbiltà ta' mekkaniżmi effettivi u indipendenti ta' riżoluzzjoni tat-tilwim barra l-qorti għall-konsumaturi kollha, bħal ombudsman tal-enerġija, korp tal-konsumaturi jew awtorità regolatorja, tkun żgurata b'aktar protezzjoni tal-konsumaturi. Għaldaqstant, l-Istati Membri jenħtieġ li jintroduċu proċeduri rapidi u effettivi għat-trattament tal-ilmenti.

(117) Jenħtieġ li jiġu rikonoxxuti u appoġġati b'mod attiv il-kontribut tal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, skont id-Direttiva (UE) 2018/2001, u l-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini, skont id-Direttiva (UE) 2019/944, favur l-objettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u tal-Pjan dwar il-Mira Klimatika. Għaldaqstant, l-Istati Membri jenħtieġ li jikkunsidraw u jippromwovu r-rwol tal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u tal-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini. Dawk il-komunitajiet jistgħu jgħinu lill-Istati Membri jiksbu l-objettivi ta' din id-Direttiva billi javvanzaw l-effiċjenza enerġetika fil-livell lokali jew tal-unitajiet domestiċi, kif ukoll fil-bini pubbliku b'kooperazzjoni mal-awtoritajiet lokali. Dawn jistgħu jagħtu s-setgħa u jinvolvu lill-konsumaturi u jippermettu li ċerti gruppi ta' klijenti domestiċi, inkluż fiż-żoni rurali u mbiegħda u fir-reġjuni ultraperiferiċi, jipparteċipaw fi proġetti u interventi tal-effiċjenza enerġetika, li jistgħu jgħaqqdu tali azzjonijiet ma' investiment fl-enerġija rinnovabbli. Il-komunitajiet tal-enerġija jista' jkollhom rwol b'saħħtu x'jaqdu fl-edukazzjoni u ż-żieda fis-sensibilizzazzjoni taċ-ċittadini dwar miżuri ddisinjati biex jiksbu l-iffrankar tal-enerġija. Jekk appoġġati sew mill-Istati Membri, il-komunitajiet tal-enerġija jistgħu jgħinu fil-ġlieda kontra l-faqar enerġetiku permezz tal-iffaċilitar ta' proġetti tal-effiċjenza enerġetika, b'inqas konsum tal-enerġija u b'tariffi aktar baxxi tal-provvista.

(118) Il-bidliet fl-imġiba fil-konsum tal-enerġija fuq perjodu twil jistgħu jinkisbu permezz tal-awtonomizzazzjoni taċ-ċittadini. Il-komunitajiet tal-enerġija jistgħu jgħinu biex ikun hemm iffrankar tal-enerġija fuq perjodu twil, b'mod partikolari fost l-unitajiet domestiċi, u żieda fl-investimenti sostenibbli miċ-ċittadini u n-negozji ż-żgħar. L-Istati Membri jenħtieġ li jawtonomizzaw dawn l-azzjonijiet miċ-ċittadini permezz ta' appoġġ għal proġetti u organizzazzjonijiet tal-enerġija tal-komunità. Barra minn hekk, l-istrateġiji ta' involviment, li jinvolvu lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha fil-livell nazzjonali u lokali fil-proċess tat-tfassil tal-politika, jistgħu jkunu parti mill-pjanijiet ta' dekarbonizzazzjoni lokali jew reġjonali jew mill-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini, bl-għan li tiżdied is-sensibilizzazzjoni, jinkiseb feedback dwar il-politiki u tittejjeb l-aċċettazzjoni tagħhom mill-pubbliku.

(119) Jenħtieġ li jiġi rikonoxxut il-kontribut ta' punti uniċi ta' servizz jew ta' strutturi simili bħala mekkaniżmi li jistgħu jippermettu li diversi gruppi fil-mira, inkluż iċ-ċittadini, l-SMEs u l-awtoritajiet pubbliċi, ifasslu u jimplimentaw proġetti u miżuri relatati mat-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa. Il-kontribut ta' punti uniċi ta' servizz jista' jkun importanti ħafna għall-klijenti vulnerabbli, peress li dawn jistgħu jirċievu informazzjoni affidabbli u aċċessibbli dwar it-titjib fl-effiċjenza enerġetika. Dak il-kontribut jista' jinkludi l-għoti ta' konsulenza u assistenza tekniċi, amministrattivi u finanzjarji, l-iffaċilitar tal-proċeduri amministrattivi meħtieġa jew tal-aċċess għas-swieq finanzjarji, gwida fir-rigward tal-oqfsa legali tal-Unjoni u nazzjonali, inkluż regoli u kriterji tal-akkwist pubbliku, u t-tassonomija tal-UE.

(120) Il-Kummissjoni jenħtieġ li tanalizza l-impatt tal-miżuri tagħha li jappoġġaw l-iżvilupp ta' pjattaformi li jinvolvu, fost l-oħrajn, lill-korpi tad-djalogu soċjali Ewropew dwar it-tfassil ta' programmi ta' taħriġ għall-effiċjenza enerġetika, u jenħtieġ li tipproponi aktar miżuri jekk ikun xieraq. Il-Kummissjoni jenħtieġ li tħeġġeġ ukoll lis-sħab soċjali Ewropej fid-diskussjonijiet tagħhom dwar l-effiċjenza enerġetika, speċjalment b'rabta mal-klijenti u l-utenti finali vulnerabbli, inkluż dawk fil-faqar enerġetiku.

(121) Tranżizzjoni ġusta lejn Unjoni newtrali għall-klima sal-2050 hija ċentrali għall-Patt Ekoloġiku Ewropew. Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, proklamat b'mod konġunt mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017, jinkludi l-enerġija fost is-servizzi essenzjali li kulħadd għandu d-dritt jaċċessa. Għandu jkun hemm disponibbli appoġġ għall-aċċess għal dawn is-servizzi għall-persuni fil-bżonn, partikolarment f'kuntest ta' pressjoni inflazzjonarja u żidiet sinifikanti fil-prezzijiet tal-enerġija.

(122) Jeħtieġ ikun żgurat li l-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, il-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali jiġu protetti u, għal dak il-għan, li jkollhom is-setgħa jipparteċipaw b'mod attiv f'interventi u miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, u f'miżuri relatati ta' informazzjoni u protezzjoni tal-konsumaturi li jkunu qed jimplimentaw l-Istati Membri. Jenħtieġ li jiġu żviluppati kampanji ta' sensibilizzazzjoni mmirati biex juru l-benefiċċji tal-effiċjenza enerġetika kif ukoll biex jipprovdu informazzjoni dwar l-appoġġ finanzjarju disponibbli.

(123) Il-finanzjament pubbliku disponibbli fil-livell tal-Unjoni u nazzjonali jenħtieġ li jiġi investit b'mod strateġiku f'miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, b'mod partikolari għall-benefiċċju tal-persuni milquta mill-faqar enerġetiku, tal-klijenti vulnerabbli, tal-persuni f'familji b'introjtu baxx u, fejn applikabbli, tal-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. Jenħtieġ li l-Istati Membri jieħdu vantaġġ minn kwalunkwe kontribuzzjoni finanzjarja li jistgħu jirċievu mill-Fond Soċjali għall-Klima stabbilit bir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], u mid-dħul mill-kwoti mill-EU ETS. Dak id-dħul se jappoġġa lill-Istati Membri biex jissodisfaw l-obbligu tagħhom li jimplimentaw miżuri tal-effiċjenza enerġetika u miżuri ta' politika skont l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija bħala prijorità fost il-persuni milquta mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, il-persuni f'familji b'introjtu baxx u, fejn applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali inkluż dawk li jgħixu f'reġjuni rurali u mbiegħda.

(124) L-iskemi ta' finanzjament nazzjonali jenħtieġ li jiġu kkumplimentati bi skemi adegwati ta' informazzjoni aħjar, assistenza teknika u amministrattiva, u aċċess aktar faċli għall-finanzjament li jippermetti l-aħjar użu tal-fondi disponibbli speċjalment minn persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, minn klijenti vulnerabbli, minn persuni f'familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, minn persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali.

(125) L-Istati Membri jenħtieġ li jagħtu s-setgħa u jipproteġu lill-persuni kollha b'mod ugwali, irrispettivament mis-sess, il-ġeneru, l-età, id-diżabbiltà, ir-razza jew l-oriġini etnika, l-orjentazzjoni sesswali, ir-reliġjon jew it-twemmin, u jiżguraw li l-aktar persuni affettwati, dawk li għandhom riskju akbar li jiġu affettwati mill-faqar enerġetiku, jew dawk li huma l-aktar esposti għall-impatti negattivi tal-faqar enerġetiku jkunu protetti kif xieraq. Barra minn hekk, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika ma jaggravawx l-inugwaljanzi eżistenti, b'mod partikolari fir-rigward tal-faqar enerġetiku.

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta’ Mejju 2023 li jistabbilixxi Fond Soċjali għall-Klima u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060 (ĠU L 130, 16.5.2023, p. 1).

(126) Skont l-Artikolu 15(2) tad-Direttiva 2012/27/UE, l-Istati Membri kollha wettqu valutazzjoni tal-potenzjal tal-effiċjenza enerġetika tal-infrastruttura tal-gass u tal-elettriku tagħhom, u identifikaw miżuri u investimenti konkreti għall-introduzzjoni ta' titjib kosteffettiv fl-effiċjenza enerġetika fl-infrastruttura tan-network, bi skeda ta' żmien għall-introduzzjoni tagħhom. Ir-riżultati ta' dawk l-azzjonijiet jirrappreżentaw bażi solida għall-applikazzjoni tal-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" fid-deċiżjonijiet tagħhom dwar l-ippjanar tan-network, l-iżvilupp tan-network u l-investiment.

(127) Jenħtieġ li l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija jieħdu approċċ integrat li jinkludi l-iffrankar potenzjali fil-provvista tal-enerġija u s-setturi tal-użu finali. Mingħajr preġudizzju għas-sigurtà tal-provvista, l-integrazzjoni tas-suq u l-investimenti antiċipatorji fi grilji offshore meħtieġa għall-użu tal-enerġija rinnovabbli offshore, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija jenħtieġ li jiżguraw li l-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" jiġi applikat fil-proċessi tal-ippjanar u tat-teħid tad-deċiżjonijiet u li t-tariffi tan-network u r-regolamentazzjoni jinċentivaw titjib fl-effiċjenza enerġetika. L-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw ukoll li l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni jqisu l-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel". Dan jgħin lill-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni jqisu soluzzjonijiet aħjar tal-effiċjenza enerġetika u kostijiet inkrementali mġarrba mill-akkwist ta' riżorsi min-naħa tad-domanda, kif ukoll l-impatti ambjentali u soċjoekonomiċi ta' investimenti u pjanijiet operazzjonali differenti tan-network. Approċċ bħal dan jeħtieġ bidla minn perspettiva dejqa tal-effiċjenza ekonomika għal benesseri soċjali massimizzati. Il-prinċipju "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" jenħtieġ b'mod partikolari jiġi applikat fil-kuntest tat-tiswir ta' xenarji għall-espansjoni tal-infrastruttura tal-enerġija meta s-soluzzjonijiet min-naħa tad-domanda jistgħu jitqiesu bħala alternattivi vijabbli u jeħtieġ jiġu vvalutati kif xieraq, u jenħtieġ li jsir parti intrinsika mill-valutazzjoni tal-proġetti tal-ippjanar tan-network. L-applikazzjoni tiegħu jenħtieġ li tiġi skrutinizzata mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali.

(128) Jenħtieġ li jkun disponibbli għadd biżżejjed ta' professjonisti affidabbli u kompetenti fil-qasam tal-effiċjenza enerġetika biex tkun żgurata l-implimentazzjoni effettiva u fil-ħin ta' din id-Direttiva, pereżempju rigward il-konformità mar-rekwiżiti tal-awditi tal-enerġija u l-implimentazzjoni tal-iskemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika. Għaldaqstant, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu skemi ta' ċertifikazzjoni jew kwalifika ekwivalenti, jew it-tnejn li huma, u skemi ta' taħriġ xierqa għall-provdituri ta' servizzi tal-enerġija, awditjar tal-enerġija u miżuri oħra li jtejbu l-effiċjenza enerġetika b'kooperazzjoni mill-qrib mas-sħab soċjali, il-fornituri tat-taħriġ u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra. L-iskemi jenħtieġ li jiġu vvalutati kull erba' snin minn Diċembru 2024 u, jekk ikun meħtieġ, jiġu aġġornati biex ikun żgurat il-livell meħtieġ ta' kompetenzi għall-provdituri ta' servizzi tal-enerġija, l-awdituri tal-enerġija, il-maniġers tal-enerġija u l-installaturi ta' elementi tal-bini.

(129) Jeħtieġ jissokta l-iżvilupp tas-suq għas-servizzi tal-enerġija biex tkun żgurata d-disponibbiltà tad-domanda u tal-provvista tas-servizzi tal-enerġija. It-trasparenza, pereżempju permezz ta' listi ta' fornituri ta' servizzi tal-enerġija ċċertifikati, u bid-disponibbiltà ta' kuntratti mudell, l-iskambju tal-aqwa prattiċi u linji gwida jikkontribwixxu għall-użu tas-servizzi tal-enerġija u għall-kuntratti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u jistgħu wkoll jgħinu biex jingħata stimolu lid-domanda u tiżdied il-fiduċja fil-provdituri ta' servizzi tal-enerġija. B'kuntratt għar-rendiment fl-użu tal-enerġija, il-benefiċjarju tas-servizz tal-enerġija jevita l-kostijiet tal-investiment billi juża parti mill-valur finanzjarju tal-iffrankar tal-enerġija biex iħallas lura l-investiment totali jew parzjali li tkun għamlet parti terza. Dan jista' jgħin biex jattira kapital privat li hu fundamentali biex jiżdiedu r-rati tar-rinnovazzjoni tal-bini fl-Unjoni, jitwassal għarfien espert fis-suq u jinħolqu mudelli tan-negozju innovattivi. Għalhekk, il-bini mhux residenzjali b'erja utli tal-art ta' aktar minn 750 m^2 jenħtieġ li jkun meħtieġ jivvaluta l-fattibbiltà li jsir ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għar-rinnovazzjoni. Dan ikun pass 'il quddiem biex tiżdied il-fiduċja fil-kumpaniji tas-servizzi tal-enerġija u titwitta t-triq għal aktar proġetti bħal dawn fil-futur.

(130) Minħabba l-objettivi ambizzjużi tar-rinnovazzjoni tul id-deċennju li ġej fil-kuntest tal-"Mewġa tar-Rinnovazzjoni", jeħtieġ jiżdied ir-rwol tal-intermedjarji indipendenti tas-suq inkluż tal-punt uniku ta' servizz jew ta' mekkaniżmi ta' appoġġ simili biex jiġi stimulat l-iżvilupp tas-suq fuq in-naħat tad-domanda u tal-provvista u jiġi promoss ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għal rinnovazzjoni tal-bini privat u pubbliku. L-aġenziji tal-enerġija lokali jistgħu jaqdu rwol ewlieni f'dak ir-rigward, u biex jidentifikaw u jappoġġaw l-istabbiliment ta' faċilitaturi potenzjali jew punti uniċi ta' servizz. Din id-Direttiva jenħtieġ li tgħin fit-titjib tad-disponibbiltà ta' prodotti, servizzi u pariri, inkluż billi tippromwovi l-potenzjal għall-imprendituri li jimlew il-lakuni fis-suq u jipprovdu modi innovattivi biex tissaħħaħ l-effiċjenza enerġetika, filwaqt li tiżgura r-rispett tal-prinċipju ta’-nondiskriminazzjoni.

(131) L-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għadu jġarrab ostakli importanti f'diversi Stati Membri minħabba l-ostakli regolatorji u mhux regolatorji pendenti. Għaldaqstant, jeħtieġ jiġu indirizzati l-ambigwitajiet tal-oqfsa leġiżlattivi nazzjonali, in-nuqqas ta' għarfien espert, speċjalment b'rabta mal-proċeduri tal-offerti, u self u għotjiet kompetittivi.

(132) L-Istati Membri jenħtieġ li jibqgħu jappoġġaw lis-settur pubbliku fl-adozzjoni ta' kkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija billi jipprovdu mudelli ta' kuntratti li jqisu l-istandards Ewropej jew internazzjonali disponibbli, il-linji gwida għas-sejħiet għall-offerti u l-Gwida għat-Trattament Statistiku tal-Kuntratti għar-Rendiment tal-Enerġija ppubblikata f'Mejju 2018 mill-Eurostat u mill-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) dwar it-trattament tal-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fil-kontijiet tal-gvern, li jkunu taw opportunitajiet biex jiġu indirizzati l-ostakli regolatorji pendenti għal dawk il-kuntratti fl-Istati Membri.

(133) L-Istati Membri ħadu miżuri biex jidentifikaw u jindirizzaw ostakli regolatorji u mhux regolatorji. Madankollu, hemm bżonn jiżdiedu l-isforzi biex jitneħħew l-ostakli regolatorji u mhux regolatorji għall-użu ta' kkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u ta' arranġamenti ta' finanzjament ma' partijiet terzi li jgħinu biex jinkiseb l-iffrankar tal-enerġija. Dawk l-ostakli jinkludu regoli u prattika tal-kontabbiltà li jxekklu l-investimenti kapitali u l-iffrankar finanzjarju annwali li jinkiseb minn miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika milli jiġu riflessi kif xieraq fil-kontabbiltà għall-perjodu taż-żmien kollu tal-investiment.

(134) L-Istati Membri użaw il-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika tal-2014 u tal-2017 biex jirrapportaw il-progress fit-tneħħija tal-ostakli regolatorji u mhux regolatorji għall-effiċjenza enerġetika, b'rabta mal-inċentivi maqsumin bejn is-sidien u l-inkwilini jew fost is-sidien ta' binja jew ta' unitajiet tal-bini. L-Istati Membri jenħtieġ li jibqgħu jaħdmu f'dik id-direzzjoni u jaħtfu l-potenzjal tal-effiċjenza enerġetika fil-kuntest tal-istatistika tal-Eurostat tal-2016, b'mod partikolari l-fatt li aktar minn erbgħa minn kull għaxar Ewropej jgħixu f'appartamenti u li aktar minn tlieta minn kull għaxar Ewropej huma inkwilini.

(135) Jenħtieġ li l-Istati Membri, inkluż l-awtoritajiet reġjonali u lokali, jiġu mħeġġa biex jagħmlu użu sħiħ mill-fondi Ewropej disponibbli taħt il-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 kif stabbilit fir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093[1] il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2], kif ukoll l-istrumenti finanzjarji u l-assistenza teknika disponibbli skont il-programm InvestEU, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/523 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[3], biex jiġu mħeġġa l-investimenti privati u pubbliċi f'miżuri ta' titjib tal-effiċjenza enerġetika. L-investiment fl-effiċjenza enerġetika għandu l-potenzjal li jikkontribwixxi għat-tkabbir ekonomiku, għall-impjiegi, għall-innovazzjoni u biex jonqos il-faqar enerġetiku tal-unitajiet domestiċi u b'hekk jikkontribwixxi b'mod pożittiv għal koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali u għal irkupru ekoloġiku. L-oqsma potenzjali għal finanzjament jinkludu l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika fil-bini u fl-akkomodazzjoni pubbliċi, u l-provvediment ta' ħiliet ġodda permezz tal-iżvilupp ta' taħriġ, taħriġ mill-ġdid u titjib tal-ħiliet tal-ħaddiema, b'mod partikolari f'impjiegi relatati mar-rinnovazzjoni tal-bini, biex ikunu promossi l-impjiegi fis-settur tal-effiċjenza enerġetika. Il-Kummissjoni ser tiżgura sinerġiji bejn l-istrumenti ta' finanzjament differenti, b'mod partikolari l-fondi b'ġestjoni konġunta u b'ġestjoni diretta, bħall-programmi b'ġestjoni ċentrali Orizzont Ewropa u LIFE, kif ukoll bejn għotjiet, self u assistenza teknika biex jiġi massimizzat l-effett ta' ingranaġġ tagħhom fuq il-finanzjament privat u l-impatt tagħhom fuq il-kisba tal-objettivi tal-politika dwar l-effiċjenza enerġetika.

---

1 Ir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Diċembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 (ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 11).

2 Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

3 Ir-Regolament (UE) 2021/523 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Marzu 2021 li jistabbilixxi l-Programm InvestEU u li jemenda r-Regolament (UE) 2015/1017 (ĠU L 107, 26.3.2021, p. 30).

(136) L-Istati Membri jenħtieġ li jinkoraġġixxu l-użu ta' faċilitajiet ta' finanzjament biex jilħqu l-objettivi ta' din id-Direttiva. Dawn il-faċilitajiet ta' finanzjament jistgħu jinkludu kontribuzzjonijiet finanzjarji u multi għall-ksur ta' ċerti dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva, riżorsi allokati għall-effiċjenza fl-enerġija skont l-Artikolu 10(3) tad-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], u riżorsi allokati għall-effiċjenza fl-enerġija fil-fondi u l-programmi Ewropej, u strumenti finanzjarji Ewropej dedikati, bħall-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika.

(137) Tali faċilitajiet jistgħu jkunu bbażati, fejn applikabbli, fuq riżorsi allokati għall-effiċjenza fl-enerġija mill-bonds tal-proġetti tal-Unjoni, riżorsi allokati għall-effiċjenza fl-enerġija mill-BEI u istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej oħrajn, b'mod partikolari l-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp (BERŻ) u l-Bank ta' Żvilupp tal-Kunsill tal-Ewropa, riżorsi ingranati f'istituzzjonijiet finanzjarji, riżorsi naturali, inkluż permezz tal-ħolqien ta' oqfsa regolatorji u fiskali li jinkoraġġixxu l-implimentazzjoni tal-inizjattivi u l-programmi dwar l-effiċjenza fl-enerġija, u dħul minn allokazzjonijiet annwali ta' emissjonijiet skont id-Deċiżjoni Nru 406/2009/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2].

---

1 Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ottubru 2003 li tistabbilixxi sistema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra ġewwa l-Unjoni u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE (ĠU L 275, 25.10.2003, p. 32).

2 Id-Deċiżjoni Nru 406/2009/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar l-isforz tal-Istati Membri biex inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom tal-gassijiet serra biex jonoraw l-impenji tal-Komunità għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra sal-2020 (ĠU L 140, 5.6.2009, p. 136).

(138) Il-faċilitajiet ta' finanzjament jistgħu b'mod partikolari jużaw il-kontributi, ir-riżorsi u d-dħul minn dawk ir-riżorsi li jippermettu u jħeġġu l-investiment kapitali privat, b'mod partikolari permezz ta' investituri istituzzjonali, filwaqt li jintużaw kriterji li jiżguraw il-kisba tal-objettivi ambjentali u soċjali għall-għoti tal-fondi; jużaw mekkaniżmi innovattivi ta' finanzjament, inkluż garanziji fuq is-self għall-kapital privat, garanziji fuq is-self għat-trawwim ta' kkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, għotjiet, self sussidjat u linji ta' kreditu dedikati, sistemi ta' finanzjament minn partijiet terzi, li jnaqqsu r-riskji tal-proġetti tal-effiċjenza enerġetika u jippermettu rinnovazzjonijiet kosteffettivi anki fost l-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u medju; ikunu marbutin ma' programmi jew aġenziji li jaggregaw u jivvalutaw il-kwalità tal-proġetti tal-iffrankar tal-enerġija, jipprovdu assistenza teknika, jippromwovu s-suq tas-servizzi tal-enerġija u jgħinu fil-ġenerazzjoni tad-domanda tal-konsumaturi għal servizzi tal-enerġija.

(139) Il-faċilitajiet ta' finanzjament jistgħu jipprovdu wkoll riżorsi xierqa biex jappoġġaw programmi ta' taħriġ u ċertifikazzjoni li jtejbu u jakkreditaw il-ħiliet għall-effiċjenza enerġetika, jipprovdu riżorsi għar-riċerka dwar u d-dimostrazzjoni u l-aċċellerazzjoni tal-adozzjoni ta' teknoloġiji fuq skala żgħira u mikro fil-ġenerazzjoni tal-enerġija u l-ottimizzazzjoni tal-konnessjonijiet ta' dawk il-ġeneraturi mal-grilja, ikunu marbuta ma' programmi li jwettqu azzjoni biex jippromwovu l-effiċjenza enerġetika fl-abitazzjonijiet kollha biex jipprevjenu l-faqar enerġetiku u jistimulaw lis-sidien li jikru abitazzjonijiet biex jagħmlu l-proprjetà tagħhom kemm jista' jkun effiċjenti fl-użu tal-enerġija, u jipprovdu riżorsi xierqa biex jappoġġaw id-djalogu soċjali u l-istabbiliment ta' standards bl-għan li tittejjeb l-effiċjenza enerġetika u jiġu żgurati kundizzjonijiet tax-xogħol tajbin u s-saħħa u s-sikurezza fuq il-post tax-xogħol.

(140) Il-programmi ta' finanzjament, l-istrumenti finanzjarji u l-mekkaniżmi innovattivi ta' finanzjament disponibbli fl-Unjoni jenħtieġ li jintużaw għal twettiq fil-prattika tal-objettiv li jitjieb ir-rendiment fl-użu tal-enerġija fil-bini tal-korpi pubbliċi. F'dak ir-rigward, l-Istati Membri jistgħu jużaw id-dħul tagħhom mill-allokazzjonijiet annwali tal-emissjonijiet skont id-Deċiżjoni Nru 406/2009/KE fl-iżvilupp ta' mekkaniżmi bħal dawn b'mod volontarju u filwaqt li jqisu r-regoli baġitarji nazzjonali. Jenħtieġ li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jipprovdu lill-amministrazzjonijiet reġjonali u lokali b'informazzjoni adegwata dwar tali programmi ta' finanzjament tal-Unjoni, strumenti finanzjarji u mekkaniżmi finanzjarji innovattivi.

(141) Fl-implimentazzjoni tal-mira tal-effiċjenza enerġetika, il-Kummissjoni jenħtieġ li timmonitorja l-impatt tal-miżuri rilevanti fuq id-Direttiva 2003/87/KE sabiex iżżomm l-inċentivi fl-EU ETS li jippremjaw l-investimenti b'livelli baxxi tal-karbonju u biex jitħejjew is-setturi tal-EU ETS għall-innovazzjonijiet meħtieġa fil-futur. Jeħtieġ li hija timmonitorja l-impatt fuq dawk is-setturi industrijali li huma esposti għal riskju sinifikanti ta' rilokazzjoni tal-karbonju kif elenkati fl-Anness għad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2014/746/UE[1], biex ikun żgurat li din id-Direttiva tippromwovi l-iżvilupp ta' dawk is-setturi u mhux tfixkilhom.

[1] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2014/746/UE tas-27 ta' Ottubru 2014 li tiddetermina, skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, lista ta' setturi u subsetturi meqjusa li huma esposti għal riskju sinifikanti ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għall-perjodu mill-2015 sal-2019 (ĠU L 308, 29.10.2014, p. 114).

(142) Il-miżuri tal-Istati Membri jenħtieġ li jiġu appoġġati bi strumenti finanzjarji tal-Unjoni mfassla sew u effettivi skont il-programm InvestEU u bil-finanzjament mill-BEI u l-BERŻ, li jenħtieġ li jappoġġaw investimenti fl-effiċjenza enerġetika fl-istadji kollha tal-katina tal-enerġija u jużaw analiżi komprensiva tal-kostbenefiċċji b'mudell ta' rati ta' skonti differenzjati. Jenħtieġ li l-appoġġ finanzjarju jiffoka fuq metodi kosteffettivi li jżidu l-effiċjenza enerġetika u li jwasslu biex jonqos il-konsum tal-enerġija. Jenħtieġ li l-BEI u l-BERŻ, flimkien mal-banek promozzjonali nazzjonali, ifasslu, jiġġeneraw u jiffinanzjaw programmi u proġetti ddedikati għas-settur tal-effiċjenza, inkluż għall-unitajiet domestiċi foqra fl-enerġija.

(143) Il-liġi transettorjali tipprevedi bażi soda għall-protezzjoni tal-konsumaturi għal firxa wiesgħa ta' servizzi tal-enerġija attwali, u din aktarx tevolvi. Madankollu, ċerti drittijiet kuntrattwali bażiċi tal-konsumaturi jenħtieġ li jiġu stabbiliti b'mod ċar. Il-konsumaturi jenħtieġ li jkollhom disponibbli informazzjoni sempliċi u mhux ambigwa dwar id-drittijiet tagħhom b'rabta mas-settur tal-enerġija.

(144) Biex tkun tista' tiġi evalwata l-effettività ta' din id-Direttiva, jenħtieġ li jiġi stabbilit rekwiżit ta' rieżami ġenerali ta' din id-Direttiva u li jiġi ppreżentat rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sat-28 ta' Frar 2027. Dak ir-rieżami jenħtieġ jippermetti l-allinjamenti meħtieġa, b'kunsiderazzjoni wkoll tal-iżviluppi ekonomiċi u fl-innovazzjoni.

(145) L-awtoritajiet lokali u reġjonali jenħtieġ li jingħataw rwol ewlieni fl-iżvilupp u t-tfassil, fl-eżekuzzjoni u fil-valutazzjoni tal-miżuri stabbiliti f'din id-Direttiva, biex ikunu jistgħu jindirizzaw sew il-karatteristiċi speċifiċi tal-klima, tal-kultura u tas-soċjetà tagħhom.

(146) Biex jirrifletti l-progress teknoloġiku u s-sehem dejjem akbar tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli fis-settur tal-ġenerazzjoni tal-elettriku, il-koeffiċjent awtomatiku għall-iffrankar f'kWh ta' elettriku, jenħtieġ li jiġi rivedut biex jirrifletti t-tibdil fil-fattur tal-enerġija primarja għall-elettriku u għal vetturi oħra tal-enerġija. Il-metodoloġija tal-kalkolu hija skont il-bilanċi u d-definizzjonijiet tal-enerġija tal-Eurostat, ħlief għall-metodu ta' allokazzjoni tal-input tal-fjuwil għas-sħana u l-elettriku f'impjanti tas-sħana u tal-enerġija kkombinati, li għalihom l-effiċjenza tas-sistema ta’ referenza, meħtieġa għall-allokazzjoni tal-konsum tal-fjuwil, ġiet allinjata mad-data tal-Eurostat għall-2015 u l-2020. Il-kalkoli li jirriflettu t-taħlita tal-enerġija tal-fattur tal-enerġija primarja għall-elettriku huma bbażati fuq valuri medji annwali. Il-metodu tal-kontabbiltà tal-“kontenut tal-enerġija fiżika” jintuża għall-ġenerazzjoni nukleari tal-elettriku u tas-sħana, u l-metodu tal-“effiċjenza tal-konverżjoni teknika” jintuża għall-ġenerazzjoni tal-elettriku u tas-sħana minn fjuwils fossili u mill-bijomassa. Għall-enerġija rinnovabbli mhux kombustibbli, il-metodu hu l-ekwivalenti dirett abbażi tal-approċċ tal-“enerġija primarja totali”. Biex jiġi kkalkulat is-sehem tal-enerġija primarja għall-elettriku fil-koġenerazzjoni, jiġi applikat il-metodu stabbilit f’din id-Direttiva. Tintuża pożizzjoni medja tas-suq aktar milli waħda marġinali. L-effiċjenzi tal-konverżjoni huma preżunti li huma 100 % għas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli mhux kombustibbli, 10 % għall-impjanti ġeotermali u 33 % għall-impjanti tal-enerġija nukleari. Il-kalkolu tal-effiċjenza totali għall-koġenerazzjoni hu bbażat fuq l-aktar data reċenti tal-Eurostat. Jitqies it-telf fil-konverżjoni, fit-trażmissjoni u fid-distribuzzjoni. It-telf fid-distribuzzjoni għat-trasportaturi tal-enerġija għajr l-elettriku ma jitqiesx fil-kalkoli, minħabba n-nuqqas ta' data affidabbli u l-kumplessità tal-kalkolu. Fir-rigward tal-konfini tas-sistema, il-fattur tal-enerġija primarja huwa 1 għas-sorsi kollha tal-enerġija. Il-koeffiċjent magħżul għall-fattur tal-enerġija primarja għall-elettriku huwa l-medja tal-valuri tal-2024 u l-2025, peress li fattur tal-enerġija primarja li jħares 'il quddiem ser jipprovdi indikatur aktar xieraq minn wieħed storiku. L-analiżi tkopri l-Istati Membri u n-Norveġja. Is-sett tad-data għan-Norveġja hu bbażat fuq id-data tal-ENTSO-E.

(147) L-iffrankar tal-enerġija miksub bl-implimentazzjoni tal-liġi tal-Unjoni jenħtieġ ma jiġix dikjarat sakemm ma jinkisibx minn miżura li tmur lil hinn mill-minimu meħtieġ mill-att legali tal-Unjoni inkwistjoni, kemm bl-istabbiliment ta' rekwiżiti aktar ambizzjużi tal-effiċjenza enerġetika fil-livell tal-Istat Membru u kemm biż-żieda fl-adozzjoni tal-miżura. Il-bini jippreżenta potenzjal sostanzjali għal aktar żidiet fl-effiċjenza enerġetika, u r-rinnovazzjoni tal-bini hi element essenzjali u fit-tul, flimkien mal-ekonomiji ta' skala biex jiżdied l-iffrankar tal-enerġija. Għalhekk jenħtieġ li jiġi ċċarat li jista' jiġi dikjarat l-iffrankar tal-enerġija kollu miksub minn miżuri li jippromwovu r-rinnovazzjoni tal-bini eżistenti, diment li dan jaqbeż l-iffrankar li kien jinkiseb bin-nuqqas tal-miżura ta' politika u diment li l-Istat Membru juri li l-parti parteċipanti jew inkarigata obbligata fil-fatt ikkontribwiet għall-kisba tal-iffrankar tal-enerġija ddikjarat.

(148) F'konformità mal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-25 ta' Frar 2015 dwar "Qafas Strateġiku għal Unjoni tal-Enerġija Reżiljenti b'Politika dwar il-Bidla fil-Klima li tħares 'il quddiem" u l-prinċipji ta' regolamentazzjoni aħjar, jenħtieġ li tingħata aktar prominenza lir-regoli dwar il-monitoraġġ u l-verifika għall-implimentazzjoni tal-iskemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika u l-miżuri ta' politika alternattivi, inkluż ir-rekwiżit ta' verifika ta' kampjun statistikament rappreżentattiv tal-miżuri.

(149) L-enerġija ġġenerata fuq jew fil-bini minn teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli tnaqqas l-ammont ta' enerġija fornut mill-fjuwils fossili. It-tnaqqis fil-konsum tal-enerġija u l-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli fis-settur tal-bini huma miżuri importanti biex jonqsu d-dipendenza enerġetika u l-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Unjoni, b'mod speċjali fid-dawl tal-objettivi ambizzjużi marbutin mal-klima u l-enerġija stabbiliti għall-2030 kif ukoll tal-impenn dinji li sar fil-kuntest tal-Ftehim ta' Pariġi. Għall-finijiet tal-obbligu tagħhom ta' ffrankar kumulattiv tal-enerġija, huwa possibbli għall-Istati Membri li jqisu l-iffrankar tal-enerġija minn miżuri ta' politika li jippromwovu t-teknoloġiji rinnovabbli biex jissodisfaw ir-rekwiżiti tagħhom tal-iffrankar tal-enerġija skont il-metodoloġija tal-kalkolu prevista f'din id-Direttiva. L-iffrankar tal-enerġija b'miżuri ta' politika dwar l-użu ta' teknoloġiji diretti tal-kombustjoni tal-fjuwils fossili jenħtieġ ma jingħaddx.

(150) Uħud mill-bidliet introdotti b'din id-Direttiva jistgħu jeħtieġu emenda sussegwenti fir-Regolament (UE) 2018/1999 biex tkun żgurata l-koerenza bejn iż-żewġ atti legali. Id-dispożizzjonijiet ġodda, b'mod partikolari dawk relatati mal-istabbiliment tal-kontributi nazzjonali, il-mekkaniżmi li jxejnu d-distakki u l-obbligi tar-rappurtar, jenħtieġ li jiġu simplifikati u trasferiti f'dak ir-Regolament, ladarba jiġi emendat. Fid-dawl tal-bidliet proposti f'din id-Direttiva, jaf ikun hemm bżonn ukoll valutazzjoni mill-ġdid ta' xi dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) 2018/1999. Ir-rekwiżiti addizzjonali ta' rappurtar u ta' monitoraġġ jenħtieġ ma jkunux joħolqu sistemi ġodda ta' rappurtar iżda jkunu soġġetti għall-qafas eżistenti ta' monitoraġġ u ta' rappurtar skont ir-Regolament (UE) 2018/1999.

(151) Biex trawwem l-implimentazzjoni prattika ta' din id-Direttiva fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali, il-Kummissjoni jenħtieġ li tibqa' tappoġġa l-iskambju ta' esperjenzi dwar il-prattiki, valutazzjoni komparattiva, attivitajiet ta' networking, u prattiki innovattivi permezz ta' pjattaforma online.

(152) Minħabba li l-objettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri li tintlaħaq il-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni u li titwitta t-triq lejn aktar titjib fl-effiċjenza enerġetika u lejn in-newtralità klimatika, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost, minħabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkisbu dawk l-objettivi.

(153) Sabiex ikun jista' jsir adattament għall-progress tekniku u jkunu jistgħu jsiru bidliet fid-distribuzzjoni tas-sorsi tal-enerġija, jenħtieġ li tiġi ddelegata lill-Kummissjoni s-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 tat-TFUE fir-rigward tar-rieżami tal-valuri ta' referenza armonizzati tal-effiċjenza stabbiliti abbażi ta' din id-Direttiva, fir-rigward tal-valuri, il-metodi tal-kalkolu, il-koeffiċjent prestabbilit tal-enerġija primarja, u r-rekwiżiti fl-Annessi għal din id-Direttiva u fir-rigward tas-supplimentar ta' din id-Direttiva billi tiġi stabbilita skema komuni tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tas-sostenibbiltà ta' ċentri tad-data li jinsabu fit-territorju tiegħu. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' tħejjija, ukoll fil-livell ta' esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet[1]. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tħejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-tħejjija ta' atti delegati.

(154) Ir-Regolament (UE) 2023/955 jenħtieġ li jiġi emendat sabiex titqies id-definizzjoni ta' faqar enerġetiku stabbilita f'din id-Direttiva. Dan jiżgura l-konsistenza, il-koerenza, il-komplementarjetà u s-sinerġija fost strumenti u finanzjament differenti b'mod partikolari l-indirizzar tal-unitajiet domestiċi fil-faqar enerġetiku.

---

1 ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

(155) Jenħtieġ li l-obbligu li din id-Direttiva tiġi trasposta fil-liġi nazzjonali jkun limitat għal dawk id-dispożizzjonijiet li jirrappreżentaw emenda sostantiva meta mqabbel mad-Direttiva ta' qabel. L-obbligu li jiġu trasposti d-dispożizzjonijiet li mhumiex mibdula joħroġ mid-Direttiva ta' qabel.

(156) Jenħtieġ li din id-Direttiva tkun mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri marbuta mal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi mniżżla fil-Parti B tal-Anness XVI,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Kapitolu I
suġġett, kamp ta' applikazzjoni, definizzjonijiet u miri għall-effiċjenza enerġetika

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi qafas komuni ta' miżuri li jippromwovu l-effiċjenza enerġetika fl-Unjoni biex ikun żgurat li l-miri tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni jintlaħaqu u tippermetti aktar titjib fl-effiċjenza enerġetika. L-għan ta' dak il-qafas komuni huwa li jikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tar-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] u għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija tal-Unjoni billi titnaqqas id-dipendenza tagħha fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija, inkluż il-fjuwils fossili.

Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli mfassla biex jimplimentaw l-effiċjenza enerġetika bħala prijorità fost is-setturi kollha, ineħħu l-ostakli fis-suq tal-enerġija u jxejnu l-fallimenti tas-suq li jxekklu l-effiċjenza fil-provvista, fit-trażmissjoni, fil-ħżin u fl-użu tal-enerġija. Barra minn hekk, din tipprevedi li jiġu stabbiliti kontributi nazzjonali indikattivi tal-effiċjenza enerġetika għall-2030.

Din id-Direttiva tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel", u b'hekk tikkontribwixxi wkoll biex l-Unjoni tkun soċjetà inklużiva, ġusta u prospera b'ekonomija moderna, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u kompetittiva.

---

[1] Ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralità klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 ("il-Liġi Ewropea dwar il-Klima") (ĠU L 243, 9.7.2021, p. 1).

2. Ir-rekwiżiti stabbiliti f'din id-Direttiva huma rekwiżiti minimi u ma għandhom jipprevjenu lill-ebda Stat Membru milli jżomm jew jintroduċi miżuri iktar stretti. Dawn il-miżuri għandhom jikkonformaw mal-liġi tal-Unjoni. Meta l-leġiżlazzjoni nazzjonali tipprevedi miżuri aktar stretti, l-Istat Membru għandu jinnotifika din il-leġiżlazzjoni lill-Kummissjoni.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(1) "enerġija" tfisser prodotti tal-enerġija kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (d), tar-Regolament (KE) Nru 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1];

(2) "l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" tfisser il-prinċipju li l-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (18), tar-Regolament (UE) 2018/1999;

(3) "sistema tal-enerġija" tfisser sistema ddisinjata primarjament biex tipprovdi servizzi tal-enerġija biex tissodisfa d-domanda tas-setturi tal-użu finali għall-enerġija fil-forma ta' sħana, fjuwils u elettriku;

(4) "effiċjenza tas-sistema" tfisser l-għażla ta' soluzzjonijiet effiċjenti fl-enerġija fejn dawn jippermettu wkoll perkors ta' dekarbonizzazzjoni kosteffettiv, flessibbiltà addizzjonali u l-użu effiċjenti tar-riżorsi;

(5) "konsum ta' enerġija primarja" jew "PEC" tfisser l-enerġija disponibbli grossa, esklużi l-bunkers marittimi internazzjonali, il-konsum finali mhux tal-enerġija u l-enerġija ambjentali;

---

1 Ir-Regolament (KE) Nru 1099/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2008 dwar l-istatistika dwar l-enerġija (ĠU L 304, 14.11.2008, p. 1).

(6) "konsum finali tal-enerġija" jew "FEC" tfisser l-enerġija kollha pprovduta lill-industrija, lit-trasport, inkluż il-konsum tal-enerġija fl-avjazzjoni internazzjonali, lill-unitajiet domestiċi, lis-servizzi pubbliċi u privati, lill-agrikoltura, lill-forestrija, lis-sajd u lil setturi oħra tal-użu aħħari, minbarra l-konsum tal-enerġija fil-bunkers marittimi internazzjonali, l-enerġija ambjentali u l-konsenji lis-settur tat-trasformazzjoni u lis-settur tal-enerġija, u t-telf minħabba t-trażmissjoni u d-distribuzzjoni kif definit fl-Anness A għar-Regolament (KE) Nru 1099/2008;

(7) "enerġija ambjentali" tfisser enerġija ambjentali kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (2) tad-Direttiva (UE) 2018/2001;

(8) "effiċjenza enerġetika" tfisser il-proporzjon tal-output ta' rendiment, servizz, oġġett jew enerġija għall-input tal-enerġija;

(9) "iffrankar tal-enerġija" tfisser ammont ta' enerġija ffrankata u ddeterminata b'kejl jew stima tal-konsum, jew it-tnejn li huma, qabel u wara l-implimentazzjoni ta' miżura li ttejjeb l-effiċjenza enerġetika, filwaqt li tkun żgurata n-normalizzazzjoni tal-kundizzjonijiet esterni li jaffettwaw il-konsum tal-enerġija;

(10) "titjib fl-effiċjenza enerġetika" tfisser żieda fl-effiċjenza enerġetika permezz ta' kwalunkwe bidliet teknoloġiċi, komportamentali jew ekonomiċi;

(11) "servizz tal-enerġija" tfisser il-benefiċċju fiżiku, l-utilità jew il-vantaġġ miksubin minn kombinament ta' enerġija ma' teknoloġija jew azzjoni effiċjenti fl-użu tal-enerġija, li tista' tinkludi l-operazzjonijiet, il-manutenzjoni u l-kontroll meħtieġa biex jitwassal is-servizz, li jitwassal abbażi ta' kuntratt u li f'ċirkostanzi normali wriet li tikseb titjib fl-effiċjenza enerġetika jew iffrankar tal-enerġija primarja li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat;

(12) "korpi pubbliċi" tfisser awtoritajiet nazzjonali, reġjonali jew lokali u entitajiet iffinanzjati u amministrati direttament minn dawk l-awtoritajiet iżda li ma għandhomx karattru industrijali jew kummerċjali;

(13) "erja tal-art utli totali" tfisser l-erja tal-art ta' binja jew ta' parti minn binja, fejn l-enerġija tintuża biex tikkondizzjona l-klima interna;

(14) "awtoritajiet kontraenti" tfisser awtoritajiet kontraenti kif definit fl-Artikoli 6(1) tad-Direttiva 2014/23/UE, l-Artikolu 2(1), il-punt (1) tad-Direttiva 2014/24/UE u l-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2014/25/UE;

(15) "entitajiet kontraenti" tfisser entitajiet kontraenti kif definit fl-Artikoli 7(1) tad-Direttiva 2014/23/UE u l-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2014/25/UE;

(16) "sistema ta' ġestjoni tal-enerġija" tfisser sett ta' elementi interrelatati jew interattivi ta' strateġija li tistabbilixxi objettiv tal-effiċjenza enerġetika u pjan biex jinkiseb dak l-objettiv, inkluż il-monitoraġġ tal-konsum reali tal-enerġija, l-azzjonijiet meħuda biex tiżdied l-effiċjenza enerġetika u l-kejl tal-progress;

(17) "standard Ewropew" tfisser standard adottat mill-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni, mill-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni Elettroteknika jew mill-Istitut Ewropew tal-Istandards tat-Telekomunikazzjoni, li hu magħmul disponibbli għall-użu pubbliku;

(18) "standard internazzjonali" tfisser standard adottat mill-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Istandardizzazzjoni, li huwa magħmul disponibbli għall-użu pubbliku;

(19) "parti obbligata" tfisser distributur tal-enerġija, kumpanija tal-bejgħ tal-enerġija bl-imnut jew operatur tas-sistema tat-trażmissjoni, li huma marbuta bl-iskema nazzjonali tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika msemmija fl-Artikolu 9;

(20) "parti inkarigata" tfisser entità legali b'setgħa delegata minn gvern jew minn korp pubbliku ieħor biex tiżviluppa, tmexxi jew tħaddem skema ta' finanzjament f'isem dak il-gvern jew il-korp pubbliku l-ieħor;

(21) "parti parteċipanti" tfisser intrapriża jew korp pubbliku li impenjaw ruħhom li jilħqu ċerti objettivi bħala parti minn ftehim volontarju, jew li huma koperti bi strument ta' politika regolatorju nazzjonali;

(22) "awtorità pubblika ta' implimentazzjoni" tfisser korp regolat minn liġi pubblika li hu responsabbli għat-twettiq jew il-monitoraġġ ta' tassazzjoni fuq l-enerġija jew il-karbonju, skemi u strumenti finanzjarji, inċentivi fiskali, standards u normi, skemi tat-tikkettar tal-enerġija, taħriġ jew edukazzjoni;

(23) "miżura ta' politika" tfisser strument regolatorju, finanzjarju, fiskali, volontarju jew tal-għoti tal-informazzjoni stabbilit u implimentat formalment fi Stat Membru biex jinħoloq qafas ta' appoġġ, rekwiżit jew inċentiv għall-atturi tas-suq biex jipprovdu u jixtru servizzi tal-enerġija u biex jieħdu miżuri oħra li jtejbu l-effiċjenza enerġetika;

(24) "azzjoni individwali" tfisser azzjoni li twassal għal titjib fl-effiċjenza enerġetika li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat u li sar bis-saħħa ta' miżura ta' politika;

(25) "distributur tal-enerġija" tfisser persuna fiżika jew ġuridika, inkluż operatur ta' sistema tad-distribuzzjoni, li hi responsabbli għat-twassil tal-enerġija bil-għan li titwassal għand klijenti finali jew għand stazzjonijiet tad-distribuzzjoni li jbigħu l-enerġija lil klijenti finali;

(26) "operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni" tfisser "operatur ta' sistema tad-distribuzzjoni" kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (29), tad-Direttiva (UE) 2019/944 fir-rigward tal-elettriku jew fl-Artikolu 2, il-punt (6), tad-Direttiva 2009/73/KE, fir-rigward tal-gass;

(27) "kumpanija tal-bejgħ tal-enerġija bl-imnut" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tbigħ l-enerġija lil klijenti finali;

(28) "klijent finali" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tixtri l-enerġija għall-użu finali tagħha stess;

(29) "fornitur ta' servizz tal-enerġija" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li twassal servizzi ta' enerġija jew miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika f'faċilità jew f'bini tal-klijent finali;

(30) "intrapriżi żgħar u ta' daqs medju" jew "SMEs" tfisser intrapriżi kif definit fl-Artikolu 2(1) tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE[1];

(31) "mikrointrapriża" tfisser intrapriża kif definit fl-Artikolu 2(3) tal-Anness tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE;

(32) "awditu tal-enerġija" tfisser proċedura sistematika bil-għan li jinkiseb għarfien adegwat tal-profil tal-konsum tal-enerġija ta' binja jew ta' grupp ta' bini, ta' operazzjoni jew ta' installazzjoni industrijali jew kummerċjali jew ta' servizz privat jew pubbliku, li jiġu identifikati u kwantifikati opportunitajiet tal-iffrankar tal-enerġija kosteffettiv, jiġi identifikat il-potenzjal għal użu jew produzzjoni kosteffettivi tal-enerġija rinnovabbli, u jiġu rrapportati s-sejbiet;

(33) "ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija" tfisser arranġament kuntrattwali bejn il-benefiċjarju u l-provditur ta' miżura li ttejjeb l-effiċjenza enerġetika, ivverifikata u monitorjata tul it-terminu kollu tal-kuntratt, fejn ix-xogħlijiet, il-provvista jew is-servizz f'dik il-miżura jitħallsu b'mod relattiv ma' livell ta' titjib tal-effiċjenza enerġetika miftiehem kuntrattwalment jew ma' kriterju ieħor miftiehem tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, bħall-iffrankar finanzjarju;

(34) "sistema ta' kejl intelliġenti" tfisser sistema ta' kejl intelliġenti kif definita fl-Artikolu 2, il-punt (23), tad-Direttiva (UE) 2019/944 jew sistema ta' kejl intelliġenti kif imsemmi fid-Direttiva 2009/73/KE;

---

1 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

(35) "operatur tas-sistema ta' trażmissjoni" tfisser operatur tas-sistema ta' trażmissjoni kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (35), tad-Direttiva (UE) 2019/944 fir-rigward tal-elettriku jew fl-Artikolu 2, il-punt (4), tad-Direttiva 2009/73/KE fir-rigward tal-gass;

(36) "koġenerazzjoni" tfisser il-ġenerazzjoni simultanja fi proċess wieħed ta' enerġija termali u ta' enerġija elettrika jew mekkanika;

(37) "domanda ġustifikabbli ekonomikament" tfisser domanda li ma taqbiżx il-ħtiġijiet tat-tisħin jew tat-tkessiħ u li kieku tiġi ssodisfata f'kundizzjonijiet tas-suq bi proċessi ta' ġenerazzjoni tal-enerġija, għajr il-koġenerazzjoni;

(38) "sħana utli" tfisser sħana ġġenerata bi proċess ta' koġenerazzjoni biex tissodisfa domanda ġustifikabbli ekonomikament għal tisħin jew tkessiħ;

(39) "elettriku minn koġenerazzjoni" tfisser elettriku ġġenerat bi proċess marbut mal-produzzjoni ta' sħana utli u kkalkulat skont il-prinċipji ġenerali stabbiliti fl-Anness II;

(40) "koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja" tfisser koġenerazzjoni li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Anness III;

(41) "effiċjenza kumplessiva" tfisser it-total annwali tal-produzzjoni tal-elettriku u tal-enerġija mekkanika u tal-output tas-sħana utli diviża bl-input tal-fjuwil użat għas-sħana ġġenerata bi proċess ta' koġenerazzjoni u bil-produzzjoni grossa tal-elettriku u tal-enerġija mekkanika;

(42) "proporzjon tal-enerġija għas-sħana" tfisser il-proporzjon tal-elettriku mill-koġenerazzjoni għas-sħana utli waqt operazzjoni fil-modalità ta' koġenerazzjoni sħiħa bl-użu ta' data operazzjonali tal-unità speċifika;

(43) "unità ta' koġenerazzjoni" tfisser unità li tista' topera f'modalità ta' koġenerazzjoni;

(44) "unità ta' koġenerazzjoni ta' skala żgħira" tfisser unità ta' koġenerazzjoni b'kapaċità installata inqas minn 1 MW_e;

(45) "unità ta' mikrokoġenerazzjoni" tfisser unità ta' koġenerazzjoni b'kapaċità massima inqas minn 50 kW_e;

(46) "tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti" tfisser sistema ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali li tissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 26;

(47) "tisħin u tkessiħ effiċjenti" tfisser alternattiva ta' tisħin u tkessiħ li, meta mqabbla ma' xenarju bażiku li jirrifletti s-sitwazzjoni attwali, tnaqqas b'mod miżurabbli l-input tal-enerġija primarja meħtieġa biex tiġi fornuta unità waħda tal-enerġija mwassla fi ħdan konfini ta' sistema rilevanti b'mod kosteffettiv, kif ivvalutata fl-analiżi tal-kost-benefiċċji msemmija f'din id-Direttiva, b'kunsiderazzjoni tal-enerġija meħtieġa għall-estrazzjoni, il-konverżjoni, il-ġarr u d-distribuzzjoni;

(48) "tisħin u tkessiħ individwali effiċjenti" tfisser alternattiva ta' provvista ta' tisħin u tkessiħ individwali li, meta mqabbla ma' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti, tnaqqas b'mod miżurabbli l-input tal-enerġija primarja mhux rinnovabbli meħtieġa biex tiġi fornuta unità waħda tal-enerġija mwassla fi ħdan konfini ta' sistema rilevanti, jew teħtieġ l-istess input ta' enerġija primarja mhux rinnovabbli iżda b'inqas kost, b'kunsiderazzjoni tal-enerġija meħtieġa għall-estrazzjoni, il-konverżjoni, il-ġarr u d-distribuzzjoni;

(49) "ċentru tad-data" tfisser ċentru tad-data kif definit fl-Anness A, il-punt 2.6.3.1.16, għar-Regolament (KE) Nru 1099/2008;

(50) "rinnovazzjoni sostanzjali" tfisser rinnovazzjoni li l-kost tagħha jaqbeż il-50 % tal-kost tal-investiment għal unità ġdida komparabbli;

(51) "aggregatur " tfisser aggregatur indipendenti kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (19), tad-Direttiva (UE) 2019/944;

(52) "faqar enerġetiku" tfisser in-nuqqas ta' aċċess ta' unità domestika għal servizzi essenzjali tal-enerġija, fejn tali servizzi jipprovdu livelli bażiċi u standards tal-għajxien u tas-saħħa deċenti, inkluż tisħin, ilma sħun, tkessiħ, tidwil u enerġija għall-apparati domestiċi adegwati, fil-kuntest nazzjonali rilevanti, il-politika soċjali nazzjonali eżistenti u politiki nazzjonali rilevanti oħra, ikkawżat minn taħlita ta' fatturi, inkluż mill-inqas għal nuqqas ta' affordabbiltà, introjtu disponibbli insuffiċjenti, nefqa għolja għall-enerġija u effiċjenza enerġetika baxxa tad-djar;

(53) "utent finali" tfisser persuna fiżika jew ġuridika li tixtri t-tisħin, it-tkessiħ jew il-misħun domestiku għall-użu finali tagħha stess, jew persuna fiżika jew ġuridika li tokkupa binja jew unità individwali f'binja b'diversi appartamenti jew b'diversi użi, fornuta b'tisħin, tkessiħ jew misħun domestiku minn sors ċentrali, fejn tali persuna li ma jkollha l-ebda kuntratt dirett jew individwali mal-fornitur tal-enerġija;

(54) "inċentivi maqsuma" tfisser in-nuqqas ta' distribuzzjoni ġusta u raġonevoli ta' obbligi finanzjarji u premjijiet relatati ma' investimenti fl-effiċjenza enerġetika fost l-atturi kkonċernati, pereżempju s-sidien u l-inkwilini jew is-sidien differenti tal-unitajiet tal-bini, jew is-sidien u l-inkwilini jew is-sidien differenti ta' bini b'diversi appartamenti jew b'diversi użi.

(55) "strateġija ta' involviment" tfisser strateġija li tistabbilixxi objettivi, tiżviluppa tekniki u tistabbilixxi l-proċess li bih jiġu involuti l-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha fil-livell nazzjonali jew lokali, inkluż rappreżentanti tas-soċjetà ċivili bħall-organizzazzjonijiet tal-konsumatur, fil-proċess tat-tfassil tal-politika, bil-għan li tiżdied is-sensibilizzazzjoni, jinkiseb feedback dwar tali politiki u tittejjeb l-aċċettazzjoni pubblika tagħhom.

(56) ″proporzjon statistikament sinifikanti u kampjun rappreżentattiv tal-miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika″ tfisser proporzjon u kampjun li jeħtieġu l-istabbiliment ta' subsett ta' popolazzjoni statistika tal-miżuri tal-iffrankar tal-enerġija inkwistjoni, b'tali mod li dan ikun jirrifletti l-popolazzjoni kollha tal-miżuri kollha tal-iffrankar tal-enerġija, biex b'hekk ikunu jistgħu jsiru konklużjonijiet raġonevolment affidabbli rigward il-fiduċja fit-totalità tal-miżuri.

Artikolu 3

Il-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel"

1. F'konformità mal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", l-Istati Membri għandhom jiżguraw li s-soluzzjonijiet tal-effiċjenza enerġetika, inkluż ir-riżorsi min-naħa tad-domanda u l-flessibbiltajiet tas-sistema, jiġu vvalutati fid-deċiżjonijiet ta' ppjanar, ta' politika u ta' investiment maġġuri ta' valur ta' aktar minn EUR 100 000 000 kull wieħed jew EUR 175 000 000 għal proġetti ta' infrastruttura tat-trasport, relatati mas-setturi li ġejjin:

   (a) sistemi tal-enerġija; u

   (b) setturi mhux tal-enerġija, meta dawk is-setturi jkunu jħallu impatt fuq il-konsum tal-enerġija u l-effiċjenza enerġetika bħall-bini, it-trasport, l-ilma, it-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT), is-setturi tal-agrikoltura u finanzjarji.

2. Sa … [erba' snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha twettaq valutazzjoni tal-limiti stipulati fil-paragrafu 1, bl-għan ta' reviżjoni 'l isfel, filwaqt li tqis l-iżviluppi possibbli fl-ekonomija u fis-suq tal-enerġija. Il-Kummissjoni għandha, sa ...[ħames snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, akkumpanjat, fejn xieraq, minn proposti leġiżlattivi.

3. Fl-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri huma mħeġġa jqisu r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749[1].

---

[1] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749 tat-28 ta' Settembru 2021 dwar l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel: minn prinċipji għall-prattika — Linji gwida u eżempji għall-implimentazzjoni tagħha fit-teħid tad-deċiżjonijiet fis-settur tal-enerġija u lil hinn minnu (ĠU L 350, 4.10.2021, p. 9).

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jimmonitorjaw l-applikazzjoni tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", inkluż, fejn xieraq, l-integrazzjoni tas-setturi u l-impatti transsettorjali, meta d-deċiżjonijiet ta' politika, tal-ippjanar u tal-investiment ikunu soġġetti għal rekwiżiti ta' approvazzjoni u ta' monitoraġġ.

5. Fl-applikazzjoni tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", l-Istati Membri għandhom:

(a) jippromwovu u, meta jkunu meħtieġa analiżijiet tal-kost-benefiċċji, jiżguraw l-applikazzjoni ta', u jagħmlu disponibbli għall-pubbliku, metodoloġiji tal-kost-benefiċċji li jippermettu valutazzjoni xierqa tal-benefiċċji usa' tas-soluzzjonijiet tal-effiċjenza enerġetika fejn xieraq, filwaqt li jitqiesu ċ-ċiklu tal-ħajja kollu u l-perspettiva fit-tul, is-sistema u l-kosteffiċjenza, is-sigurtà tal-provvista u l-kwantifikazzjoni mill-perspettivi soċjetali, tas-saħħa, ekonomika u tan-newtralità klimatika, il-prinċipji tas-sostenibbiltà u tal-ekonomija ċirkolari fit-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika;

(b) jindirizzaw l-impatt fuq il-faqar enerġetiku;

(c) jidentifikaw entità jew entitajiet responsabbli għall-monitoraġġ tal-applikazzjoni tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" u l-impatti tal-oqfsa regolatorji, inkluż ir-regolamenti finanzjarji, deċiżjonijiet maġġuri ta' ppjanar, ta' politika u ta' investiment, kif imsemmi fil-paragrafu 1 dwar il-konsum tal-enerġija, l-effiċjenza enerġetika u s-sistemi tal-enerġija;

(d) jirrapportaw lill-Kummissjoni, bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima tagħhom ippreżentati skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999, dwar kif il-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" tqies fid-deċiżjonijiet nazzjonali u, meta applikabbli, reġjonali u lokali ta' ppjanar, ta' politika u ta' investiment maġġuri, relatati mas-sistemi tal-enerġija nazzjonali u reġjonali, inkluż mill-inqas dawn li ġejjin:

(i) valutazzjoni tal-applikazzjoni u l-benefiċċji tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" fis-sistemi tal-enerġija, b'mod partikolari fir-rigward tal-konsum tal-enerġija;

(ii) lista ta' azzjonijiet meħuda biex jitneħħa kwalunkwe ostaklu regolatorju jew mhux regolatorju mhux meħtieġ għall-implimentazzjoni tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" u tas-soluzzjonijiet min-naħa tad-domanda, inkluż permezz tal-identifikazzjoni ta' leġiżlazzjoni u miżuri nazzjonali li jmorru kontra l-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel".

6. Minn ... [sitt xhur wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha tadotta linji gwida li jipprovdu qafas ġenerali komuni inkluż is-superviżjoni, il-proċedura ta' monitoraġġ u rappurtar, li l-Istati Membri jistgħu jużaw biex ifasslu l-metodoloġiji tal-kost-benefiċċji msemmija fil-paragrafu 5, il-punt (a), għall-fini tal-komparabbiltà, filwaqt li l-Istati Membri jingħataw il-possibbiltà li jadattaw għaċ-ċirkostanzi nazzjonali u lokali.

Artikolu 4

Miri tal-effiċjenza enerġetika

1. L-Istati Membri għandhom kollettivament jiżguraw tnaqqis fil-konsum tal-enerġija ta' mill-inqas 11,7 % fl-2030 meta mqabbel mal-projezzjonijiet tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 biex il-konsum tal-enerġija finali tal-Unjoni jammonta għal mhux aktar minn 763 Mtoe. L-Istati Membri għandhom jagħmlu sforzi biex jikkontribwixxu kollettivament għall-mira indikattiva u tal-konsum tal-enerġija primarja tal-Unjoni li tammonta għal mhux aktar minn 992.5 Mtoe fl-2030.

2. Kull Stat Membru għandu jistabbilixxi l-kontributi nazzjonali indikattivi tal-effiċjenza enerġetika bbażati fuq il-konsum tal-enerġija finali biex kollettivament jissodisfaw il-mira vinkolanti tal-Unjoni tal-konsum finali tal-enerġija msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u għandu jagħmel sforzi biex jikkontribwixxi b'mod kollettiv għall-mira indikattiva tal-konsum primarju tal-enerġija tal-Unjoni msemmija f'dak il-paragrafu 1. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw dawk il-kontributi lill-Kummissjoni, flimkien ma' trajettorja indikattiva għal dawk il-kontributi, bħala parti mill-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, u tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom dwar l-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament. Meta jagħmlu dan, l-Istati Membri għandhom jesprimu wkoll il-kontributi tagħhom f'termini ta' livell assolut ta' konsum tal-enerġija primarja fl-2030. Meta jistabbilixxu l-kontributi nazzjonali indikattivi tagħhom għall-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri għandhom iqisu r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu u jispjegaw kif, u abbażi ta' liema data, ġew ikkalkulati l-kontributi. Għal dak l-għan, huma jistgħu jużaw il-formula stabbilita fl-Anness I għal din id-Direttiva.

L-Istati Membri għandhom jipprovdu s-sehem tal-konsum tal-enerġija primarja u l-konsum tal-enerġija finali tas-setturi tal-użu finali tal-enerġija, kif definit fir-Regolament (KE) Nru 1099/2008, inkluż tal-industrija, residenzjali, tas-servizzi u tat-trasport, fil-kontributi nazzjonali tagħhom tal-effiċjenza enerġetika. L-Istati Membri għandhom jindikaw ukoll il-projezzjonijiet għall-konsum tal-enerġija fl-ICT.

3. Meta jistabbilixxu l-kontributi nazzjonali indikattivi tagħhom tal-effiċjenza enerġetika msemmija fil-paragrafu 2, l-Istati Membri għandhom iqisu:

(a) il-il-mira takonsum finali tal-enerġija tal-Unjoni fl-2030 ta' mhux aktar minn 763 Mtoe u l-mira tal-konsum tal-enerġija primarja ta' mhux aktar minn 992.5 Mtoe, kif provdut fil-paragrafu 1;

(b) il-miżuri previsti f'din id-Direttiva;

(c) miżuri oħra li jippromwovu l-effiċjenza enerġetika fl-Istati Membri u fil-livell tal-Unjoni;

(d) kwalunkwe fattur rilevanti li jaffettwa l-isforzi tal-effiċjenza:

(i) sforzi u azzjonijiet bikrija fl-effiċjenza enerġetika;

(ii) id-distribuzzjoni ekwa tal-isforzi madwar l-Unjoni;

(iii) l-intensità tal-enerġija tal-ekonomija;

(iv) il-potenzjal pendenti tal-iffrankar tal-enerġija kosteffettiv;

(e) ċirkostanzi nazzjonali oħra li jaffettwaw il-konsum tal-enerġija, b'mod partikolari:

(i) il-PDG u l-evoluzzjoni u l-previżjoni demografika;

(ii) bidliet fl-importazzjonijiet u fl-esportazzjonijiet tal-enerġija, żviluppi fit-taħlita tal-enerġija u l-użu ta' fjuwils sostenibbli ġodda;

(iii) l-iżvilupp tas-sorsi kollha tal-enerġiji rinnovabbli, l-enerġija nukleari, il-ġbir u l-ħżin tad-diossidu tal-karbonju;

(iv) id-dekarbonizzazzjoni tal-industriji intensivi fl-enerġija;

(v) il-livell ta' ambizzjoni fil-pjanijiet nazzjonali ta' dekarbonizzazzjoni jew tan-newtralità klimatika;

(vi) potenzjal ekonomiku ta' ffrankar tal-enerġija;

(vii) il-kundizzjonijiet klimatiċi attwali u t-tbassir tat-tibdil fil-klima.

4. Meta japplikaw ir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafu 3, Stat Membru għandu jiżgura li l-kontribut tiegħu f'Mtoe ma jkunx aktar minn 2,5 % 'il fuq minn dak li kien ikun kieku rriżulta mill-formula stabbilita fl-Anness I.

5. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta li l-kontribut kollettiv tal-Istati Membri jkun tal-anqas ugwali għall-mira vinkolanti tal-Unjoni għall-konsum finali tal-enerġija stabbilita fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu. Meta l-Kummissjoni tikkonkludi li dan mhuwiex biżżejjed, bħala parti mill-valutazzjoni tagħha tal-abbozz tal-pjanijiet nazzjonali aġġornati dwar l-enerġija u l-klima skont l-Artikolu 9(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999 jew sa mhux aktar tard mill-1 ta' Marzu 2024, filwaqt li tqis ix-Xenarju ta' Referenza tal-UE aġġornat tal-2020 skont dan il-paragrafu, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lil kull Stat Membru kontribut nazzjonali indikattiv ikkoreġut tal-effiċjenza enerġetika għall-konsum finali tal-enerġija abbażi ta':

(a) il-bqija tat-tnaqqis kollettiv tal-konsum finali tal-enerġija meħtieġ biex tintlaħaq il-mira vinkolanti tal-Unjoni stabbilita fil-paragrafu 1;

(b) l-intensità relattiva tal-GHG għal kull unità tal-PDG fl-2019 fost l-Istati Membri kkonċernati;

(c) il-PDG ta' dawk l-Istati Membri fl-2019.

Qabel ma tapplika l-formula fl-Anness I għall-mekkaniżmu stabbilit f'dan il-paragrafu u sa mhux aktar tard mit-30 ta' Novembru 2023, il-Kummissjoni għandha taġġorna x-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 abbażi tal-aħħar data tal-Eurostat irrappurtata mill-Istati Membri, f'konformità mal-Artikolu 4(2)(b) u l-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Minkejja l-Artikolu 37 ta' din id-Direttiva, l-Istati Membri li jixtiequ jaġġornaw il-kontributi nazzjonali indikattivi tagħhom tal-effiċjenza enerġetika skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, bl-użu tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE aġġornat tal-2020, għandhom jinnotifikaw il-kontribut nazzjonali indikattiv aġġornat tagħhom tal-effiċjenza enerġetika sa mhux aktar tard mill-1 ta' Frar 2024. Meta Stat Membru jkun jixtieq jaġġorna l-kontribut nazzjonali indikattiv tiegħu tal-effiċjenza enerġetika, huwa għandu jiżgura li l-kontribut tiegħu f'Mtoe ma jkunx aktar minn 2.5 % ogħla minn dak li kien ikun kieku rriżulta mill-formula stabbilita fl-Anness I bl-użu tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE aġġornat tal-2020.

L-Istati Membri li lilhom ikun ġie ppreżentat kontribut nazzjonali indikattiv ikkoreġut tal-effiċjenza enerġetika mill-Kummissjoni għandhom jaġġornaw il-kontributi indikattivi nazzjonali tal-effiċjenza enerġetika tagħhom skont il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, bil-kontribut nazzjonali indikattiv ikkoreġut tal-effiċjenza enerġetika għall-konsum finali tal-enerġija flimkien ma' aġġornament tat-trajettorja indikattiva tagħhom għal dawk il-kontributi u, meta applikabbli, il-miżuri addizzjonali tagħhom, bħala parti mill-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom dwar l-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999. Il-Kummissjoni għandha, f'konformità ma’ dak ir-Regolament, tirrikjedi li l-Istati Membri, mingħajr dewmien, jippreżentaw il-kontribut indikattiv ikkoreġut tagħhom tal-effiċjenza enerġetika u, meta applikabbli, il-miżuri addizzjonali tagħhom biex jiżguraw l-applikazzjoni tal-mekkaniżmu stabbilit f'dan il-paragrafu.

Meta Stat Membru jkun innotifika kontribut nazzjonali indikattiv għall-konsum finali tal-effiċjenza enerġetika għall-konsum finali tal-enerġija f'Mtoe daqs jew anqas minn dak skont il-formula stabbilit fl-Anness I, il-Kummissjoni ma għandhiex temenda dak il-kontribut.

Meta tapplika l-mekkaniżmu stabbilit f'dan il-paragrafu, il-Kummissjoni għandha tiżgura li ma jkun fadal l-ebda differenza bejn is-somma tal-kontribuzzjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri kollha u l-mira vinkolanti tal-Unjoni stabbilita fil-paragrafu 1.

6. Meta l-Kummissjoni tikkonkludi, abbażi tal-valutazzjoni tagħha skont l-Artikolu 29(1) u (3) tar-Regolament (UE) 2018/1999, li ma sarx biżżejjed progress biex jintlaħqu l-kontributi tal-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri li jaqbżu t-trajettorji indikattivi tagħhom għall-konsum finali tal-enerġija msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom jiżguraw li jiġu implimentati miżuri addizzjonali fi żmien sena mid-data tal-irċevuta tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni biex ikun żgurat li jissokta l-perkors it-tajjeb biex jiksbu l-kontributi tagħhom tal-effiċjenza enerġetika. Għalkemm ma għandhomx ikunu limitati għalihom, dawk il-miżuri addizzjonali għandhom jinkludu tal-anqas waħda mill-miżuri li ġejjin:

(a) il-miżuri nazzjonali li jipprovdu ffrankar tal-enerġija addizzjonali, inkluż b'assistenza aktar b'saħħitha għall-iżvilupp tal-proġetti li jimplimentaw miżuri ta' investiment fl-effiċjenza enerġetika;

(b) iż-żieda tal-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija stabbilit fl-Artikolu 8 ta' din id-Direttiva;

(c) l-aġġustament tal-obbligu għas-settur pubbliku;

(d) l-għoti ta' kontribuzzjoni finanzjarja volontarja lill-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika msemmi fl-Artikolu 30 ta' din id-Direttiva jew strument ta' finanzjament ieħor maħsub għall-effiċjenza enerġetika, meta l-kontribuzzjonijiet finanzjarji annwali għandhom ikunu daqs l-investimenti meħtieġa biex tintlaħaq it-trajettorja indikattiva.

Meta l-konsum finali tal-enerġija ta' Stat Membru jkun 'il fuq mit-trajettorja indikattiva tiegħu għall-konsum finali tal-enerġija msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, dan għandu jinkludi fir-rapport ta' progress nazzjonali integrat tiegħu għall-enerġija u l-klima ippreżentat skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999 spjegazzjoni dwar il-miżuri li ser jieħu biex ikopri d-diskrepanza sabiex jiżgura li jilħaq il-kontributi nazzjonali tiegħu tal-effiċjenza enerġetika u l-ammont ta' ffrankar tal-enerġija li mistenni jinkiseb.

Il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk il-miżuri nazzjonali msemmija f'dan il-paragrafu humiex biżżejjed biex jintlaħqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni. Jekk il-miżuri nazzjonali jitqiesu insuffiċjenti, il-Kummissjoni għandha, skont kif ikun xieraq, tipproponi miżuri u teżerċita s-setgħat tagħha fil-livell tal-Unjoni biex tiżgura, b'mod partikolari, li jintlaħqu l-miri tal-effiċjenza enerġetika tal-Unjoni għall-2030.

7. Sal-31 ta' Diċembru 2026, il-Kummissjoni għandha tivvaluta kull bidla metodoloġika fid-data rrapportata skont ir-Regolament (KE) Nru 1099/2008, fil-metodoloġija tal-kalkolu tal-bilanċ tal-enerġija, u fil-mudelli tal-enerġija għall-użu Ewropew tal-enerġija u, jekk ikun meħtieġ, tipproponi aġġustamenti tekniċi fil-kalkolu tal-miri tal-Unjoni għall-2030 bil-ħsieb li jinżamm il-livell ta' ambizzjoni stabbilit fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

KAPITOLU II

IR-RWOL EŻEMPLARI TAS-SETTUR PUBBLIKU

Artikolu 5

Is-settur pubbliku fuq quddiem nett fl-effiċjenza enerġetika

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsum totali finali tal-enerġija tal-korpi pubbliċi kollha flimkien jitnaqqas b'mill-inqas 1,9 % kull sena, meta mqabbel mal-2021.

   L-Istati Membri jistgħu jagħżlu li jeskludu t-trasport pubbliku jew il-forzi armati mill-obbligu stabbilit fl-ewwel subparagrafu. Għall-finijiet tal-ewwel u t-tieni subparagrafi, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu linja bażi, li tinkludi l-konsum finali tal-enerġija tal-korpi pubbliċi kollha, ħlief fit-trasport pubbliku jew fil-forzi armati, għall-2021. It-tnaqqis fil-konsum tal-enerġija tat-trasport pubbliku u tal-forzi armati huwa indikattiv u xorta jista' jgħodd għall-issodisfar tal-obbligu skont l-ewwel subparagrafu anki jekk ikun eskluż mil-linja bażi skont dan l-Artikolu.

2. Matul perjodu tranżitorju li jintemm fi ... [erba' snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-mira stabbilita fil-paragrafu 1 għandha tkun indikattiva. Matul dak il-perjodu tranżitorju, l-Istati Membri jistgħu jużaw stima tad-data dwar il-konsum, u, sal-istess data, l-Istati Membri għandhom jaġġustaw il-linja bażi u jallinjaw il-konsum finali stmat tal-enerġija tal-korpi pubbliċi kollha mal-konsum tal-enerġija finali reali tal-korpi pubbliċi kollha.

3. L-obbligu stabbilit fil-paragrafu 1 ma għandux jinkludi, sal-31 ta' Diċembru 2026, il-konsum tal-enerġija ta' korpi pubbliċi f'unitajiet amministrattivi lokali b'popolazzjoni inqas minn 50 000 abitant u, sal-31 ta' Diċembru 2029, il-konsum tal-enerġija ta' korpi pubbliċi f'unitajiet amministrattivi lokali b'popolazzjoni inqas minn 5 000 abitant.

4. Meta jikkalkula l-konsum tal-enerġija finali tal-korpi pubbliċi tiegħu, Stat Membru jista' jqis il-varjazzjonijiet klimatiċi fl-Istat Membru.

5. L-Istati Membri għandhom jinkludu fl-aġġornamenti, ippreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, tal-pjanijiet nazzjonali tagħhom dwar l-enerġija u l-klima, innotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament, l-ammont ta' tnaqqis fil-konsum tal-enerġija li jrid jinkiseb mill-korpi pubbliċi kollha, diżaggregat skont is-settur, u l-miżuri li jippjanaw li jadottaw bl-għan li jiksbu dak it-tnaqqis. Bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999, l-Istati Membri għandhom jirrappurtaw lill-Kummissjoni t-tnaqqis fil-konsum finali tal-enerġija miksub kull sena.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet reġjonali u lokali jistabbilixxu miżuri speċifiċi tal-effiċjenza enerġetika fl-għodod tal-ippjanar fit-tul tagħhom, bħad-dekarbonizzazzjoni jew il-pjanijiet tal-enerġija sostenibbli, wara konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, inkluż mal-aġenziji tal-enerġija meta xieraq, u mal-pubbliku, inkluż, b'mod partikolari, gruppi vulnerabbli li huma f'riskju li jiġu affettwati mill-faqar enerġetiku jew li huma aktar suxxettibbli għall-effetti tiegħu.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-awtoritajiet kompetenti jieħdu azzjonijiet biex itaffu l-impatti negattivi diretti jew indiretti sinifikanti tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika fuq l-unitajiet domestiċi foqra fl-enerġija, fuq l-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx jew fuq il-gruppi vulnerabbli meta jfasslu u jimplimentaw miżuri tal-effiċjenza enerġetika.

7. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw lill-korpi pubbliċi. Mingħajr preġudizzju għar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, tali appoġġ jista' jinkludi appoġġ finanzjarju u tekniku, għall-finijiet tal-adozzjoni ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika u li jħeġġu lil korpi pubbliċi jqisu l-benefiċċji usa' lil hinn mill-iffrankar tal-enerġija, pereżempju l-kwalità tal-ambjent ta' ġewwa, inkluż fil-livell reġjonali u lokali, billi jipprovdu linji gwida, jippromwovu l-bini tal-kompetenzi, l-akkwist tal-ħiliet u l-opportunitajiet ta' taħriġ, u billi jħeġġu l-kooperazzjoni fost il-korpi pubbliċi.

8. L-Istati Membri għandhom iħeġġu lill-korpi pubbliċi biex jikkunsidraw l-emissjonijiet tal-karbonju tul iċ-ċiklu tal-ħajja, kif ukoll il-benefiċċji ekonomiċi u soċjali tal-attivitajiet ta' investiment u ta' politika tal-korpi pubbliċi tagħhom.

9. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu lill-korpi pubbliċi biex itejbu r-rendiment fl-użu tal-enerġija tal-bini li jkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi jew okkupat minnhom, inkluż permezz tas-sostituzzjoni ta' ħiters qodma u ineffiċjenti.

Artikolu 6

Ir-rwol eżemplari tal-bini tal-korpi pubbliċi

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 7 tad-Direttiva 2010/31/UE, kull Stat Membru għandu jiżgura li kull sena tiġi rinnovata mill-anqas 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini msaħħan u/jew imkessaħ li jkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi biex din tiġi ttrasformata f'mill-inqas bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero jew bini b'emissjonijiet żero f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Direttiva 2010/31/UE.

   L-Istati Membri jistgħu jagħżlu liema bini għandhom jinkludu fir-rekwiżit ta' rinnovazzjoni ta' 3 %, bil-konsiderazzjoni xierqa mogħtija lill-kosteffettività u l-fattibbiltà teknika fl-għażla tal-bini li għandu jiġi rinnovat.

   L-Istati Membri jistgħu jeżentaw l-akkomodazzjoni soċjali mill-obbligu ta' rinnovazzjoni msemmi fl-ewwel subparagrafu, fejn tali rinnovazzjonijiet ma jkunux newtrali f'termini ta' kostijiet jew iwasslu għal żidiet fil-kera għall-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali sakemm dawn iż-żidiet fil-kera ma jkunux ogħla mill-iffrankar ekonomiku fuq il-kont tal-enerġija.

   Meta l-korpi pubbliċi jokkupaw binja li ma tkunx il-proprjetà tagħhom, huma għandhom jinnegozjaw mas-sid, b'mod partikolari meta jilħqu punt ta' attivazzjoni bħat-tiġdid tal-kiri, il-bidla fl-użu, xogħol sinifikanti ta' tiswija jew manutenzjoni, bl-għan li jiġu stabbiliti klawżoli kuntrattwali biex il-bini jsir tal-inqas bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero jew bini b'emmissjoni żero ta' enerġija.

Ir-rata ta' mill-anqas 3 % għandha tiġi kkalkulata fuq l-erja totali tal-art tal-bini li jkollu erja tal-art utli totali ta' aktar minn 250 m^2 li tkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi u li, fl-1 ta' Jannar 2024, ma tkunx bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero.

2. L-Istati Membri jistgħu japplikaw rekwiżiti li huma inqas stretti minn dawk stabbiliti fil-paragrafu 1 għall-kategoriji ta' bini li ġejjin:

(a) bini protett uffiċjalment bħala parti minn ambjent deżinjat, jew minħabba l-mertu arkitettoniku jew storiku speċjali tiegħu, sa fejn il-konformità ma' ċerti rekwiżiti minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tibdel b'mod inaċċettabbli l-karattru jew l-apparenza tiegħu;

(b) bini li hu proprjetà tal-forzi armati jew il-gvern ċentrali u li qed jintuża għal finijiet ta' difiża nazzjonali, iżda li mhux postijiet ta' għajxien singoli jew bini tal-uffiċċji tal-forzi armati u persunal ieħor impjegat mill-awtoritajiet tad-difiża nazzjonali;

(c) bini użat bħala postijiet ta' qima u għal attivitajiet reliġjużi.

L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma jirrinovawx bini li mhux imsemmi fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu sal-livell previst fil-paragrafu 1 jekk jivvalutaw li mhuwiex fattibbli teknikament, ekonomikament jew funzjonalment li dak il-bini jiġi ttrasformat f'bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero. Meta jagħmlu dan, l-Istati Membri ma għandhomx jgħoddu r-rinnovazzjoni ta' dak il-bini għall-issodisfar tar-rekwiżit stabbilit fil-paragrafu 1.

3. Sabiex l-iffrankar tal-enerġija jiġi antiċipat u biex jiġi pprovdut inċentiv għal azzjoni bikrija, Stat Membru li jirrinova aktar minn 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini tiegħu f'konformità mal-paragrafu 1 fi kwalunkwe sena sal-31 ta' Diċembru 2026 jista' jgħodd is-surplus mar-rata annwali ta' rinnovazzjoni ta' kwalunkwe waħda mit-tliet snin ta' wara. Stat Membru li jirrinova aktar minn 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini tiegħu mill-1 ta' Jannar 2027 jista' jgħodd is-surplus mar-rata ta' rinnovazzjoni annwali tas-sentejn ta' wara.

4. L-Istati Membri jistgħu jgħoddu mar-rata tar-rinnovazzjoni annwali ta' bini binjiet ġodda proprjetà bħala sostitut għal binjiet speċifiċi ta' korpi pubbliċi mwaqqa' f'waħda mis-sentejn preċedenti. Dan għandu japplika biss meta jkunu aktar kosteffettivi u sostenibbli f'termini ta' enerġija u tnaqqis fl-emissjonijiet tas-CO_2 tul iċ-ċiklu tal-ħajja miksubin meta mqabbla mar-rinnovazzjonijiet ta' dan il-bini. Il-kriterji ġenerali, il-metodoloġiji u l-proċeduri biex jiġu identifikati dawn il-każijiet eċċezzjonali għandhom jiġu stabbiliti b'mod ċar u ppubblikati minn kull Stat Membru.

5. Sa …[sentejn wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], l-Istati Membri, għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, għandhom jistabbilixxu u jagħmlu disponibbli u aċċessibbli għall-pubbliku inventarju ta' bini msaħħan u/jew imkessaħ li jkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi jew okkupat minnhom u li għandu erja totali tal-art utli ta' aktar minn 250 m^2. L-Istati Membri għandhom jaġġornaw dak l-inventarju mill-inqas kull sentejn. L-inventarju għandu jkun marbut mal-ħarsa ġenerali tal-istokk tal-bini li titwettaq fil-qafas tal-pjanijiet nazzjonali ta' rinnovazzjoni tal-bini f'konformità mad-Direttiva 2010/31/UE u l-bażijiet tad-data rilevanti.

Data disponibbli u aċċessibbli pubblikament dwar il-karatteristiċi tal-istokk tal-bini, ir-rinnovazzjoni tal-bini u r-rendiment fl-użu tal-enerġija tista' tiġi aggregata mill-Osservatorju Ewropew tal-Istokk Immobiljari biex jiġi żgurat fehim aħjar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija tas-settur tal-bini permezz ta' data komparabbli.

L-inventarju għandu jkun fih mill-anqas id-data li ġejja:

(a) l-erja tal-art f'm^2;

(b) il-konsum tal-enerġija annwali mkejjel tas-sħana, it-tkessiħ, l-elettriku u l-misħun meta dik id-data tkun disponibbli;

(c) iċ-ċertifikat tar-rendiment fl-użu tal-enerġija ta' kull bini maħruġ f'konformità mad-Direttiva 2010/31/UE.

6. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li japplikaw approċċ alternattiv għal dak stabbilit fil-paragrafi 1 sa 4 bl-għan li jinkiseb, kull sena, ammont ta' ffrankar tal-enerġija fil-bini tal-korpi pubbliċi li jkun mill-inqas ekwivalenti għall-ammont meħtieġ fil-paragrafu 1.

Għall-fini tal-applikazzjoni ta' dak l-approċċ alternattiv, l-Istati Membri għandhom:

(a) jiżguraw li, kull sena, jiġi introdott passaport ta' rinnovazzjoni, fejn applikabbli, għall-bini li jirrappreżenta mill-inqas 3 % tal-erja totali tal-art ta' bini msaħħan u/jew imkessaħ li jkun proprjetà ta' korpi pubbliċi. Għal dawk il-binjiet, ir-rinnovazzjoni għal bini b'użu ta' enerġija qrib iż-żero għandha tinkiseb sa mhux aktar tard mill-2040;

(b) stima tal-iffrankar tal-enerġija ġġenerat mill-eżitu tal-paragrafi 1 sa 4 billi jużaw valuri standard xierqa għall-konsum tal-enerġija ta' bini ta' riferiment tal-korpi pubbliċi qabel u wara r-rinnovazzjoni li għandhom jiġu ttrasformati f'bini b'użu ta' kważi żero enerġija kif imsemmi fid-Direttiva 2010/31/UE.

L-Istati Membri li jiddeċiedu li japplikaw l-approċċ alternattiv għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni, sal-31 ta' Diċembru 2023, bl-iffrankar tal-enerġija pproġettat tagħhom biex jiksbu għallinqas l-ekwivalenti ta' ffrankar tal-enerġija fil-bini kopert mill-paragrafu 1 sal-31 ta' Diċembru 2030.

Artikolu 7

L-akkwist pubbliku

1. Sakemm ma jkunx teknikament fattibbli, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti, meta jikkonkludu kuntratti pubbliċi u konċessjonijiet ta' valur daqs jew aktar mil-limiti stabbiliti fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2014/23/UE, fl-Artikolu 4 tad-Direttiva 2014/24/UE u fl-Artikolu 15 tad-Direttiva 2014/25/UE, jixtru biss prodotti, servizzi, binjiet u xogħolijiet b'rendiment għoli tal-effiċjenza enerġetika f'konformità mar-rekwiżiti msemmija fl-Anness IV ta' din id-Direttiva.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li meta jikkonkludu l-kuntratti pubbliċi u l-konċessjonijiet ta' valur daqs jew aktar mil-limiti msemmija fl-ewwel subparagrafu, l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti japplikaw il-prinċipju "l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel" f'konformità mal-Artikolu 3, inkluż għal dawk il-kuntratti pubbliċi u l-konċessjonijiet li għalihom m'hemm previst l-ebda rekwiżit speċifiku fl-Anness IV.

2. L-obbligi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu ma għandhomx japplikaw jekk idgħajfu s-sigurtà pubblika jew jimpedixxu r-rispons għall-emerġenzi tas-saħħa pubblika. L-obbligi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw għall-kuntratti tal-forzi armati biss sa fejn l-applikazzjoni tagħhom ma toħloqx kunflitt man-natura u mal-għan primarju tal-attivitajiet tal-forzi armati. L-obbligi ma għandhomx japplikaw għall-kuntratti għall-provvista ta' tagħmir militari kif definit fid-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

3. Minkejja l-Artikolu 29(4), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti jivvalutaw il-fattibbiltà li jiġu konklużi kuntratti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fit-tul li jipprovdu ffrankar tal-enerġija fit-tul meta jiffirmaw kuntratti ta' servizzi b'kontenut sinifikanti ta' enerġija.

---

[1] Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-għoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà u li temenda d-Direttivi 2004/17/KE u 2004/18/KE (ĠU L 216, 20.8.2009, p. 76).

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 1 ta’ dan l-Artikolu, meta jinxtara pakkett ta' prodotti kopert għalkollox minn att delegat adottat skont ir-Regolament (UE) 2017/1369, l-Istati Membri jistgħu jirrikjedu li l-effiċjenza enerġetika aggregata tieħu prijorità fuq l-effiċjenza enerġetika tal-prodotti individwali f'dak il-pakkett, billi jinxtara l-pakkett ta' prodotti li jkun konformi mal-kriterju li jappartjeni għall-ogħla klassi ta' effiċjenza enerġetika disponibbli.

5. L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu li l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti, meta jikkonkludu kuntratti kif imsemmi fil-paragrafu 1 ta’ dan l-Artikolu, iqisu, meta xieraq, aspetti usa' ta' sostenibbiltà, soċjali, ambjentali u tal-ekonomija ċirkolari fil-prattiki tal-akkwist biex jintlaħqu l-objettivi tal-Unjoni tad-dekarbonizzazzjoni u ta' tniġġis żero. Meta xieraq u f'konformità mal-Anness IV, l-Istati Membri għandhom jeħtieġu li l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti jqisu l-kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku tal-Unjoni jew il-kriterji nazzjonali ekwivalenti disponibbli.

Biex tkun żgurata t-trasparenza fl-applikazzjoni tar-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika fil-proċess tal-akkwist, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti agħmlu informazzjoni disponibbli għall-pubbliku dwar l-impatt tal-effiċjenza enerġetika ta' kuntratti b'valur daqs jew aktar mil-limiti msemmija fil-paragrafu 1 billi jippubblikaw dik l-informazzjoni fl-avviżi rispettivi fuq Tenders Electronic Daily (TED), skont id-Direttivi 2014/23/UE, 2014/24/UE u 2014/25/UE, u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/1780[1]. L-awtoritajiet kontraenti jistgħu jiddeċiedu li jirrikjedu li l-offerenti jiżvelaw informazzjoni dwar il-potenzjal ta' tisħin globali taċ-ċiklu tal-ħajja, l-użu ta' materjali b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju u ċ-ċirkolarità tal-materjali użati għal bini ġdid u bini li għandu jiġi rinnovat. L-awtoritajiet kontraenti jistgħu jagħmlu dik l-informazzjoni disponibbli pubblikament għall-kuntratti, b'mod partikolari għal bini ġdid li jkollu erja tal-art akbar minn 2 000 m^2.

L-Istati Membri għandhom jappoġġaw lill-awtoritajiet kontraenti u lill-entitajiet kontraenti fl-adozzjoni tar-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika, inkluż fil-livell reġjonali u lokali, billi jipprovdu regoli u linji gwida ċari, inkluż metodoloġiji, dwar il-valutazzjoni tal-kostijiet taċ-ċiklu tal-ħajja u l-impatti u l-kostijiet ambjentali, jistabbilixxu ċentri ta' appoġġ għall-kompetenzi, iħeġġu l-kooperazzjoni fost l-awtoritajiet kontraenti, inkluż bejn il-fruntieri, u jużaw l-akkwist aggregat u l-akkwist diġitali meta possibbli.

---

1 Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2019/1780 tat-23 ta' Settembru 2019 li jistabbilixxi formoli standard għall-pubblikazzjoni ta' avviżi fil-qasam tal-akkwist pubbliku u li jħassar ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2015/1986 ("Formuli Elettroniċi") (ĠU L 272, 25.10.2019, p. 7).

6. Fejn xieraq, il-Kummissjoni tista' tipprovdi aktar gwida lill-awtoritajiet nazzjonali u lill-uffiċjali tal-akkwist fl-applikazzjoni tar-rekwiżiti tal-effiċjenza enerġetika fil-proċess tal-akkwist. Tali appoġġ jista' jsaħħaħ il-fora eżistenti għall-fini ta' appoġġ lill-Istati Membri, bħal permezz ta' azzjoni konċertata, u tista' tgħinhom iqisu l-kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku.

7. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu d-dispożizzjonijiet legali u regolatorji, u l-prattiki amministrattivi, fir-rigward tax-xiri pubbliku u tal-ibbaġitjar u tal-kontabbiltà annwali, li huma meħtieġa biex ikun żgurat li awtoritajiet kontraenti individwali ma jiġux skoraġġuti milli jagħmlu investimenti li jtejbu l-effiċjenza enerġetika u milli jużaw l-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u mekkaniżmi ta' finanzjament oħra ta' partijiet terzi fuq bażi kuntrattwali fit-tul.

8. L-Istati Membri għandhom ineħħu kwalunkwe ostaklu regolatorju u mhux regolatorju għall-effiċjenza enerġetika, b'mod partikolari fir-rigward tad-dispożizzjonijiet legali u regolatorji, u l-prattiki amministrattivi, fir-rigward tax-xiri pubbliku u tal-ibbaġitjar u tal-kontabbiltà annwali, biex ikun żgurat li l-korpi pubbliċi individwali ma jiġux skoraġġuti milli jagħmlu investimenti li jtejbu l-effiċjenza enerġetika u milli jużaw l-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u mekkaniżmi ta' finanzjament ta' partijiet terzi fuq bażi kuntrattwali fit-tul.

   L-Istati Membri għandhom jirrappurtaw lill-Kummissjoni dwar il-miżuri meħuda biex jindirizzaw l-ostakli għall-adozzjoni tat-titjib tal-effiċjenza enerġetika bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima tagħhom ippreżentati skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Kapitolu III

L-effiċjenza fl-użu tal-enerġija

Artikolu 8

Obbligu tal-iffrankar tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jiksbu ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali tal-anqas ekwivalenti għal:

(a) iffrankar ġdid kull sena mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020 ta' 1,5 % tal-bejgħ annwali tal-enerġija lil klijenti finali skont il-volum, b'medja tal-aktar tliet snin riċenti qabel l-1 ta' Jannar 2013. Il-bejgħ tal-enerġija, bil-volum, użata fit-trasport jista' jiġi eskluż parzjalment jew għalkollox minn dak il-kalkolu;

(b) iffrankar ġdid kull sena mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2030 ta':

(i) 0,8 % tal-konsum tal-enerġija finali annwali mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2023, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019;

(ii) 1,3 % tal-konsum tal-enerġija finali annwali mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2025, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019;

(iii) 1,5 % tal-konsum tal-enerġija finali annwali mill-1 ta' Jannar 2026 sal-31 ta' Diċembru 2027, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019;

(iv) 1,9 % tal-konsum tal-enerġija finali annwali mill-1 ta' Jannar 2028 sal-31 ta' Diċembru 2030, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019.

B'deroga mill-punt (b)(i) tal-ewwel subparagrafu, Ċipru u Malta għandhom jiksbu ffrankar ġdid kull sena mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2023, ekwivalenti għal 0,24 % tal-konsum tal-enerġija finali annwali, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019.

B'deroga mil-punti (b)(ii), (iii) u (iv) tal-ewwel subparagrafu, Ċipru u Malta għandhom jiksbu ffrankar ġdid kull sena mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2030 ekwivalenti għal 0,45 % tal-FEC annwali, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019.

L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif iqassmu f'fażijiet il-kwantità kkalkulata ta' ffrankar ġdid fuq kull perjodu msemmi fil-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu, sakemm l-iffrankar kumulattiv totali meħtieġ fl-użu finali tal-enerġija jkun intlaħaq sal-aħħar ta' kull perjodu ta' obbligu.

L-Istati Membri għandhom ikomplu jiksbu ffrankar annwali ġdid, skont ir-rata tal-iffrankar prevista fil-punt (b)(iv) tal-ewwel subparagrafu għal perjodi ta' għaxar snin wara l-2030.

2. L-Istati Membri għandhom jiksbu l-ammont ta' ffrankar tal-enerġija meħtieġ skont il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu billi jistabbilixxu skema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika kif imsemmi fl-Artikolu 9 jew billi jadottaw miżuri ta' politika alternattivi kif imsemmi fl-Artikolu 10. L-Istati Membri jistgħu jikkombinaw skema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika ma' miżuri ta' politika alternattivi. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iffrankar tal-enerġija miksub mill-miżuri ta' politika msemmijin fl-Artikoli 9 u 10 u l-Artikolu 30(14) jiġi kkalkulat skont l-Anness V.

3. L-Istati Membri għandhom jimplimentaw skemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika, miżuri ta' politika alternattivi, jew taħlita tat-tnejn, jew programmi jew miżuri ffinanzjati minn fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika, bħala prijorità fost, iżda mhux limitata għal, il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, l-unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri ta' politika implimentati skont dan l-Artikolu ma jkollhom l-ebda effett negattiv fuq dawk il-persuni. Meta applikabbli, l-Istati Membri għandhom jagħmlu l-aħjar użu possibbli tal-finanzjament, inkluż il-finanzjament pubbliku, il-faċilitajiet ta' finanzjament stabbiliti fil-livell tal-Unjoni, u d-dħul mill-kwoti skont l-Artikolu 24(3), il-punt (b), biex jitneħħew l-effetti negattivi u tkun żgurata tranżizzjoni tal-enerġija ġusta u inklużiva.

Għall-fini tal-kisba tal-iffrankar tal-enerġija meħtieġa skont il-paragrafu 1 u mingħajr preġudizzju għar-Regolament (UE) 2019/943 u d-Direttiva (UE) 2019/944, l-Istati Membri għandhom, għall-fini tat-tfassil ta' dawn il-miżuri ta' politika, jikkunsidraw u jippromwovu r-rwol tal-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli u tal-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini fil-kontribut għall-implimentazzjoni ta' dawk il-miżuri ta' politika.

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu u jiksbu sehem tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. Dan is-sehem għandu tal-anqas ikun daqs il-proporzjon tal-unitajiet domestiċi fil-faqar enerġetiku kif ivvalutat fil-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima tagħhom stabbiliti f'konformità mal-Artikolu 3(3), il-punt (d), tar-Regolament (UE) 2018/1999. Fil-valutazzjoni tagħhom tas-sehem tal-faqar enerġetiku fil-pjanijiet nazzjonali tagħhom għall-enerġija u l-klima, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw l-indikaturi li ġejjin:

(a) l-inabbiltà li d-dar tinżamm sħuna kif xieraq (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]);

(b) l-arretrati fuq il-kontijiet tal-utilità (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]);

(c) il-popolazzjoni totali ta' nies li jgħixu f'abitazzjoni b'saqaf iqattar, ħitan, art jew pedamenti umdi jew tmermir fl-oqfsa tat-twieqi jew fl-art (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);

(d) ir-rata tar-riskju ta' faqar (stħarriġ ta' Eurostat, SILC u ECHP [ilc_li02]) (punt ta' limitu: 60 % tal-introjtu medjan ekwivalizzat wara t-trasferimenti soċjali).

Jekk Stat Membru ma nnotifikax is-sehem ta' unitajiet domestiċi fil-faqar enerġetiku kif ivvalutat fil-pjan nazzjonali għall-enerġija u l-klima tiegħu, is-sehem tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, għandu jkun tal-anqas daqs is-sehem medju aritmetiku tal-indikaturi msemmija fit-tielet subparagrafu għas-sena 2019 jew, jekk mhux disponibbli għall-2019, għall-estrapolazzjoni lineari tal-valuri tagħhom għall-aħħar tliet snin disponibbli.

4. L-Istati Membri għandhom jinkludu informazzjoni dwar l-indikaturi applikati, is-sehem medju aritmetiku u l-eżitu tal-miżuri ta' politika stabbiliti skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu fl-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima ppreżentati f'konformità mal-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, fil-pjanijiet nazzjonali integrati sussegwenti tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament, u fir-rapporti ta' progress nazzjonali għall-enerġija u l-klima relatati ppreżentati skont l-Artikolu 17 ta' dak ir-Regolament.

5. L-Istati Membri jistgħu jgħoddu l-iffrankar tal-enerġija miksub mill-miżuri ta' politika, kemm dawk introdotti sal-31 ta' Diċembru 2020 u anki dawk introdotti wara dik id-data, diment li dawk il-miżuri jwasslu għal azzjonijiet individwali ġodda imwettqa wara l-31 ta' Diċembru 2020. L-iffrankar tal-enerġija miksub tul kwalunkwe perjodu ta' obbligu ma jgħoddx għall-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija għall-perjodi ta' obbligu preċedenti stabbiliti fil-paragrafu 1.

6. Sakemm l-Istati Membri jwettqu mill-inqas l-obbligu tagħhom ta' ffrankar kumulattiv fl-użu finali tal-enerġija msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b) (i), huma jistgħu jikkalkulaw l-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija msemmi f'dak il-punt b'wieħed jew aktar mill-mezzi li ġejjin:

(a) japplikaw rata ta' ffrankar annwali fuq il-bejgħ tal-enerġija lil klijenti finali jew fuq il-konsum tal-enerġija finali, b'medja tal-aktar tliet snin reċenti qabel l-1 ta' Jannar 2019;

(b) jeskludu, għalkollox jew parzjalment, l-enerġija użata fit-trasport mix-xenarju bażi tal-kalkolu;

(c) jużaw xi waħda mill-alternattivi msemmijin fil-paragrafu 8.

7. Meta l-Istati Membri jużaw xi wieħed mill-possibbiltajiet previsti fil-paragrafu 6 rigward l-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b)(i), dawn għandhom jistabbilixxu:

(a) ir-rata ta' ffrankar annwali tagħhom li ser tiġi applikata fil-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali, li għandha tiżgura li l-ammont finali tal-iffrankar tal-enerġija nett tagħhom ma jkunx anqas minn dak meħtieġ skont dak il-punt;

(b) ix-xenarju bażi tal-kalkolu tagħhom stess, li jista' jeskludi, parzjalment jew għalkollox, l-enerġija użata fit-trasport.

8. Soġġett għall-paragrafu 9, kull Stat Membru jista':

(a) iwettaq il-kalkolu meħtieġ taħt il-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (a), billi juża valuri ta' 1 % fl-2014 u fl-2015, 1,25 % fl-2016 u fl-2017, u ta' 1,5 % fl-2018, l-2019 u l-2020;

(b) jeskludi mill-kalkolu l-bejgħ kollu jew parti mill-bejgħ tal-enerġija użata, bil-volum, rigward il-perjodu ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (a), jew l-enerġija finali kkunsmata, rigward il-perjodu ta' obbligu msemmi fil-punt (b) (i) ta' dak is-subparagrafu, mill-attivitajiet industrijali elenkati fl-Anness I tad-Direttiva 2003/87/KE;

(c) jgħodd, mal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b)(i), l-iffrankar tal-enerġija miksub fis-setturi tat-trasformazzjoni, tad-distribuzzjoni u tat-trażmissjoni tal-enerġija, inkluż l-infrastruttura tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali effiċjenti, bl-implimentazzjoni tar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 25(4), fil-punt (a) tal-Artikolu 26(7), u l-Artikolu 27(1), (5) sa (9) u (11). L-Istati Membri għandhom jinformaw lill-Kummissjoni dwar il-miżuri ta' politika maħsuba tagħhom skont dan il-punt għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2021 u sal-31 ta' Diċembru 2030 bħala parti mill-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12. L-impatt ta' dawk il-miżuri għandu jiġi kkalkulat skont l-Anness V u jiġi inkluż f'dawk il-pjanijiet;

(d) jgħodd mal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija, l-iffrankar tal-enerġija miksub minn azzjonijiet individwali ġodda li jkunu ġew implimentati mill-31 ta' Diċembru 2008 u li baqa' jkollhom impatt fl-2020 rigward il-perjodu ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (a), u wara l-2020 rigward il-perjodu msemmi fil-punt (b) (i) ta' dak is-subparagrafu, u li jista' jiġi mkejjel u verifikat;

(e) jgħodd, mal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija, l-iffrankar tal-enerġija miksub minn miżuri ta' politika, diment li jkun jista' jintwera li dawk il-miżuri jwasslu għal azzjonijiet individwali mwettqa mill-1 ta' Jannar 2018 sal-31 ta' Diċembru 2020 u li jiksbu ffrankar wara l-31 ta' Diċembru 2020;

(f) jeskludi mill-kalkolu tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija skont il-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b) (i), 30 % tal-ammont verifikabbli ta' enerġija ġġenerata fuq jew fil-bini għal użu proprju permezz ta' miżuri ta' politika li jippromwovu installazzjonijiet ġodda ta' teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli;

(g) jgħodd mal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija skont il-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b)(i), l-iffrankar tal-enerġija li jaqbeż l-iffrankar tal-enerġija meħtieġ għall-perjodu ta' obbligu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2020, diment li dak l-iffrankar jinkiseb minn azzjonijiet individwali mwettqa skont il-miżuri ta' politika msemmijin fl-Artikoli 9 u 10, notifikati mill-Istati Membri fil-pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali tagħhom għall-effiċjenza enerġetika u rrappurtati fir-rapporti ta' progress tagħhom skont l-Artikolu 26.

9. L-Istati Membri għandhom japplikaw u jikkalkulaw l-effett tal-għażliet li saru skont il-paragrafu 8 għall-perjodu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b) (i) separatament:

(a) għall-kalkolu tal-ammont ta' ffrankar tal-enerġija meħtieġ għall-perjodu ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (a), l-Istati Membri jistgħu jużaw l-għażliet elenkati fil-paragrafu 8, il-punti (a) sa (d). L-għażliet kollha li jsiru skont il-paragrafu 8 meħudin flimkien għandhom jammontaw għal mhux aktar minn 25 % tal-ammont ta' ffrankar tal-enerġija msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (a);

(b) għall-kalkolu tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija għall-perjodu ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b) (i), l-Istati Membri jistgħu jużaw l-għażliet elenkati fil-paragrafu 8, il-punti (b) sa (g), diment li l-azzjonijiet individwali msemmija fil-paragrafu 8, il-punt (d), jibqa' jkollhom impatt li jista' jiġi verifikat u mkejjel wara l-31 ta' Diċembru 2020. L-għażliet kollha li jsiru skont il-paragrafu 8 meħudin flimkien ma għandhomx iwasslu għal tnaqqis ta' aktar minn 35 % tal-ammont ta' ffrankar tal-enerġija kkalkulat skont il-paragrafi 6 u 7.

Irrispettivament minn jekk l-Istati Membri jeskludux għalkollox jew parzjalment l-enerġija użata fit-trasport mix-xenarju bażi tal-kalkolu tagħhom jew jużawx xi alternattiva minn fost dawk elenkati fil-paragrafu 8, dawn għandhom jiżguraw li l-ammont nett ikkalkulat ta' ffrankar ġdid jinkiseb fil-konsum tal-enerġija finali tul il-perjodu ta' obbligu msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b) (i) mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2023 ma jkunx inqas mill-ammont miksub mill-applikazzjoni tar-rata ta' ffrankar annwali msemmija f'dak il-punt.

10. L-Istati Membri għandhom jiddeskrivu fl-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, fil-pjanijiet nazzjonali integrati sussegwenti tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 tar-Regolament (UE) 2018/1999 u f'konformità mal-Anness III tar-Regolament (UE) 2018/1999, u fir-rapporti ta' progress rispettivi, il-kalkolu tal-ammont tal-iffrankar tal-enerġija li jrid jinkiseb tul il-perjodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2030 u għandhom, jekk ikun rilevanti, jispjegaw kif ġew stabbiliti r-rata ta' ffrankar annwali u x-xenarju bażi tal-kalkolu u kif, u sa liema punt, l-għażliet imsemmija fil-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu ġew applikati.

11. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar l-ammont tal-iffrankar tal-enerġija meħtieġ imsemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b), u l-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, deskrizzjoni tal-miżuri ta' politika li jridu jiġu implimentati biex jinkiseb l-ammont totali meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali, u l-metodoloġiji tal-kalkolu tagħhom skont l-Anness V għal din id-Direttiva, bħala parti mill-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, u bħala parti mill-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 tar-Regolament (UE) 2018/1999. L-Istati Membri għandhom jużaw il-mudell tar-rappurtar mogħti lill-Istati Membri mill-Kummissjoni.

12. Meta, abbażi tal-valutazzjoni tar-rapporti ta' progress nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima skont l-Artikolu 29 tar-Regolament (UE) 2018/1999, jew tal-abbozz jew l-aġġornament finali tal-aħħar pjan nazzjonali integrat għall-enerġija u l-klima ppreżentat skont l-Artikolu 14 tar-Regolament (UE) 2018/1999, jew tal-valutazzjoni tal-abbozz u tal-verżjoni finali sussegwenti tal-pjanijiet nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 tar-Regolament (UE) 2018/1999, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri ta' politika tagħhom ma jiżgurawx il-kisba tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali sa tmiem il-perjodu ta' obbligu, il-Kummissjoni tista' toħroġ rakkomandazzjonijiet skont l-Artikolu 34 tar-Regolament (UE) 2018/1999 għall-Istati Membri li l-miżuri ta' politika tagħhom jidhrilha li mhumiex biżżejjed biex jissodisfaw l-obbligi tal-iffrankar tal-enerġija tagħhom.

13. Meta Stat Membru ma jkunx kiseb l-iffrankar tal-enerġija kumulattiv meħtieġ fl-użu finali sa tmiem kull perjodu ta' obbligu stabbilit fil-paragrafu 1, dan għandu jikseb l-iffrankar tal-enerġija pendenti flimkien mal-iffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali meħtieġ sa tmiem il-perjodu ta' obbligu ta' wara.

Alternattivament, meta Stat Membru jkun kiseb iffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali ogħla mil-livell meħtieġ sa tmiem kull perjodu ta' obbligu stabbilit fil-paragrafu 1, huwa għandu jkun intitolat li jġorr l-ammont eliġibbli ta' mhux aktar minn 10 % ta' tali eċċess fil-perjodu ta' obbligu li jmiss mingħajr ma jiżdied l-impenn fil-mira.

14. Bħala parti mill-aġġornamenti tal-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament 2018/1999, ir-rapporti ta' progress nazzjonali rilevanti tagħhom dwar l-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 17 ta' dak ir-Regolament, u l-pjanijiet nazzjonali integrati sussegwenti tagħhom dwar l-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament, l-Istati Membri għandhom juru, inkluż, fejn xieraq, b'evidenza u kalkoli:

(a) li meta kien hemm duplikazzjoni tal-impatt tal-miżuri ta' politika jew ta' azzjonijiet individwali, dan l-iffrankar tal-enerġija ma ngħaddx darbtejn;

(b) kif l-iffrankar tal-enerġija miksub skont il-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, il-punt (b), ta' dan l-Artikolu, jikkontribwixxi għall-kisba tal-kontribut nazzjonali tagħhom skont l-Artikolu 4;

(c) li l-miżuri ta' politika huma stabbiliti biex jissodisfaw l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija tagħhom, imfassla skont dan l-Artikolu, u li dawk il-miżuri ta' politika huma eliġibbli u xierqa biex jiżguraw il-kisba tal-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija kumulattiv fl-użu finali sa tmien kull perjodu ta' obbligu.

Artikolu 9

Skemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika

1. Fejn l-Istati Membri jiddeċiedu li jwettqu l-obbligi tagħhom biex jiksbu l-ammont ta' ffrankar meħtieġ skont l-Artikolu 8(1) permezz ta' skema ta' obbligi ta' effiċjenza fl-enerġija, huma għandhom jiżguraw li l-partijiet obbligati msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu li joperaw fit-territorju ta' kull Stat Membru jissodisfaw, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 8(8) u (9), ir-rekwiżit tagħhom ta' ffrankar kumulattiv fl-użu finali tal-enerġija stabbilit fl-Artikolu 8(1).

   Meta applikabbli, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li l-partijiet obbligati jwettqu dak l-iffrankar, kollu jew parti minnu, bħala kontribuzzjoni għall-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika skont l-Artikolu 30(14).

2. Meta l-Istati Membri jiddeċiedu li jissodisfaw l-obbligi tagħhom biex jiksbu l-ammont ta' ffrankar meħtieġ skont l-Artikolu 8(1) permezz ta' skema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika, huma jistgħu jaħtru awtorità pubblika ta' implimentazzjoni biex tamministra l-iskema.

3. L-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw, abbażi ta' kriterji oġġettivi u nondiskriminatorji, partijiet obbligati minn fost l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni, l-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni, id-distributuri tal-enerġija, il-kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut u d-distributuri tal-fjuwil tat-trasport jew il-bejjiegħa bl-imnut tal-fjuwil tat-trasport li joperaw fit-territorju tagħhom. L-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija biex jiġi ssodisfat l-obbligu għandhom jiksbuh il-partijiet obbligati fost il-klijenti finali, deżinjati mill-Istat Membru, indipendentement mill-kalkolu li sar skont l-Artikolu 8(1) jew, jekk l-Istati Membri jiddeċiedu hekk, bi ffrankar iċċertifikat miksub minn partijiet oħra kif stipulat fil-paragrafu 11, il-punt (a), ta' dan l-Artikolu.

4. Fejn kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut ikunu nnominati bħala partijiet obbligati taħt il-paragrafu 3, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li waqt li qed jissodisfaw l-obbligu tagħhom, kumpanniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut ma joħolqu l-ebda xkiel li jimpedixxi lill-konsumaturi milli jaqilbu minn fornitur għal ieħor.

5. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu lill-partijiet obbligati jiksbu sehem tal-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija tagħhom fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu wkoll li l-partijiet obbligati jilħqu miri ta' tnaqqis fil-kostijiet tal-enerġija, dment li dawn jirriżultaw fi ffrankar tal-enerġija fl-użu finali u jiġu kkalkulati skont l-Anness V, u jiksbu ffrankar tal-enerġija billi jippromwovu miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, inkluż miżuri ta' appoġġ finanzjarju li jtaffu l-effetti tal-prezz tal-karbonju fuq l-SMEs u l-mikrointrapriżi.

6. L-Istati Membri jistgħu jitolbu lill-partijiet obbligati jaħdmu mas-servizzi soċjali, l-awtoritajiet reġjonali, l-awtoritajiet lokali jew mal-muniċipalitajiet biex jippromwovu miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. Dan jinkludi l-identifikazzjoni u l-indirizzar tal-ħtiġijiet speċifiċi ta' gruppi partikolari fir-riskju tal-faqar enerġetiku jew suxxettibbli aktar għall-effetti tiegħu. Biex jipproteġu lill-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, lill-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, lill-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, l-Istati Membri għandhom iħeġġu lill-partijiet obbligati jwettqu azzjonijiet bħal rinnovazzjoni tal-bini, inkluż l-akkomodazzjoni soċjali, sostituzzjoni tal-apparat domestiku, appoġġ finanzjarju u inċentivi għal miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika f'konformità mal-iskemi nazzjonali ta' finanzjament u appoġġ, jew awditi tal-enerġija. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-eliġibbiltà tal-miżuri għal unitajiet individwali li jinsabu f'bini b'aktar minn appartament wieħed.

7. Meta japplikaw il-paragrafi 5 u 6, l-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-partijiet obbligati jirrapportaw annwalment dwar l-iffrankar tal-enerġija miksub mill-partijiet obbligati bl-azzjonijiet promossi fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, u għandhom jirrikjedu informazzjoni statistika aggregata dwar il-klijenti finali tagħhom, li tidentifika l-bidliet fl-iffrankar tal-enerġija meta mqabbla mal-informazzjoni sottomessa qabel, u dwar l-appoġġ tekniku u finanzjarju mogħti.

8. L-Istati Membri għandhom jesprimu l-ammont ta' ffrankar tal-enerġija meħtieġ minn kull parti obbligata f'termini ta' konsum primarju tal-enerġija jew konsum finali tal-enerġija. Il-metodu magħżul biex jiġi espress l-ammont meħtieġ ta' ffrankar tal-enerġija għandu jintuża wkoll għall-kalkolu tal-iffrankar dikjarat mill-partijiet obbligati. Waqt il-konverżjoni tal-iffrankar tal-enerġija, għandhom japplikaw il-valuri kalorifiċi netti stabbiliti fl-Anness VI tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/2066[1] u l-fattur tal-enerġija primarja skont l-Artikolu 31 sakemm ma jkunx jista' jiġi ġġustifikat l-użu ta' fatturi tal-konverżjoni oħrajn.

---

1 Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/2066 tad-19 ta' Diċembru 2018 dwar il-monitoraġġ u r-rapportar ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra skont id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 601/2012 (ĠU L 334, 31.12.2018, p. 1).

9. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistemi ta' kejl, kontroll u verifika li permezz tagħhom issir verifika dokumentata ta' mill-inqas proporzjon u kampjun rappreżentattiv statistikament sinifikanti tal-miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika implimentati mill-partijiet obbligati. Il-kejl, il-kontroll u l-verifika għandhom isiru indipendentement mill-partijiet obbligati. Meta entità tkun parti obbligata skont skema nazzjonali tal-effiċjenza enerġetika skont l-Artikolu 9 u skont l-EU ETS għall-bini u għat-trasport bit-triq skont id-Direttiva 2003/87/KE, is-sistema ta' monitoraġġ u ta' verifika għandha tiżgura li l-prezz tal-karbonju mgħoddi waqt ir-rilaxx tal-fjuwil għall-konsum skont id-Direttiva 2003/87/KE għandu jitqies fil-kalkolu u fir-rappurtar tal-iffrankar tal-enerġija tal-miżuri tal-iffrankar tal-enerġija tal-entità.

10. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni, bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999, dwar is-sistemi ta' kejl, kontroll u verifika stabbiliti, inkluż il-metodi użati, il-kwistjonijiet identifikati u kif dawk il-kwistjonijiet ġew indirizzati.

11. Fl-iskema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw lill-partijiet obbligati biex iwettqu dan li ġej:

(a) jgħoddu mal-obbligu tagħhom l-iffrankar tal-enerġija ċċertifikat miksub minn fornituri ta' servizzi tal-enerġija jew minn partijiet terzi oħra, inkluż meta l-partijiet obbligati jippromwovu miżuri permezz ta' korpi oħra approvati mill-Istat jew permezz ta' awtoritajiet pubbliċi li jistgħu jinvolvu sħubijiet formali u jistgħu jkunu kkombinati ma' sorsi oħra ta' finanzjament;

(b) jgħoddu l-iffrankar tal-enerġija miksub f'sena partikolari bħallikieku nkiseb f'xi waħda mill-erba' snin preċedenti jew mit-tliet snin sussegwenti, diment li dan il-perjodu ma jaqbiżx it-tmiem tal-perjodi ta' obbligu stabbiliti fl-Artikolu 8(1).

Meta l-Istati Membri jawtorizzaw dan, huma għandhom jiżguraw li ċ-ċertifikazzjoni tal-iffrankar tal-enerġija msemmija fil-punt (a) tal-ewwel subparagrafu timxi skont proċess ta' approvazzjoni mħaddem fl-Istati Membri, li jkun ċar, trasparenti, u miftuħ għall-parteċipanti kollha tas-suq, u li jkollu l-għan li jnaqqas kemm jista' jkun il-kostijiet taċ-ċertifikazzjoni.

L-Istati Membri għandhom jivvalutaw u, jekk xieraq, jieħdu miżuri biex jnaqqsu kemm jista' jkun l-impatt tal-kostijiet diretti u indiretti tal-iskemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika fuq il-kompetittività tal-industriji intensivi fl-enerġija li huma esposti għall-kompetizzjoni internazzjonali.

12. Darba fis-sena, l-Istati Membri għandhom jippubblikaw l-iffrankar tal-enerġija miksub minn kull parti obbligata, jew kull sottokategorija ta' parti obbligata, u b'kollox taħt l-iskema.

Artikolu 10

Miżuri ta' politika alternattivi

1. Fejn l-Istati Membri jiddeċiedu li jwettqu l-obbligi tagħhom biex jiksbu l-iffrankar meħtieġ skont l-Artikolu 8(1) permezz ta' miżuri ta' politika alternattivi, huma għandhom jiżguraw, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 8(8) u (9), li l-iffrankar tal-enerġija meħtieġ skont l-Artikolu 8(1) jinkiseb fost il-klijenti aħħarin.

2. Għall-miżuri kollha għajr dawk li jirrelataw mat-tassazzjoni, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu sistemi ta' kejl, kontroll u verifika li taħthom issir verifika dokumentata fuq tal-inqas proporzjon u kampjun rappreżentattiv statistikament sinifikanti tal-miżuri għal titjib tal-effiċjenza fl-enerġija attwati mill-partijiet parteċipanti jew inkarigati. Il-kejl, il-kontroll u l-verifika għandhom isiru indipendentement mill-partijiet parteċipanti jew inkarigati.

3. L-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni, bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2018/1999, dwar is-sistemi ta' kejl, kontroll u verifika stabbiliti inkluż il-metodi użati, il-kwistjonijiet identifikati u kif dawn ġew indirizzati.

4. Meta jirrapportaw miżura ta' tassazzjoni, l-Istati Membri għandhom juru kif fit-tfassil tal-miżura ta' tassazzjoni ġiet żgurata l-effikaċja tas-sinjal tal-prezz, bħal pereżempju r-rata tat-taxxa u l-viżibbiltà maż-żmien. Meta jkun hemm tnaqqis fir-rata tat-taxxa, l-Istati Membri għandhom jiġġustifikaw kif il-miżuri ta' tassazzjoni għadhom iwasslu għal iffrankar tal-enerġija ġdid.

Artikolu 11

Sistemi tal-ġestjoni tal-enerġija u awditi tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-intrapriżi b'konsum annwali medju ogħla minn 85TJ ta' enerġija tul it-tliet snin preċedenti, filwaqt li jqisu l-vetturi tal-enerġija kollha flimkien, jimplimentaw sistema tal-ġestjoni tal-enerġija. Is-sistema tal-ġestjoni tal-enerġija għandha tiġi ċċertifikata minn korp indipendenti, skont l-istandards Ewropej jew internazzjonali rilevanti.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-intrapriżi msemmija fl-ewwel subparagrafu jkollhom fis-seħħ sistema ta' ġestjoni tal-enerġija sa mhux aktar tard minn... [erba' snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-intrapriżi b'konsum annwali medju ta' aktar minn 10TJ ta' enerġija tul it-tliet snin preċedenti, filwaqt li jqisu l-vetturi tal-enerġija kollha flimkien, li ma jimplimentawx sistema ta' ġestjoni tal-enerġija, ikunu soġġetti għal awditu tal-enerġija.

Dawn l-awditi tal-enerġija għandhom:

(a) jitwettqu b'mod indipendenti u kosteffettiv minn esperti kwalifikati jew akkreditati, f'konformità mal-Artikolu 28; jew inkella

(b) jiġu implimentati u sorveljati minn awtoritajiet indipendenti skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-intrapriżi msemmija fl-ewwel subparagrafu jwettqu l-ewwel awditu tal-enerġija sa ... [tliet snin wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva] u li l-awditi sussegwenti tal-enerġija jitwettqu mill-inqas kull erba' snin. Fejn tali intrapriżi diġà jwettqu awditi tal-enerġija f'konformità mal-ewwel subparagrafu, huma għandhom ikomplu jagħmlu dan mill-inqas kull erba' snin f'konformità ma' din id-Direttiva.

L-intrapriżi kkonċernati għandhom ifasslu Pjan ta' Azzjoni konkret u fattibbli abbażi tar-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw minn dawk l-awditi tal-enerġija. Il-Pjan ta' Azzjoni għandu jidentifika miżuri għall-implimentazzjoni ta' kull rakkomandazzjoni tal-awditu, fejn dan ikun teknikament jew ekonomikament fattibbli. Il-Pjan ta' Azzjoni għandu jiġi ppreżentat lill-amministrazzjoni tal-intrapriża.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-Pjanijiet ta' Azzjoni u r-rata ta' implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet jiġu ppubblikati fir-rapport annwali tal-intrapriża, u li dawn jsiru disponibbli għall-pubbliku, soġġett għal-liġi tal-Unjoni u nazzjonali li jipproteġu s-sigrieti kummerċjali u tan-negozju u l-kunfidenzjalità.

3. Meta, fi kwalunkwe sena partikolari, intrapriża kif imsemmija fil-paragrafu 1 ikollha konsum annwali ta' aktar minn 85 TJ u meta intrapriża kif imsemmija fil-paragrafu 2 ikollha konsum annwali ta' aktar minn 10 TJ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li dik l-informazzjoni tkun disponibbli għall-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu. Għal dak il-għan, l-Istati Membri jistgħu jippromwovu l-użu ta' pjattaforma ġdida jew eżistenti biex jiffaċilitaw il-ġbir tad-data meħtieġa fil-livell nazzjonali.

4. L-Istati Membri jistgħu jinkoraġġixxu lill-intrapriżi msemmijin fil-paragrafi 1 u 2 biex jipprovdu informazzjoni fir-rapport annwali tagħhom dwar il-konsum annwali tal-enerġija tagħhom f'kWh, il-volum annwali tagħhom tal-konsum ta' ilma f'metri kubi u tqabbil tal-konsum tal-enerġija u tal-ilma tagħhom mas-snin preċedenti.

5. L-Istati Membri għandhom jippromwovu d-disponibbiltà lill-klijenti aħħarin kollha ta' awditi tal-enerġija ta' kwalità għolja li huma kosteffettivi u li huma:

(a) imwettqin b'mod indipendenti minn esperti kwalifikati jew akkreditati skont il-kriterji ta' kwalifikazzjoni; jew

(b) implimentati u sorveljati minn awtoritajiet indipendenti skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali.

L-awditjar tal-enerġija msemmi fl-ewwel subparagrafu jista' jsir minn esperti interni jew awdituri tal-enerġija, dment li l-Istat Membru kkonċernat ikun stabbilixxa skema li tiżgura l-kwalità tagħhom inkluż, meta xieraq, għażla aleatorja annwali ta' mill-inqas persentaġġ statistikament sinifikanti tal-awditjar kollu tal-enerġija mwettaq minn dawn l-esperti interni jew awdituri tal-enerġija.

Biex tkun żgurata l-kwalità għolja tal-awditi tal-enerġija u tas-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kriterji minimi trasparenti u nondiskriminatorji għall-awditi tal-enerġija f'konformità mal-Anness VI u għandhom iqisu l-istandards Ewropej jew internazzjonali rilevanti. L-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw awtorità jew korp kompetenti biex jiżguraw li l-iskedi ta' żmien għat-twettiq tal-awditi tal-enerġija stipulati fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jitħarsu u li l-kriterji minimi stipulati fl-Anness VI jiġu applikati b'mod korrett.

L-awditjar tal-enerġija ma għandux jinkludi klawżoli li jwaqqfu s-sejbiet tal-awditjar milli jiġu trasferiti lil xi fornitur ta' servizzi tal-enerġija kwalifikat jew akkreditat, dment li l-klijent ma joġġezzjonax.

6. L-Istati Membri għandhom jiżviluppaw programmi bil-għan li jħeġġu u jipprovdu appoġġ tekniku lill-SMEs li mhumiex soġġetti għall-paragrafi 1 jew 2 biex iwettqu awditi tal-enerġija u l-implimentazzjoni sussegwenti tar-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw minn dawk l-awditi.

Abbażi ta’ kriterji trasparenti u nondiskriminatorji u mingħajr preġudizzju għal-liġi dwar l-għajnuna mill-Istat tal-UE, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu mekkaniżmi, bħal ċentri tal-awditu tal-enerġija għall-SMEs u l-mikrointrapriżi, dment li dawn il-mekkaniżmi ma jikkompetux ma' awdituri privati, biex jipprovdu awditi tal-enerġija. Huma jistgħu jipprovdu wkoll skemi ta' appoġġ oħra għall-SMEs, inkluż fejn dawk l-SMEs ikunu kkonkludew ftehimiet volontarji, biex ikopru l-ispejjeż tal-awditi tal-enerġija u tal-implimentazzjoni ta' rakkomandazzjonijiet kosteffettivi ħafna li jirriżultaw mill-awditi tal-enerġija, jekk il-miżuri proposti f'dawk ir-rakkomandazzjonijiet jiġu implimentati.

7. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-programmi msemmija fil-paragrafu 6 jinkludu appoġġ lil SMEs fil-kwantifikazzjoni tal-benefiċċji multipli tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika fl-operat tagħhom, fl-iżvilupp ta' pjanijiet direzzjonali għall-effiċjenza enerġetika u fl-iżvilupp ta' networks tal-effiċjenza enerġetika għall-SMEs, iffaċilitati minn esperti indipendenti.

L-Istati Membri għandhom jiġbdu l-attenzjoni tal-SMEs, inkluż permezz tal-organizzazzjonijiet intermedjarji rappreżentattivi rispettivi tagħhom, għal eżempji konkreti ta' kif is-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija jistgħu jgħinu lin-negozji tagħhom. Il-Kummissjoni għandha tassisti lill-Istati Membri billi tappoġġa l-iskambji tal-aqwa prattiki f'dan il-qasam.

8. L-Istati Membri għandhom jiżviluppaw programmi li jħeġġu lill-intrapriżi li mhumiex SMEs u li mhumiex soġġetti għall-paragrafi 1 jew 2 biex iwettqu awditi tal-enerġija u sussegwentement jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw minn dawk l-awditi.

9. L-awditi tal-enerġija għandhom jitqiesu li jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-paragrafu 2 meta dawn:

(a) jitwettqu b'mod indipendenti, abbażi tal-kriterji minimi stipulati fl-Anness VI;

(b) jiġu implimentati taħt ftehimiet volontarji konklużi bejn organizzazzjonijiet ta' partijiet interessati u korp maħtur u ssorveljat mill-Istat Membru kkonċernat, minn xi korp ieħor li lilu l-awtoritajiet kompetenti ddelegaw ir-responsabbiltà kkonċernata jew mill-Kummissjoni.

L-aċċess għall-parteċipanti fis-suq li joffru servizzi tal-enerġija għandu jkun ibbażat fuq kriterji trasparenti u nondiskriminatorji.

10. L-intrapriżi li jimplimentaw kuntratt tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għandhom ikunu eżentati mir-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 ta’ dan l-Artikolu, diment li l-kuntratt tar-rendiment fl-użu tal-enerġija jkopri l-elementi meħtieġa tas-sistema ta' ġestjoni tal-enerġija u li l-kuntratt ikun konformi mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness XV.

11. L-intrapriżi li jimplimentaw sistema ta' ġestjoni ambjentali, iċċertifikata minn korp indipendenti skont l-istandards Ewropej jew internazzjonali rilevanti, għandhom ikunu eżentati mir-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafi 1 u 2 ta’ dan l-Artikolu, diment li s-sistema ta' ġestjoni ambjentali kkonċernata tinkludi awditu tal-enerġija abbażi tal-kriterji minimi stipulati fl-Anness VI.

12. L-awditi tal-enerġija jistgħu jkunu awtonomi jew ikunu parti minn awditu ambjentali iktar wiesa'. L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu li valutazzjoni tal-fattibbiltà teknika u ekonomika ta' konnessjoni ma' network ippjanat jew eżistenti tat-tisħin jew tat-tkessiħ distrettwali tkun parti mill-awditu tal-enerġija.

Mingħajr preġudizzju għal-liġi tal-Unjoni dwar l-għajnuna mill-Istat, l-Istati Membri jistgħu jimplimentaw skemi ta' inċentivi u ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet li jirriżultaw mill-awditi tal-enerġija u miżuri simili.

Artikolu 12

Ċentri tad-data

1. Sal-15 ta' Mejju 2024, u kull sena wara, l-Istati Membri għandhom jirrikjedu li s-sidien u l-operaturi taċ-ċentri tad-data fit-territorju tagħhom b'domanda għall-potenza tat-teknoloġija informatika (IT) installata ta' mill-inqas 500 kW, jagħmlu l-informazzjoni stipulata fl-Anness VII disponibbli għall-pubbliku, għajr informazzjoni soġġetta għal-liġi tal-Unjoni u nazzjonali li jipproteġu s-sigrieti kummerċjali u tan-negozju u l-kunfidenzjalità.

2. Il-paragrafu 1 ma għandux japplika għaċ-ċentri tad-data użati għad-difiża u l-protezzjoni ċivili, jew li jipprovdu s-servizzi tagħhom esklużivament bl-għan finali ta' difiża u protezzjoni ċivili.

3. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi bażi tad-data Ewropea dwar iċ-ċentri tad-data li tinkludi informazzjoni kkomunikata miċ-ċentri tad-data obbligati f'konformità mal-paragrafu 1. Il-bażi tad-data Ewropea għandha tkun disponibbli għall-pubbliku f'livell aggregat.

4. L-Istati Membri għandhom iħeġġu lis-sidien u l-operaturi taċ-ċentri tad-data fit-territorju tagħhom b'domanda tal-potenza tal-IT installata ugwali jew akbar minn 1 MW, jikkunsidraw l-aħjar prattiki msemmija fl-aħħar verżjoni tal-Kodiċi ta' Kondotta Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika fiċ-Ċentri tad-Data.

5. Sal-15 ta' Mejju 2025, il-Kummissjoni għandha tivvaluta d-data disponibbli dwar l-effiċjenza enerġetika taċ-ċentri tad-data ppreżentata lilha skont il-paragrafi 1 u 3 u għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, akkumpanjat, fejn xieraq, minn proposti leġiżlattivi li jkun fihom aktar miżuri biex tittejjeb l-effiċjenza enerġetika, inkluż dwar l-istabbiliment ta' standards minimi ta' prestazzjoni u valutazzjoni dwar il-fattibbiltà tat-tranżizzjoni lejn ċentri ta' emissjonijiet netti żero, f'konsultazzjoni mill-qrib mal-partijiet ikkonċernati rilevanti. Dawn il-proposti jistgħu jistabbilixxu perjodu ta' żmien li fih iċ-ċentri tad-data eżistenti għandhom ikunu obbligati jilħqu l-prestazzjoni minima.

Artikolu 13

Metraġġ għall-gass naturali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, sa fejn huwa teknikament possibbli, raġonevoli mil-lat finanzjarju, u proporzjonat fir-rigward tal-iffrankar potenzjali tal-enerġija, il-klijenti aħħarin tal-gass naturali jingħataw arloġġi individwali bi prezz kompetittiv li jirriflettu b'mod preċiż il-konsum proprju ta' enerġija tal-klijent aħħari u li jagħtu informazzjoni dwar il-ħin reali tal-użu.

Dawn l-arloġġi individwali bi prezz kompetittiv għandhom jingħataw dejjem meta:

(a) jinbidel arloġġ eżistenti, sakemm dan ma jkunx teknikament impossibbli jew ma jkunx kosteffettiv meta wieħed jikkunsidra l-iffrankar potenzjali stmat fuq tul ta' żmien;

(b) issir konnessjoni ġdida f'bini ġdid jew f'bini li fih isiru rinnovazzjonijiet kbar fi ħdan it-tifsira tad-Direttiva 2010/31/UE.

2. Meta, u sa fejn, l-Istati Membri jimplimentaw sistemi ta' arloġġi intelliġenti u jintroduċu arloġġi intelliġenti għall-gass naturali f'konformità mad-Direttiva 2009/73/KE:

(a) jiżguraw li s-sistemi tal-metraġġ jagħtu informazzjoni dwar il-ħin reali tal-użu lill-klijenti finali u li l-objettivi tal-effiċjenza enerġetika u l-benefiċċji tal-klijenti finali jitqiesu bis-sħiħ meta jiġu stabbiliti l-funzjonalitajiet minimi tal-arloġġi u l-obbligi imposti fuq il-parteċipanti fis-suq;

(b) jiżguraw is-sigurtà tal-arloġġi intelliġenti u l-komunikazzjoni tad-data, u l-privatezza tal-klijenti finali, f'konformità mal-liġi rilevanti tal-Unjoni dwar l-protezzjoni tad-data u l-privatezza;

(c) jeżiġu li jingħataw pariri u informazzjoni xierqa lill-klijenti waqt l-installazzjoni tal-arloġġi intelliġenti, b'mod partikolari dwar il-potenzjal kollu tagħhom b'rabta mal-ġestjoni tal-qari tal-arloġġi u mal-monitoraġġ tal-konsum tal-enerġija.

Artikolu 14

Metraġġ għall-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, għat-tisħin distrettwali, it-tkessiħ distrettwali u l-ilma sħun domestiku, il-klijenti aħħarin jingħataw arloġġi bi prezz kompetittiv li jirriflettu b'mod preċiż il-konsum reali tagħhom ta' enerġija.

2. Fejn it-tisħin, it-tkessiħ jew l-ilma sħun domestiku jiġu fornuti lil bini minn sors ċentrali li jaqdi għadd ta' bini jew minn sistema ta' tisħin distrettwali jew tkessiħ distrettwali, għandu jiġi installat arloġġ fejn isir l-iskambju tas-sħana jew fil-punt ta' konsenja.

Artikolu 15

Submetraġġ u allokazzjoni tal-kost għat-tisħin, it-tkessiħ u l-misħun domestiku

1. F'binjiet b'aktar minn appartament wieħed u f'binjiet b'diversi użi b'sors ċentrali ta' tisħin jew tkessiħ jew fornuti minn sistema ta' tisħin distrettwali jew tkessiħ distrettwali, għandhom jiġu installati arloġġi individwali biex ikejlu l-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ jew tal-ilma sħun domestiku għal kull unità tal-bini, fejn teknikament fattibbli u kosteffettiv, jiġifieri jkun proporzjonati fir-rigward tal-iffrankar potenzjali tal-enerġija potenzjali.

Meta l-użu ta' arloġġi individwali ma jkunx teknikament fattibbli jew meta ma jkunx kosteffiċjenti li jitkejjel il-konsum tat-tisħin f'kull unità tal-bini, għandhom jintużaw allokaturi individwali tal-kost tat-tisħin biex jitkejjel il-konsum tat-tisħin f'kull radjatur, sakemm l-Istat Membru inkwistjoni ma jurix li l-installazzjoni ta' dawn l-allokaturi tal-kost tat-tisħin ma tkunx kosteffiċjenti. F'dawk il-każijiet, jistgħu jitqiesu metodi kosteffiċjenti alternattivi għall-kejl tal-konsum tat-tisħin. Il-kriterji ġenerali, il-metodoloġiji u l-proċeduri biex jiġu ddeterminati n-nuqqas ta' fattibbiltà teknika u n-nuqqas ta' kosteffettività għandhom jiġu stabbiliti u ppubblikati b'mod ċar minn kull Stat Membru.

2. F'bini ġdid b'aktar minn appartament wieħed u fil-partijiet residenzjali ta' bini ġdid b'diversi użi li huma mgħammra b'sors ċentrali ta' tisħin għall-ilma sħun domestiku jew jiġu fornuti minn sistemi ta' tisħin distrettwali, għandhom, minkejja l-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu, jiġu pprovduti arloġġi individwali għall-ilma sħun domestiku.

3. Fejn binjiet b'aktar minn appartament wieħed jew b'diversi użi jiġu moqdija minn tisħin distrettwali jew tkessiħ distrettwali, jew fejn li jkollhom is-sistemi komuni tagħhom ta' tisħin jew tkessiħ għal tali bini jkun prevalenti, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkollhom fis-seħħ regoli nazzjonali trasparenti u pubblikament disponibbli dwar l-allokazzjoni tal-ispiża għat-tisħin, it-tkessiħ u l-konsum tal-ilma sħun domestiku f'tali bini biex tiġi żgurata t-trasparenza u l-preċiżjoni tal-kontabilità tal-konsum individwali. Meta xieraq, dawn ir-regoli għandhom jinkludu linji gwida dwar il-mod kif issir l-allokazzjoni tal-kost tal-enerġija li tintuża għal:

(a) il-misħun domestiku;

(b) is-sħana rradjata mill-installazzjoni tal-bini u għall-fini tat-tisħin taż-żoni komuni, meta t-tromba tat-taraġ u l-kurituri jkollhom radjaturi;

(c) it-tisħin jew it-tkessiħ tal-appartamenti.

Artikolu 16

Rekwiżit ta' qari remot

1. Għall-finijiet tal-Artikoli 14 u 15, l-arloġġi u l-allokaturi tal-kost tat-tisħin installati ġodda għandhom ikunu apparati li jinqraw mill-bogħod. Il-kundizzjonijiet tal-fattibilità teknika u tal-kosteffettività stipulati fl-Artikolu 15(1) għandhom japplikaw.

2. L-arloġġi u l-allokaturi tal-kost tat-tisħin li ma jistgħux jinqraw mill-bogħod iżda li diġà ġew installati għandhom isiru jinqraw mill-bogħod jew jinbidlu b'apparati li jinqraw mill-bogħod sal-1 ta' Jannar 2027, għajr meta l-Istat Membru inkwistjoni juri li dan mhux kosteffiċjenti.

Artikolu 17

Informazzjoni fil-kontijiet għall-gass naturali

1. Meta l-klijenti finali ma jkollhomx arloġġi intelliġenti għall-gass naturali kif imsemmi fid-Direttiva 2009/73/KE, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-kontijiet għall-gass naturali tkun affidabbli, eżatta u bbażata fuq il-konsum reali, f'konformità mal-Anness VIII, il-punt 1.1, meta dak ikun possibbli teknikament u ġustifikat ekonomikament.

Dan l-obbligu jista' jiġi ssodisfat minn sistema ta' awtoqari regolari mill-klijenti finali, fejn dawn jikkomunikaw il-qari tal-arloġġ tagħhom stess lill-fornitur tal-enerġija. Huwa biss meta l-klijent finali ma jkunx għadda l-qari tal-arloġġ tiegħu għal perjodu partikolari ta' żmien li l-kontijiet għandhom jiġu bbażati fuq il-konsum stmat jew rata fissa.

2. Il-arloġġi installati f'konformità mad-Direttiva 2009/73/KE għandhom jippermettu l-provvista ta' informazzjoni preċiża dwar il-kontijiet li tkun ibbażata fuq il-konsum reali. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klijenti finali għandu jkunu jistgħu jaċċessaw faċilment l-informazzjoni kumplimentari dwar il-konsum storiku biex b'hekk ikunu jistgħu jagħmlu awtokontrolli dettaljati.

L-informazzjoni kumplimentari dwar il-konsum storiku għandha tinkludi:

(a) data kumulattiva dwar mill-anqas it-tliet snin preċedenti jew il-perjodu mill-bidu tal-kuntratt tal-provvista jekk dan ikun iqsar;

(b) data dettaljata skont il-ħin tal-użu għal kull ġurnata, ġimgħa, xahar u sena.

Id-data msemmija fil-punt (a) tat-tieni subparagrafu għandha tikkorrispondi għall-perjodi li għalihom tkun ġiet prodotta informazzjoni frekwenti dwar il-kontijiet.

Id-data msemmija fil-punt (b) tat-tieni subparagrafu għandha ssir disponibbli lill-klijent finali bl-internet jew bl-interfaċċja tal-arloġġ għall-perjodu ta' mill-anqas 24 xahar preċedenti jew għall-perjodu mill-bidu tal-kuntratt tal-provvista jekk dan ikun iqsar.

3. Indipendentement minn jekk l-arloġġi intelliġenti jkunux ġew installati, l-Istati Membri:

(a) għandhom jeżiġu li, sa fejn l-informazzjoni dwar il-kontijiet tal-enerġija u l-konsum storiku tal-klijenti finali tkun disponibbli, din issir disponibbli, meta jintalab dan mill-klijenti finali, għall-fornitur ta' servizzi tal-enerġija deżinjat mill-klijent finali;

(b) għandhom jiżguraw li l-klijenti finali jingħataw l-għażla ta' informazzjoni dwar il-kontijiet u kontijiet elettroniċi u li jirċievu, meta jitolbu dan, spjegazzjoni ċara u li tiftiehem ta' kif ġie derivat il-kont tagħhom, speċjalment meta l-kontijiet ma jkunux ibbażati fuq il-konsum reali;

(c) għandhom jiżguraw li l-informazzjoni kollha xierqa tkun disponibbli mal-kont biex il-klijent finali jkollu kont komprensiv tal-kostijiet attwali tal-enerġija, f'konformità mal-Anness VIII;

(d) jistgħu jistipulaw li, meta jintalab mill-klijent finali, l-informazzjoni f'dawk il-kontijiet ma għandhiex titqies li tikkostitwixxi talba għal ħlas. F'dawn il-każijiet, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornituri tas-sorsi tal-enerġija joffru arranġamenti flessibbli għall-ħlasijiet proprja;

(e) għandhom jeżiġu li l-informazzjoni u l-estimi għall-kostijiet tal-enerġija jingħataw lill-konsumaturi, meta jintalbu, fil-ħin u b'format li jiftiehem faċilment, biex il-konsumaturi jkollhom offerti paragunabbli.

Artikolu 18

Informazzjoni dwar il-kontijiet u dwar il-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jiġu installati arloġġi jew allokaturi tal-kost tat-tisħin, l-informazzjoni dwar il-kontijiet u l-konsum tkun affidabbli, eżatta u bbażata fuq il-konsum reali jew il-qari tal-allokaturi tal-kost tat-tisħin, f'konformità mal-Anness IX, il-punti 1 u 2, għall-utenti finali kollha.

   Dak l-obbligu jista', meta Stat Membru jipprevedi dan, għajr fil-każ ta' konsum b'submetraġġ ibbażat fuq allokaturi tal-kost tat-tisħin skont l-Artikolu 15, jiġu ssodisfat b'sistema ta' awtoqari regolari mill-klijent finali jew mill-utent finali, fejn dawn jikkomunikaw il-qari tal-arloġġ tagħhom stess. Huwa biss meta l-klijent finali jew l-utent finali ma jkunux għaddew il-qari tal-arloġġ tagħhom għal perjodu partikolari ta' żmien li l-kontijiet għandhom jiġu bbażati fuq il-konsum stmat jew rata fissa.

2. L-Istati Membri għandhom:

   (a) jeżiġu li, jekk l-informazzjoni dwar il-kontijiet tal-enerġija u l-konsum storiku jew il-qari tal-allokatur tal-kost tat-tisħin tal-utenti finali tkun disponibbli, din issir disponibbli, meta jintalab dan mill-klijenti finali, għall-fornitur ta' servizzi tal-enerġija deżinjat mill-utent finali;

   (b) jiżguraw li l-klijenti finali jingħataw l-għażla ta' informazzjoni elettronika dwar il-kontijiet u ta' kontijiet elettroniċi;

   (c) jiżguraw li mal-kont tingħata informazzjoni ċara u li tinftiehem lill-utenti finali kollha skont l-Anness IX, il-punt 3;

(d) jippromwovu ċ-ċibersigurtà u jiżguraw il-privatezza u l-protezzjoni tad-data tal-utenti finali f'konformità mal-liġi applikabbli tal-Unjoni.

L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li, meta jintalab dan mill-klijenti finali, l-għoti tal-informazzjoni dwar il-kontijiet ma għandux jitqies li jikkostitwixxi talba għal ħlas. F'dawn il-każijiet, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li jiġu offruti arranġamenti flessibbli għall-ħlas reali.

3. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu min għandu jkun responsabbli għall-għoti tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafi 1 u 2 lill-utenti finali mingħajr kuntratt dirett jew individwali ma' fornitur tal-enerġija.

Artikolu 19

Il-kost tal-aċċess għall-metraġġ u għal informazzjoni dwar il-kontijiet għall-gass naturali

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klijenti aħħarin jirċievu l-kontijiet kollha tagħhom u l-informazzjoni kollha dwar il-kontijiet għall-konsum tal-enerġija mingħajr ħlas u li l-klijenti aħħarin ikollhom aċċess għad-data dwar il-konsum tagħhom b'mod adegwat u mingħajr ħlas.

Artikolu 20

Il-kost tal-aċċess għall-metraġġ u għal informazzjoni dwar il-kontijiet u dwar il-konsum tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-utenti aħħarin jirċievu l-kontijiet kollha tagħhom u l-informazzjoni kollha dwar il-kontijiet għall-konsum tal-enerġija mingħajr ħlas u li l-utenti aħħarin ikollhom aċċess għad-data dwar il-konsum tagħhom b'mod adegwat u mingħajr ħlas.

2. Minkejja l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, id-distribuzzjoni tal-kostijiet tal-informazzjoni dwar il-kontijiet għall-konsum individwali tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku f'bini b'diversi appartamenti u f'bini b'diversi użi skont l-Artikolu 15 għandha ssir mingħajr qligħ. Il-kostijiet imġarrba bl-assenjar ta' dak il-kompitu lil parti terza, bħal lil fornitur ta' servizz jew lill-fornitur lokali tal-enerġija, li jkopru l-kejl, l-allokazzjoni u l-kontabbiltà għall-konsum individwali reali f'bini bħal dan, jistgħu jingħaddu lill-utenti finali, diment li dawn il-kostijiet ikunu raġonevoli.

3. Sabiex jiġu żgurati spejjeż raġonevoli għas-servizzi ta' kejl separat tal-konsum kif imsemmi fil-paragrafu 2, l-Istati Membri jistgħu jistimulaw il-kompetizzjoni f'dak is-settur ta' servizzi billi jieħdu miżuri xierqa bħal pereżempju billi jirrakkomandaw jew jippromwovu b'xi mod ieħor l-użu ta' sejħiet għal offerti jew l-użu ta' apparati interoperabbli u sistemi li jiffaċilitaw il-bdil bejn fornituri ta' servizzi.

Kapitolu IV

Informazzjoni u għoti ta' setgħa lill-konsumaturi

Artikolu 21

Drittijiet kuntrattwali bażiċi għat-tisħin, it-tkessiħ u l-misħun domestiku

1. Mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tal-konsumaturi, b'mod partikolari d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] u d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE[2], l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klijenti finali u, meta msemmija b'mod espliċitu l-utenti finali, għandhom jingħataw id-drittijiet previsti fil-paragrafi 2 sa 9 ta' dan l-Artikolu.

2. Il-klijenti finali għandhom id-dritt ta' kuntratt mal-fornitur tagħhom li jispeċifika:

(a) l-identità, l-indirizz u d-dettalji ta' kuntatt tal-fornitur;

(b) is-servizzi pprovduti u l-livelli tal-kwalità tas-servizz inklużi;

(c) it-tipi ta' servizzi ta' manutenzjoni inklużi fil-kuntratt mingħajr ħlas addizzjonali;

(d) il-mezzi kif tista' tinkiseb informazzjoni aġġornata dwar it-tariffi applikabbli, dwar it-tariffi għall-manutenzjoni, u dwar il-prodotti jew is-servizzi f'pakkett;

---

1 Id-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 64).

2 Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13 KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli inġusti f'kuntratti mal-konsumatur (ĠU L 95, 21.4.1993, p. 29).

(e) it-tul tal-kuntratt, il-kundizzjonijiet għat-tiġdid u t-terminazzjoni tal-kuntratt u tas-servizzi, inkluż il-prodotti jew is-servizzi f'pakkett ma' dawk is-servizzi, u jekk titħalliex issir terminazzjoni mingħajr ħlas tal-kuntratt;

(f) kwalunkwe kumpens u arranġamenti ta' rifużjoni li japplikaw jekk ma jintlaħqux il-livelli tal-kwalità tas-servizz ikkuntrattat, inkluż kontijiet mhux eżatti jew li jdumu ma jinħarġu;

(g) il-metodu biex tinbeda proċedura għal riżoluzzjoni ta' tilwima barra mill-qorti f'konformità mal-Artikolu 22;

(h) informazzjoni dwar id-drittijiet tal-konsumaturi, inkluża informazzjoni dwar it-trattament tal-ilmenti u l-informazzjoni kollha msemmija f'dan il-paragrafu, li hija kkomunikata b'mod ċar fil-kont jew fuq is-sit web tal-intrapriża u tinkludi d-dettalji ta' kuntatt jew link għas-sit web tal-punti uniċi ta' kuntatt imsemmija fl-Artikolu 22(3), il-punt (e);

(i) id-dettalji ta' kuntatt li jippermettu lill-klijent jidentifika punti uniċi ta' servizz rilevanti kif msemmija fl-Artikolu 22(3), il-punt (a).

Il-kundizzjonijiet tal-fornituri għandhom ikunu ġusti u għandhom jiġu pprovduti lill-klijenti aħħarin minn qabel. L-informazzjoni msemmija f'dan il-paragrafu għandha tingħata qabel il-konklużjoni jew il-konferma tal-kuntratt. Meta xi kuntratti jiġu konklużi permezz ta' intermedjarji, dik l-informazzjoni għandha tingħata wkoll qabel il-konklużjoni tal-kuntratt.

Il-klijenti finali u l-utenti finali għandhom jingħataw sommarju tal-kundizzjonijiet kuntrattwali prinċipali, inkluż prezzijiet u tariffi, b'mod li jinftiehem u konċiż, u b'lingwaġġ sempliċi.

Il-klijenti finali għandhom jiġu pprovduti kopja tal-kuntratt u informazzjoni ċara, b'mod trasparenti, dwar il-prezzijiet u t-tariffi applikabbli u dwar it-termini u l-kundizzjonijiet standard, fir-rigward tal-aċċess għas-servizzi tat-tisħin, tat-tkessiħ u tal-misħun domestiku, u l-użu tagħhom.

L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu min għandu jkun responsabbli għall-għoti tal-informazzjoni msemmija f'dan il-paragrafu lill-utenti aħħarin mingħajr kuntratt dirett jew individwali ma' fornitur, fuq talba, b'mod xieraq u bla ħlas.

3. Il-klijenti finali għandhom jingħataw notifika adegwata dwar kull intenzjoni ta' modifika tal-kundizzjonijiet kuntrattwali. Il-fornituri għandhom jinnotifikaw lill-klijenti finali tagħhom, b'mod trasparenti u li jinftiehem, direttament dwar kull aġġustament fil-prezz tal-provvista u r-raġunijiet u l-prekundizzjonijiet għall-aġġustament u l-ambitu tiegħu, fi żmien xieraq sa mhux aktar tard minn ġimagħtejn, jew sa mhux aktar tard minn xahar fil-każ tal-klijenti domestiċi, qabel jidħol fis-seħħ l-aġġustament. Il-klijenti finali għandhom jinfurmaw lill-utenti finali dwar il-kundizzjonijiet il-ġodda mingħajr dewmien.

4. Il-fornituri għandhom joffru għażla wiesgħa tal-metodi tal-ħlas lill-klijenti finali. Dawn il-metodi tal-ħlas ma għandhomx jiddiskriminaw b'mod mhux dovut bejn il-klijenti. Kwalunkwe differenza fit-tariffi relatati mal-metodi tal-ħlas jew ma' sistemi tal-ħlas bil-quddiem għandha tkun oġġettiva, nondiskriminatorja u proporzjonata, u ma għandhiex taqbeż il-kostijiet diretti mġarrba mill-benefiċjarju għall-użu ta' metodu tal-ħlas speċifiku jew ta' sistema tal-ħlas bil-quddiem, f'konformità mal-Artikolu 62 tad-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

5. Skont il-paragrafu 4, il-klijenti tal-unitajiet domestiċi li għandhom aċċess għal sistemi tal-ħlas bil-quddiem ma għandhomx jitqiegħdu fi żvantaġġ mis-sistemi tal-ħlas bil-quddiem.

6. Il-klijenti finali u, fejn applikabbli, l-utenti finali għandhom jiġu offruti termini ġenerali u kundizzjonijiet ġusti u trasparenti, li għandhom jingħataw b'lingwaġġ sempliċi u mhux ambigwu, u ma għandhomx jinkludu ostakli nonkuntrattwali għall-eżerċizzju tad-drittijiet tal-konsumaturi, bħal dokumentazzjoni kuntrattwali eċċessiva. L-utenti finali għandhom jingħataw aċċess għal dawk it-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali, meta jintalab dan. Il-klijenti finali u l-utenti finali għandhom jiġu protetti minn metodi inġusti u qarrieqa tal-bejgħ. Il-klijenti finali b'diżabbiltà għandhom jingħataw l-informazzjoni rilevanti kollha dwar il-kuntratt tagħhom mal-fornitur tagħhom b'formati aċċessibbli.

7. Il-klijenti finali u l-utenti finali għandu jkollhom id-dritt għal standard tajjeb ta' servizz u trattament tal-ilmenti mill-fornituri tagħhom. Il-fornituri għandhom jittrattaw l-ilmenti b'mod sempliċi, ġust u malajr.

---

1 Id-Direttiva (UE) 2015/2366 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar is-servizzi ta' pagament fis-suq intern, li temenda d-Direttivi 2002/65/KE, 2009/110/KE u 2013/36/UE u r-Regolament (UE) Nru 1093/2010, u li tħassar id-Direttiva 2007/64/KE (ĠU L 337, 23.12.2015, p. 35).

8. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-miżuri ta' protezzjoni tal-konsumatur stipulati f'din id-Direttiva jiġu infurzati. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jaġixxu b'mod indipendenti minn kwalunkwe interess tas-suq.

9. Fil-każ ta' skonnessjoni ppjanata, il-klijenti finali kkonċernati għandhom jiġu pprovduti informazzjoni adegwata dwar miżuri alternattivi biżżejjed minn qabel, mhux aktar tard minn xahar qabel l-iskonnessjoni ppjanata u mingħajr spejjeż miżjuda.

Artikolu 22

Informazzjoni lill-konsumaturi u sensibilizzazzjoni

1. L-Istati Membri, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet reġjonali u lokali, fejn applikabbli, għandhom jiżguraw li l-informazzjoni dwar il-miżuri disponibbli li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, l-azzjonijiet individwali u l-oqfsa finanzjarji u legali tkun trasparenti, aċċessibbli u disseminata b'mod wiesa' fost l-atturi rilevanti kollha tas-suq, bħall-klijenti finali, l-utenti finali, l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, ir-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili, il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, il-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini, l-awtoritajiet lokali u reġjonali, l-aġenziji tal-enerġija, il-fornituri tas-servizzi soċjali, il-bennejja, il-periti, l-inġiniera, l-awdituri ambjentali u tal-enerġija, u l-installaturi tal-elementi tal-bini kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (9), tad-Direttiva 2010/31/UE.

2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jippromwovu u jiffaċilitaw użu effiċjenti tal-enerġija mill-klijenti finali u mill-utenti finali. Dawk il-miżuri għandhom ikunu parti minn strateġija nazzjonali, bħall-pjanijiet nazzjonali integrati għall-enerġija u l-klima previsti fir-Regolament (UE) 2018/1999, jew l-istrateġija ta' rinnovazzjoni fit-tul stabbilita f'konformità mal-Artikolu 2a tad-Direttiva 2010/31/UE.

Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, dawk il-miżuri għandhom jinkludu firxa ta' strumenti u politiki li jippromwovu bidla fl-imġiba bħal:

(a) inċentivi fiskali;

(b) aċċess għal finanzi, vawċers, għotjiet jew sussidji;

(c) valutazzjonijiet tal-konsum tal-enerġija appoġġati pubblikament u servizzi ta' konsulenza u appoġġ immirati għal konsumaturi li huma unitajiet domestiċi, b'mod partikolari persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, konsumaturi vulnerabbli u, fejn japplika, persuni li jgħixu fl-akkomodazzjoni soċjali;

(d) servizzi ta' konsulenza mmirati għall-SMEs u l-mikrointrapriżi;

(e) għoti tal-informazzjoni b'format aċċessibbli għall-persuni b'diżabbiltà;

(f) proġetti eżemplari;

(g) attivitajiet fuq il-post tax-xogħol;

(h) attivitajiet tat-taħriġ;

(i) għodod diġitali;

(j) strateġiji ta' involviment.

3. Għall-finijiet ta' dan l-Artikolu, il-miżuri msemmija fil-paragrafu 2 għandhom jinkludu l-ħolqien ta' qafas ta' appoġġ għall-atturi tas-suq bħal dawk imsemmija fil-paragrafu 1, b'mod partikolari għal:

(a) il-ħolqien ta' one-stop shops jew mekkaniżmi simili għall-għoti ta' pariri tekniċi, amministrattivi u finanzjarji u għal assistenza dwar l-effiċjenza enerġetika, pereżempju verifiki tal-enerġija għall-unitajiet domestiċi, rinnovazzjonijiet tal-enerġija tal-bini, informazzjoni dwar is-sostituzzjoni ta' sistemi tat-tisħin antiki u ineffiċjenti b'apparati moderni u aktar effiċjenti u l-użu tal-enerġija rinnovabbli u ħżin tal-enerġija għall-bini, lil klijenti finali u utenti finali, speċjalment dawk tal-unitajiet domestiċi u mhux domestiċi żgħar, inkluż l-SMEs u l-mikrointrapriżi;

(b) kooperazzjoni ma' atturi privati li jipprovdu servizzi bħal awditi tal-enerġija u valutazzjonijiet tal-konsum tal-enerġija, soluzzjonijiet ta' finanzjament u eżekuzzjoni ta' rinnovazzjonijiet tal-enerġija;

(c) il-komunikazzjoni ta' bidliet kosteffettivi u li jistgħu jinkisbu faċilment fl-użu tal-enerġija;

(d) id-disseminazzjoni ta' informazzjoni dwar il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika u strumenti ta' finanzjament;

(e) il-forniment ta' punti uniċi ta' kuntatt, biex il-klijenti finali u l-utenti finali jingħataw l-informazzjoni kollha meħtieġa dwar id-drittijiet tagħhom, il-liġi applikabbli u l-mekkaniżmi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim disponibbli għalihom f'każ ta' tilwim. Dawn il-punti uniċi ta' kuntatt jistgħu jkunu parti minn punti ta' informazzjoni ġenerali għall-konsumaturi.

4. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, l-Istati Membri, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti, u, fejn xieraq, mal-partijiet ikkonċernati privati, għandhom jistabbilixxu punti uniċi ta' servizz iddedikati jew mekkanizmi simili għall-għoti ta' pariri tekniċi, amministrattivi u finanzjarji għall-effiċjenza enerġetika. Dawk il-faċilitajiet għandhom:

(a) jagħtu pariri b'informazzjoni simplifikata dwar possibbiltajiet u soluzzjonijiet tekniċi u finanzjarji lill-unitajiet domestiċi, l-SMEs, il-mikrointrapriżi u l-korpi pubbliċi;

(b) jipprovdu appoġġ olistiku lill-unitajiet domestiċi kollha, b'attenzjoni partikolari għall-unitajiet domestiċi affettwati mill-faqar enerġetiku u għall-bini bl-agħar prestazzjoni, kif ukoll lill-kumpaniji akkreditati u lill-installaturi li jipprovdu servizzi ta' modifika retroattiva, adattati għal tipoloġiji ta' akkomodazzjoni u skop ġeografiku differenti u jipprovdu appoġġ li jkopri l-istadji differenti tal-proġett ta' modifika retroattiva, inkluż biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni ta' standard minimu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fejn tali standard ikun previst f'att leġiżlattiv tal-Unjoni;

(c) jagħtu pariri dwar l-imġiba fil-konsum tal-enerġija.

5. Il-faċilitajiet ta' punti uniċi ta' servizz iddedikati kif imsemmija fil-paragrafu 4 għandhom, fejn xieraq:

(a) jipprovdu informazzjoni dwar professjonisti kkwalifikati tal-effiċjenza enerġetika;

(b) jiġbru data aggregata skont it-tipoloġija minn proġetti tal-effiċjenza enerġetika, jaqsmu l-esperjenzi u jagħmluhom disponibbli għall-pubbliku;

(c) joħolqu konnessjoni bejn proġetti potenzjali u l-atturi tas-suq, b'mod partikolari proġetti lokali fuq skala iżgħar,

Għall-finijiet tal-ewwel subparagrafu, il-punt (b), il-Kummissjoni għandha tassisti lill-Istati Membri sabiex tiffaċilita l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki u ttejjeb il-kooperazzjoni transfruntiera fir-rigward tagħhom.

6. Il-punti uniċi ta' servizz imsemmija fil-paragrafu 5 għandhom joffru servizzi ddedikati għal persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, klijenti vulnerabbli u persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx.

Il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istati Membri b'linji gwida għall-iżvilupp ta' dawn il-one-stop shops bil-għan li jinħoloq approċċ armonizzat fl-Unjoni kollha. Il-linji gwida għandhom jinkoraġġixxu l-kooperazzjoni fost il-korpi pubbliċi, l-aġenziji tal-enerġija u inizjattivi mmexxija mill-komunità.

7. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kundizzjonijiet xierqa għall-atturi tas-suq biex jipprovdu informazzjoni adegwata u mmirata u konsulenza dwar l-effiċjenza enerġetika lill-konsumaturi finali, inkluż il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, l-SMEs u l-mikrointrapriżi.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klijenti finali, l-utenti finali, il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, jkollhom aċċess għal mekkaniżmi barra l-qorti sempliċi, ġusti, trasparenti, indipendenti, effettivi u effiċjenti għar-riżoluzzjoni tat-tilwim rigward id-drittijiet u l-obbligi previsti f'din id-Direttiva, permezz ta' mekkaniżmu indipendenti bħal ombudsman tal-enerġija jew korp tal-konsumaturi, jew permezz ta' awtorità regolatorja. Meta jkun klijent finali jkun konsumatur kif definit fl-Artikolu 4(1), il-punt (a), tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1], dawn il-mekkaniżmi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti għandhom jikkonformaw mar-rekwiżiti stabbiliti fiha. Mekkaniżmi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti li diġà jeżistu fl-Istati Membri jistgħu jintużaw għal dak il-għan, sakemm ikunu ugwalment effettivi.

Meta meħtieġ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet tar-riżoluzzjoni alternattiva tat-tilwim jikkooperaw biex jipprovdu mekkaniżmi sempliċi, ġusti, trasparenti, indipendenti, effettivi u effiċjenti għar-riżoluzzjoni tat-tilwim barra l-qorti, għal kull tilwima li tinqala' minn prodotti jew servizzi relatati jew magħquda ma' xi prodott jew servizz li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

Il-parteċipazzjoni tal-intrapriżi f'mekkaniżmi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim barra l-qorti għall-klijenti domestiċi għandha tkun obbligatorja sakemm l-Istat Membru ma jurix lill-Kummissjoni li hemm mekkaniżmi oħra effettivi daqshom.

---

1 Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63).

9. Mingħajr preġudizzju għall-prinċipji bażiċi tal-liġijiet tagħhom dwar il-proprjetà u dwar il-kiri, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex ineħħu ostakli regolatorji u mhux regolatorji għall-effiċjenza enerġetika rigward l-inċentivi maqsuma bejn is-sidien u l-inkwilini, jew fost is-sidien ta' binja jew ta' unità tal-bini, biex ikun żgurat li dawk il-partijiet ma jiġux skoraġġuti milli jagħmlu investimenti li jtejbu l-effiċjenza minħabba l-fatt li individwalment ma jiksbux benefiċċji sħaħ jew minħabba nuqqas ta' regoli għall-qsim tal-kostijiet u l-benefiċċji bejniethom.

Miżuri li jneħħu dawn l-ostakli jistgħu jinkludu l-għoti ta' inċentivi, ir-revoka jew l-emendar ta' dispożizzjonijiet legali jew regolatorji, l-adozzjoni ta' linji gwida u ta' komunikazzjonijiet interpretattivi, is-simplifikazzjoni ta' proċeduri amministrattivi, inkluż regoli u miżuri nazzjonali li jirregolaw il-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet fi proprjetajiet b'diversi sidien, u l-possibbiltà ta' soluzzjonijiet ta' finanzjament minn partijiet terzi. Il-miżuri jistgħu jiġu kkombinati mal-għoti ta' edukazzjoni, taħriġ u informazzjoni u assistenza teknika speċifiċi dwar l-effiċjenza enerġetika lill-atturi tas-suq bħal dawk imsemmija fil-paragrafu 1.

L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri xierqa biex jappoġġaw djalogu multilaterali fost is-sħab rilevanti, pereżempju l-awtoritajiet lokali u reġjonali, is-sħab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-sidien u l-inkwilini, l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, id-distributur tal-enerġija jew il-kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut, l-ESCOs, il-komunitajiet tal-enerġija rinnovabbli, il-komunitajiet tal-enerġija taċ-ċittadini, l-awtoritajiet pubbliċi u l-aġenziji, bil-għan li jiġu stabbiliti proposti dwar miżuri, inċentivi u linji gwida aċċettati b'mod konġunt li huma rilevanti għall-inċentivi maqsuma bejn is-sidien u l-inkwilini, jew fost is-sidien ta' binja jew ta' unità tal-bini.

Kull Stat Membru għandu jirrapporta dawn l-ostakli u l-miżuri meħuda fl-istrateġija ta' rinnovazzjoni fit-tul tiegħu stabbilita skont l-Artikolu 2a tad-Direttiva 2010/31/UE u r-Regolament (UE) 2018/1999.

10. Il-Kummissjoni għandha tħeġġeġ l-iskambju u d-distribuzzjoni wiesgħa tal-informazzjoni dwar prattiki tajba u metodoloġiji ta' effiċjenza enerġetika u tipprovdi assistenza teknika biex ittaffi l-inċentivi maqsuma fl-Istati Membri.

Artikolu 23

Sħubijiet għall-effiċjenza enerġetika

1. Sa ... [12-il xahar wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-effiċjenza enerġetika hijiex koperta minn sħubijiet eżistenti. Jekk il-valutazzjoni turi li l-effiċjenza enerġetika mhix koperta biżżejjed mis-sħubijiet eżistenti, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sħubijiet ta' effiċjenza enerġetika speċifiċi għas-settur fil-livell tal-Unjoni, b'sottosħubijiet għal kull settur nieqes billi tlaqqa' flimkien il-partijiet ikkonċernati ewlenin, inklużi s-sħab soċjali, f'setturi bħall-ICT, it-trasport, is-setturi finanzjarji u tal-bini b'mod inklużiv u rappreżentattiv.

Jekk tiġi stabbilita sħubija, il-Kummissjoni għandha taħtar, meta jkun xieraq, president għal kull sħubija tal-Unjoni fir-rigward tal-effiċjenza enerġetika speċifika għas-settur.

2. Is-sħubijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jkollhom l-għan li jiffaċilitaw id-djalogi dwar il-klima u t-tranżizzjoni enerġetika bejn l-atturi rilevanti u jinkoraġġixxu lis-setturi jfasslu pjanijiet direzzjonali għall-effiċjenza enerġetika sabiex jiġu identifikati l-miżuri u l-għażliet teknoloġiċi disponibbli biex jinkiseb iffrankar fl-enerġija, issir tħejjija għall-enerġija rinnovabbli u jiġu dekarbonizzati s-setturi.

Tali pjanijiet direzzjonali jagħtu kontribut siewi biex jgħinu lis-setturi fl-ippjanar tal-investimenti meħtieġa biex jintlaħqu l-objettivi ta' din id-Direttiva u r-Regolament (UE) 2021/1119 kif ukoll jiffaċilitaw il-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-atturi biex jissaħħaħ is-suq intern.

Artikolu 24

Nagħtu s-setgħa u l-protezzjoni lill-klijenti vulnerabbli u ntaffu l-faqar enerġetiku

1. Mingħajr preġudizzju għall-politiki ekonomiċi u soċjali nazzjonali tagħhom, u għall-obbligi tagħhom skont il-liġi tal-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri xierqa biex jagħtu s-setgħa u jipproteġu lill-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, lill-klijenti vulnerabbli, lill-persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, lill-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali.

Fid-definizzjoni tal-kunċett ta' klijenti vulnerabbli skont l-Artikolu 3(3) tad-Direttiva 2009/73/KE u l-Artikolu 28(1) tad-Direttiva (UE) 2019/944, l-Istati Membri għandhom iqisu lill-utenti finali.

2. Mingħajr preġudizzju għall-politiki ekonomiċi u soċjali nazzjonali tagħhom, u għall-obbligi tagħhom skont il-liġi tal-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jimplimentaw miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika u miżuri relatati ta' informazzjoni u protezzjoni tal-konsumaturi, b'mod partikolari dawk stabbiliti fl-Artikolu 8(3) u fl-Artikolu 22 ta' din id-Direttiva, bħala prijorità fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, il-persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali biex itaffu l-faqar enerġetiku. Il-monitoraġġ u r-rappurtar ta' dawk il-miżuri għandhom jitwettqu fil-qafas tar-rekwiżiti ta' rappurtar eżistenti stipulati fl-Artikolu 24 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

3. Biex jgħinu lill-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, lill-klijenti vulnerabbli, lill-persuni li ġejjin minn familji b'introjtu baxx u, meta applikabbli, lill-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, l-Istati Membri għandhom, meta applikabbli:

(a) jimplimentaw miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika biex itaffu l-effetti distribuzzjonali minn politiki u miżuri oħra, bħall-miżuri tat-tassazzjoni implimentati skont l-Artikolu 10 ta' din id-Direttiva, jew l-applikazzjoni tal-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet għas-setturi tal-bini u t-trasport f'konformità mad-Direttiva 2003/87/KE;

(b) jagħmlu l-aħjar użu possibbli mill-finanzjament pubbliku disponibbli fil-livell tal-Unjoni u nazzjonali, inkluż meta applikabbli, mill-kontribuzzjoni finanzjarja li l-Istati Membri jirċievu mill-Fond Soċjali għall-Klima skont l-Artikoli 9 u 14 tar-Regolament (UE) 2023/955, u mid-dħul minn irkanti bl-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet skont l-EU ETS f'konformita' mad-Direttiva 2003/87/KE, għal investimenti f'miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika bħala azzjonijiet ta' prijorità;

(c) iwettqu investimenti bikrija u progressivi f'miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika qabel ma l-impatti distribuzzjonali minn politiki u miżuri oħra juru l-effett tagħhom;

(d) jibnu assistenza teknika u jintroduċu finanzjament u għodod finanzjarji abilitanti, bħal skemi fuq il-kont, riżerva lokali ta' telf mis-self, fondi ta' garanzija, fondi mmirati lejn rinnovazzjonijiet profondi u rinnovazzjonijiet bi gwadanji minimi fl-enerġija;

(e) irawmu assistenza teknika għall-atturi soċjali biex jippromwovu l-involviment attiv tal-klijenti vulnerabbli fis-suq tal-enerġija, u bidliet pożittivi fl-imġiba tagħhom tal-konsum tal-enerġija;

(f) jiżguraw aċċess għal finanzjament, għotjiet jew sussidji marbuta ma' gwadanji minimi fl-enerġija u b'hekk jiffaċilitaw l-aċċess għal self bankarju affordabbli jew linji ta' kreditu ddedikati.

4. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu network ta' esperti minn diversi setturi bħas-setturi tas-saħħa, tal-bini u dak soċjali, jew jinkarigaw network eżistenti, biex jiżviluppaw strateġiji li jappoġġaw lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fil-livell lokali u nazzjonali biex jimplimentaw miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, l-assistenza teknika u għodod finanzjarji mmirati biex itaffu l-faqar enerġetiku. L-Istati Membri għandhom jagħmlu ħilithom biex jiżguraw li l-kompożizzjoni tan-network ta' esperti tiżgura bilanċ bejn il-ġeneri u tirrifletti l-perspettivi tan-nies kollha.

L-Istati Membri jistgħu jinkarigaw in-network ta' esperti biex joffri parir dwar:

(a) definizzjonijiet, indikaturi u kriterji nazzjonali tal-faqar enerġetiku, ta' persuni milquta mill-faqar enerġetiku u ta' klijenti vulnerabbli, inkluż l-utenti finali;

(b) l-iżvilupp jew it-titjib ta' indikaturi u settijiet tad-data rilevanti, pertinenti għall-kwistjoni tal-faqar enerġetiku, li jenħtieġ li jintużaw u jsiru rapporti dwarhom;

(c) metodi u miżuri li jiżguraw l-affordabbiltà tal-ispejjeż tal-għajxien, il-promozzjoni tan-newtralità tal-kost tal-akkomodazzjoni, jew modi li jiżguraw li l-fondi pubbliċi investiti f'miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika jkunu ta' benefiċċju għas-sidien u għall-inkwilini tal-binjiet u tal-unitajiet tal-bini, b'mod partikolari b'rabta mal-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, mal-klijenti vulnerabbli, mal-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, mal-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali;

(d) miżuri li jevitaw jew jirrimedjaw sitwazzjonijiet meta ċerti gruppi partikolari jkunu affettwati aktar jew f'riskju akbar li jiġu affettwati mill-faqar enerġetiku jew ikunu aktar suxxettibbli għall-impatti negattivi tal-faqar enerġetiku pereżempju abbażi tal-introjtu, il-ġeneru, il-kundizzjoni tas-saħħa jew l-appartenenza tagħhom fi grupp minoritarju, u d-demografija.

KAPITOLU V
L-EFFIĊJENZA FIL-PROVVISTA TAL-ENERĠIJA

Artikolu 25

Valutazzjoni u ppjanar tat-tisħin u t-tkessiħ

1. Bħala parti mill-pjan nazzjonali integrat għall-enerġija u l-klima u l-aġġornamenti tiegħu f'konformità mar-Regolament (UE) 2018/1999, kull Stat Membru għandu jippreżenta lill-Kummissjoni valutazzjoni komprensiva tat-tisħin u t-tkessiħ. Dik il-valutazzjoni komprensiva għandu jkun fiha l-informazzjoni stipulata fl-Anness X għal din id-Direttiva u għandha tkun akkumpanjata mill-valutazzjoni li ssir skont l-Artikolu 15(7) tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-partijiet ikkonċernati affettwati mill-valutazzjoni komprensiva msemmija fil-paragrafu 1 jingħataw l-opportunità li jipparteċipaw fit-tħejjija tal-pjanijiet tat-tisħin u t-tkessiħ, fil-valutazzjoni komprensiva u fil-politiki u l-miżuri, filwaqt li jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti ma jiddivulgawx u ma jippubblikawx sigrieti kummerċjali jew sigrieti tan-negozju li jkunu ġew identifikati bħala tali.

3. Għall-fini tal-valutazzjoni komprensiva msemmija fil-paragrafu 1, l-Istati Membri għandhom iwettqu analiżi tal-kostbenefiċċji li tkopri t-territorju tagħhom u abbażi tal-kundizzjonijiet klimatiċi, il-fattibbiltà ekonomika jew l-adegwatezza teknika. Dik l-analiżi tal-kostbenefiċċji għandha tkun kapaċi tiffaċilita l-identifikazzjoni tal-aktar soluzzjonijiet effiċjenti fir-riżorsi u kostefficjenti biex jintlaħqu l-ħtiġijiet tat-tisħin u tat-tkessiħ, filwaqt li jitqies il-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel". Dik l-analiżi tal-kostbenefiċċji tista' tkun parti minn valutazzjoni ambjentali skont id-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1].

L-Istati Membri għandhom jiddeżinjaw l-awtoritajiet kompetenti responsabbli għat-twettiq tal-analiżi tal-kostbenefiċċji, jipprovdu l-metodoloġiji u s-suppożizzjonijiet dettaljati skont l-Anness XI u jistabbilixxu u jippubblikaw il-proċeduri għall-analiżi ekonomika.

4. Meta l-valutazzjoni komprensiva msemmija fil-paragrafu 1 ta’ dan l-Artikolu u l-analiżi msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu tidentifika potenzjal għall-applikazzjoni ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u/jew għal tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti mis-sħana mormija, li l-benefiċċji tagħhom jisbqu l-kostijiet, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex tiġi żviluppata infrastruttura għal tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti, jitħeġġeġ l-iżvilupp ta' installazzjonijiet għall-użu ta' sħana mormija, inkluż fis-settur industrijali, u/jew biex jiġu akkomodati l-iżvilupp ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u l-użu tat-tisħin u tat-tkessiħ mis-sħana mormija u minn sorsi rinnovabbli tal-enerġija f'konformità mal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u mal-Artikolu 26(7) u (9).

---

1 Id-Direttiva 2001/42/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Ġunju 2001 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti pjanijiet u programmi fuq l-ambjent (ĠU L 197, 21.7.2001, p. 30).

Meta l-valutazzjoni komprensiva msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u l-analiżi msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu ma jidentifikawx potenzjal li l-benefiċċji tiegħu jisbqu l-kostijiet, inkluż il-kostijiet amministrattivi għat-twettiq tal-analiżi tal-kostbenefiċċji msemmija fl-Artikolu 26(7), l-Istat Membru kkonċernat, flimkien mal-awtoritajiet lokali u reġjonali, fejn applikabbli, jista' jeżenta installazzjonijiet mir-rekwiżiti stipulati fil-paragrafi 1 u 3 ta' dan l-Artikolu.

5. L-Istati Membri għandhom jadottaw politiki u miżuri li jiżguraw li jiġi realizzat il-potenzjal identifikat fil-valutazzjonijiet komprensivi mwettqa skont il-paragrafu 1 ta’ dan l-Artikolu. Dawk il-politiki u l-miżuri għandhom jinkludu mill-inqas l-elementi stabbiliti fl-Anness X. Kull Stat Membru għandu jinnotifika dawk il-politiki u l-miżuri bħala parti mill-aġġornament tal-pjanijiet nazzjonali integrati tiegħu dwar l-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999, tal-pjan nazzjonali integrat sussegwenti tiegħu dwar l-enerġija u l-klima nnotifikat skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament, u r-rapporti ta' progress nazzjonali rilevanti dwar l-enerġija u l-klima ppreżentati skont dak ir-Regolament.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet reġjonali u lokali jħejju pjanijiet lokali tat-tisħin u t-tkessiħ tal-anqas fil-muniċipalitajiet li għandhom popolazzjoni totali ta' aktar minn 45 000. Dawk il-pjanijiet jenħtieġ mill-inqas:

(a) ikunu bbażati fuq l-informazzjoni u d-data pprovduti fil-valutazzjonijiet komprensivi mwettqa skont il-paragrafu 1, u jipprovdu stima u mmappjar tal-potenzjal għaż-żieda fl-effiċjenza enerġetika, inkluż bit-tħejjija ta' tisħin distrettwali b'temperatura baxxa, koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja, l-irkupru tas-sħana mormija, u l-enerġija rinnovabbli fit-tisħin u t-tkessiħ f'dik iż-żona partikolari;

(b) ikunu konformi mal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel";

(c) jinkludu strateġija għall-użu tal-potenzjal identifikat skont il-punt (a);

(d) jitħejjew bl-involviment tal-partijiet ikkonċernati reġjonali jew lokali rilevanti kollha u jiżguraw il-parteċipazzjoni tal-pubbliku ġenerali, inkluż l-operaturi tal-infrastruttura tal-enerġija lokali;

(e) iqisu l-infrastruttura tal-enerġija eżistenti rilevanti;

(f) jikkunsidraw il-ħtiġijiet komuni tal-komunitajiet lokali u ta' diversi unitajiet amministrattivi lokali jew reġjonali, jew ta' diversi reġjuni;

(g) jivvalutaw ir-rwol tal-komunitajiet tal-enerġija u inizjattivi oħra mmexxija mill-konsumatur li jistgħu jikkontribwixxu b'mod attiv għall-implimentazzjoni ta' proġetti ta' tisħin u tkessiħ fil-livell lokali;

(h) jinkludu analiżi tal-apparati u s-sistemi tat-tisħin u tat-tkessiħ fl-istokkijiet tal-bini lokali, b'kont meħud tal-potenzjali speċifiċi għaż-żona għall-miżuri tal-effiċjenza enerġetika u l-indirizzar tal-bini bl-agħar rendiment u l-ħtiġijiet tal-unitajiet domestiċi vulnerabbli;

(i) jivvalutaw kif tiġi ffinanzjata l-implimentazzjoni tal-politiki u l-miżuri u jidentifikaw mekkaniżmi finanzjarji li jippermettu lill-konsumaturi jaqilbu għal tisħin u tkessiħ rinnovabbli;

(j) jinkludu trajettorja biex jintlaħqu l-għanijiet tal-pjanijiet f'konformità man-newtralità klimatika u l-monitoraġġ tal-progress fl-implimentazzjoni tal-politiki u l-miżuri identifikati;

(k) jimmiraw sabiex jiġi sostitwit apparat antik u ineffiċjenti tat-tisħin u t-tkessiħ f'korpi pubbliċi b'alternattivi effiċjenti ħafna, bil-ħsieb li gradwalment jiġu eliminati l-fjuwils fossili;

(l) jivvalutaw il-possibbiltà ta' sinerġiji mal-pjanijiet ta' awtoritajiet reġjonali u lokali tal-viċinat biex jinkoraġġixxu investimenti konġunti u kosteffiċjenza.

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-partijiet rilevanti kollha, inkluż il-partijiet ikkonċernati pubbliċi u privati rilevanti, jingħataw l-opportunità jipparteċipaw fit-tħejjija tal-pjanijiet tat-tisħin u t-tkessiħ, fil-valutazzjoni komprensiva msemmija fil-paragrafu 1 u fil-politiki u l-miżuri msemmija fil-paragrafu 5.

Għal dak il-għan, l-Istati Membri għandhom jiżviluppaw rakkomandazzjonijiet li jappoġġaw lill-awtoritajiet reġjonali u lokali biex jimplimentaw politiki u miżuri ta' tisħin u tkessiħ effiċjenti fl-enerġija u bbażati fuq l-enerġija rinnovabbli fil-livell reġjonali u lokali bl-użu tal-potenzjal identifikat. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw bl-aktar mod possibbli u b'kull mezz lill-awtoritajiet reġjonali u lokali, inkluż b'appoġġ finanzjarju u bi skemi ta' appoġġ tekniku. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-pjanijiet tat-tisħin u t-tkessiħ ikunu allinjati ma' rekwiżiti lokali oħra f'termini ta' klima, enerġija u ppjanar ambjentali sabiex jiġi evitat il-piż amministrattiv għall-awtoritajiet lokali u reġjonali u tiġi mħeġġa l-implimentazzjoni effettiva tal-pjanijiet.

Il-pjanijiet tat-tisħin u t-tkessiħ lokali jistgħu jitwettqu b'mod konġunt minn grupp ta' diversi awtoritajiet lokali tal-viċinat dment li l-kuntest ġeografiku u amministrattiv, kif ukoll l-infrastruttura tat-tisħin u tat-tkessiħ, ikunu xierqa.

Il-pjanijiet tat-tisħin u t-tkessiħ lokali għandhom jiġu vvalutati minn awtorità kompetenti u mbagħad, jekk ikun meħtieġ, jittieħdu miżuri ta' implimentazzjoni xierqa.

Artikolu 26

Provvista tat-tisħin u tat-tkessiħ

1. Biex jiġi żgurat konsum aktar effiċjenti tal-enerġija primarja u jiżdied is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fil-provvista tat-tisħin u t-tkessiħ li tidħol fin-network, sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali effiċjenti għandha tissodisfa l-kriterji li ġejjin:

(a) sal-31 ta' Diċembru 2027, sistema li tuża mill-inqas 50 % ta' enerġija rinnovabbli, 50 % ta' sħana mormija, 75 % ta' sħana koġenerata jew 50 % ta' kombinament ta' dawn it-tipi ta' enerġija u sħana;

(b) mill-1 ta' Jannar 2028, sistema li tuża mill-inqas 50 % ta' enerġija rinnovabbli, 50 % ta' sħana mormija, 50 % ta' enerġija rinnovabbli u ta' sħana mormija, 80 % ta' sħana koġenerata ta' effiċjenza għolja jew mill-anqas kombinament ta' din l-enerġija termali li tidħol fin-network fejn is-sehem tal-enerġija rinnovabbli jkun mill-inqas 5 % u s-sehem totali ta' enerġija rinnovabbli, ta' sħana mormija jew ta' sħana koġenerata ta' effiċjenza għolja jkun mill-inqas 50 %;

(c) mill-1 ta' Jannar 2035, sistema li tuża mill-inqas 50 % ta' enerġija rinnovabbli, 50 % ta' sħana mormija jew 50 % ta' enerġija rinnovabbli u ta' sħana mormija, jew sistema, fejn is-sehem totali ta' enerġija rinnovabbli, ta' sħana mormija jew ta' sħana koġenerata ta' effiċjenza għolja jkun mill-inqas 80 % u barra minn hekk is-sehem totali ta' enerġija rinnovabbli jew sħana mormija jkun mill-inqas 35 %;

(d) mill-1 ta' Jannar 2040, sistema li tuża mill-inqas 75 % ta' enerġija rinnovabbli, 75 % ta' sħana mormija jew 75 % ta' enerġija rinnovabbli u ta' sħana mormija, jew sistema li tuża mill-inqas 95 % ta' enerġija rinnovabbli, ta' sħana mormija u ta' sħana koġenerata ta' effiċjenza għolja u barra minn hekk is-sehem totali ta' enerġija rinnovabbli jew sħana mormija jkun mill-inqas 35 %;

(e) mill-1 ta' Jannar 2045, sistema li tuża mill-inqas 75 % ta' enerġija rinnovabbli, 75 % ta' sħana mormija jew 75 % ta' enerġija rinnovabbli u ta' sħana mormija;

(f) mill-1 ta' Jannar 2050, sistema li tuża enerġija rinnovabbli biss, sħana mormija biss, jew kombinazzjoni ta' enerġija rinnovabbli u sħana mormija biss.

2. L-Istati Membri jistgħu jagħżlu wkoll, bħala alternattiva għall-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, kriterji ta' prestazzjoni tas-sostenibbiltà bbażati fuq l-ammont ta' emissjonijiet tal-gassijiet serra mis-sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali għal kull unità ta' sħana jew kesħa kkonsenjata lill-klijenti, filwaqt li jitqiesu l-miżuri implimentati biex jiġi ssodisfat l-obbligu skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva (UE) 2018/2001. Meta jintgħażlu dawk il-kriterji, sistema effiċjenti ta' tisħin u tkessiħ distrettwali għandu jkollha l-ammont massimu ta' emissjonijiet tal-gassijiet serra għal kull unità ta' sħana jew kesħa kkonsenjata lill-klijenti:

(a) sal-31 ta' Diċembru 2025: 200 gramma/kWh;

(b) mill-1 ta' Jannar 2026: 150 gramma/kWh;

(c) mill-1 ta' Jannar 2035: 100 gramma/kWh;

(d) mill-1 ta' Jannar 2045: 50 gramma/kWh;

(e) mill-1 ta' Jannar 2050: 0 grammi/kWh.

3. L-Istati Membri jistgħu jagħżlu li japplikaw il-kriterji ta' emissjonijiet tal-gassijiet serra għal kull unità ta' sħana jew kesħa għal kwalunkwe perjodu partikolari msemmi fil-paragrafu 2, il-punti (a) sa (e), ta' dan il-Artikolu. Jekk jagħżlu li jagħmlu dan, huma għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni sa... [tliet xhur wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva] għall-perjodu msemmi fil-paragrafu 2, il-punt (a), ta' dan l-Artikolu u mill-inqas sitt xhur qabel il-bidu tal-perijodi rilevanti msemmija fil-paragrafu 2, il-punti (b) sa (e) ta' dan l-Artikolu. Din in-notifika għandha tinkludi l-miżuri implimentati biex jiġi ssodisfat l-obbligu skont l-Artikolu 24(4) tad-Direttiva (UE) 2018/2001 jekk dawn ma jkunux diġà ġew innotifikati fl-aħħar aġġornament tal-pjan nazzjonali integrat tagħhom għall-enerġija u l-klima.

4. Biex sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali tikkwalifika bħala effiċjenti, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn tkun mibnija jew l-unitajiet tal-provvista tagħha jiġu rinnovati b'mod sostanzjali, is-sistema ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali tissodisfa l-kriterji mogħtija fil-paragrafu 1 jew 2 li jkunu applikabbli fil-mument meta tibda jew meta jissokta l-operat tagħha wara r-rinnovazzjoni. Barra minn hekk, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta tinbena sistema ta' tisħin u tkessiħ distrettwali jew meta l-unitajiet tal-provvista tagħha jiġu rinnovati b'mod sostanzjali:

(a) ma jkun hemm ebda żieda fl-użu ta' fjuwils fossili għajr gass naturali fis-sorsi ta' sħana eżistenti meta mqabbel mal-konsum annwali medju tul it-tliet snin kalendarji preċedenti ta' operat sħiħ qabel ir-rinnovazzjoni; u

(b) kwalunkwe sors ġdid ta' sħana f'dik is-sistema ma jużax fjuwils fossili, għajr gass naturali, jekk din tinbena jew tiġi rinnovata b'mod sostanzjali sal-2030.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li mill-1 ta' Jannar 2025 u kull ħames snin sussegwenti, l-operaturi tas-sistemi kollha eżistenti tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali b'output totali tas-sħana u tal-kesħa li jaqbeż il-5 MW u li ma jissodisfawx il-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 1, il-punti (b) sa (e), iħejju pjan biex jiżguraw konsum aktar effiċjenti tal-enerġija primarja, inaqqsu t-telf mid-distribuzzjoni u jżidu s-sehem tal-enerġija rinnovabbli fil-provvista tat-tisħin u t-tkessiħ. Il-pjan għandu jinkludi miżuri biex jintlaħqu l-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 1, il-punti (b) sa (e), u għandu jeħtieġ l-approvazzjoni mill-awtorità kompetenti.

6. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ċentri tad-data b'input tal-enerġija kklassifikat totali li jaqbeż il-1 MW juża s-sħana mormija jew applikazzjonijiet oħra għall-irkupru tas-sħana mormija sakemm ma jkunux f'pożizzjoni li juru li dan ma jkunx teknikament jew ekonomikament fattibbli skont il-valutazzjoni msemmija fil-paragrafu 7.

7. Biex jivvalutaw il-fattibbiltà ekonomika ta' żieda fl-effiċjenza enerġetika ta' provvista tas-sħana u tal-kesħa, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li fil-livell ta' installazzjoni ssir analiżi tal-kostbenefiċċji skont l-Anness XI fejn l-installazzjonijiet li ġejjin ikunu ġew ippjanati mill-ġdid jew rinnovati sostanzjalment:

   (a) tkun ippjanata installazzjoni għall-ġenerazzjoni tal-elettriku termali b'input tal-enerġija totali annwali medju li jaqbeż 10 MW, biex jiġu vvalutati l-kostijiet u l-benefiċċji ta' forniment għall-operazzjoni tal-installazzjoni bħala installazzjoni ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja;

   (b) installazzjoni industrijali b'input tal-enerġija totali annwali medju li jaqbeż 8 MW biex jiġi vvalutat l-użu tas-sħana mormija fis-sit u barra mis-sit;

(c) faċilità ta' servizz b'input tal-enerġija totali annwali medju li jaqbeż 7 MW, bħal faċilitajiet tat-trattament tal-ilma mormi u faċilitajiet tal-LNG, biex jiġi vvalutat l-użu tas-sħana mormija fis-sit u barra mis-sit;

(d) ċentru tad-data b'input tal-enerġija kklassifikat totali li jaqbeż il-livell ta' 1 MW biex tiġi vvalutata l-analiżi tal-kost u l-benefiċċju, inkluż iżda mhux biss, il-fattibbiltà teknika, il-kostefficjenza u l-impatt fuq l-effiċjenza enerġetika u d-domanda lokali għas-sħana, inkluż il-varjazzjoni staġonali, tal-użu tas-sħana mormija biex tiġi ssodisfata d-domanda ekonomikament ġustifikata, u tal-konnessjoni ta' dik l-installazzjoni ma' network tat-tisħin distrettwali jew ma' sistema ta' tkessiħ distrettwali effiċjenti/ibbażata fuq l-RES jew applikazzjonijiet oħra ta' rkupru tas-sħana mormija.

L-analiżi msemmija fl-ewwel subparagrafu, il-punt (d), għandha tikkunsidra soluzzjonijiet tas-sistema tat-tkessiħ li jippermettu t-tneħħija jew il-ġbir tas-sħana mormija f'livell ta' temperatura utli b'inputs tal-enerġija anċillari minimi.

L-Istati Membri għandhom jippruvaw ineħħu l-ostakli għall-użu ta' sħana mormija u jipprovdu appoġġ għall-użu tas-sħana mormija meta l-installazzjonijiet ikunu ppjanati ġodda jew rinnovati.

L-attrezzament ta' tagħmir għall-ġbir tad-diossidu tal-karbonju prodott minn installazzjoni tal-kombustjoni bil-ħsieb li jinħażen ġeoloġikament kif previst fid-Direttiva 2009/31/KE ma għandux jitqies bħala rinnovazzjoni għall-finijiet tal-punti (b) u (c) ta' dan il-paragrafu.

L-Istati Membri għandhom jitolbu li l-analiżi tal-kostbenefiċċji ssir b'kooperazzjoni mal-kumpaniji responsabbli għall-operazzjoni tal-faċilità.

8. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw mill-paragrafu 7:

(a) l-installazzjonijiet tal-ġenerazzjoni tal-elettriku peak-load u back-up li huma ppjanati biex joperaw għal anqas minn 1 500 siegħa ta' operazzjoni kull sena bħala medja inizjali fuq perjodu ta' ħames snin, abbażi ta' proċedura ta' verifika stabbilita mill-Istati Membri li tiżgura li dan il-kriterju għall-eżenzjoni jiġi ssodisfat;

(b) lill-installazzjonijiet li jeħtieġ ikunu jinsabu qrib sit tal-ħżin ġeoloġiku approvat skont id-Direttiva 2009/31/KE;

(c) ċentri tad-data li s-sħana mormija tagħhom tintuża jew tkun ser tintuża f'network tat-tisħin distrettwali jew direttament għat-tisħin tal-post, għall-preparazzjoni tal-misħun domestiku jew għal użi oħra fil-bini jew fil-grupp ta' binjiet jew fil-faċilitajiet fejn tkun tinsab.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu limiti, espressi f'termini tal-ammont ta' sħana mitlufa utli disponibbli, id-domanda għas-sħana jew id-distanzi bejn l-installazzjonijiet industrijali u n-netwerks ta' tisħin distrettwali, sabiex jeżentaw installazzjonijiet individwali mill-paragrafu 7, il-punti (c) u (d).

L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw l-eżenzjonijiet adottati skont dan il-paragrafu lill-Kummissjoni.

9. L-Istati Membri għandhom jadottaw kriterji ta' awtorizzazzjoni kif imsemmi fl-Artikolu 8 tad-Direttiva (UE) 2019/944, jew kriterji ta' permess ekwivalenti, sabiex:

(a) jieħdu kont tal-eżitu tal-valutazzjonijiet komprensivi msemmija fl-Artikolu 25(1);

(b) jiżguraw li r-rekwiżiti stabbiliti fil-paragrafu 7 jiġu ssodisfati;

(c) iqisu l-eżitu tal-analiżi tal-kostbenefiċċji msemmija fil-paragrafu 7.

10. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw lil installazzjonijiet individwali milli jkollhom, skont il-kriterji ta' awtorizzazzjoni jew ta' permess ekwivalenti msemmija fil-paragrafu 9, jimplimentaw għażliet li l-benefiċċji tagħhom jisbqu l-kostijiet tagħhom, jekk ikun hemm raġunijiet imperattivi ta' liġi, ta' sjieda jew ta' finanzjament biex jagħmlu dan. F'dawk il-każijiet, l-Istat Membru kkonċernat għandu jippreżenta deċiżjoni motivata lill-Kummissjoni fi żmien tliet xhur mid-data meta tittieħed dik id-deċiżjoni. Il-Kummissjoni tista' toħroġ opinjoni dwar id-deċiżjoni fi żmien tliet xhur minn meta taslilha.

11. Il-paragrafi 7, 8, 9 u 10 ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw għall-installazzjonijiet koperti mid-Direttiva 2010/75/UE mingħajr preġudizzju għar-rekwiżiti stabbiliti f'dik id-Direttiva.

12. L-Istati Membri għandhom jiġbru informazzjoni dwar l-analiżi tal-kostbenefiċċji mwettqa skont il-paragrafu 7, il-punti (a) sa (d). Dik l-informazzjoni jenħtieġ li jkun fiha tal-anqas id-data dwar l-ammonti ta' provvista tas-sħana disponibbli u l-parametri tas-sħana, in-numru ta' sigħat ta' operazzjoni ppjanati kull sena, u l-pożizzjoni ġeografika tas-siti. Dik id-data għandha tiġi ppubblikata bir-rispett dovut għas-sensittività potenzjali tagħha.

13. Abbażi tal-valuri ta' referenza armonizzati tal-effiċjenza msemmija fl-Anness III, il-punt (f), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-oriġini tal-elettriku ġġenerat minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja tista' tiġi ggarantita skont kriterji oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji stabbiliti minn kull Stat Membru. Dawn għandhom jiżguraw li dik il-garanzija tal-oriġini tikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Anness XII, u li tkun tinkludi mill-inqas l-informazzjoni speċifikata fih. L-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu b'mod reċiproku l-garanziji tal-oriġini tagħhom, esklużivament bħala prova tal-informazzjoni msemmija f'dan il-paragrafu. Kwalunkwe rifjut ta' rikonoxximent ta' garanzija tal-oriġini bħala prova ta' din ix-xorta, b'mod partikolari għal raġunijiet relatati mal-prevenzjoni tal-frodi, għandu jkun ibbażat fuq kriterji oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dan ir-rifjut u jistipulaw ir-raġunijiet għalih. Fil-każ ta' rifjut ta' rikonoxximent ta' garanzija tal-oriġini, il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni biex teżiġi li l-parti rifjutanti tirrikonoxxiha, b'mod partikolari b'rabta ma' kriterji oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji li abbażi tagħhom ikun dak ir-rikonoxximent.

14. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li kwalunkwe appoġġ disponibbli għall-koġenerazzjoni jkun soġġett għall-fatt li l-elettriku ġġenerat ikun ġej minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u li s-sħana mormija tintuża effettivament biex jinkiseb iffrankar tal-enerġija primarja. L-appoġġ pubbliku għall-koġenerazzjoni, u għall-ġenerazzjoni u n-networks tat-tisħin distrettwali, għandu jkun soġġett għar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, meta applikabbli.

Artikolu 27

Trasformazzjoni, trażmissjoni u distribuzzjoni tal-enerġija

1. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija għandhom japplikaw il-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", f'konformità mal-Artikolu 3 ta' din id-Direttiva, fit-twettiq tal-kompiti regolatorji previsti fid-Direttivi 2009/73/KE u (UE) 2019/944 fir-rigward tad-deċiżjonijiet tagħhom dwar l-operazzjoni tal-infrastruttura tal-gass u tal-elettriku, inkluż id-deċiżjonijiet tagħhom dwar it-tariffi tan-network. Minbarra l-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija jistgħu jqisu l-kosteffiċjenza, l-effiċjenza tas-sistema u s-sigurtà tal-provvista, u l-integrazzjoni tas-suq, filwaqt li jissalvagwardjaw il-miri klimatiċi tal-Unjoni u s-sostenibbiltà, kif stabbiliti fl-Artikolu 18 tar-Regolament (UE) 2019/943 u fl-Artikolu 13 tar-Regolament (KE) Nru 715/2009.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni tal-gass u tal-elettriku japplikaw il-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel", f'konformità mal-Artikolu 3 ta' din id-Direttiva, fl-ippjanar tan-network, fl-iżvilupp tan-network u fid-deċiżjonijiet ta' investiment tagħhom. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jew awtoritajiet nazzjonali deżinjati oħra għandhom jivverifikaw li l-metodoloġiji użati mill-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni u mill-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni jivvalutaw l-alternattivi fl-analiżi tal-kostbenefiċċji, u jqisu l-benefiċċji usa' tas-soluzzjonijiet għall-effiċjenza enerġetika, il-flessibbiltà fuq in-naħa tad-domanda u l-investiment f'assi li jikkontribwixxu għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u awtoritajiet deżinjati oħra għandhom jivverifikaw ukoll l-implimentazzjoni tal-prinċipju "L-effiċjenza enerġetika tiġi l-ewwel" mill-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni jew mill-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni meta jkunu qed japprovaw, jivverifikaw jew jimmonitorjaw il-proġetti u l-pjanijiet ta' żvilupp tan-network tagħhom skont l-Artikolu 22 tad-Direttiva 2009/73/KE u l-Artikolu 32(3) u l-Artikolu 51 tad-Direttiva (UE) 2019/944. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jipprovdu metodoloġiji u gwida dwar kif għandhom jiġu vvalutati l-alternattivi fl-analiżi tal-kostbenefiċċji f'kooperazzjoni mill-qrib mal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u l-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni, li jistgħu jikkondividu għarfien espert tekniku essenzjali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni jimmonitorjaw u jikkwantifikaw il-volum globali tat-telf tan-network u, fejn dan ikun teknikament u finanzjarjament fattibbli, jottimizzaw in-networks u jtejbu l-effiċjenza tan-network. L-operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni għandhom jirrapportaw lill-awtorità regolatorja nazzjonali tal-enerġija dwar dawk il-miżuri u dwar l-iffrankar tal-enerġija mistenni bi tnaqqis fit-telf tan-network. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni jivvalutaw il-miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika b'rabta mas-sistemi eżistenti tagħhom tat-trażmissjoni jew tad-distribuzzjoni tal-gass jew tal-elettriku u jtejbu l-effiċjenza enerġetika fid-disinn u fl-operazzjoni tal-infrastruttura, speċjalment f'termini tal-introduzzjoni ta' grilja intelliġenti. L-Istati Membri għandhom iħeġġu lill-operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni biex jiżviluppaw soluzzjonijiet innovattivi li jtejbu l-effiċjenza enerġetika tas-sistemi eżistenti u futuri permezz ta' regolamenti bbażati fuq l-inċentivi f'konformità mal-prinċipji tariffarji stipulati fl-Artikolu 18 tar-Regolament (UE) 2019/943 u l-Artikolu 13 tar-Regolament (KE) Nru 715/2009.

4. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija għandhom jinkludu taqsima speċifika dwar il-progress miksub fit-titjib tal-effiċjenza enerġetika b'rabta mal-operazzjoni tal-infrastruttura tal-gass u tal-elettriku fir-rapport annwali mfassal skont l-Artikolu 41 tad-Direttiva 2009/73/KE u skont l-Artikolu 59(1), il-punt (i), tad-Direttiva (UE) 2019/944. F'dawk ir-rapporti, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tal-enerġija għandhom jipprovdu valutazzjoni tal-effiċjenza globali fl-operazzjoni tal-infrastruttura tal-gass u tal-elettriku, il-miżuri li ħadu l-operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni u, meta applikabbli, jagħtu rakkomandazzjonijiet biex titjieb l-effiċjenza enerġetika, inkluż alternattivi kosteffiċjenti li jnaqqsu t-tagħbija fl-eqqel sigħat u l-użu tal-elettriku b'mod ġenerali.

5. Għall-elettriku, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li r-regolazzjoni tan-networks u t-tariffi tan-networks jissodisfaw il-kriterji stipulati fl-Anness XIII, b'kunsiderazzjoni għall-kodiċijiet tan-netwerk u l-linji gwida żviluppati skont ir-Regolament (UE) 2019/943 u l-obbligu stipulat fl-Artikolu 59(7), il-punt (a), tad-Direttiva (UE) 2019/944 li jippermetti li l-investimenti meħtieġa fin-networks jitwettqu b'mod li jiżgura l-vijabbiltà tan-networks.

6. L-Istati Membri jistgħu jippermettu komponenti ta' skemi u ta' strutturi tariffarji b'għan soċjali għat-trażmissjoni u għad-distribuzzjoni tal-enerġija destinata għan-netwerk, sakemm kwalunkwe effett li jista' jfixkel is-sistema ta' trażmissjoni u distribuzzjoni jinżamm għall-minimu neċessarju u ma jkunx sproporzjonat mal-għan soċjali.

7. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw it-tneħħija ta' dawk l-inċentivi fit-tariffi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni li jagħmlu ħsara lill-effiċjenza enerġetika tal-ġenerazzjoni, tat-trażmissjoni, tad-distribuzzjoni u tal-provvista tal-elettriku u tal-gass. L-Istati Membri għandhom jiżguraw l-effiċjenza fid-disinn tal-infrastruttura u t-tħaddim tal-infrastruttura eżistenti, f'konformità mar-Regolament (UE) 2019/943, u li t-tariffi jippermettu r-rispons tad-domanda.

8. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u l-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni għandhom ikunu konformi mal-Anness XIII.

9. Meta xieraq, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jeżiġu li l-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni u l-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni jħeġġu li l-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja titqiegħed f'siti qrib iż-żoni tad-domanda għas-sħana billi jnaqqsu t-tariffi tal-konnessjoni u tal-użu tas-sistema.

10. L-Istati Membri jistgħu jippermettu li l-produtturi ta' elettriku minn koġenerazzjoni b'effiċjenza għolja li jixtiequ jkunu konnessi mal-grilja joħorġu sejħa għall-offerti għax-xogħol tal-konnessjoni.

11. Fir-rappurtar skont id-Direttiva 2010/75/UE, u mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 9(2) ta' dik id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw li jinkludu informazzjoni dwar il-livelli tal-effiċjenza enerġetika tal-installazzjonijiet li jwettqu l-kombustjoni tal-fjuwils b'input termali kklassifikat totali ta' 50 MW jew aktar fid-dawl tal-aqwa tekniki disponibbli rilevanti, kif żviluppat skont id-Direttiva 2010/75/UE.

KApitolu VI
Dispożizzjonijiet orizzontali

Artikolu 28

Disponibbiltà ta' skemi ta' kwalifika, akkreditazzjoni u ċertifikazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu network li jiżgura l-livell xieraq ta' kompetenzi għall-professjonijiet relatati mal-effiċjenza enerġetika li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet tas-suq. L-Istati Membri, f'kooperazzjoni mill-qrib mas-sħab soċjali, għandhom jiżguraw li l-iskemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifiki ekwivalenti, inkluż, meta meħtieġ, il-programmi xierqa ta' taħriġ, ikunu disponibbli għall-professjonijiet relatati mal-effiċjenza enerġetika inkluż il-fornituri ta' servizzi tal-enerġija, il-fornituri tal-awditi tal-enerġija, il-maniġers tal-enerġija, l-esperti indipendenti, l-installaturi tal-elementi tal-bini kif imsemmi fid-Direttiva 2010/31/UE, u l-fornituri ta' xogħlijiet integrati ta' rinnovazzjoni, u li dawn ikunu affidabbli u jikkontribwixxu għall-objettivi nazzjonali tal-effiċjenza enerġetika u għall-objettivi ġenerali tad-dekarbonizzazzjoni tal-Unjoni.

   L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-fornituri ta' skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifiki ekwivalenti, inkluż, meta meħtieġ, il-programmi xierqa ta' taħriġ huma akkreditati skont ir-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1] jew approvati f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew mal-istandards nazzjonali konverġenti.

[1] Ir-Regolament (KE) Nru 765/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 li jistabbilixxi r-rekwiżiti għall-akkreditament u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 339/93 (ĠU L 218, 13.8.2008, p. 30).

2. L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-parteċipazzjoni fi programmi ta' ċertifikazzjoni, taħriġ u edukazzjoni biex jiżguraw il-livell xieraq ta' kompetenzi għall-professjonijiet tal-effiċjenza enerġetika li jikkorrispondu għall-ħtiġijiet tas-suq.

3. Sa ... [12-il xahar wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], il-Kummissjoni għandha:

(a) f'kooperazzjoni ma' grupp ta' esperti nnominat mill-Istati Membri, tistabbilixxi qafas jew tfassal kampanja biex tħajjar aktar persuni jaqbdu l-professjonijiet tal-effiċjenza enerġetika filwaqt li jiġi żgurat ir-rispett għall-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni;

(b) tivvaluta l-vijabbiltà tal-istabbiliment ta' pjattaforma ta' punt ta' aċċess uniku, bl-użu ta' inizjattivi eżistenti fejn possibbli, biex tipprovdi appoġġ lill-Istati Membri fl-istabbiliment tal-miżuri tagħhom biex jiżguraw il-livell xieraq ta' professjonisti kwalifikati meħtieġa biex ilaħħqu mar-rata tal-progress fl-effiċjenza enerġetika sabiex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni tal-klima u tal-enerġija. Il-pjattaforma tlaqqa' l-esperti mill-Istati Membri, is-sħab soċjali, l-istituzzjonijiet edukattivi, id-dinja akkademika u partijiet ikkonċernati rilevanti oħrajn biex trawwem u tippromwovi l-aħjar prattiki fir-rigward ta' skemi ta' kwalifikazzjoni u programmi ta' taħriġ biex jiġu żgurati aktar professjonisti fl-effiċjenza enerġetika u jsir tiġdid jew titjib tal-ħiliet tal-professjonisti eżistenti sabiex jiġu sodisfatti l-ħtiġijiet tas-suq.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-iskemi nazzjonali ta' ċertifikazzjoni jew skemi ta' kwalifiki ekwivalenti, inkluż, meta meħtieġ, il-programmi ta' taħriġ, iqisu l-istandards Ewropej jew internazzjonali eżistenti fir-rigward tal-effiċjenza enerġetika.

5. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli pubblikament l-iskemi ta' ċertifikazzjoni jew l-iskemi ta' kwalifiki ekwivalenti, jew il-programmi xierqa ta' taħriġ imsemmija fil-paragrafu 1, u għandhom jikkooperaw bejniethom u mal-Kummissjoni dwar il-paraguni bejn l-iskemi u għar-rikonoxximent tagħhom.

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jagħmlu lill-konsumaturi konxji mid-disponibbiltà tal-iskemi f’konformità mal-Artikolu 29(1).

6. Sal-31 ta’ Diċembru 2024 u mhux inqas minn kull erba’ snin minn hemm ‘il quddiem, l-Istati Membri għandhom jivvalutaw jekk l-iskemi jiżgurawx il-livell meħtieġ ta’ kompetenzi u aċċess ugwali għall-individwi kollha f’konformità mal-prinċipju ta’ nondiskriminazzjoni għall-fornituri tas-servizzi tal-enerġija, l-awdituri tal-enerġija, il-maniġers tal-enerġija, l-esperti indipendenti, l-installaturi tal-elementi tal-bini kif imsemmi fid-Direttiva 2010/31/UE, u l-fornituri ta' xogħlijiet integrati ta' rinnovazzjoni. L-Istati Membri għandhom ukoll jivvalutaw id-distakk bejn l-għadd ta' professjonisti disponibbli u dak meħtieġ. L-Istati Membri għandhom jagħmlu l-valutazzjoni u r-rakkomandazzjonijiet relatati disponibbli għall-pubbliku u jissottomettuhom permezz tal-pjattaforma elettronika stabbilita f'konformità mal-Artikolu 28 tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Artikolu 29

Servizzi tal-enerġija

1. L-Istati Membri għandhom jippromwovu s-suq tas-servizzi tal-enerġija u l-aċċess tal-SMEs għalih billi jqassmu informazzjoni ċara u aċċessibbli faċilment dwar:

(a) il-kuntratti tas-servizzi tal-enerġija disponibbli u l-klawsoli li jenħtieġ li jkunu inklużi fil-kuntratti ta' din ix-xorta biex ikunu żgurati l-iffrankar tal-enerġija u d-drittijiet tal-klijenti finali;

(b) l-istrumenti finanzjarji, l-inċentivi, l-għotjiet, il-fondi rotanti, il-garanziji, l-iskemi tal-assigurazzjoni, u s-self biex jingħata appoġġ lill-proġetti ta' servizzi tal-effiċjenza enerġetika;

(c) il-fornituri ta' servizzi tal-enerġija disponibbli, bħal ESCOs, li huma kkwalifikati jew iċċertifikati u l-kwalifiki jew iċ-ċertifikazzjonijiet tagħhom skont l-Artikolu 28;

(d) il-metodoloġiji ta' monitoraġġ u ta' verifika disponibbli, u l-iskemi ta' kontroll tal-kwalità.

2. L-Istati Membri għandhom iħeġġu l-iżvilupp ta' tikketti tal-kwalità, fost l-oħrajn, minn assoċjazzjonijiet kummerċjali, abbażi ta' standards Ewropej jew internazzjonali meta rilevanti.

3. L-Istati Membri għandhom jippubblikaw u jaġġornaw regolarment lista ta' fornituri disponibbli ta' servizzi tal-enerġija li huma kkwalifikati jew iċċertifikati u l-kwalifiki jew iċ-ċertifikazzjonijiet tagħhom f'konformità mal-Artikolu 28, jew jipprovdu interfaċċa fejn il-fornituri ta' servizzi tal-enerġija jkunu jistgħu jipprovdu dik l-informazzjoni.

4. L-Istati Membri għandhom jippromwovu u jiżguraw, fejn ikun teknikament u ekonomikament fattibbli, l-użu tal-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija għar-rinnovazzjonijiet ta' bini kbir li jkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi. Għar-rinnovazzjonijiet tal-binjiet kbar mhux residenzjali b'erja tal-art utli totali ta' aktar minn 750 m^2, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-korpi pubbliċi jivvalutaw il-fattibbiltà tal-użu tal-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u servizzi ta' enerġija bbażati fuq ir-rendiment oħrajn.

L-Istati Membri jistgħu jħeġġu lill-korpi pubbliċi biex jikkombinaw l-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija ma' servizzi tal-enerġija estiżi, inkluż ir-rispons għad-domanda u l-ħżin, sabiex jiġi żgurat iffrankar tal-enerġija u jinżammu r-riżultati miksuba maż-żmien permezz ta' monitoraġġ kontinwu, tħaddim effettiv u manutenzjoni.

5. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw lis-settur pubbliku biex jieħu offerti ta' servizz tal-enerġija, b'mod partikolari għar-rinnovazzjoni tal-bini, billi:

(a) jipprovdu mudell ta' kuntratti għall-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija li jinkludi mill-inqas il-punti elenkati fl-Anness XIV u jqisu l-istandards Ewropej jew internazzjonali eżistenti, il-linji gwida disponibbli għas-sejħiet għall-offerti u l-gwida tal-Eurostat għat-trattament statistiku tal-kuntratti tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fil-kontijiet tal-gvern;

(b) jipprovdu informazzjoni dwar l-aħjar prattiki għall-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija, inkluż jekk ikunu disponibbli, analiżi tal-kostbenefiċċji permezz ta' approċċ ta' ċiklu tal-ħajja;

(c) il-promozzjoni u t-tqegħid għad-dispożizzjoni tal-pubbliku ta' bażi tad-data ta' proġetti tal-ikkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija implimentati u li qed jiġu implimentati, inkluż l-iffrankar tal-enerġija previst u magħmul.

6. L-Istati Membri għandhom jappoġġaw il-funzjonament tajjeb tas-suq tas-servizzi tal-enerġija, billi jieħdu dawn il-miżuri li ġejjin:

(a) jidentifikaw u jippubbliċizzaw punt ta' kuntatt wieħed jew aktar fejn il-klijenti finali jkunu jistgħu jiksbu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1;

(b) ineħħu l-ostakli regolatorji u mhux regolatorji li jxekklu l-użu ta' kkuntrattar tar-rendiment fl-użu tal-enerġija u mudelli oħra ta' servizzi tal-effiċjenza enerġetika biex jiġu identifikati jew implimentati miżuri tal-iffrankar tal-enerġija, jew it-tnejn li huma;

(c) jistabbilixxu u jippromwovu r-rwol tal-korpi konsultattivi u tal-intermedjarji indipendenti tas-suq, inkluż punti uniċi ta' servizz jew mekkaniżmi ta' appoġġ simili biex jistimulaw l-iżvilupp tas-suq fuq in-naħat tad-domanda u tal-provvista, u jagħmlu l-informazzjoni dwar dawk il-mekkaniżmi ta' appoġġ disponibbli għall-pubbliku u aċċessibbli għall-atturi tas-suq.

7. Għall-fini ta' appoġġ għall-funzjonament tajjeb tas-suq tas-servizzi tal-enerġija, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu mekkaniżmu individwali jew jiddeżinjaw ombudsperson biex jiżguraw it-trattament effiċjenti tal-ilmenti u r-riżoluzzjoni barra mill-qorti tat-tilwim li jinqala' minn kuntratti ta' servizzi tal-enerġija u ta' rendiment fl-użu tal-enerġija.

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-distributuri tal-enerġija, l-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni u l-kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut ma jwettqux attivitajiet li jistgħu jxekklu d-domanda għal servizzi tal-enerġija, u t-twassil tagħhom, jew miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, jew li jfixklu l-iżvilupp tas-swieq għal dawn is-servizzi jew il-miżuri, inkluż l-għeluq tas-suq għall-kompetituri jew l-abbuż b'pożizzjonijiet dominanti.

Artikolu 30

Fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika, finanzjament u appoġġ tekniku

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 TFUE, l-Istati Membri għandhom jiffaċilitaw l-istabbiliment ta' faċilitajiet ta' finanzjament, jew l-użu ta' dawk eżistenti, għal miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika biex jiġu sfruttati bis-sħiħ il-benefiċċji ta' diversi sorsi ta' finanzjament u l-kombinament ta' għotjiet, strumenti finanzjarji u assistenza teknika.

2. Il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, direttament jew permezz tal-istituzzjonijiet finanzjarji, tassisti lill-Istati Membri fl-istabbiliment ta' faċilitajiet ta' finanzjament u faċilitajiet ta' assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali bl-għan li jiżdiedu l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika f'setturi differenti u jiġu protetti u tingħata s-setgħa lill-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, lill-klijenti vulnerabbli, lill-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, lill-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, inkluż bl-integrazzjoni ta' perspettiva tal-ugwaljanza biex ħadd ma jinqata' lura.

3. L-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri li jippromwovu prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika, bħal ipoteki ekoloġiċi u self ekoloġiku, garantiti u mhux garantiti, u jiżguraw li dawn jiġu offruti b'mod wiesa' u nondiskriminatorju mill-istituzzjonijiet finanzjarji u, ikunu viżibbli u aċċessibbli għall-konsumaturi. L-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri l jiffaċilitaw l-implimentazzjoni ta' skemi ta' finanzjament fuq il-kont u fuq it-taxxa, filwaqt li jqisu l-gwida tal-Kummissjoni mogħtija skont il-paragrafu 10. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-banek u istituzzjonijiet finanzjarji oħra jirċievu informazzjoni dwar opportunitajiet biex jieħdu sehem fil-finanzjament ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika, inkluż il-ħolqien ta' sħubijiet pubbliċi-privati. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu l-istabbiliment ta' faċilitajiet ta' garanzija ta' self għall-investiment fl-effiċjenza enerġetika.

4. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 107 u 108 TFUE, l-Istati Membri għandhom jippromwovu l-istabbiliment ta' skemi ta' appoġġ finanzjarju biex iżidu l-adozzjoni ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika għar-rinnovazzjoni sostanzjali tas-sistemi individwali u distrettwali tat-tisħin u t-tkessiħ.

5. L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-istabbiliment ta' għarfien espert u assistenza teknika lokali, fejn xieraq permezz ta' networks u faċilitajiet eżistenti, biex jagħtu pariri dwar l-aħjar prattiki fir-rigward tal-kisba tad-dekarbonizzazzjoni tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali lokali, bħall-aċċess għal appoġġ finanzjarju ddedikat.

6. Il-Kummissjoni għandha tiffaċilita l-iskambju tal-aħjar prattiki bejn l-awtoritajiet jew il-korpi nazzjonali jew reġjonali kompetenti, inkluż permezz ta' laqgħat annwali tal-korpi regolatorji, bażijiet tad-data pubbliċi bl-informazzjoni dwar l-implimentazzjoni ta' miżuri mill-Istati Membri, u paraguni bejn il-pajjiżi.

7. Biex jiġi mobilizzat finanzjament privat għal miżuri tal-effiċjenza enerġetika u rinnovazzjoni tal-enerġija u sabiex jingħata kontribut għall-kisba tal-miri tal-Unjoni dwar l-effiċjenza enerġetika u l-kontributi nazzjonali skont l-Artikolu 4 ta' din id-Direttiva u l-objettivi fid-Direttiva 2010/31/UE, il-Kummissjoni għandha twettaq djalogu ma' istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi u privati, kif ukoll setturi speċifiċi rilevanti sabiex tesplora ħtiġijiet u azzjonijiet possibbli li tista' tieħu.

8. L-azzjonijiet imsemmijin fil-paragrafu 7 għandhom jinkludu l-elementi li ġejjin:

(a) jiġi mobilizzat investiment tal-kapital fl-effiċjenza enerġetika billi jitqiesu l-impatti aktar mifruxa tal-iffrankar tal-enerġija;

(b) tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni ta' strumenti finanzjarji ddedikati għall-effiċjenza enerġetika u skemi ta' finanzjament fuq skala stabbiliti minn istituzzjonijiet finanzjarji;

(c) tiġi żgurata data dwar rendiment aħjar fl-użu tal-enerġija u tal-finanzi billi:

(i) jiġi eżaminat aktar kif investimenti fl-effiċjenza enerġetika jtejbu l-valuri tal-assi sottostanti;

(ii) jiġu appoġġati studji li jivvalutaw il-monetizzazzjoni tal-benefiċċji mhux tal-enerġija ta' investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

9. Għall-iskop tal-mobilizzazzjoni tal-finanzjament privat ta' miżuri ta' effiċjenza fl-enerġija u rinnovazzjoni tal-enerġija, l-Istati Membri għandhom, meta jimplimentaw din id-Direttiva:

(a) jikkunsidraw modi kif jużaw aħjar is-sistemi tal-ġestjoni tal-enerġija u l-awditjar tal-enerġija skont l-Artikolu 11 biex jinfluwenzaw it-teħid tad-deċiżjonijiet;

(b) jagħmlu l-aqwa użu tal-possibbiltajiet u tal-għodod disponibbli fil-baġit tal-Unjoni u proposti fl-inizjattiva ta' finanzi intelliġenti għal bini intelliġenti u fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-14 ta' Ottubru 2020 dwar "Mewġa ta' Rinnovazzjoni għall-Ewropa - l-ekoloġizzazzjoni tal-binjiet tagħna, il-ħolqien tal-impjiegi, it-titjib tal-ħajja".

10. Sal-31 ta' Diċembru 2024, il-Kummissjoni għandha tipprovdi gwida lill-Istati Membri u lill-atturi tas-suq dwar kif jinkiseb l-investiment privat.

Il-gwida għandu jkollha l-għan li tgħin lill-Istati Membri u lill-atturi tas-suq biex jiżviluppaw u jimplimentaw l-investimenti tagħhom fl-effiċjenza enerġetika, inkluż fid-diversi programmi tal-Unjoni, u għandha tipproponi mekkaniżmi finanzjarji u soluzzjonijiet ta' finanzjament innovattivi adegwati, b'taħlita ta' għotjiet, strumenti finanzjarji u assistenza għall-iżvilupp tal-proġetti, biex tagħti spinta lill-inizjattivi eżistenti u tuża l-programmi tal-Unjoni bħala katalista biex tingrana u tistimola l-finanzjament privat.

11. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika. Dan il-fond għandu l-għan li jimplimenta miżuri tal-effiċjenza enerġetika li jappoġġaw lill-Istati Membri biex jissodisfaw il-kontributi nazzjonali tagħhom tal-effiċjenza enerġetika u t-trajettorji indikattivi tagħhom imsemmija fl-Artikolu 4(2). Il-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika jista' jinħoloq bħala fond iddedikat fil-qafas ta' faċilità nazzjonali diġà eżistenti li tippromwovi l-investimenti kapitali. Il-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika jista' jiġi ffinanzjat bi dħul mill-irkanti tal-kwoti skont l-EU ETS fis-setturi tal-bini u tat-trasport.

12. Meta l-Istati Membri jistabbilixxu fondi nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika, kif imsemmi fil-paragrafu 11 ta' dan l-Artikolu, huma għandhom jistabbilixxu strumenti ta' finanzjament, inkluż garanziji pubbliċi, biex iżidu l-użu tal-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika u tal-prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika u tal-iskemi innovattivi msemmija fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu. Bi qbil mal-Artikolu 8(3) u l-Artikolu 24, il-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika għandu jappoġġa l-implimentazzjoni ta' miżuri bħala prijorità fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli, il-persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali. Dak l-appoġġ għandu jinkludi finanzjament għal miżuri ta' effiċjenza enerġetika għall-SMEs sabiex jiġi ingranat u skattat finanzjament privat għall-SMEs.

13. L-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-korpi pubbliċi jissodisfaw l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 6(1) permezz ta' kontribuzzjonijiet annwali lill-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika ekwivalenti għall-ammont ta' investimenti meħtieġa biex jiġu ssodisfati dawk l-obbligi.

14. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li l-partijiet obbligati jkunu jistgħu jissodisfaw l-obbligi tagħhom stipulati fl-Artikolu 8(1) u (4) billi kull sena jikkontribwixxu għall-fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika ammont ekwivalenti għall-investimenti meħtieġa biex jiġu ssodisfati dawk l-obbligi.

15. L-Istati Membri jistgħu jużaw id-dħul tagħhom mill-allokazzjonijiet annwali tal-emissjonijiet skont id-Deċiżjoni Nru 406/2009/KE għall-iżvilupp ta' finanzjament innovattiv biex titjieb l-effiċjenza enerġetika.

16. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-effettività u l-effiċjenza tal-appoġġ tal-finanzjament pubbliku għall-effiċjenza enerġetika fil-livell tal-Unjoni u dak nazzjonali u l-kapaċità tal-Istati Membri biex iżidu l-użu tal-investimenti privati fl-effiċjenza enerġetika, b'kont meħud ukoll tal-ħtiġijiet ta' finanzjament pubbliku espressi fil-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima. Il-Kummissjoni għandha tevalwa jekk mekkaniżmu għall-effiċjenza enerġetika fil-livell tal-Unjoni, bl-objettiv li jipprovdi garanzija tal-Unjoni, assistenza teknika u għotjiet assoċjati li jippermettu l-implimentazzjoni ta' strumenti finanzjarji, u skemi ta' finanzjament u appoġġ fil-livell nazzjonali, jistax ikun ta' appoġġ kosteffettiv biex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni dwar l-effiċjenza enerġetika u l-klima u, jekk ikun xieraq, tipproponi l-istabbiliment ta' tali mekkaniżmu.

    Għal dak il-għan, sat-30 ta' Marzu 2024 il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill akkumpanjat, fejn xieraq, minn proposti leġiżlattivi.

17. Sal-15 ta' Marzu 2025 u kull sentejn minn hemm 'il quddiem, bħala parti mir-rapporti ta' progress nazzjonali integrati tagħhom dwar l-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 17 u f'konformità mal-Artikolu 21 tar-Regolament (UE) 2018/1999, l-Istati Membri għandhom jirrapportaw lill-Kummissjoni id-data li ġejja:

(a) il-volum ta' investimenti pubbliċi fl-effiċjenza enerġetika u l-fattur ta' ingranaġġ medju miksub mill-finanzjament pubbliku li jappoġġa l-miżuri tal-effiċjenza enerġetika;

(b) il-volum ta' prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika, b'distinzjoni bejn prodotti differenti;

(c) fejn rilevanti, programmi ta' finanzjament nazzjonali stabbiliti biex jiżdied l-użu tal-effiċjenza enerġetika u l-aħjar prattiki, u skemi ta' finanzjament innovattivi għall-effiċjenza enerġetika.

Biex tiffaċilita t-tħejjija tar-rapport imsemmi fl-ewwel subparagrafu ta’ dan il-paragrafu, il-Kummissjoni għandha tintegra r-rekwiżiti stipulati f'dak is-subparagrafu fil-mudell komuni stabbilit fl-atti ta' implimentazzjoni adottati skont l-Artikolu 17(4) tar-Regolament (UE) 2018/1999.

18. Għall-fini tal-issodisfar tal-obbligu msemmi fil-paragrafu 17, il-punt (b),, u mingħajr preġudizzju għal miżuri nazzjonali addizzjonali, l-Istati Membri għandhom iqisu l-obbligi ta' żvelar eżistenti għall-istituzzjonijiet finanzjarji, inkluż:

(a) ir-regoli dwar l-iżvelar għall-istituzzjonijiet ta' kreditu skont ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2178[1];

(b) ir-rekwiżiti ta' żvelar tar-riskji ESG għall-istituzzjonijiet ta' kreditu f'konformità mal-Artikolu 449a tar-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[2].

Sabiex jiġu ffaċilitati l-ġbir u l-aggregazzjoni tad-data dwar il-volum tal-prodott ta' self għall-effiċjenza enerġetika bl-għan li jiġi ssodisfat l-obbligu msemmi fil-paragrafu 17, il-punt (b), sal-15 ta' Marzu 2024 il-Kummissjoni għandha tipprovdi gwida lill-Istati Membri dwar l-arranġamenti għall-aċċess, il-ġbir u l-aggregazzjoni ta' data dwar il-volum ta' prodotti ta' self għall-effiċjenza enerġetika fil-livell nazzjonali.

---

1 Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2021/2178 tas-6 ta' Lulju 2021 li jissupplimenta r-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill billi jispeċifika l-kontenut u l-preżentazzjoni ta' informazzjoni li għandha tiġi żvelata minn impriżi soġġetti għall-Artikoli 19a jew 29a tad-Direttiva 2013/34/UE dwar attivitajiet ekonomiċi ambjentalment sostenibbli, u li jispeċifika l-metodoloġija biex ikun hemm konformità ma' dan l-obbligu ta' żvelar (ĠU L 443, 10.12.2021, p. 9).

2 Ir-Regolament (UE) Nru 575/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar ir-rekwiżiti prudenzjali għall-istituzzjonijiet ta' kreditu u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 (ĠU L 176, 27.6.2013, p. 1).

Artikolu 31

Fatturi tal-konverżjoni u fatturi tal-enerġija primarja

1. Għall-finijiet tal-paragun tal-iffrankar tal-enerġija u l-konverżjoni tal-enerġija lejn unità paragunabbli, għandhom japplikaw il-valuri kalorifiċi netti fl-Anness VI tar-Regolament (UE) 2018/2066 u l-fatturi tal-enerġija primarja stipulati fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu sakemm ma jistax jiġi ġġustifikat l-użu ta' valuri jew fatturi oħrajn.

2. Fattur tal-enerġija primarja għandu jkun applikabbli meta l-iffrankar tal-enerġija jiġi kkalkulat f'termini ta' enerġija primarja u jintuża approċċ minn isfel għal fuq ibbażat fuq il-konsum tal-enerġija finali.

3. Għall-iffrankar tal-elettriku f'kWh, l-Istati Membri għandhom japplikaw koeffiċjent biex jikkalkulaw akkuratament l-iffrankar miksub fil-konsum tal-enerġija primarja. L-Istati Membri għandhom japplikaw koeffiċjent prestabbilit ta' 1,9 sakemm ma jużawx id-diskrezzjoni tagħhom biex jiddefinixxu koeffiċjent differenti abbażi ta' ċirkostanzi nazzjonali ġustifikati.

4. Għall-iffrankar ta' vetturi oħra tal-enerġija f'kWh, l-Istati Membri għandhom japplikaw koeffiċjent biex jikkalkulaw akkuratament l-iffrankar miksub fil-konsum tal-enerġija primarja.

5. Meta l-Istati Membri jistabbilixxu l-koeffiċjent tagħhom stess għal valur prestabbilit previst skont din id-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu dak il-koeffiċjent b'metodoloġija trasparenti abbażi ta' ċirkostanzi nazzjonali, reġjonali jew lokali li jaffettwaw il-konsum tal-enerġija primarja. Dawk iċ-ċirkostanzi għandhom ikunu sostanzjati, verifikabbli u bbażati fuq kriterji oġġettivi u nondiskriminatorji.

6. Meta jistabbilixxu koeffiċjent tagħhom, l-Istati Membri għandhom iqisu t-taħlita tal-enerġija inkluża fl-aġġornament tal-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima ppreżentati skont l-Artikolu 14(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999 u l-pjanijiet nazzjonali integrati sussegwenti tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament. Jekk jiddevjaw mill-valur prestabbilit, l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw il-koeffiċjent li jużaw lill-Kummissjoni flimkien mal-metodoloġija tal-kalkolu u d-data sottostanti f'dawk l-aġġornamenti u l-pjanijiet sussegwenti.

7. Sal-25 ta' Diċembru 2026 u kull erba' snin sussegwenti, il-Kummissjoni għandha, tirrevedi l-koeffiċjenti awtomatiċi fuq il-bażi ta' data osservata. Dawk ir-reviżjonijiet għandhom isiru billi jitqiesu l-effetti tagħhom fuq il-liġi tal-Unjoni bħad-Direttiva 2009/125/KE u r-Regolament (UE) 2017/1369.

Kapitolu VII
Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 32

Penali

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għal ksurta' dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skont din id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li jiġu implimentati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. L-Istati Membri għandhomsa … [sentejn wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk ir-regoli u dawk il-miżuri u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien b'kwalunkwe emenda sussegwenti li tolqothom.

Artikolu 33

Atti delegati

1. Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 34 biex tirrevedi l-valuri ta' referenza armonizzati tal-effiċjenza stabbiliti fir-Regolament (UE) 2015/2402.

2. Il-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 34 biex temenda din id-Direttiva billi tadatta l-valuri, il-metodi tal-kalkolu, il-koeffiċjenti prestabbiliti tal-enerġija primarja u r-rekwiżiti msemmija fl-Artikolu 31 u fl-Annessi II, III, V, VIII sa XII, u XIV għall-progress tekniku.

3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 34 biex tissupplimenta din id-Direttiva billi tistabbilixxi, wara konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti, skema komuni tal-Unjoni għall-klassifikazzjoni tas-sostenibbiltà taċ-ċentri tad-data li jinsabu fit-territorju tagħha. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-ewwel att delegat bħal dan sal-31 ta' Diċembru 2023. L-iskema komuni tal-Unjoni għandha tistabbilixxi d-definizzjoni ta' indikaturi tas-sostenibbiltà taċ-ċentri tad-data u għandha tistabbilixxi l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni u l-metodoloġija biex dawn jitkejlu.

Artikolu 34

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni suġġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 33 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' ħames snin minn … [id-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport dwar id-delega tas-setgħa sa mhux aktar tard minn disa' xhur qabel tmiem il-perjodu ta' ħames snin. Id-delega ta’ setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi taż-żmien identiċi, ħlief jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux aktar tard minn tliet xhur qabel tmiem kull perjodu.

3. Id-delega ta’ setgħa msemmija fl-Artikolu 33 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe ħin mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega ta’ setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat li jkun diġà fis-seħħ.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 33 għandu jidħol fis-seħħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma informaw lill-Kummissjoni li mhumiex sejrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 35

Rieżami u monitoraġġ tal-implimentazzjoni

1. Fil-kuntest tar-rapport tagħha dwar l-Istat tal-Unjoni tal-Enerġija ppreżentat skont l-Artikolu 35 tar-Regolament (UE) 2018/1999, il-Kummissjoni għandha tirrapporta dwar il-funzjonament tas-suq tal-karbonju skont l-Artikolu 35(1) u l-Artikolu 35(2), il-punt (c), ta' dak ir-Regolament, filwaqt li tqis l-effetti tal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

2. Sal-31 ta' Ottubru 2025 u kull erba' snin sussegwenti, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-miżuri eżistenti biex tinkiseb żieda fl-effiċjenza enerġetika u dekarbonizzazzjoni fit-tisħin u fit-tkessiħ. L-evalwazzjoni għandha tikkunsidra dan kollu li ġej:

(a) l-effiċjenza enerġetika u x-xejriet tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra fit-tisħin u t-tkessiħ, inkluż fit-tisħin u t-tkessiħ distrettwali;

(b) interkonnessjonijiet bejn il-miżuri meħuda;

(c) bidliet fl-effiċjenza enerġetika u fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra fit-tisħin u fit-tkessiħ;

(d) il-politiki u l-miżuri eżistenti u ppjanati dwar l-effiċjenza enerġetika, u l-politiki u l-miżuri għat-tnaqqis tal-gassijiet serra fil-livell tal-Unjoni u nazzjonali;

(e) il-miżuri li l-Istati Membri pprovdew fil-valutazzjonijiet komprensivi tagħhom skont l-Artikolu 25(1) ta' din id-Direttiva u nnotifikaw skont l-Artikolu 17(1) tar-Regolament (UE) 2018/1999.

Sal-31 ta' Ottubru 2025 u kull erba' snin minn hemm 'il quddiem, il-Kummissjoni għandha tibgħat rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar dik l-evalwazzjoni u, fejn xieraq, tipproponi miżuri biex tiżgura li jintlaħqu l-miri tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija.

3. Qabel it-30 ta' April ta' kull sena, l-Istati Membri għandhom jippreżentaw statistika lill-Kummissjoni dwar il-produzzjoni nazzjonali tal-elettriku u tas-sħana minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u baxxa, skont il-prinċipji ġenerali li jinsabu fl-Anness II, b'rabta mal-produzzjoni totali tas-sħana u tal-elettriku. Għandhom jippreżentaw ukoll statistika annwali dwar il-kapaċitajiet tal-koġenerazzjoni tas-sħana u tal-elettriku u l-fjuwils għall-koġenerazzjoni, u dwar il-produzzjoni u l-kapaċitajiet tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali, b'rabta mal-produzzjoni u l-kapaċitajiet totali tas-sħana u tal-elettriku. L-Istati Membri għandhom jippreżentaw statistika dwar l-iffrankar tal-enerġija primarja miksub bl-applikazzjoni tal-koġenerazzjoni skont il-metodoloġija stabbilita fl-Anness III.

4. Sal-1 ta' Jannar 2021, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, abbażi ta' valutazzjoni tal-potenzjal għall-effiċjenza enerġetika fil-konverżjoni, it-trasformazzjoni, it-trażmissjoni, it-trasport u l-ħżin tal-enerġija, akkumpanjat, fejn xieraq, minn proposti leġiżlattivi.

5. Sal-31 ta' Diċembru 2021, u soġġetta għal kwalunkwe bidla fid-dispożizzjonijiet dwar is-swieq bl-imnut fid-Direttiva 2009/73/KE, il-Kummissjoni għandha twettaq valutazzjoni, u tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, dwar id-dispożizzjonijiet relatati mal-metraġġ, il-kontijiet u l-informazzjoni tal-konsumaturi għall-gass naturali, biex dawn jiġu allinjati, fejn xieraq, mad-dispożizzjonijiet rilevanti għall-elettriku fid-Direttiva (UE) 2019/944, biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-konsumaturi u biex il-klijenti finali jkunu jistgħu jirċievu informazzjoni aktar frekwenti, ċara u aġġornata dwar il-konsum tagħhom tal-gass naturali u jirregolaw l-użu tagħhom tal-enerġija. Kemm jista' jkun malajr wara l-preżentazzjoni ta' dak ir-rapport, il-Kummissjoni għandha, fejn xieraq, tadotta proposti leġiżlattivi.

6. Sal-31 ta' Ottubru 2022, il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-Unjoni tkunx laħqet il-miri ewlenin tagħha fir-rigward tal-effiċjenza fl-enerġija għall-2020.

7. Sat-28 ta' Frar 2027 u kull ħames snin sussegwenti, il-Kummissjoni għandha tevalwa l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva u tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Dik l-evalwazzjoni għandha tinkludi:

(a) valutazzjoni tal-effettività ġenerali ta' din id-Direttiva u tal-ħtieġa li l-politika tal-Unjoni dwar l-effiċjenza enerġetika tiġi aġġustata aktar skont l-objettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u fid-dawl tal-iżviluppi ekonomiċi u fl-innovazzjoni;

(b) valutazzjoni komprensiva tal-impatt makroekonomiku aggregat ta' din id-Direttiva, b'enfasi fuq l-effetti fuq is-sigurtà tal-enerġija tal-Unjoni, il-prezzijiet tal-enerġija, il-minimizzazzjoni tal-faqar enerġetiku, it-tkabbir ekonomiku, il-kompetittività, il-ħolqien tal-impjiegi, l-ispiża tal-mobbiltà u l-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi;

(c) il-miri ewlenin tal-Unjoni dwar l-effiċjenza enerġetika għall-2030 stabbiliti fl-Artikolu 4(1) biex tirrevedi dawk il-miri 'l fuq f'każ ta' tnaqqis sostanzjali fil-kostijiet miksub permezz ta' żviluppi ekonomiċi jew teknoloġiċi, jew meta meħtieġ biex jintlaħqu l-miri tal-Unjoni għad-dekarbonizzazzjoni għall-2040 jew għall-2050, jew l-impenji internazzjonali tagħha għad-dekarbonizzazzjoni;

(d) jekk l-Istati Membri għandhomx ikomplu jiksbu ffrankar annwali ġdid f'konformità mal-Artikolu 8(1), l-ewwel subparagrafu, il-punt (b)(iv), għal perjodi ta' għaxar snin wara l-2030;

(e) jekk l-Istati Membri għandhomx ikomplu jiżguraw li mill-inqas 3 % tal-erja totali tal-art tal-bini msaħħan u/jew imkessaħ li jkun il-proprjetà ta' korpi pubbliċi jiġi rinnovat kull sena f'konformità mal-Artikolu 6(1) biex tiġi riveduta r-rata tar-rinnovazzjoni f'dak l-Artikolu;

(f) jekk l-Istati Membri għandhomx ikomplu jiksbu sehem ta' ffrankar tal-enerġija fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, f'konformità mal-Artikolu 8(3) għall-perjodi ta' għaxar snin wara l-2030;

(g) jekk l-Istati Membri għandhomx ikomplu jiksbu tnaqqis fil-konsum tal-enerġija finali f'konformità mal-Artikolu 5(1);

(h) l-impatti ta' din id-Direttiva fuq l-appoġġ għat-tkabbir ekonomiku, iż-żieda fil-produzzjoni industrijali, l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli jew sforzi avvanzati għan-newtralità klimatika.

Jeħtieġ li l-evalwazzjoni tkopri wkoll l-effetti fuq l-isforzi għall-elettrifikazzjoni tal-ekonomija u l-introduzzjoni tal-idroġenu, inkluż jekk kwalunkwe bidla fit-trattament ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli nadifa tistax tkun ġustifikata u għandha tipproponi, meta xieraq, soluzzjonijiet għal kwalunkwe effett negattiv potenzjalment identifikat.

Dak ir-rapport għandu jkun akkumpanjat minn valutazzjoni dettaljata ta' jekk ikunx meħtieġ li tiġi emendata din id-Direttiva fl-interessi tas-simplifikazzjoni regolatorja u, fejn xieraq, minn proposti għal miżuri ulterjuri.

8. Sal-31 ta' Ottubru 2032, il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk l-Unjoni tkunx laħqet il-miri ewlenin tagħha dwar l-effiċjenza enerġetika għall-2030.

Artikolu 36

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw mal-Artikoli 1, 2 u 3, l-Artikolu 4(1) sa (4), l-Artikolu 4(5), l-ewwel, it-tieni, ir-raba', il-ħames u s-sitt subparagrafu, l-Artikolu 4(6) u (7), l-Artikolu 5 sa 11, l-Artikolu 12(2) sa (5), l-Artikolu 21 sa 25, l-Artikolu 26(1), (2) u (4) sa (14), l-Artikolu 27, l-Artikolu 28(1) sa (5), l-Artikolu 29 sa 32 u l-Annessi I, III sa VII, X, XI u XV sa ... [sentejn wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi neċessarji sabiex jikkonformaw mal-Artikolu 4(5) i-tielet subparagrafu, l-Artikolu 12(1), l-Artikolu 26(3) u l-Artikolu 28(6) sad-dati msemmija fihom. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, huma għandhom jirreferu għal din id-Direttiva jew jinkludu referenza għaliha meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. Għandhom jinkludu wkoll dikjarazzjoni li fiha jingħad li kull meta fil-liġijiet, fir-regolamenti u fid-dispożizzjonijiet amministrattivi eżistenti jkun hemm referenzi għad-Direttiva mħassra minn din id-Direttiva dawk għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir dik ir-referenza u kif għandha titfassal dik id-dikjarazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 37

Emenda għar-Regolament (UE) 2023/955

Fl-Artikolu 2 tar-Regolament (UE) 2023/955, il-punt (1) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(1) faqar enerġetiku" tfisser faqar enerġetiku kif definit fl-Artikolu 2, punt (52), tad-Direttiva (UE) 2023/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*++.

---

* Id-Direttiva (UE) 2023/… tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' … dwar l-effiċjenza enerġetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (ĠU L …, …, …)."

++ ĠU: ĠU: Jekk jogħġbok daħħal fit-test in-numru tad-Direttiva li jinsab fid-dokument PE-CONS 15/23 (2021/0203(COD)) u daħħal in-numru, id-data, it-titolu u r-referenza tal-ĠU ta' dik id-Direttiva fin-nota f'qiegħ il-paġna.

Artikolu 38

Tħassir

Id-Direttiva 2012/27/UE, kif emendata bl-atti elenkati fil-Parti A tal-Anness XVI, hija mħassra b'effett minn … [sentejn u ġurnata wara d-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri relatati mal-limiti taż-żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-Direttivi stabbiliti fil-Parti B tal-Anness XVI.

Ir-referenzi għad-Direttiva mħassra għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness XVII.

Artikolu 39

Dħul fis-seħħ u applikazzjoni

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

L-Artikoli 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 u 20 u Annessi II, VIII, IX, XII, XIII u XIV għandhom japplikaw minn … [sentejn u ġurnata wara d-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

L-Artikolu 37 għandu japplika minn ...[id-data sa meta jiġi applikat ir-Regolament (UE) 2023/955].

Artikolu 40

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi...,

Għall-Parlament Ewropew *Il-President*

Għall-Kunsill *Il-President*

ANNESS I

KONTRIBUTI NAZZJONALI GĦALL-MIRI TAL-UNJONI GĦALL-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA FL-2030 FIL-KONSUM TAL-ENERĠIJA FINALI U/JEW FIL-KONSUM TAL-ENERĠIJA PRIMARJA

1. Il-livell tal-kontributi nazzjonali jiġi kkalkulat abbażi tal-formula indikattiva:

$$\mathrm{FEC}_{\mathrm{C}_{2030}} = \mathrm{C}_{\mathrm{EU}}(1 - \mathrm{Target})\ \mathrm{FEC}_{\mathrm{B}_{2030}}$$

$$\mathrm{PEC}_{\mathrm{C}_{2030}} = \mathrm{C}_{\mathrm{EU}}(1 - \mathrm{Target})\ \mathrm{PEC}_{\mathrm{B}_{2030}}$$

Fejn C_{EU} huwa l-fattur ta' korrezzjoni, Target huwa l-livell ta' ambizzjoni speċifiku għall-pajjiż, u FEC_{B2030} PEC_{B2030} huwa x-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 użat bħala xenarju bażi għall-2030.

2. Din il-formula indikattiva li ġejja tirrappreżenta l-kriterji oġġettivi li jirriflettu l-fatturi elenkati fl-Artikolu 4(3), il-punti (d)(i) sa (iv), kull wieħed użat għad-definizzjoni tal-livell ta' ambizzjoni speċifika nazzjonali bħala % (Target) u bl-istess piż fil-formula (0,25):

(a) kontribut dipendenti fuq l-azzjoni bikrija("$F_{early-action}$");

(b) kontribut dipendenti fuq il-PDG għal kull ras ("F_{wealth}");

(c) kontribut dipendenti fuq l-intensità enerġetika ("$F_{intensity}$");

(d) kontribut potenzjali tal-iffrankar tal-enerġija kosteffettiv ("$F_{potential}$").

3. $F_{early\text{-}action}$ għandha tiġi kkalkulata għal kull Stat Membru bħala l-prodott tal-ammont tiegħu ta' ffrankar tal-enerġija u t-titjib fl-intensità enerġetika li kull Stat Membru kiseb. L-ammont ta' ffrankar tal-enerġija għal kull Stat Membru għandu jiġi kkalkulat abbażi tat-tnaqqis fil-konsum tal-enerġija (f'toe) għat-tnaqqis tal-konsum tal-enerġija tal-Unjoni bejn il-medja ta' tliet snin għall-perjodu 2007-2009 u l-medja ta' tliet snin għall-perjodu 2017-2019. It-titjib fl-intensità enerġetika għal kull Stat Membru għandu jiġi kkalkulat abbażi tat-tnaqqis tal-intensità enerġetika (f'toe/EUR) għat-tnaqqis tal-intensità enerġetika tal-Unjoni bejn il-medja ta' tliet snin għall-perjodu 2007-2009 u l-medja ta' tliet snin għall-perjodu 2017-2019.

4. L-F_{wealth} għandha tiġi kkalkulata għal kull Stat Membru abbażi tal-indiċi medju tiegħu ta' tliet snin tal-PDG per capita reali tal-Eurostat, għall-medja ta' tliet snin tal-Unjoni tul il-perjodu 2017-2019, espressa f'Paritajiet tal-Kapaċità tal-Akkwist (PPPs).

5. L-$F_{intensity}$ għandha tiġi kkalkulata għal kull Stat Membru abbażi tal-indiċi medju ta' tliet snin (FEC jew PEC għal kull PDG reali f'PPPs) tal-intensità enerġetika finali tiegħu, għall-medja ta' tliet snin tal-Unjoni tul il-perjodu 2017-2019.

6. L-$F_{potential}$ għandha tiġi kkalkulata għal kull Stat Membru abbażi tal-iffrankar tal-enerġija finali jew primarja skont ix-xenarju PRIMES MIX 55 % għall-2030. L-iffrankar huwa espress b'rabta mal-projezzjonijiet tax-Xenarju ta' Referenza tal-UE tal-2020 għall-2030.

7. Għal kull kriterju mogħti fil-punt 2(a) sa (d), għandu jiġi applikat limitu aktar baxx u ogħla. Il-livell ta' ambizzjoni għall-fatturi F_{wealth} $F_{intensity}$ u $F_{potential}$ għandu jkun limitat għal 50 % u 150 % tal-livell medju ta' ambizzjoni tal-Unjoni f'xi fattur partikolari. Il-livell ta' ambizzjoni għall-fattur $F_{early-action}$ għandu jkun limitat għal 50 % u 100 % tal-livell medju ta' ambizzjoni tal-Unjoni.

8. Is-sors tad-data tal-input użat għall-kalkolu tal-fatturi huwa l-Eurostat sakemm ma jiġix dikjarat mod ieħor.

9. F_{total} għandu jiġi kkalkulat bħala l-għadd totali ponderat tal-erba' fatturi kollha ($F_{early-action}$. F_{wealth} $F_{intensity}$ u $F_{potential}$). Il-mira għandha mbagħad tiġi kkalkulata bħala l-multiplikazzjoni tal-fattur totali F_{total} u l-mira tal-Unjoni.

10. Il-Kummissjoni għandha tikkalkula fattur ta' korrezzjoni tal-enerġija primarja u finali $C_{EU,}$ li għandu jiġi applikat biex jaġġusta s-somma totali tar-riżultati tal-formula għall-kontributi nazzjonali kollha għall-miri rispettivi tal-Unjoni fl-2030. Il-fattur C_{EU} huwa identiku għall-Istati Membri kollha.

ANNESS II

IL-PRINĊIPJI ĠENERALI GĦALL-KALKOLU
TAL-ELETTRIKU MILL-KOĠENERAZZJONI

Parti I

Prinċipji ġenerali

Il-valuri użati għall-kalkolu tal-elettriku mill-koġenerazzjoni għandhom jiġu ddeterminati abbażi tal-operazzjoni mistennija jew attwali tal-unità waqt kundizzjonijiet tal-użu normali. Għall-unitajiet tal-mikrokoġenerazzjoni, il-kalkolu jista' jkun ibbażat fuq valuri ċċertifikati.

(1) Il-produzzjoni tal-elettriku mill-koġenerazzjoni għandha titqies ugwali għall-produzzjoni annwali totali tal-elettriku tal-unità mkejla fl-iżbokk tal-ġeneraturi ewlenin; diment li jiġu ssodisfati dawn il-kundizzjonijiet li ġejjin:

(a) f'unitajiet tal-koġenerazzjoni tat-tipi (2), (4), (5), (6), (7) u (8) kif imsemmi fil-Parti II b'effiċjenza ġenerali annwali stabbilita mill-Istati Membri f'livell ta' mill-inqas 75 %;

(b) f'unitajiet tal-koġenerazzjoni tat-tipi (1) u (3) kif imsemmi fil-Parti II b'effiċjenza ġenerali annwali stabbilita mill-Istati Membri f'livell ta' mill-inqas 80 %.

(2) F'unitajiet tal-koġenerazzjoni b'effiċjenza ġenerali annwali inqas mill-valur imsemmi fil-punt (1)(a), jiġifieri l-unitajiet tal-koġenerazzjoni tat-tipi (2), (4), (5), (6), (7), u (8) kif imsemmi fil-Parti II, jew b'effiċjenza ġenerali annwali inqas mill-valur imsemmi fil-punt (1)(b), jiġifieri l-unitajiet tal-koġenerazzjoni tat-tipi (1) u (3) kif imsemmi fil-Parti II, l-elettriku mill-koġenerazzjoni jiġi kkalkolat bil-formula li ġejja:

$E_{CHP}=H_{CHP}*C$

fejn:

E_{CHP} hija l-ammont ta' elettriku mill-koġenerazzjoni;

C hija l-proporzjon tal-enerġija għas-sħana;

H_{CHP} hija l-ammont ta' sħana utli mill-koġenerazzjoni (ikkalkulat għal dan il-għan bħala l-produzzjoni totali tas-sħana, bit-tnaqqis ta' kull sħana ġġenerata f'bojlers separati jew bl-estrazzjoni ta' fwar taħt pressjoni (live steam) mill-ġeneratur tal-fwar qabel it-turbina).

Il-kalkolu tal-elettriku mill-koġenerazzjoni għandu jkun ibbażat fuq il-proporzjon proprja tal-potenza għas-sħana. Jekk il-proporzjon proprja tal-potenza għas-sħana ta' unità tal-koġenerazzjoni mhux magħruf, jistgħu jintużaw il-valuri prestabbiliti li ġejjin, b'mod partikolari għall-finijiet statistiċi, għall-unitajiet tat-tipi (1), (2), (3), (4) u (5) kif imsemmi fil-Parti II, dment li l-elettriku mill-koġenerazzjoni kkalkolat ikun daqs jew inqas mill-produzzjoni totali tal-elettriku tal-unità:

Tip tal-unità	Il-proporzjon prestabbilit tal-potenza għas-sħana, C
Turbina tal-gass b'ċiklu kkombinat bl-irkupru tas-sħana	0,95
Turbina ta' kontropressjoni tal-fwar	0,45
Turbina ta' estrazzjoni bil-kondensazzjoni tal-fwar	0,45
Turbina tal-gass bl-irkupru tas-sħana	0,55
Magna ta' kombustjoni interna	0,75

Jekk l-Istati Membri jintroduċu valuri prestabbiliti għall-proporzjonijiet tal-potenza għas-sħana għall-unitajiet tat-tipi (6), (7), (8), (9), (10) u (11) kif imsemmi fil-Parti II, dawn il-valuri prestabbiliti għandhom jiġu ppubblikati u notifikati lill-Kummissjoni.

(3) Jekk sehem mill-kontenut tal-enerġija tal-input tal-fjuwil fil-proċess tal-koġenerazzjoni jiġi rkuprat f'kimiċi u jiġi riċiklat, dak is-sehem jista' jitnaqqas mill-input tal-fjuwil qabel ma tiġi kkalkolata l-effiċjenza ġenerali użata fil-punti (1) u (2).

(4) L-Istati Membri jistgħu jiddeterminaw il-proporzjon tal-potenza għas-sħana bħala l-proporzjon tal-elettriku għas-sħana utli meta l-operazzjoni ssir fil-modalità ta' koġenerazzjoni b'kapaċità aktar baxxa li tuża data operazzjonali tal-unità speċifika.

(5) L-Istati Membri jistgħu jużaw perjodi tar-rappurtar oħrajn minflok il-perjodi tar-rappurtar ta' kull sena għall-finijiet tal-kalkoli f'konformità mal-punti (1) u (2).

Parti II

Teknoloġiji tal-koġenerazzjoni koperti minn din id-Direttiva

(1) Turbina tal-gass b'ċiklu kkombinat bl-irkupru tas-sħana

(2) Turbina ta' kontropressjoni tal-fwar

(3) Turbina ta' estrazzjoni bil-kondensazzjoni tal-fwar

(4) Turbina tal-gass bl-irkupru tas-sħana

(5) Magna ta' kombustjoni interna

(6) Mikroturbini

(7) Magni Stirling

(8) Ċelloli tal-fjuwil

(9) Magni tal-fwar

(10) Ċikli Rankine organiċi

(11) Kwalunkwe tip ieħor ta' teknoloġija jew kombinazzjoni li tinvolvi l-koġenerazzjoni.

Meta jimplimentaw u japplikaw il-prinċipji ġenerali għall-kalkolu tal-elettriku mill-koġenerazzjoni, l-Istati Membri għandhom jużaw il-Linji Gwida dettaljati stabbiliti bid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2008/952/KE[1].

[1] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2008/952/KE tad-19 ta' Novembru 2008 li tistabbilixxi linji ta' gwida dettaljati għall-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tal-Anness II tad-Direttiva 2004/8/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 338, 17.12.2008, p. 55).

ANNESS III

METODOLOĠIJA BIEX TIĠI DDETERMINATA L-EFFIĊJENZA TAL-PROĊESS TAL-KOĠENERAZZJONI

Il-valuri użati għall-kalkolu tal-effiċjenza tal-koġenerazzjoni, u tal-iffrankar tal-enerġija primarja għandhom jiġu ddeterminati abbażi tal-operazzjoni mistennija jew attwali tal-unità waqt kundizzjonijiet tal-użu normali.

(a) Koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja

Għall-fini ta' din id-Direttiva, il-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja għandha tissodisfa dawn il-kriterji li ġejjin:

– il-produzzjoni tal-koġenerazzjoni mill-unitajiet tal-koġenerazzjoni għandhom jipprovdu ffrankar tal-enerġija primarja kkalkolat skont il-punt (b) ta' mill-inqas 10 % meta mqabbla mar-referenzi għal produzzjoni separata tas-sħana u tal-elettriku;

– il-produzzjoni minn unitajiet ta' skala żgħira u tal-mikrokoġenerazzjoni li jipprovdu ffrankar tal-enerġija primarja jistgħu jikkwalifikaw bħala koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja;

– għall-unitajiet tal-koġenerazzjoni li jinbnew jew jiġu rinnovati sostanzjalment wara t-traspożizzjoni ta' dan l-Anness, l-emissjonijiet diretti tad-diossidu tal-karbonju mill-produzzjoni tal-koġenerazzjoni alimentata bil-fjuwils fossili, huma inqas minn 270 gCO_2 għal kull 1 kWh ta' output ta' enerġija mill-ġenerazzjoni kkombinata (inkluż tisħin/tkessiħ, potenza u enerġija mekkanika);

– unitajiet ta' koġenerazzjoni li jkunu qed joperaw qabel ... [id-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva], jistgħu jidderogaw minn dan ir-rekwiżit sal-1 ta' Jannar 2034 dment li jkollhom pjan li jnaqqsu progressivament l-emissjonijiet biex jilħqu l-limitu ta' inqas minn 270 gCO_2 għal kull 1 kWh sal-1 ta' Jannar 2034 u dment li jkunu nnotifikaw dan il-pjan lill-operaturi rilevanti u lill-awtoritajiet kompetenti.

– Meta unità tal-koġenerazzjoni tinbena jew tiġi rinnovata sostanzjalment, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li ma jkun hemm l-ebda żieda fl-użu tal-fjuwils fossili għajr il-gass naturali f'sorsi tas-sħana eżistenti mqabbla mal-konsum annwali medjat għat-tliet snin kalendarji preċedenti ta' operazzjoni sħiħa qabel ir-rinnovazzjoni, u li kwalunkwe sors tas-sħana ġdid f'dik is-sistema ma jużax fjuwils fossili għajr il-gass naturali.

(b) Kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija primarja

L-ammont ta' ffrankar tal-enerġija primarja miksub bil-produzzjoni tal-koġenerazzjoni definit skont l-Anness II għandu jiġi kkalkolat bil-formula li ġejja:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP\,H\eta}{Ref\,H\eta} + \frac{CHP\,E\eta}{Ref\,E\eta}}\right) \times 100\,\%$$

Fejn:

PES huwa l-iffrankar tal-enerġija primarja.

CHP Hη hija l-effiċjenza tas-sħana tal-produzzjoni tal-koġenerazzjoni definita bħala l-output tas-sħana utli annwali diviż bl-input tal-fjuwil użat biex jinkiseb it-total ta' output tas-sħana utli u l-elettriku mill-koġenerazzjoni.

Ref Hη huwa l-valur ta' referenza tal-effiċjenza għal produzzjoni separata tas-sħana.

CHP Eη hija l-effiċjenza elettrika tal-produzzjoni tal-koġenerazzjoni definita bħala l-elettriku annwali mill-koġenerazzjoni diviż bl-input tal-fjuwil użat biex jinkiseb it-total ta' output tas-sħana utli u l-elettriku mill-koġenerazzjoni. Meta unità tal-koġenerazzjoni tiġġenera enerġija mekkanika, l-elettriku annwali mill-koġenerazzjoni jista' jiżdied b'element addizzjonali li jirrappreżenta l-ammont ta' elettriku li huwa ekwivalenti għal dak tal-enerġija mekkanika. Dan l-element addizzjonali ma joħloqx dritt ta' ħruġ ta' garanziji tal-oriġini f'konformità mal-Artikolu 26(13).

Ref Eη huwa l-valur ta' referenza tal-effiċjenza għal produzzjoni separata tal-elettriku.

(c) Kalkoli tal-iffrankar tal-enerġija bil-kalkolu alternattiv

L-Istati Membri jistgħu jikkalkolaw l-iffrankar tal-enerġija primarja minn produzzjoni tas-sħana u tal-elettriku u tal-enerġija mekkanika kif indikat hawn taħt mingħajr ma japplikaw l-Anness II biex jeskludu l-partijiet tas-sħana u tal-elettriku nonkoġenerati tal-istess proċess. Produzzjoni bħal din tista' titqies bħala koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja dment li tkun tissodisfa l-kriterji tal-effiċjenza stabbiliti fil-punt (a) ta' dan l-Anness u, għall-unitajiet tal-koġenerazzjoni b'kapaċità elettrika aktar minn 25 MW, l-effiċjenza ġenerali tkun aktar minn 70 %. Madankollu, speċifikazzjoni tal-kwantità tal-elettriku mill-koġenerazzjoni ġġenerat bi produzzjoni bħal din, għall-ħruġ ta' garanzija tal-oriġini u għall-finijiet statistiċi, għandha tiġi ddeterminata f'konformità mal-Anness II.

Jekk l-iffrankar tal-enerġija primarja għal proċess jiġi kkalkolat bil-kalkolu alternattiv kif indikat hawn fuq, l-iffrankar tal-enerġija primarja għandu jiġi kkalkolat bil-formula tal-punt (b) ta' dan l-Anness li tissostitwixxi: "CHP Hη" bi "Hη", u "CHP Eη" bi "Eη", fejn:

Hη tfisser l-effiċjenza tas-sħana tal-proċess definita bħala l-output tas-sħana annwali diviż bl-input tal-fjuwil użat biex jinkiseb it-total ta' output tas-sħana u ta' output tal-elettriku.

Eη tfisser l-effiċjenza tal-elettriku tal-proċess definita bħala l-output tal-elettriku annwali diviż bl-input tal-fjuwil użat biex jinkiseb it-total ta' output tas-sħana u ta' output tal-elettriku. Meta unità tal-koġenerazzjoni tiġġenera enerġija mekkanika, l-elettriku annwali mill-koġenerazzjoni jista' jiżdied b'element addizzjonali li jirrappreżenta l-ammont ta' elettriku li huwa ekwivalenti għal dak tal-enerġija mekkanika. Dan l-element addizzjonali mhux ser joħloq dritt ta' ħruġ ta' garanziji tal-oriġini f'konformità mal-Artikolu 26(13).

L-Istati Membri jistgħu jużaw perjodi tar-rappurtar oħrajn minflok il-perjodi tar-rappurtar ta' kull sena għall-finijiet tal-kalkoli f'konformità mal-punti (b) u (c) ta' dan l-Anness.

Għall-unitajiet tal-mikrokoġenerazzjoni, il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija primarja jista' jkun ibbażat fuq data ċċertifikata.

(d) Valuri ta' referenza tal-effiċjenza għal produzzjoni separata tas-sħana u tal-elettriku

Il-valuri armonizzati ta' referenza tal-effiċjenza għandhom jikkonsistu f'matriċi ta' valuri differenzjati skont fatturi rilevanti, inkluż is-sena tal-kostruzzjoni u t-tipi ta' fjuwils, u għandhom ikunu bbażati fuq analiżi dokumentata sew li, fost l-oħrajn, tqis id-data minn użu operazzjonali f'kundizzjonijiet realistiċi, it-taħlita tal-fjuwils u l-kundizzjonijiet klimatiċi, u t-teknoloġiji tal-koġenerazzjoni applikati.

Il-valuri ta' referenza għall-effiċjenza għal produzzjoni separata tas-sħana u tal-elettriku skont il-formula stabbilita fil-punt (b) għandhom jistabbilixxu l-effiċjenza operatorja tal-produzzjoni separata tas-sħana u tal-elettriku li l-koġenerazzjoni jkun beħsiebha tissostitwixxi.

Il-valuri ta' referenza tal-effiċjenza għandhom jiġu kkalkolati skont il-prinċipji li ġejjin:

(i) għall-unitajiet tal-koġenerazzjoni, il-paragun ma' produzzjoni separata tal-elettriku għandu jsir abbażi tal-prinċipju li jqabbel l-istess kategoriji ta' fjuwils;

(ii) kull unità tal-koġenerazzjoni għandha titqabbel mal-aqwa teknoloġija disponibbli u ekonomikament ġustifikabbli fis-suq għal produzzjoni separata tas-sħana u tal-elettriku fis-sena tal-kostruzzjoni tal-unità tal-koġenerazzjoni;

(iii) il-valuri ta' referenza tal-effiċjenza għall-unitajiet tal-koġenerazzjoni li għandhom iżjed 10 snin għandhom jiġu stabbiliti abbażi tal-valuri ta’ referenza tal-unitajiet li għandhom 10 snin;

(iv) il-valuri ta' referenza tal-effiċjenza għal produzzjoni separata tal-elettriku u tas-sħana għandhom jirriflettu d-differenzi klimatiċi bejn l-Istati Membri.

ANNESS IV

REKWIŻITI TAL-EFFIĊJENZA FL-ENERĠIJA GĦALL-AKKWIST PUBBLIKU

Fil-proċeduri tal-għoti għall-kuntratti pubbliċi u l-konċessjonijiet, l-awtoritajiet kontraenti u l-entitajiet kontraenti li l-jixtru prodotti, servizzi, bini u xogħlijiet, għandhom:

(a) meta prodott jiġi kopert minn att delegat adottat skont ir-Regolament (UE) 2017/1369, id-Direttiva 2010/30/UE jew b'att ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni relatata, dawn għandhom jixtru biss prodotti konformi mal-kriterju stabbilit fl-Artikolu 7(2) ta' dak ir-Regolament;

(b) meta prodott li mhux kopert mill-punt (a) jiġi kopert minn miżura ta' implimentazzjoni skont id-Direttiva 2009/125/KE, dawn għandhom jixtru biss prodotti konformi mal-parametri referenzjarji tal-effiċjenza enerġija speċifikati f'dik il-miżura ta' implimentazzjoni;

(c) meta prodott jew servizz ikun kopert mill-kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku tal-Unjoni jew mill-kriterji nazzjonali ekwivalenti disponibbli, b'rilevanza għall-effiċjenza enerġetika tal-prodott jew tas-servizz, jagħmlu l-aqwa sforzi biex jixtru biss prodotti u servizzi li jirrispettaw mill-inqas l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi stabbiliti fil-livell "ċentrali" fil-kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku tal-Unjoni rilevanti jew fil-kriterji nazzjonali ekwivalenti disponibbli, inkluż fost l-oħrajn għaċ-ċentri tad-data, il-kmamar tas-servers u s-servizzi tal-cloud, it-tidwil tat-toroq u s-sinjali tat-traffiku, il-kompjuters, il-moniters, it-tablets u l-ismartphones;

(d) jixtru biss tajers li jikkonformaw mal-kriterju li jkollhom l-aqwa klassi ta' effiċjenza enerġetika tal-fjuwil, kif definit fir-Regolament (UE) 2020/740, li ma għandux jipprevjeni lill-korpi pubbliċi milli jixtru tajers tal-aqwa klassi tal-qbid fuq l-imxarrab jew tal-istorbju estern tat-tidwir, meta dan ikun iġġustifikat minn raġunijiet ta' sikurezza jew ta' saħħa pubblika;

(e) fis-sejħiet għall-offerti tagħhom tal-kuntratti tas-servizzi, għandhom jeżiġu li, għall-finijiet ta' forniment tas-servizzi inkwistjoni, il-fornituri tas-servizzi jużaw biss prodotti li jikkonformaw mal-punti (a), (b) u (d), meta jipprovdu s-servizzi inkwistjoni. Dan ir-rekwiżit għandu japplika biss għal prodotti ġodda mixtrija mill-fornituri tas-servizzi parzjalment jew kompletament għall-finijiet ta' forniment tas-servizz inkwistjoni;

(f) għandhom jixtru, jew jagħmlu ftehimiet ġodda għall-kiri ta' bini li jikkonforma mill-inqas ma' livell ta' enerġija qrib iż-żero, mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 6 ta' din id-Direttiva, dment li l-finijiet tax-xiri jkun:

   (i) biex isiru rinnovazzjoni kompleta jew twaqqigħ;

   (ii) fil-każ tal-korpi pubbliċi, biex jerġa' jbigħ il-bini mingħajr ma jużah għall-finijiet tal-korp pubbliku; jew

   (iii) biex jippreservah bħala bini protett uffiċjalment bħala parti minn ambjent deżinjat, jew minħabba l-mertu arkitettoniku jew storiku tiegħu.

Il-konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fil-punt (f) ta’ dan l-Anness għandha tiġi vverifikata permezz taċ-ċertifikati tar-rendiment tal-enerġija msemmijin fl-Artikolu 11 tad-Direttiva 2010/31/UE.

ANNESS V

METODI U PRINĊIPJI KOMUNI GĦALL-KALKOLU TAL-IMPATT TA' SKEMI TA' OBBLIGI B'RABTA MAL-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA JEW TA' MIŻURI OĦRA TA' POLITIKA SKONT L-ARTIKOLI 8, 9 U 10 U TAL-ARTIKOLU 30(14)

1. Il-metodi għall-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għajr dak li jinkiseb b'miżuri tat-tassazzjoni għall-finijiet tal-Artikoli 8, 9 u 10 u tal-Artikolu 30(14).

Il-partijiet parteċipanti jew inkarigati obbligati, jew l-awtoritajiet pubbliċi ta' implimentazzjoni, jistgħu jużaw il-metodi li ġejjin għall-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija:

(a) iffrankar meqjus, b'referenza għar-riżultati ta' titjib enerġetiku preċedenti mmonitorjat b'mod indipendenti f'installazzjonijiet simili. L-approċċ ġeneriku jissejjaħ "ex ante";

(b) iffrankar imkejjel b'metraġġi, fejn l-iffrankar bl-installazzjoni ta' miżura, jew ta' pakkett ta' miżuri, jiġi ddeterminat bir-reġistrazzjoni tat-tnaqqis reali fl-użu tal-enerġija, filwaqt li jqis fatturi bħall-addizzjonalità, l-okkupanza, il-livelli tal-produzzjoni u t-temp, li jistgħu jaffettwaw il-konsum. L-approċċ ġeneriku jissejjaħ "ex post";

(c) iffrankar skalat li juża stimi tal-inġinerija tal-iffrankar. Dan l-approċċ jista' jintuża biss meta l-istabbiliment ta' data mkejla soda għal installazzjoni speċifika jkun diffiċli jew għali b'mod sproporzjonat, pereżempju s-sostituzzjoni ta' kompressur jew mutur elettriku b'rata ta' kWh differenti minn dik li għaliha tkejlet l-informazzjoni indipendenti dwar l-iffrankar, jew meta dawk l-istimi jsiru b'metodoloġiji u parametri referenzjarji stabbiliti b'mod nazzjonali minn esperti kwalifikati jew akkreditati li jkunu indipendenti mill-partijiet parteċipanti jew inkarigati obbligati, involuti;

(d) meta jikkalkulaw l-iffrankar tal-enerġija għall-fini tal-Artikolu 8(3) li jista' jingħadd biex jiġi ssodisfat l-obbligu f'dak l-Artikolu, l-Istati Membri jistgħu jistmaw l-iffrankar tal-enerġija ta' persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, klijenti vulnerabbli, persuni f'unitajiet domestiċi b'introjtu baxx u, fejn applikabbli, persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali abbażi ta' stimi tal-inġinerija bl-użu ta' kundizzjonijiet jew parametri standardizzati ta' okkupanza u kumdità termali, bħal parametri definiti fir-regolamenti nazzjonali dwar il-bini. Il-mod kif tiġi kkunsidrata l-kumditā għall-azzjonijiet fil-bini għandu jiġi rrappurtat mill-Istati Membri lill-Kummissjoni flimkien ma' spjegazzjonijiet dwar il-metodoloġija tal-kalkolu tagħhom.

(e) iffrankar mistħarreġ, li jiddetermina r-rispons tal-konsumaturi għal pariri, kampanji informattivi, tikkettar jew skemi taċ-ċertifikazzjoni, jew għal metraġġ intelliġenti. Dan l-approċċ għandu jintuża biss għall-iffrankar miksub b'tibdil fl-imġiba tal-konsumaturi. Ma għandux jintuża għall-iffrankar miksub bl-installazzjoni ta' miżuri fiżiċi.

2. Fid-determinazzjoni tal-iffrankar tal-enerġija għal miżura tal-effiċjenza enerġetika għall-finijiet tal-Artikoli 8, 9 u 10 u tal-Artikolu 30(14), għandhom japplikaw il-prinċipji li ġejjin:

(a) l-Istati Membri għandhom juru li wieħed mill-objettivi tal-miżura politikakemm jekk ġdid jew eżistenti, huwa l-kisba tal-iffrankar fl-użu aħħari skont l-Artikolu 8(1) u għandhom jipprovdu evidenza u d-dokumentazzjoni tagħhom turi li l-iffrankar tal-enerġija nkiseb b'miżura ta' politika, inkluż bi ftehimiet volontarji;

(b) l-iffrankar għandu jintwera li huwa addizzjonali għal dak li kien ser ikun hemm fi kwalunkwe każ mingħajr l-attività tal-partijiet parteċipanti jew inkarigati obbligati, jew tal-awtoritajiet pubbliċi ta' implimentazzjoni. Biex jiġi ddeterminat l-iffrankar li jista' jiġi ddikjarat bħala addizzjonali, l-Istati Membri għandhom jikkunsidraw kif l-użu tal-enerġija u d-domanda għaliha jevolvu fin-nuqqas tal-miżura ta' politika inkwistjoni billi jqisu mill-inqas il-fatturi li ġejjin: ix-xejriet tal-konsum tal-enerġija, il-bidliet fl-imġiba tal-konsumaturi, il-progress teknoloġiku u l-bidliet ikkawżati b'miżuri oħra implimentati fil-livell nazzjonali u tal-Unjoni;

(c) l-iffrankar li jinkiseb bl-implimentazzjoni tal-liġi obbligatorja tal-Unjoni għandu jitqies bħala ffrankar li kien iseħħ fi kwalunkwe każ, u b'hekk ma għandux jiġi ddikjarat bħala ffrankar tal-enerġija għall-finijiet tal-Artikolu 8(1). B'deroga minn dak ir-rekwiżit, l-iffrankar marbut mar-rinnovazzjoni tal-bini eżistenti, inkluż l-iffrankar li jirriżulta mill-implimentazzjoni ta' standards minimi tar-rendiment fl-użu tal-enerġija fil-bini skont id-Direttiva 2010/31/UE, jista' jiġi ddikjarat bħala ffrankar tal-enerġija għall-finijiet tal-Artikolu 8(1), diment li jkun żgurat il-kriterju tal-materjalità msemmi fil-punt 3(h) ta' dan l-Anness. Il-miżuri li jippromwovu titjib fl-effiċjenza enerġetika fis-settur pubbliku skont l-Artikolu 5 u l-Artikolu 6 jistgħu jkunu eliġibbli biex jitqiesu biex jiġi ssodisfat l-iffrankar tal-enerġija li jeżiġi l-Artikolu 8(1), dment li dawn iwasslu għal iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat. Il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għandu jkun konformi ma' dan l-Anness;

(d) l-iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jirriżulta mill-implimentazzjoni ta' miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika meħuda f'konformità mar-regolamenti ta' emerġenza skont l-Artikolu 122 TFUE jista' jiġi ddikjarat għall-fini tal-Artikolu 8(1), diment li dan jirriżulta fi ffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat, bl-eċċezzjoni ta' dak l-iffrankar tal-enerġija li jirriżulta minn miżuri ta' razzjonar jew tnaqqis;

(e) il-miżuri meħuda skont ir-Regolament (UE) 2018/842 jistgħu jitqiesu bħala materjali, iżda l-Istati Membri jridu juru li dawn jirriżultaw fi ffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat. Il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għandu jkun konformi ma' dan l-Anness;

(f) l-Istati Membri għandhom jgħoddu biss l-iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari minn miżuri ta' politika f'setturi jew installazzjonijiet koperti mill-Kapitolu IVa tad-Direttiva 2003/87/KE jekk jirriżulta mill-implimentazzjoni tal-Artikolu 9 jew 10 ta' din id-Direttiva u li jmur lil hinn mir-rekwiżiti stabbiliti fid-Direttiva 2003/87/KE jew lil hinn mill-implimentazzjoni ta' azzjonijiet marbuta mal-allokazzjoni ta' kwoti bla ħlas skont dik id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom juru li l-miżuri ta' politika jirriżultaw fi ffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat. Il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għandu jkun konformi ma’ dan l-Anness. Jekk entità tkun parti obbligata skont skema nazzjonali tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika skont l-Artikolu 9 ta' din id-Direttiva u skont l-EU ETS għall-bini u t-trasport bit-triq skont il-Kapitolu IVa tad-Direttiva 2003/87/KE, is-sistema ta' monitoraġġ u verifika għandha tiżgura li l-prezz tal-karbonju li jingħadda waqt ir-rilaxx tal-fjuwil għall-konsum skont dak il-Kapitolu jitqies fil-kalkolu u fir-rappurtar tal-iffrankar tal-enerġija tal-miżuri tagħha tal-iffrankar tal-enerġija;

(g) kreditu jista' jingħata, dment li jingħata biss għall-iffrankar li jaqbeż il-livelli li ġejjin:

   (i) l-istandards tal-Unjoni għall-prestazzjoni b'rabta mal-emissjonijiet għall-karozzi ġodda tal-passiġġieri u għall-vetturi kummerċjali ħfief ġodda wara l-implimentazzjoni tar-Regolament (UE) 2019/631 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1]; l-Istati Membri jridu jipprovdu r-raġunijiet, is-suppożizzjonijiet tagħhom u l-metodoloġija tal-kalkolu tagħhom biex juru l-addizzjonalità għar-rekwiżiti tas-CO_2 tal-vetturi l-ġodda tal-Unjoni;

[1] Ir-Regolament (UE) 2019/631 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 li jistabbilixxi standards ta' rendiment fir-rigward tal-emissjonijiet ta' CO_2 tal-karozzi ġodda tal-passiġġieri u tal-vetturi kummerċjali ħfief ġodda, u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 443/2009 u (UE) Nru 510/2011 (ĠU L 111, 25.4.2019, p. 13).

(ii) ir-rekwiżiti tal-Unjoni relatati mat-tneħħija mis-suq ta' ċerti prodotti relatati mal-enerġija wara l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' implimentazzjoni skont id-Direttiva 2009/125/KE. L-Istati Membri jridu jipprovdu evidenza, is-suppożizzjonijiet tagħhom u l-metodoloġija tal-kalkolu tagħhom biex juru l-addizzjonalità;

(h) il-politiki bl-għan li jinkoraġġixxu livelli ogħla ta' effiċjenza enerġetika ta' prodotti, tagħmir, sistemi tat-trasport, vetturi u fjuwils, bini u elementi tal-bini, proċessi jew swieq għandhom ikunu permessi, ħlief għal miżuri politiċi:

(i) li jirrigwardaw l-użu ta' teknoloġiji ta' kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili li jkunu għadhom kemm ġew implimentati mill-1 ta' Jannar 2026, u

(ii) li jissussidjaw l-użu ta' teknoloġiji ta' kombustjoni diretta ta' fjuwils fossili f'bini residenzjali mill-1 ta' Jannar 2026.

(i) l-iffrankar tal-enerġija miksub b'miżuri ta' politika li jkunu għadhom kemm ġew implimentati mill-1 ta' Jannar 2024 rigward l-użu tal-kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili fil-prodotti, fit-tagħmir, fis-sistemi tat-trasport, fil-vetturi, fil-bini jew fix-xogħlijiet ma għandux jgħodd biex jiġi ssodisfat l-obbligu tal-iffrankar tal-enerġija skont l-Artikolu 8(1)(b). Fil-każ ta' miżuri ta' politika li jippromwovu kombinazzjonijiet ta' teknoloġiji, is-sehem tal-iffrankar tal-enerġija relatat mat-teknoloġija ta' kombustjoni tal-fjuwils fossili mhuwiex eliġibbli mill-1 ta' Jannar 2024.

(j) b'deroga mill-punt (i), għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2030, l-iffrankar tal-enerġija mit-teknoloġiji ta' kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili li jtejbu l-effiċjenza enerġetika f'intrapriżi intensivi fl-enerġija fis-settur industrijali jista' jingħadd bħala ffrankar tal-enerġija biss għall-finijiet tal-Artikolu 8(1), punti (b) u (c), sal-31 ta' Diċembru 2030, dment li:

(i) l-intrapriża tkun wettqet awditjar tal-enerġija skont l-Artikolu 11(2) u pjan ta' implimentazzjoni li jinkludi:

– ħarsa ġenerali lejn il-miżuri kosteffettivi kollha tal-effiċjenza enerġetika b'perjodu ta' rkupru tal-kost ta' ħames snin jew inqas, abbażi ta' metodoloġiji sempliċi tal-perjodu ta' rkupru tal-kost ipprovduti mill-Istat Membru,

– perjodu ta' żmien għall-implimentazzjoni tal-miżuri kollha rrakkomandati għall-effiċjenza enerġetika b'perjodu ta' rkupru tal-kost ta' ħames snin jew inqas,

– kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija mistenni li jirriżulta mill-miżuri tal-effiċjenza enerġetika rakkomandati, u

– miżuri tal-effiċjenza enerġetika relatati mal-użu ta' teknoloġiji diretti tal-kombustjoni tal-fjuwils fossili bl-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex:

  – tagħti prova li l-miżura identifikata ma żżidx l-ammont ta' enerġija meħtieġa jew il-kapaċità ta' installazzjoni,

– tiġġustifika li l-użu ta' teknoloġiji sostenibbli u mhux fossili mhuwiex teknikament fattibbli,

– turi li t-teknoloġija tal-kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili tikkonforma mal-aktar leġiżlazzjoni tal-Unjoni aġġornata dwar il-prestazzjoni tal-emissjonijiet u tipprevjeni l-effetti ta' lock-in teknoloġiku billi tiżgura l-kompatibbiltà futura ma' fjuwils u teknoloġiji mhux fossili alternattivi b'impatt newtrali fuq il-klima;

(ii) il-kontinwazzjoni tal-użu ta' teknoloġiji diretti tal-fjuwils fossili hija miżura ta' effiċjenza enerġetika biex jitnaqqas il-konsum tal-enerġija b'perjodu ta' rkupru tal-kost ta' ħames snin jew inqas, abbażi ta' metodoloġiji ta' perjodu ta' rkupru tal-kost sempliċi pprovduti mill-Istat Membru, rakkomandati bħala riżultat tal-awditjar tal-enerġija skont l-Artikolu 11(2) u inklużi fil-pjan ta' implimentazzjoni;

(iii) l-użu ta' teknoloġiji diretti tal-fjuwils fossili jikkonforma mal-aktar leġiżlazzjoni tal-Unjoni aġġornata dwar il-prestazzjoni tal-emissjonijiet, ma jwassalx għal effetti ta' lock-in teknoloġiku u jiżgura l-kompatibbiltà futura ma' fjuwils u teknoloġiji alternattivi b'impatt newtrali fuq il-klima;

(iv) l-użu ta' teknoloġiji diretti tal-fjuwils fossili fl-intrapriża ma jwassalx għal żieda fil-konsum tal-enerġija jew iżid il-kapaċità tal-installazzjoni f'dik l-intrapriża;

(v) tingħata evidenza li l-ebda soluzzjoni alternattiva u sostenibbli ta' fjuwils mhux fossili ma kienet teknikament fattibbli;

(vi) l-użu ta' teknoloġiji diretti tal-fjuwils fossili jirriżulta f'iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat, ikkalkulat f'konformità ma' dan l-Anness;

(vii) l-evidenza hija ppubblikata fuq sit web jew tiġi magħmula disponibbli pubblikament għaċ-ċittadini interessati kollha;

(k) il-miżuri li jippromwovu l-installazzjoni ta' teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli fuq skala żgħira fuq il-bini jew fil-bini jistgħu jkunu eliġibbli biex jitqiesu biex jiġi ssodisfat l-iffrankar tal-enerġija li jeżiġi l-Artikolu 8(1), dment li dan iwassal għal iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat. Il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għandu jkun konformi ma’ dan l-Anness;

(l) il-miżuri li jippromwovu l-installazzjoni ta' teknoloġiji termali solari jistgħu jkunu eliġibbli biex jitqiesu biex jiġi ssodisfat l-iffrankar tal-enerġija li jeżiġi l-Artikolu 8(1), diment li dan iwassal għal iffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat u mkejjel jew stmat. Is-sħana prodotta mit-teknoloġiji termali solari minn radjazzjoni solari tista' tiġi eskluża mill-konsum tal-enerġija fl-użu finali tagħhom;

(m) għall-politiki li jaċċelleraw l-adozzjoni ta' prodotti u vetturi aktar effiċjenti, għajr dawk li jkunu għadhom kemm ġew implimentati mill-1 ta' Jannar 2024 rigward l-użu tal-kombustjoni diretta tal-fjuwils fossili, tista' ssir dikjarazzjoni għal kreditu sħiħ, dment li jintwera li din l-adozzjoni ssir qabel jgħaddi t-tul tal-ħajja medju mistenni tal-prodott jew tal-vettura, jew qabel ma l-prodott jew il-vettura normalment jiġu sostitwiti, u diment li l-iffrankar jiġi ddikjarat biss għall-perjodu sa tmiem it-tul tal-ħajja medju mistenni tal-prodott jew tal-vettura li jridu jiġu sostitwiti;

(n) fil-promozzjoni tal-adozzjoni ta' miżuri tal-effiċjenza enerġetika, l-Istati Membri għandhom, meta rilevanti, jiżguraw li jinżammu l-istandards ta' kwalità għall-prodotti, għas-servizzi u għall-installazzjoni ta' miżuri, jew li dawn jiġu introdotti meta ma jkunux jeżistu;

(o) biex jitqiesu l-varjazzjonijiet klimatiċi bejn ir-reġjuni, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu li jaġġustaw l-iffrankar għal valur standard jew li jippermettu ffrankar tal-enerġija differenti skont il-varjazzjonijiet fit-temperatura bejn ir-reġjuni;

(p) il-kalkolu tal-iffrankar tal-enerġija għandu jqis it-tul tal-ħajja tal-miżuri u r-rata tat-tnaqqis tal-iffrankar maż-żmien. Dak il-kalkolu għandu jgħodd l-iffrankar li tikseb kull azzjoni individwali tul il-perjodu mid-data tal-implimentazzjoni tagħha sa tmiem kull perjodu ta' obbligu. Inkella, l-Istati Membri jistgħu jadottaw metodu ieħor li hu stmat li jikseb mill-inqas l-istess ammont totali tal-iffrankar. Meta jużaw metodu ieħor, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ammont totali tal-iffrankar tal-enerġija kkalkulat b'dak il-metodu ma jkunx jaqbeż l-ammont tal-iffrankar tal-enerġija li kien jinkiseb bil-kalkolu tagħhom meta jingħadd l-iffrankar li tikseb kull azzjoni individwali tul il-perjodu mid-data tal-implimentazzjoni tagħha sal-2030. L-Istati Membri għandhom jiddeskrivu fid-dettall fil-pjanijiet nazzjonali integrati tagħhom għall-enerġija u l-klima nnotifikati skont l-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 tar-Regolament (UE) 2018/1999 il-metodu l-ieħor u d-dispożizzjonijiet li saru biex ikun żgurat li jiġi ssodisfat ir-rekwiżit vinkolanti tal-kalkolu.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jintlaħqu dawn ir-rekwiżiti li ġejjin għall-miżuri ta' politika li ttieħdu skont l-Artikolu 10 u l-Artikolu 30(14):

(a) il-miżuri ta' politika u l-azzjonijiet individwali li jiksbu ffrankar tal-enerġija fl-użu aħħari li jista' jiġi verifikat;

(b) ir-responsabbiltà ta' kull parti parteċipanti, parti inkarigata jew awtorità pubblika tal-implimentazzjoni, kif rilevanti, tiġi definita b'mod ċar;

(c) l-iffrankar tal-enerġija li jinkiseb jew li jrid jinkiseb jiġi ddeterminat b'mod trasparenti;

(d) l-ammont tal-iffrankar tal-enerġija meħtieġ jew li jrid jinkiseb mill-miżura politika jiġi espress fil-konsum tal-enerġija primarja jew fil-konsum tal-enerġija finali, bl-użu tal-fatturi ta' valuri kalorifiċi netti jew enerġija primarja imsemmija fl-Artikolu 31;

(e) għandu jiġi pprovdut u jsir disponibbli għall-pubbliku rapport annwali dwar l-iffrankar tal-enerġija li kisbu l-partijiet inkarigati, il-partijiet parteċipanti u l-awtoritajiet pubbliċi tal-implimentazzjoni, u anki data dwar ix-xejra annwali tal-iffrankar tal-enerġija;

(f) isir monitoraġġ tar-riżultati u jittieħdu l-miżuri xierqa jekk il-progress ma jkunx sodisfaċenti;

(g) l-iffrankar tal-enerġija minn azzjoni individwali ma jiġix dikjarat minn aktar minn parti waħda;

(h) għandu jintwera li l-attivitajiet tal-parti parteċipanti, tal-parti inkarigata jew tal-awtorità pubblika tal-implimentazzjoni jkunu materjali għall-kisba tal-iffrankar tal-enerġija ddikjarat;

(i) l-attivitajiet tal-parti parteċipanti, tal-parti inkarigata jew tal-awtorità pubblika tal-implimentazzjoni ma għandhom l-ebda effett negattiv fuq il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali.

4. Għad-determinazzjoni tal-iffrankar tal-enerġija minn miżuri ta' politika relatati mat-tassazzjoni introdotti skont l-Artikolu 10, għandhom jiġu applikati l-prinċipji li ġejjin:

(a) għandu jingħata kreditu biss għall-iffrankar tal-enerġija minn miżuri tat-tassazzjoni li jaqbżu l-livelli minimi ta' tassazzjoni applikabbli għall-fjuwils kif teżiġi d-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE[1] jew 2006/112/KE[2];

(b) l-elastiċità tal-prezzijiet ta' żmien qasir għall-kalkolu tal-impatt tal-miżuri tat-tassazzjoni tal-enerġija għandha tirrappreżenta r-rispons tad-domanda għall-enerġija għall-bidliet fil-prezzijiet, u għandha tiġi stmata abbażi ta' sorsi tad-data uffiċjali riċenti u rappreżentattivi li japplikaw għall-Istat Membru u, meta applikabbli, fuq il-bażi ta' studji ta' akkumpanjament minn istitut indipendenti. Jekk tintuża elastiċità differenti tal-prezzijiet minn elastiċitajiet ta' żmien qasir, l-Istati Membri għandhom jispjegaw kif it-titjib fl-effiċjenza enerġetika bl-implimentazzjoni ta' leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni ġie inkluż fix-xenarju bażi użat biex jiġi stmat l-iffrankar tal-enerġija, jew kif ġie evitat l-għadd doppju tal-iffrankar tal-enerġija minn leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni;

(c) l-iffrankar tal-enerġija minn strumenti ta' politika tat-tassazzjoni ta' akkumpanjament, inkluż inċentivi fiskali jew pagament għal fond, għandu jitqies b'mod separat;

(d) għandhom jintużaw stimi tal-elastiċità ta' żmien qasir biex jiġi vvalutat l-iffrankar tal-enerġija minn miżuri ta' tassazzjoni biex jiġi evitat kwalunkwe trikkib fuq il-liġi tal-Unjoni u fuq miżuri oħra ta' politika;

---

1 Id-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirriforma l-istruttura tal-Komunità dwar tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku (ĠU L 283, 31.10.2003, p. 51).

2 Id-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU L 347, 11.12.2006, p. 1).

(e) L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw l-effetti distribuzzjonali tat-tassazzjoni u miżuri ekwivalenti fuq in-nies milquta mill-faqar enerġetiku, klijent vulnerabbli u, meta applikabbli, nies li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali, u juru l-effetti tal-miżuri ta' mitigazzjoni implimentati f'konformità mal-Artikolu 24(1), (2) u (3);

(f) L-Istati Membri għandhom jipprovdu evidenza, inkluż metodoloġiji tal-kalkolu, li meta jkun hemm trikkib fl-impatt tal-miżuri tat-tassazzjoni tal-enerġija jew tal-karbonju jew bl-iskambju tal-kwoti tal-emissjonijiet skont id-Direttiva 2003/87/KE, m'hemmx għadd doppju tal-iffrankar tal-enerġija.

5. Notifika tal-metodoloġija

L-Istati Membri għandhom, f'konformità mar-Regolament (UE) 2018/1999, jinnotifikaw lill-Kummissjoni bil-metodoloġija dettaljata proposta tagħhom għall-operazzjoni tal-iskemi tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika u tal-miżuri alternattivi msemmija fl-Artikoli 9 u 10, u l-Artikolu 30(14) ta’ din id-Direttiva. Għajr fil-każ tat-tassazzjoni, din in-notifika għandha tinkludi tagħrif dwar:

(a) il-livell tal-iffrankar tal-enerġija meħtieġ skont l-Artikolu 8(1), l-ewwel subparagrafu, jew l-iffrankar mistenni li jinkiseb tul il-perjodu sħiħ mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2030;

(b) kif il-kwantità kkalkulata tal-iffrankar il-ġdid tal-enerġija meħtieġ skont l-Artikolu 8(1), l-ewwel subparagrafu, jew tal-iffrankar tal-enerġija mistenni li jinkiseb ser titqassam f'fażijiet tul il-perjodu ta' obbligu;

(c) il-partijiet parteċipanti jew inkarigati, obbligati jew l-awtoritajiet pubbliċi tal-implimentazzjoni;

(d) is-setturi fil-mira;

(e) il-miżuri ta' politika u l-azzjonijiet individwali, inkluż l-ammont totali mistenni tal-iffrankar tal-enerġija kumulattiv għal kull miżura;

(f) miżuri jew programmi ta' politika jew miżuri ffinanzjati minn fond nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika implimentat bħala prijorità fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali;

(g) is-sehem u l-ammont tal-iffrankar tal-enerġija li jridu jinkisbu fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali;

(h) meta applikabbli, l-indikaturi applikati, is-sehem medju aritmetiku, u l-eżitu tal-miżuri ta' politika stabbiliti skont l-Artikolu 8(3);

(i) meta applikabbli, l-impatti u l-effetti negattivi tal-miżuri ta' politika implimentati skont l-Artikolu 8(3) fuq il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali;

(j) it-tul tal-perjodu ta' obbligu għall-iskema tal-obbligi tal-effiċjenza enerġetika;

(k) meta applikabbli, l-ammont ta' ffrankar tal-enerġija jew il-miri ta' tnaqqis fil-kost li jridu jintlaħqu mill-partijiet obbligati fost il-persuni affettwati mill-faqar enerġetiku, il-klijenti vulnerabbli u, meta applikabbli, il-persuni li jgħixu f'akkomodazzjoni soċjali;

(l) l-azzjonijiet previsti mill-miżura ta' politika;

(m) il-metodoloġija tal-kalkolu, inkluż kif ġew iddeterminati l-addizzjonalità u l-materjalità u liema metodoloġiji u parametri referenzjarji jintużaw għall-iffrankar meqjus u skalat, u, meta applikabbli, il-valuri kalorifiċi netti u l-fatturi ta' konverżjoni użati;

(n) it-tulijiet tal-ħajja tal-miżuri u kif dawn jiġu kkalkulati jew abbażi ta' xiex;

(o) l-approċċ imħaddem biex jiġu indirizzati l-varjazzjonijiet klimatiċi fl-Istat Membru;

(p) is-sistemi tal-monitoraġġ u tal-verifika għall-miżuri skont l-Artikoli 9 u 10 u kif tiġi żgurata l-indipendenza tagħhom mill-partijiet parteċipanti jew inkarigati, obbligati;

(q) fil-każ tat-tassazzjoni:

(i) is-setturi u t-taqsima fil-mira tal-kontribwenti;

(ii) l-awtorità pubblika tal-implimentazzjoni;

(iii) l-iffrankar li mistenni jinkiseb;

(iv) it-tul taż-żmien tal-miżura tat-tassazzjoni;

(v) il-metodoloġija tal-kalkolu, inkluż liema elastiċitajiet tal-prezzijiet intużaw u kif ġew stabbiliti u

(vi) kif ġie evitat it-trikkib mal-EU ETS skont id-Direttiva 2003/87/KE u kif tneħħa r-riskju ta' għadd doppju.

ANNESS VI

KRITERJI MINIMI GĦALL-VERIFIKI TAL-ENERĠIJA, INKLUŻ DAWK LI JSIRU BĦALA PARTI MIS-SISTEMI TAL-ĠESTJONI TAL-ENERĠIJA

Il-verifiki tal-enerġija msemmija fl-Artikolu 11 għandhom:

(a) ikunu bbażati fuq data operazzjonali aġġornata, imkejla u traċċabbli dwar il-konsum tal-enerġija u l-profili tat-tagħbija (għall-elettriku);

(b) jinkludu rieżami dettaljat tal-profil tal-konsum tal-enerġija ta' bini jew ta' gruppi ta' bini, operazzjonijiet industrijali, jew installazzjonijiet, inkluż it-trasport;

(c) jidentifikaw miżuri tal-effiċjenza enerġetika biex jonqos il-konsum tal-enerġija;

(d) jidentifikaw miżuri tal-effiċjenza enerġetika biex jonqos il-konsum tal-enerġija;

(e) jibbażaw, meta possibbli, fuq analiżi tal-kost taċ-ċiklu tal-ħajja minflok fuq perjodi ta' ripagament sempliċi biex jitqiesu l-iffrankar fit-tul, il-valuri residwali tal-investimenti fit-tul, u r-rati tal-iskont;

(f) ikunu proporzjonati, u rappreżentattivi biżżejjed, biex tkun tista' titfassal stampa affidabbli tal-prestazzjoni ġenerali tal-enerġija u ssir identifikazzjoni affidabbli tal-aktar opportunitajiet sinifikanti għal titjib.

Il-verifiki tal-enerġija għandhom jippermettu kalkoli dettaljati u validati għall-miżuri proposti biex tingħata informazzjoni ċara fuq l-iffrankar potenzjali.

Id-data użata fil-verifiki tal-enerġija għandha tinħażen għall-analiżi storika u t-traċċar tal-prestazzjoni.

ANNESS VII

REKWIŻITI MINIMI GĦALL-MONITORAĠĠ U L-PUBBLIKAZZJONI TAL-PRESTAZZJONI TAL-ENERĠIJA TAĊ-ĊENTRI TAD-DATA

L-informazzjoni minima li ġejja għandha tiġi mmonitorjata u ppubblikata fir-rigward tar-rendiment tal-enerġija taċ-ċentri tad-data msemmija fl-Artikolu 12:

(a) l-isem taċ-ċentru tad-data, l-isem tas-sid u l-operaturi taċ-ċentru tad-data, id-data li fiha ċ-ċentri tad-data beda t-tħaddim tiegħu u l-muniċipalità fejn huwa bbażat iċ-ċentru tad-data;

(b) l-erja tal-art taċ-ċentru tad-data, il-potenza installata, it-traffiku tad-data incoming u outgoing annwali, u l-ammont ta' data maħżuna u pproċessata fiċ-ċentru tad-data;

(c) il-prestazzjoni, matul l-aħħar sena kalendarja sħiħa, taċ-ċentru tad-data f'konformità mal-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni dwar, fost l-oħrajn, il-konsum tal-enerġija, l-użu tal-enerġija, il-punti stabbiliti tat-temperatura, l-użu tas-sħana mormija, l-użu tal-ilma u l-użu tal-enerġija rinnovabbli, bl-użu bħala bażi, meta applikabbli, tas-CEN/CENELEC EN 50600-4 "Teknoloġija tal-informazzjoni - Faċilitajiet u infrastrutturi taċ-ċentru tad-data", sad-dħul fis-seħħ tal-att delegat adottat skont l-Artikolu 33 (3).

ANNESS VIII

REKWIŻITI MINIMI GĦALL-KONTIJIET U GĦALL-INFORMAZZJONI FIL-KONTIJIET, ABBAŻI TAL-KONSUM REALI TAL-GASS NATURALI

1. Rekwiżiti minimi għall-kontijiet

1.1. Kontijiet ibbażati fuq il-konsum reali

Biex il-klijenti finali jkunu jistgħu jirregolaw il-konsum tagħhom tal-enerġija, il-kontijiet għandhom isiru abbażi tal-konsum reali tal-inqas darba fis-sena, u l-informazzjoni fil-kontijiet jenħtieġ tkun disponibbli tal-inqas kull tliet xhur, fuq talba jew meta l-konsumaturi jkunu għażlu li jirċievu kontijiet elettroniċi, jew inkella darbtejn fis-sena. Il-gass li jintuża biss għal skopijiet ta' tisjir jista' jiġi eżentat minn dan ir-rekwiżit.

1.2. Informazzjoni minima li trid tkun fil-kont

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta xieraq, l-informazzjoni li ġejja tkun disponibbli għall-klijenti finali b'termini ċari u li jinftiehmu fil-kontijiet, fil-kuntratti, fit-tranżazzjonijiet, u fl-irċevuti fl-istazzjonijiet tad-distribuzzjoni, jew inkella tiġi mehmuża magħhom:

(a) il-prezzijiet reali attwali u l-konsum reali tal-enerġija;

(b) paraguni tal-konsum attwali tal-enerġija tal-klijent finali mal-konsum fl-istess perjodu tas-sena preċedenti, preferibbilment b'format grafiku;

(c) l-informazzjoni ta' kuntatt għall-organizzazzjonijiet tal-klijenti finali, l-aġenziji tal-enerġija jew korpi simili, inkluż l-indirizzi tas-siti web imnejn jistgħu jinkisbu informazzjoni dwar il-miżuri disponibbli għal titjib tal-effiċjenza enerġetika, profili komparattivi tal-utenti aħħarin, u speċifikazzjonijiet tekniċi oġġettivi għat-tagħmir li juża l-enerġija.

Barra minn dan, kull meta possibbli u utli, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-paraguni, ma' klijent finali medju normalizzat jew skont parametri referenzjarji fl-istess kategorija tal-utenti, isiru disponibbli għall-klijenti finali b'termini ċari u li jinftiehmu, fil-kontijiet, fil-kuntratti, fit-tranżazzjonijiet, u fl-irċevuti fl-istazzjonijiet tad-distribuzzjoni, jew inkella jiġu mehmużin magħhom jew indikati fihom.

1.3. Pariri dwar l-effiċjenza enerġetika mehmużin mal-kontijiet u tagħrif ieħor lill-klijenti finali

Meta jibagħtu l-kuntratti u l-bidliet fil-kuntratti, u fil-kontijiet li jirċievu l-klijenti jew fuq siti web maħsuba għal klijenti individwali, id-distributuri tal-enerġija, l-operaturi tas-sistema tad-distribuzzjoni u l-kumpaniji li jbigħu l-enerġija bl-imnut, dawn għandhom jinformaw lill-klijenti tagħhom b'mod ċar u li jinftiehem dwar l-informazzjoni ta' kuntatt għal ċentri ta' pariri indipendenti għall-konsumatur, aġenziji tal-enerġija jew istituzzjonijiet simili, inkluż indirizzi ta' siti web, imnejn jistgħu jiksbu pariri dwar il-miżuri disponibbli tal-effiċjenza enerġetika, il-profili tal-parametri referenzjarji għall-konsum tal-enerġija tagħhom, u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tat-tagħmir li juża l-enerġija li jistgħu jgħinu biex jonqos il-konsum ta' dak it-tagħmir.

ANNESS IX

REKWIŻITI MINIMI GĦALL-KONTIJIET U GĦALL-INFORMAZZJONI DWAR IL-KONSUM GĦAT-TISĦIN, IT-TKESSIĦ U L-ILMA SĦUN DOMESTIKU

1. Kontijiet abbażi tal-konsum reali jew tal-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin

Biex l-utenti finali jkunu jistgħu jirregolaw il-konsum tagħhom tal-enerġija, il-kontijiet għandhom isiru abbażi tal-konsum reali jew tal-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin tal-inqas darba fis-sena.

2. Frekwenza minima għall-kontijiet u għall-informazzjoni dwar il-konsum

Sal-31 ta' Diċembru 2021, jekk ikunu ġew installati arloġġi li jinqraw mill-bogħod jew allokaturi tal-kost għat-tisħin, il-kontijiet u l-informazzjoni dwar il-konsum abbażi tal-konsum reali jew tal-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin għandha tingħata lill-utenti finali tal-inqas kull tliet xhur fuq talba jew meta l-klijenti finali jkunu għażlu li jirċievu kontijiet elettroniċi, jew inkella darbtejn fis-sena.

Mill-1 ta' Jannar 2022, jekk ikunu ġew installati arloġġi li jinqraw mill-bogħod jew allokaturi tal-kost għat-tisħin, il-kontijiet jew l-informazzjoni dwar il-konsum abbażi tal-konsum reali jew tal-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin għandhom jingħataw lill-utenti finali mill-inqas kull xahar. Dawn jistgħu jsiru disponibbli wkoll fuq l-internet u b'aġġornamenti sikwit kif jippermettu l-apparati u s-sistemi tal-kejl użati. It-tisħin u t-tkessiħ jistgħu jiġu eżentati minn dak ir-rekwiżit barra l-istaġuni tat-tisħin jew tat-tkessiħ.

3. Informazzjoni minima li trid tkun fil-kont

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni li ġejja ssir disponibbli għall-utenti finali b'termini ċari u li jinftiehmu fil-kontijiet tagħhom jew magħhom, meta dawn ikunu bbażati fuq il-konsum reali jew fuq il-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin:

(a) il-prezzijiet reali attwali u l-konsum reali tal-enerġija jew il-kost totali tat-tisħin u l-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin;

(b) it-taħlita tal-fjuwils użati u l-emissjonijiet annwali tal-gassijiet serra relatati, inkluż għall-utenti finali fornuti bit-tisħin jew it-tkessiħ distrettwali, u deskrizzjoni tat-taxxi, tal-imposti u tat-tariffi differenti applikati;

(c) paraguni tal-konsum attwali tal-enerġija tal-klijent finali mal-konsum fl-istess perjodu tas-sena preċedenti, b'format grafiku u b'korrezzjonijiet tal-klima għat-tisħin u għat-tkessiħ;

(d) l-informazzjoni ta' kuntatt għall-organizzazzjonijiet tal-klijenti finali, l-aġenziji tal-enerġija jew korpi simili, inkluż l-indirizzi tas-siti web, imnejn jistgħu jinkisbu informazzjoni dwar il-miżuri disponibbli għal titjib tal-effiċjenza enerġetika, profili komparattivi tal-utenti aħħarin, u speċifikazzjonijiet tekniċi oġġettivi għat-tagħmir li juża l-enerġija;

(e) l-informazzjoni dwar il-proċeduri tal-ilmenti rilevanti, is-servizzi tal-ombudsman jew mekkaniżmi alternattivi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim, meta applikabbli fl-Istati Membri;

(f) paraguni ma' utent finali medju normalizzat jew skont parametri referenzjarji fl-istess kategorija tal-utenti. Fil-każ tal-kontijiet elettroniċi, dawn il-paraguni jistgħu minflok isiru disponibbli online u jiġu indikati fil-kontijiet.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw il-kamp ta' applikazzjoni tar-rekwiżit tal-għoti tal-informazzjoni dwar l-emissjonijiet tal-gassijiet serra skont il-punt (b) tal-ewwel subparagrafu biex ikun jinkludi biss il-fornimenti minn sistemi tat-tisħin distrettwali b'input termali klassifikat totali li jaqbeż l-20 MW.

Il-kontijiet li ma jkunux ibbażati fuq il-konsum reali jew fuq il-qari tal-allokaturi tal-kost għat-tisħin għandhom jinkludu spjegazzjoni ċara u li tinftiehem ta' kif ġie kkalkulat l-ammont stipulat fil-kont, u tal-inqas l-informazzjoni msemmija fil-punti (d) u (e).

ANNESS X

POTENZJAL GĦAL EFFIĊJENZA FIT-TISĦIN U FIT-TKESSIĦ

Il-valutazzjoni komprensiva tal-potenzjali nazzjonali tat-tisħin u tat-tkessiħ imsemmija fl-Artikolu 25(1) għandha tinkludi u għandha tkun ibbażata fuq dan li ġej:

Parti I

ĦARSA KUMPLESSIVA LEJN IT-TISĦIN U T-TKESSIĦ

1. id-domanda għat-tisħin u għat-tkessiħ f'termini ta' enerġija utli vvalutata[1] u ta' konsum tal-enerġija finali kkwantifikat f'GWh kull sena[2] skont is-settur:

   (a) is-settur residenzjali;

   (b) is-servizzi;

   (c) l-industrija;

   (d) kwalunkwe settur ieħor li individwalment jikkonsma aktar minn 5 % tad-domanda nazzjonali totali għat-tisħin u t-tkessiħ utli;

[1] L-ammont ta' enerġija termali meħtieġ biex tiġi ssodisfata d-domanda tal-utenti aħħarin għat-tisħin u t-tkessiħ.

[2] Jenħtieġ tintuża l-aktar data riċenti disponibbli.

2. l-identifikazzjoni, jew fil-każ tal-punt (a)(i), l-identifikazzjoni jew l-istima, tal-provvista attwali tat-tisħin u t-tkessiħ:

(a) skont it-teknoloġija, f'GWh kull sena[1], fis-setturi msemmija fil-punt 1 meta possibbli, filwaqt li ssir distinzjoni bejn l-enerġija minn sorsi fossili u dik minn sorsi rinnovabbli:

(i) ipprovduta fuq il-post f'siti residenzjali u ta' servizz permezz ta':

– – bojlers tas-sħana biss;

– – koġenerazzjoni tas-sħana u tal-enerġija ta' effiċjenza għolja;

– – pompi tas-sħana;

– – teknoloġiji u sorsi oħra fuq il-post;

(ii) ipprovduta fuq il-post f'siti mhux ta' servizz u mhux residenzjali permezz ta':

– – bojlers tas-sħana biss;

– – koġenerazzjoni tas-sħana u tal-enerġija ta' effiċjenza għolja;

– – pompi tas-sħana;

– – teknoloġiji u sorsi oħra fuq il-post;

---

1 Jenħtieġ tintuża l-aktar data riċenti disponibbli.

(iii) ipprovduta mhux fuq il-post permezz ta':

– koġenerazzjoni tas-sħana u tal-enerġija ta' effiċjenza għolja;

– sħana mormija;

– teknoloġiji u sorsi oħra mhux fuq il-post;

(b) l-identifikazzjoni ta' installazzjonijiet li jiġġeneraw sħana jew kesħa mormija u l-forniment potenzjali tagħhom ta' tisħin jew ta' tkessiħ, f'GWh kull sena:

(i) l-installazzjonijiet ta' ġenerazzjoni tal-enerġija termali li jistgħu jfornu jew li jistgħu jiġu modifikati retroattivament biex ifornu s-sħana mormija b'input termali totali li jaqbeż il-50 MW;

(ii) l-installazzjonijiet tal-koġenerazzjoni tas-sħana u tal-enerġija li jużaw it-teknoloġiji msemmija fil-Parti II tal-Anness II b'input termali totali li jaqbeż l-20 MW;

(iii) l-impjanti tal-inċinerazzjoni tal-iskart;

(iv) l-installazzjonijiet tal-enerġija rinnovabbli b'input termali totali li jaqbeż l-20 MW, għajr l-installazzjonijiet speċifikati fil-punti (i) u (ii) li jiġġeneraw it-tisħin jew it-tkessiħ bl-użu ta' enerġija minn sorsi rinnovabbli;

(v) l-installazzjonijiet industrijali b'input termali totali li jaqbeż l-20 MW u li jistgħu jipprovdu s-sħana mormija;

(c) is-sehem rapportat tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli u minn sħana jew kesħa mormija fil-konsum tal-enerġija finali tas-settur tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali[1] fl-aħħar ħames snin, f'konformità mad-Direttiva (UE) 2018/2001;

3. data aggregata dwar unitajiet ta' koġenerazzjoni fin-networks eżistenti ta' tisħin u t-tkessiħ distrettwali f'ħames meded ta' kapaċità li jkopru:

(a) il-konsum tal-enerġija primarja;

(b) l-effiċjenza ġenerali;

(c) l-iffrankar tal-enerġija primarja;

(d) fatturi tal-emissjoni tas-CO_2;

4. data aggregata dwar in-networks eżistenti tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali fornuti mill-koġenerazzjoni f'ħames meded ta' kapaċità li jkopru:

(a) il-konsum tal-enerġija primarja ġenerali;

(b) il-konsum tal-enerġija primarja ta' unitajiet ta' koġenerazzjoni;

(c) il-kondiviżjoni ta' koġenerazzjoni fil-forniment ta' tisħin jew tkessiħ distrettwali;

(d) it-telf tas-sistema tat-tisħin distrettwali;

---

1 Wara li tiġi stabbilita l-metodoloġija għall-kalkolu tal-kwantità ta' enerġija rinnovabbli użata għat-tkessiħ u t-tkessiħ distrettwali skont l-Artikolu 35 tad-Direttiva (UE) 2018/2001, l-identifikazzjoni ta' "tkessiħ rinnovabbli" għandha ssir f'konformità ma' dik id-Direttiva. Sa dakinhar, din l-identifikazzjoni għandha ssir skont metodoloġija nazzjonali xierqa.

(e) it-telf tas-sistema tat-tkessiħ distrettwali;

(f) id-densità tal-konnessjoni;

(g) sehem tas-sistemi skont il-gruppi tat-temperatura operattiva differenti;

5. mappa li tkopri t-territorju nazzjonali kollu, li, filwaqt li tippreserva informazzjoni kummerċjalment sensittiva, tidentifika:

(a) iż-żoni tad-domanda għat-tisħin u t-tkessiħ wara l-analiżi tal-punt 1, filwaqt li tuża kriterji konsistenti li jagħmlu enfasi fuq dawk iż-żoni tal-muniċipalitajiet u tal-konurbazzjonijiet li għandhom densità tal-enerġija;

(b) il-punti tal-provvista eżistenti tat-tisħin u tat-tkessiħ identifikati skont il-punt 2(b) u l-installazzjonijiet eżistenti tat-trażmissjoni tat-tisħin distrettwali;

(c) il-punti tal-provvista ppjanati tat-tisħin u tat-tkessiħ tat-tip deskritt skont il-punt 2(b) u żoni ġodda identifikati għat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali;

6. tbassir tax-xejriet fid-domanda għat-tisħin u t-tkessiħ biex tinżamm perspettiva tat-tletin sena li ġejjin f'GWh u filwaqt li jitqiesu, b'mod partikolari, l-projezzjonijiet għall-għaxar snin li ġejjin, il-bidla fid-domanda fil-bini u f'setturi differenti tal-industrija, u l-impatt tal-politiki u tal-istrateġiji relatati mal-ġestjoni tad-domanda, bħall-istrateġiji fit-tul ta' rinnovazzjoni tal-bini skont id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (UE) 2018/844[1];

---

[1] Id-Direttiva (UE) 2018/844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva 2010/31/UE dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija u d-Direttiva 2012/27/UE dwar l-effiċjenza fl-enerġija (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 75).

Parti II

OBJETTIVI, STRATEĠIJI U MIŻURI TA' POLITIKA

7. il-kontribut ippjanat tal-Istat Membru fir-rigward tal-objettivi, il-miri u l-kontributi nazzjonali tiegħu għall-ħames dimensjonijiet tal-Unjoni tal-Enerġija, kif stabbilit fl-Artikolu 3(2), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2018/1999, miksub b'tisħin u tkessiħ effiċjenti, b'mod partikolari b'rabta mal-Artikolu 4, il-punt (b), il-punti 1 sa 4 u mal-Artikolu 15(4), il-punt (b) ta' dak ir-Regolament, li jidentifika liema minn dawk l-elementi hu addizzjonali meta mqabbel mal-pjan nazzjonali integrat għall-enerġija u l-klima notifikat skont lill-Artikolu 3 u l-Artikoli 7 sa 12 ta' dak ir-Regolament;

8. ħarsa kumplessiva ġenerali lejn il-politiki u l-miżuri eżistenti kif deskritt fl-aktar rapport riċenti ppreżentat f'konformità mal-Artikoli 3, 20 u 21 u l-Artikolu 27(a) tar-Regolament (UE) 2018/1999;

Parti III

ANALIŻI TAL-POTENZJAL EKONOMIKU TA' EFFIĊJENZA FIT-TISĦIN U FIT-TKESSIĦ

9. analiżi tal-potenzjal ekonomiku[1] ta' teknoloġiji differenti tat-tisħin u tat-tkessiħ għandha ssir għat-territorju nazzjonali kollu billi tintuża l-analiżi tal-kostbenefiċċji msemmija fl-Artikolu 25(3) u għandha tidentifika xenarji alternattivi għal teknoloġiji aktar effiċjenti u rinnovabbli tat-tisħin u tat-tkessiħ, filwaqt li ssir distinzjoni bejn l-enerġija minn sorsi fossili u dik minn sorsi rinnovabbli, meta applikabbli.

[1] L-analiżi tal-potenzjal ekonomiku jenħtieġ tippreżenta l-volum ta' enerġija (f'GWh) li jista' jiġi ġġenerat kull sena minn kull teknoloġija analizzata. Jenħtieġ jitqiesu wkoll il-limitazzjonijiet u l-interrelazzjonijiet fis-sistema tal-enerġija. L-analiżi tista' tuża mudelli bbażati fuq suppożizzjonijiet li jirrappreżentaw l-operazzjoni ta' tipi komuni ta' teknoloġiji jew sistemi.

Għandhom jiġu kkunsidrati t-teknoloġiji li ġejjin:

(a) is-sħana u l-kesħa mormija industrijali;

(b) l-inċinerazzjoni tal-iskart;

(c) il-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja;

(d) sorsi tal-enerġija rinnovabbli, pereżempju l-enerġija ġeotermali, l-enerġija termali solari u l-bijomassa, għajr dawk użati għall-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja;

(e) il-pompi tas-sħana;

(f) it-tnaqqis fit-telf tas-sħana u tal-kesħa min-networks distrettwali eżistenti;

(g) it- tisħin u t-tkessiħ distrettwali;

10. l-analiżi tal-potenzjal ekonomiku għandha tinkludi l-passi u l-kunsiderazzjonijiet li ġejjin:

(a) Kunsiderazzjonijiet:

(i) l-analiżi tal-kostbenefiċċji għall-finijiet tal-Artikolu 25(3) għandha tinkludi analiżi ekonomika li tikkunsidra l-fatturi soċjoekonomiċi u ambjentali[1], u analiżi finanzjarja li tivvaluta l-proġetti mill-perspettiva tal-investituri, fejn kemm l-analiżi ekonomika u dik finanzjarja jużaw il-valur preżenti nett bħala kriterju għall-valutazzjoni;

---

[1] Inkluż il-valutazzjoni msemmija fl-Artikolu 15(7) tad-Direttiva (UE) 2018/2001.

(ii) ix-xenarju bażi għandu jservi ta' parametru referenzjarju u jqis il-politiki eżistenti waqt it-tħejjija ta' din il-valutazzjoni komprensiva[1], u jintrabat mad-data miġbura skont il-Parti I u l-Parti II, il-punt 6 ta' dan l-Anness;

(iii) ix-xenarji alternattivi għal-linja bażi għandhom iqisu l-effiċjenza fl-enerġija u l-objettivi tal-enerġija rinnovabbli tar-Regolament (UE) 2018/1999, fejn kull xenarju jippreżenta l-elementi li ġejjin meta mqabbel max-xenarju bażi:

– il-potenzjal ekonomiku tat-teknoloġiji, eżaminat billi l-valur preżenti nett jintuża bħala kriterju;

– it-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gass serra;

– l-iffrankar tal-enerġija primarja f'GWh kull sena;

– l-impatt fuq is-sehem tal-enerġija rinnovabbli fit-taħlita tal-enerġija nazzjonali.

Ix-xenarji li ma jkunux fattibbli minħabba raġunijiet tekniċi jew finanzjarji, jew minħabba regolamentazzjoni nazzjonali jistgħu jiġu esklużi fi stadju bikri tal-analiżi tal-kostbenefiċċji, jekk ġustifikat fuq il-bażi ta' kunsiderazzjonijiet retti, espliċiti u dokumentati sew.

[1] Id-data limitu biex jitqiesu l-politiki għax-xenarju bażi hi tmiem is-sena preċedenti tas-sena meta trid titlesta l-valutazzjoni komprensiva. Għaldaqstant, il-politiki promulgati sa sena qabel l-iskadenza għall-preżentazzjoni tal-valutazzjoni komprensiva m'hemmx għalfejn jitqiesu.

Il-valutazzjoni u t-teħid tad-deċiżjonijiet għandhom iqisu l-iffrankar tal-kostijiet u tal-enerġija miksub b'aktar flessibbiltà fil-provvista tal-enerġija u b'operazzjoni aktar ottimali tan-networks tal-elettriku, inkluż il-kostijiet evitati u l-iffrankar miksub bit-tnaqqis fl-investiment fl-infrastruttura, fix-xenarji analizzati.

(b) Kostijiet u benefiċċji

Il-kostijiet u l-benefiċċji msemmija fil-punt (a) għandhom jinkludu mill-inqas il-kostijiet u l-benefiċċji li ġejjin:

(i) kostijiet:

– il-kostijiet kapitali tal-impjanti u tat-tagħmir;

– il-kostijiet kapitali tan-networks tal-enerġija assoċjati;

– il-kostijiet operatorji varjabbli u fissi;

– il-kostijiet tal-enerġija;

– il-kostijiet ambjentali, tas-saħħa u tas-sikurezza, kemm jista' jkun;

– il-kostijiet tas-suq tax-xogħol, is-sigurtà tal-enerġija u l-kompetittività, kemm jista' jkun.

(ii) benefiċċji:

– il-valur tal-output għall-konsumatur (it-tisħin, it-tkessiħ u l-elettriku);

– –benefiċċji esterni bħall-benefiċċji ambjentali, it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra, u benefiċċji tas-saħħa u tas-sikurezza, kemm jista' jkun;

– l-effetti fuq is-suq tax-xogħol, is-sigurtà tal-enerġija u l-kompetittività, kemm jista' jkun.

(c) Xenarji rilevanti għax-xenarju bażi:

Għandu jitqies kull xenarju rilevanti għax-xenarju bażi, inkluż ir-rwol ta' tisħin u tkessiħ individwali effiċjenti. L-analiżijiet tal-kostbenefiċċji jistgħu ikopru jew valutazzjoni ta' proġett inkella ta' grupp ta' proġetti għal valutazzjoni lokali, reġjonali jew nazzjonali usa', ħalli tinstab l-aktar soluzzjoni tat-tisħin u t-tkessiħ kosteffettiva u ta' benefiċċju meta mqabbla max-xenarju bażi għal żona ġeografika partikolari għall-finijiet tal-ippjanar.

(d) Konfini u approċċ integrat:

(i) il-konfini ġeografiku għandu jkopri żona ġeografika adegwata u definita sew;

(ii) l-analiżijiet tal-kostbenefiċċji għandhom iqisu r-riżorsi ċentralizzati jew deċentralizzati rilevanti kollha ta' provvista, fis-sistema u fil-konfini ġeografiku, inkluż it-teknoloġiji kkunsidrati fil-Parti III, il-punt 9, ta' dan l-Anness, kif ukoll ix-xejriet u l-karatteristiki kollha tat-tisħin u tat-tkessiħ.

(e) Suppożizzjonijiet:

(i) l-Istati Membri għandhom jipprovdu suppożizzjonijiet, għall-finijiet tal-analiżijiet tal-kostbenefiċċji, dwar il-prezzijiet ta' fatturi maġġuri ta' input u ta' output, u dwar ir-rata tal-iskont;

(ii) ir-rata tal-iskont użata fl-analiżi ekonomika biex jiġi kkalkulat il-valur preżenti nett għandha tingħażel skont linji gwida Ewropej jew nazzjonali;

(iii) l-Istati Membri għandhom jużaw projezzjonijiet nazzjonali, Ewropej jew internazzjonali tal-iżvilupp tal-prezz tal-enerġija, jekk xieraq, fil-kuntest nazzjonali, reġjonali jew lokali tagħhom;

(iv) il-prezzijiet użati fl-analiżi ekonomika għandhom jirriflettu l-kostijiet u l-benefiċċji soċjoekonomiċi. Il-kostijiet esterni, bħall-effetti ambjentali u tas-saħħa, għandhom jiġu inklużi kemm jista' jkun, jiġifieri meta jkun jeżisti prezz tas-suq jew meta dan ikun diġà inkluż fir-regolamentazzjoni Ewropea jew nazzjonali.

(f) Analiżi tas-sensittività: għandha tiġi inkluża analiżi tas-sensittività biex jiġu vvalutati l-kostijiet u l-benefiċċji ta' proġett jew ta' grupp ta' proġetti abbażi ta' fatturi varjabbli li jħallu impatt sinifikanti fuq l-eżitu tal-kalkoli, bħal pereżempju prezzijiet differenti tal-enerġija, il-livelli tad-domanda, ir-rati tal-iskont u oħrajn.

Parti IV

STRATEĠIJI U MIŻURI TA' POLITIKA ĠODDA POTENZJALI

11. ħarsa kumplessiva lejn il-miżuri ta' politika leġiżlattivi u mhux leġiżlattivi[1] ġodda biex jitwettaq il-potenzjal ekonomiku identifikat f'konformità mal-punti 9 u 10, flimkien ma' tbassir ta':

(a) it-tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet serra;

(b) l-iffrankar tal-enerġija primarja f'GWh kull sena;

(c) l-impatt fuq is-sehem ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja;

(d) l-impatt fuq is-sehem tas-sorsi tal-enerġija rinnovabbli fit-taħlita tal-enerġija nazzjonali u fis-settur tat-tisħin u tat-tkessiħ;

(e) ir-rabtiet mal-programmazzjoni finanzjarja nazzjonali u l-iffrankar tal-kostijiet għall-baġit pubbliku u għall-parteċipanti tas-suq;

(f) il-miżuri stmati ta' appoġġ pubbliku, jekk ikun hemm, bil-baġit annwali tagħhom u l-identifikazzjoni tal-element ta' għajnuna potenzjali.

---

[1] Din il-ħarsa kumplessiva għandha tinkludi miżuri u programmi ta' finanzjament li jistgħu jiġu adottati tul il-perjodu tal-valutazzjoni komprensiva, mingħajr ma tiġi ppreġudikata notifika separata tal-iskemi ta'appoġġ pubbliku għal valutazzjoni ta' għajnuna mill-Istat.

ANNESS XI

ANALIŻIJIET TAL-KOSTBENEFIĊĊJI

L-analiżijiet tal-kostbenefiċċji għandhom jipprovdu informazzjoni għall-għan tal-miżuri msemmija fl-Artikolu 25(3) u l-Artikolu 26(7):

Jekk tiġi ppjanata installazzjoni tal-elettriku biss jew installazzjoni mingħajr irkupru tas-sħana, għandu jsir paragun bejn l-installazzjonijiet ippjanati jew il-modernizzazzjoni ppjanata u installazzjoni ekwivalenti li tipproduċi l-istess ammont ta' elettriku jew sħana fil-proċessi, iżda li tirkupra s-sħana mormija u tforni s-sħana permezz ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja jew networks tat-tisħin u t-tkessiħ distrettwali, jew it-tnejn.

F'konfini ġeografiċi partikolari, il-valutazzjoni għandha tqis l-installazzjoni ppjanata u kull punt eżistenti jew potenzjali xieraq ta' domanda għat-tisħin jew għat-tkessiħ li jistgħu jiġu fornuti minnha, bil-kunsiderazzjoni ta' possibbiltajiet razzjonali, pereżempju, l-fattibbiltà teknika u d-distanza.

Il-konfini tas-sistema għandu jinkludi l-installazzjoni ppjanata u t-tagħbijiet tat-tisħin u tat-tkessiħ, bħall-bini u l-proċess industrijali. F'dan il-konfini tas-sistema, il-kost totali tal-forniment tas-sħana u tal-enerġija għandu jiġi ddeterminata għaż-żewġ każijiet u jitqabbel.

It-tagħbijiet tat-tisħin jew tat-tkessiħ għandhom jinkludu t-tagħbijiet eżistenti tat-tisħin jew tat-tkessiħ bħal installazzjonijiet industrijali jew sistema eżistenti tat-tisħin jew tat-tkessiħ distrettwali, u anki, f'żoni urbani, it-tagħbijiet u l-kostijiet eżistenti tat-tisħin jew tat-tkessiħ li jkun hemm jekk grupp ta' bini jew parti minn belt jiġu fornuti bihom jew jiġu konnessi ma' network ġdid tat-tisħin jew tat-tkessiħ distrettwali, jew it-tnejn.

L-analiżijiet tal-kostbenefiċċji għandhom ikuni ibbażati fuq deskrizzjoni tal-installazzjoni ppjanata u l-installazzjoni(jiet) paragunati, li tkopri l-kapaċità elettrika u termali, kif applikabbli, it-tip ta' fjuwil, l-użu ppjanat u l-għadd ta' sigħat ta' operazzjoni ppjanati kull sena, il-post u d-domanda elettrika u termali.

Il-valutazzjoni tal-użu tas-sħana mormija għandha tqis it-teknoloġiji attwali. Il-valutazzjoni għandha tqis l-użu dirett tas-sħana mormija jew l-aġġornament tagħha għal livelli ogħla ta' temperatura, jew it-tnejn li huma. Fil-każ tal-irkupru fuq il-post tas-sħana mormija, għandu jiġi vvalutat mill-inqas l-użu ta' skambjaturi tas-sħana, pompi tas-sħana, u teknoloġiji tas-sħana għall-enerġija. Fil-każ tal-irkupru mhux fuq il-post tas-sħana mormija, tal-inqas l-installazzjonijiet industrijali, is-siti agrikoli u n-networks tat-tisħin distrettwali għandhom jiġu vvalutati bħala punti ta' domanda potenzjali.

Għall-finijiet tal-paragun, għandhom jitqiesu d-domanda għall-enerġija termali u t-tipi ta' tisħin u tkessiħ użati mill-punti viċini tad-domanda għat-tisħin jew għat-tkessiħ. Il-paragun għandu jkopri l-kostijiet relatati mal-infrastruttura għall-installazzjoni ppjanata u paragunata.

L-analiżijiet tal-kostbenefiċċji għall-finijiet tal-Artikolu 26(7) għandhom jinkludu analiżi ekonomika li tkopri analiżi finanzjarja li tirrifletti t-tranżazzjonijiet attwali tal-flussi tal-flus kontanti mill-investimenti f'installazzjonijiet individwali u mit-tħaddim tagħhom.

Il-proġetti b'eżitu pożittiv tal-kostbenefiċċji huma dawk li t-total tal-benefiċċji skontati fl-analiżi ekonomika u finanzjarja jaqbeż it-total tal-kostijiet skontati (eċċess tal-kostbenefiċċji).

L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu l-prinċipji gwida għall-metodoloġija, is-suppożizzjonijiet u l-medda taż-żmien għall-analiżi ekonomika.

L-Istati Membri jistgħu jitolbu lill-kumpaniji responsabbli mill-operazzjoni tal-installazzjonijiet ta' ġenerazzjoni tal-elettriku termali, lill-kumpaniji industrijali, lin-networks tat-tisħin u tat-tkessiħ distrettwali, jew lil partijiet oħra influwenzati mill-konfini definit tas-sistema u mill-konfini ġeografiku, biex jipprovdu data biex tintuża għal valutazzjoni tal-kostijiet u l-benefiċċji ta' installazzjoni individwali.

ANNESS XII

GARANZIJA TAL-ORIĠINI GĦALL-ELETTRIKU PRODOTT
MINN KOĠENERAZZJONI TA' EFFIĊJENZA GĦOLJA

(1) L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li:

(a) il-garanzija tal-oriġini tal-elettriku ġġenerat b'koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja:

– tippermetti li l-produtturi juru li l-elettriku li jbigħu hu ġġenerat b'koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja u tinħareġ għal dak il-għan bħala rispons għal talba tal-produttur;

– hija preċiża, affidabbli u reżistenti għall-frodi;

– tinħareġ, tiġi trasferita u titħassar b'mod elettroniku;

(b) l-istess unità tal-enerġija mill-koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja titqies darba biss.

(2) Il-garanzija tal-oriġini msemmija fl-Artikolu 26(13) għandha tinkludi mill-inqas l-informazzjoni li ġejja:

(a) l-identità, il-post, it-tip u l-kapaċità (termali u elettrika) tal-installazzjoni fejn tiġi ġġenerata l-enerġija;

(b) id-dati u l-postijiet tal-produzzjoni;

(c) il-valur kalorifiku aktar baxx tas-sors tal-fjuwil li minnu jiġi ġġenerat l-elettriku;

(d) il-kwantità u l-użu tas-sħana ġġenerata flimkien mal-elettriku;

(e) il-kwantità tal-elettriku minn koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja skont l-Anness III li tirrappreżenta l-garanzija tal-oriġini;

(f) l-iffrankar tal-enerġija primarja kkalkolat skont l-Anness III fuq il-bażi tal-valuri armonizzati ta' referenza tal-effiċjenza indikati fl-Anness III, il-punt (f);

(g) l-effiċjenza elettrika u termali nominali tal-impjant;

(h) jekk u sa liema punt l-installazzjoni bbenefikat minn appoġġ għall-investiment;

(i) jekk u sa liema punt l-unità tal-enerġija bbenefikat mod ieħor minn xi skema ta' appoġġ nazzjonali, u t-tip tal-iskema ta' appoġġ;

(j) id-data meta l-impjant sar operazzjonali; u

(k) id-data u l-pajjiż tal-ħruġ, u numru ta' identifikazzjoni uniku.

Il-garanzija tal-oriġini għandu jkollha l-qies standard ta' 1 MWh. Għandha tkun relatata mal-output tal-elettriku nett imkejjel fil-konfini tal-istazzjoni u esportat lejn il-grilja.

ANNESS XIII

KRITERJI TAL-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA GĦAL REGOLAMENTAZZJONI TAN-NETWORK TAL-ENERĠIJA U GĦAT-TARIFFI TAN-NETWORK TAL-ELETTRIKU

1. It-tariffi tan-network għandhom ikunu trasparenti u nondiskriminatorji, u għandhom jikkonformaw mal-Artikolu 18 tar-Regolament (UE) 2019/943 u jirriflettu l-kost tal-iffrankar tal-kost fin-networks miksub min-naħa tad-domanda u l-miżuri ta' rispons għad-domanda u l-ġenerazzjoni distribwita, inkluż l-iffrankar miksub bit-tnaqqis fil-kost tat-twassil jew tal-investiment fin-networks, u b'operazzjoni aktar ottimali tan-network.

2. Ir-regolamentazzjoni u t-tariffi tan-netwerk m'għandhomx jipprevjenu lill-operaturi tan-netwerk jew lill-bejjiegħa tal-enerġija milli jagħmlu disponibbli servizzi tas-sistema għal miżuri ta' rispons għad-domanda, il-ġestjoni tad-domanda u l-ġenerazzjoni distribwita fis-swieq tal-elettriku organizzati, inkluż is-swieq over-the-counter u l-iskambji tal-elettriku għall-kummerċ tal-enerġija, il-kapaċità, l-ibbilanċjar u s-servizzi anċillari fil-perjodi kollha ta' żmien, inkluż is-swieq tal-futuri, ta' ġurnata bil-quddiem u tal-istess ġurnata, b'mod partikolari:

   (a) it-trasferiment tat-tagħbija mill-ħinijiet tal-akbar domanda għall-ħinijiet li mhumiex tal-akbar domanda, u l-klijenti finali jqisu d-disponibbiltà tal-enerġija rinnovabbli, l-enerġija mill-koġenerazzjoni u l-ġenerazzjoni distribwita;

   (b) l-iffrankar tal-enerġija miksub b'rispons għad-domanda tal-konsumaturi distribwiti b'aggregaturi indipendenti;

(c) it-tnaqqis tad-domanda miksub b'miżuri tal-effiċjenza enerġetika mwettqa mill-forrnituri tas-servizzi tal-enerġija, inkluż l-ESCOs;

(d) il-konnessjoni u d-dispaċċ ta' sorsi ta' ġenerazzjoni b'livelli aktar baxxi ta' vultaġġ;

(e) il-konnessjoni ta' sorsi ta' ġenerazzjoni minn post eqreb lejn il-konsum; kif ukoll

(f) il-ħżin tal-enerġija.

3. It-tariffi tan-network jew tal-bejgħ bl-imnut jistgħu jappoġġaw l-ipprezzar dinamiku għal miżuri ta' rispons għad-domanda mill-klijenti finali, bħal:

(a) tariffi skont il-ħin tal-użu (time-of-use tariffs);

(b) ipprezzar għall-ħinijiet kritiċi tal-aktar użu (critical peak pricing);

(c) ipprezzar fil-ħin reali; kif ukoll

(d) rifużjonijiet tal-ħinijiet tal-aktar użu.

ANNESS XIV

REKWIŻITI TAL-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA GĦALL-OPERATURI TAS-SISTEMI TAT-TRAŻMISSJONI U GĦALL-OPERATURI TAS-SISTEMI TAD-DISTRIBUZZJONI

L-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni għandhom:

(a) jistabbilixxu u jagħmlu pubbliċi r-regoli standard tagħhom relatati mat-tiġrib u l-qsim tal-kostijiet tal-adattamenti tekniċi, bħall-konnessjonijiet mal-grilja, rinfurzar tal-grilja u l-introduzzjoni ta' grilji ġodda, operazzjoni mtejba tal-grilja u regoli dwar l-implimentazzjoni nondiskriminatorja tal-kodiċijiet tal-grilja, li huma meħtieġa għal integrazzjoni tal-produtturi l-ġodda li jalimentaw l-elettriku ġġenerat b'koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja fil-grilja interkonnessa;

(b) jipprovdu lil kull produttur ġdid tal-elettriku ġġenerat b'koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja li jixtieq ikun konness mas-sistema bl-informazzjoni komprensiva u meħtieġa mitluba, inkluż:

(i) stima komprensiva u dettaljata tal-kostijiet assoċjati mal-konnessjoni;

(ii) skeda taż-żmien raġonevoli u preċiża għall-wasla u l-ipproċessar tat-talba għall-konnessjoni mal-grilja;

(iii) skeda taż-żmien indikattiva u raġonevoli għal kwalunkwe konnessjoni proposta mal-grilja. Il-proċess ġenerali għal konnessjoni mal-grilja ma għandux ikun itwal minn 24 xahar, b'kunsiderazzjoni ta' dak li hu raġonevolment prattikabbli u nondiskriminatorju;

(c) jipprovdu proċeduri standardizzati u simplifikati għall-konnessjoni ta' produtturi distribwiti ta' koġenerazzjoni ta' effiċjenza għolja biex jiffaċilitaw il-konnessjoni tagħhom mal-grilja.

Ir-regoli standard imsemmija fil-punt (a) tal-ewwel paragrafu għandhom ikunu bbażati fuq kriterji oġġettivi, trasparenti u nondiskriminatorji b'kunsiderazzjoni partikolari tal-kostijiet u l-benefiċċji kollha assoċjati mal-konnessjoni ta' dawk il-produtturi mal-grilja. Dawn jistgħu jipprevedu tipi differenti ta' konnessjoni.

ANNESS XV

ELEMENTI MINIMI LI JRIDU JIĠU INKUŻI FIL-KUNTRATTI TAL-PRESTAZZJONI TAL-ENERĠIJA JEW FL-ISPEĊIFIKAZZJONIJIET TAS-SEJĦIET GĦALL-OFFERTI ASSOĊJATI

– Sejbiet u rakkomandazzjonijiet stabbiliti f'analiżi u verifiki tal-enerġija mwettqa qabel ma jiġi konkluż il-kuntratt li jkopri l-użu tal-enerġija tal-bini bil-ħsieb li jiġu implimentati miżuri li jtejbu l-effiċjenza enerġetika.

– Lista ċara u trasparenti tal-miżuri ta' effiċjenza li jridu jitwettqu jew ir-riżultati tal-effiċjenza li jridu jinkisbu.

– L-iffrankar iggarantit li jinkiseb bl-implimentazzjoni tal-miżuri tal-kuntratt.

– It-tul u t-tappi ewlenin tal-kuntratt, it-termini u l-perjodu ta' notifika.

– Lista ċara u trasparenti tal-obbligi ta' kull parti kontraenti.

– Id-data/i ta' referenza biex ikun stabbilit l-iffrankar miksub.

– Lista ċara u trasparenti tal-passi li jridu jsiru biex titwettaq miżura jew pakkett ta' miżuri u, meta rilevanti, il-kostijiet assoċjati.

– Obbligu li ta' implimentazzjoni sħiħa tal-miżuri fil-kuntratt u dokumentazzjoni tal-bidliet kollha li jsiru tul il-proġett.

– Regolamenti li jispeċifikaw l-inklużjoni ta' rekwiżiti ekwivalenti f'kull subkuntrattar ma' partijiet terzi.

– Turija ċara u trasparenti tal-implikazzjonijiet finanzjarji tal-proġett u d-distribuzzjoni tas-sehem taż-żewġ partijiet fl-iffrankar monetarju miksub, jiġifieri r-remunerazzjoni tal-fornitur tas-servizzi.

– Dispożizzjonijiet ċari u trasparenti dwar il-kejl u l-verifika tal-iffrankar iggarantit miksub, kontrolli tal-kwalità u garanziji.

– Dispożizzjonijiet li jiċċaraw il-proċedura biex jiġu indirizzati l-kundizzjonijiet qafas li qed jinbidlu u li jaffettwaw il-kontenut u l-eżitu tal-kuntratt, jiġifieri l-prezzijiet tal-enerġija li qed jinbidlu u l-intensità tal-użu ta' installazzjoni.

– Informazzjoni dettaljata tal-obbligi ta' kull parti kontraenti u tal-penali għall-ksur tagħhom.

<u>**ANNESS XVI**</u>

Parti A

Direttiva revokata b'lista tal-emendi suċċessivi tagħha

(msemmija fl-Artikolu 39)

Id-Direttiva 2012/27/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 1)	
Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/12/UE (ĠU L 141, 28.5.2013, p. 28)	
Id-Direttiva (UE) 2018/844 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 75)	l-Artikolu 2 biss
Id-Direttiva (UE) 2018/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 328, 21.12.2018, p. 210)	
Ir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 328, 21.12.2018, p. 1)	l-Artikolu 54 biss
Id-Deċiżjoni (UE) 2019/504 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 85I, 27.3.2019, p. 66)	l-Artikolu 1 biss
Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/826 (ĠU L 137, 23.5.2019, p. 3)	
Id-Direttiva (UE) 2019/944 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU 158, 14.6.2019, p. 125)	l-Artikolu 70 biss

Parti B

Limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali
(imsemmija fl-Artikolu 39)

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni
2012/27/UE	5 ta' Ġunju 2014
(UE) 2018/844	10 ta' Marzu 2020
(UE) 2018/2002	25 ta' Ġunju 2020, għajr għall-punti 5 sa 10 tal-Artikolu 1 u l-punti 3 u 4 tal-Anness 25 ta' Ottubru 2020 fir-rigward tal-punti 5 sa 10 tal-Artikolu 1 u l-punti 3 u 4 tal-Anness
(UE) 2019/944	31 ta' Diċembru 2019 fir-rigward tal-punt (5)(a) tal-Artikolu 70 25 ta' Ottubru 2020 fir-rigward tal-punt (4) tal-Artikolu 70 31 ta' Diċembru 2020 fir-rigward tal-punti (1) sa (3), (5)(b) u (6) tal-Artikolu 70

ANNESS XVII

Tabella ta' Korrelazzjoni

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 1	Artikolu 1
Artikolu 2, il-kliem introduttorju	Artikolu 2, il-kliem introduttorju
Artikolu 2, il-punt 1	Artikolu 2, il-punt 1
-	Artikolu 2, il-punti 2, 3 u 4
Artikolu 2, il-punt 2	Artikolu 2, il-punt 5
Artikolu 2, il-punt 3	Artikolu 2, il-punt 6
-	Artikolu 2, il-punt 7
Artikolu 2, il-punt 4	Artikolu 2, il-punt 8
Artikolu 2, il-punt 5	Artikolu 2, il-punt 9
Artikolu 2, il-punt 6	Artikolu 2, il-punt 10
Artikolu 2, il-punt 7	Artikolu 2, il-punt 11
Artikolu 2, il-punt 8	Artikolu 2, il-punt 12
Artikolu 2, il-punt 9	-
Artikolu 2, il-punt 10	Artikolu 2, il-punt 13
-	Artikolu 2, il-punti 14 u 15
Artikolu 2, il-punt 11	Artikolu 2, il-punt 16
Artikolu 2, il-punt 12	Artikolu 2, il-punt 17
Artikolu 2, il-punt 13	Artikolu 2, il-punt 18
Artikolu 2, il-punt 14	Artikolu 2, il-punt 19
Artikolu 2, il-punt 15	Artikolu 2, il-punt 20
Artikolu 2, il-punt 16	Artikolu 2, il-punt 21

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 2, il-punt 17	Artikolu 2, il-punt 22
Artikolu 2, il-punt 18	Artikolu 2, il-punt 23
Artikolu 2, il-punt 19	Artikolu 2, il-punt 24
Artikolu 2, il-punt 20	Artikolu 2, il-punt 25
Artikolu 2, il-punt 21	Artikolu 2, il-punt 26
Artikolu 2, il-punt 22	Artikolu 2, il-punt 27
Artikolu 2, il-punt 23	Artikolu 2, il-punt 28
Artikolu 2, il-punt 24	Artikolu 2, il-punt 29
-	Artikolu 2, il-punt 30
-	Artikolu 2, il-punt 31
Artikolu 2, il-punt 25	Artikolu 2, il-punt 32
Artikolu 2, il-punt 26	-
Artikolu 2, il-punt 27	Artikolu 2, il-punt 33
Artikolu 2, il-punt 28	Artikolu 2, il-punt 34
Artikolu 2, il-punt 29	Artikolu 2, il-punt 35
Artikolu 2, il-punt 30	Artikolu 2, il-punt 36
Artikolu 2, il-punt 31	Artikolu 2, il-punt 37
Artikolu 2, il-punt 32	Artikolu 2, il-punt 38
Artikolu 2, il-punt 33	Artikolu 2, il-punt 39
Artikolu 2, il-punt 34	Artikolu 2, il-punt 40
Artikolu 2, il-punt 35	Artikolu 2, il-punt 41
Artikolu 2, il-punt 36	Artikolu 2, il-punt 42
Artikolu 2, il-punt 37	Artikolu 2, il-punt 43
Artikolu 2, il-punt 38	Artikolu 2, il-punt 44
Artikolu 2, il-punt 39	Artikolu 2, il-punt 45

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 2, il-punt 40	-
Artikolu 2, il-punt 41	Artikolu 2, il-punt 46
Artikolu 2, il-punt 42	Artikolu 2, il-punt 47
Artikolu 2, il-punt 43	Artikolu 2, il-punt 48
-	Artikolu 2, il-punt 49
Artikolu 2, il-punt 44	Artikolu 2, il-punt 50
Artikolu 2, il-punt 45	Artikolu 2, il-punt 51
-	Artikolu 2, il-punti 52, 53, 54, 55 u 56
-	Artikolu 3
-	Artikolu 4(1)
Artikolu 3(1), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 4(2), l-ewwel subparagrafu
	Artikolu 4(2), it-tieni subparagrafu
Artikolu 3(1), it-tieni subparagrafu, il-kliem introduttorju	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-kliem introduttorju
Artikolu 3(1), it-tieni subparagrafu, il-punti (a) u (b)	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punti (a) u (b)
Artikolu 3(1), it-tieni subparagrafu, il-punt (c)	-
Artikolu 3(1), it-tieni subparagrafu, il-punt (d)	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (c)
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-kliem introduttorju	-
-	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (d), il-kliem introduttorju
-	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punti (d)(i), (ii) u (iii)
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-punt (a)	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (d)(iv)
-	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (e), il-kliem introduttorju

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-punt (b)	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (e)(i)
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-punt (c)	Artikolu 4(3) l-ewwel subparagrafu, il-punt (e)(ii)
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-punt (d)	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, il-punt (e)(iii)
Artikolu 3(1), it-tielet subparagrafu, il-punt (e)	-
-	Artikolu 4(3), l-ewwel subparagrafu, punt (e)(iv)
Artikolu 3(2) u (3)	-
Artikolu 3(4)	Artikolu 35(6)
Artikolu 3(5) u (6)	-
-	Artikolu 4(4)
-	Artikolu 4(5)
-	Artikolu 4(6)
-	Artikolu 4(7)
-	Artikolu 5
Artikolu 5(1), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 6(1), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 5(1), it-tieni subparagrafu	Artikolu 6(1), il-ħames subparagrafu
-	Artikolu 6(1), it-tieni u t-tielet subparagrafu
Artikolu 5(1), it-tielet subparagrafu	Artikolu 6(1), ir-raba’ subparagrafu
Artikolu 5(1), ir-raba' u l-ħames subparagrafi	-
Artikolu 5(2)	Artikolu 6(2)
-	Artikolu 6(2), it-tieni subparagrafu
Artikolu 5(3)	Artikolu 6(3)
Artikolu 5(4)	Artikolu 6 (4)
Artikolu 5(5)	Artikolu 6 (5)
Artikolu 5(5), l-ewwel subparagrafu, punt (b)	Artikolu 6(5), it-tieni subparagrafu, punt (c)
-	Artikolu 6(5), it-tieni subparagrafu, punt (b)

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 5(6)	Artikolu 6(6)
-	Artikolu 6(6), it-tieni subparagrafu, punt (a)
Artikolu 5(6), it-tieni subparagrafu	Artikolu 6(6), it-tieni subparagrafu, punt (b)
Artikolu 5(6), it-tielet subparagrafu	Artikolu 6(6), it-tielet subparagrafu
Artikolu 5(7)	-
Artikolu 6(1), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 7(1), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 6(1), it-tieni subparagrafu	Artikolu 7(1), l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 7(1), it-tieni subparagrafu
Artikolu 6(2), (3) u (4)	Artikolu 7(2), (3) u (4)
-	Artikolu 7(5), (6), (7) u (8)
Artikolu 7(1), kliem introduttorju, il-punti (a) u (b)	Artikolu 8(1), kliem introduttorju, il-punti (a) u (b)
-	Artikolu 8(1), il-punt (c)
Artikolu 7(1), it-tieni subparagrafu	Artikolu 8(5)
Artikolu 7(1), it-tielet subparagrafu	Artikolu 8(1), il-ħames subparagrafu
Artikolu 7(1), ir-raba' subparagrafu	Artikolu 8(1), ir-raba' subparagrafu
-	Artikolu 8 (3) u (4)
Artikolu 7(2)	Artikolu 8(6)
Artikolu 7(3)	Artikolu 8(7)
Artikolu 7(4)	Artikolu 8(8)
Artikolu 7(5)	Artikolu 8(9)
Artikolu 7(6)	Artikolu 8(10)
Artikolu 7(7)	-
Artikolu 7(8)	-

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 7(9)	-
Artikolu 7(10)	Artikolu 8(2)
Artikolu 7(11)	-
	Artikolu 8(11), (12) u (13)
Artikolu 7(12)	Artikolu 8(14)
Artikolu 7a (1)	Artikolu 9(1)
Artikolu 7a(2)	Artikolu 9(3)
Artikolu 7a(3)	Artikolu 9(4)
-	Artikolu 9(2)
-	Artikolu 9(5), (6) u (7)
Artikolu 7a (4) u (5)	Artikolu 9(8) u (9)
-	Artikolu 9(10)
Artikolu 7a (6) u (7)	Artikolu 9(11) u (12)
Artikolu 7b (1) u (2)	Artikolu 10(1) u (2)
-	Artikolu 10(3) u (4)
-	Artikolu 11(1) u (2)
-	Artikolu 11(3) u (4)
Artikolu 8(1) u (2)	Artikolu 11(5), (6) u (7)
Artikolu 8(3) u (4)	-
-	Artikolu 11(8)
Artikolu 8(5)	Artikolu 11(9)
-	Artikolu 11(10)
Artikolu 8(6)	Artikolu 11(11)
Artikolu 8(7)	Artikolu 11(12)
-	Artikolu 12

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 9	Artikolu 13
Artikolu 9a	Artikolu 14
Artikolu 9b	Artikolu 15
Artikolu 9c	Artikolu 16
Artikolu 10	Artikolu 17
Artikolu 10a	Artikolu 18
Artikolu 11	Artikolu 19
Artikolu 12	Artikolu 20
-	Artikolu 21
-	Artikolu 22(1)
Artikolu 12(1)	Artikolu 22 (2)
Artikolu 12(2), il-kliem introduttorju u l-punti (a), il-punti (i) sa (v)	Artikolu 22(2), it-tieni subparagrafu, il-punti (a) sa (g)
	Artikolu 22(2), it-tieni subparagrafu, il-punt (h)
Artikolu 12(2), il-punt (b)	Artikolu 22(3), it-tielet subparagrafu
-	Artikolu 22(3), it-tielet subparagrafu, il-punt (a) u (b)
Artikolu 12(2), il-punt (b), il-punti (i) u (ii)	Artikolu 22(3), it-tielet subparagrafu, il-punti (c) u (d)
-	Artikolu 22(3), it-tielet subparagrafu, il-punt (e)
-	Artikolu 22(4)– sa (9)
-	
-	Artikolu 23
-	Artikolu 24

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 13	Artikolu 32
Artikolu 14(1)	Artikolu 25(1)
-	Artikolu 25(2)
Artikolu 14(2)	Artikolu 25(5)
Artikolu 14(3)	Artikolu 25(3), l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 25(3), it-tieni subparagrafu
Artikolu 14(4)	Artikolu 25(4)
-	Artikolu 25(6)
-	Artikolu 26(1), (2), (3), (4), (5) u (6)
Artikolu 14(5), il-kliem introduttorju u l-punt (a)	Artikolu 26(7), il-kliem introduttorju u l-punt (a)
Artikolu 14(5), il-punti (b), (c) u (d)	-
-	Artikolu 26(4), il-punti (b), (c) u (d) u t-tieni subparagrafu
Artikolu 14(5), it-tieni u t-tielet subparagrafi	Artikolu 26(7), it-tielet u r-raba' subparagrafi
Artikolu 14(6), il-punt (a)	Artikolu 26(8), il-punt (a)
Artikolu 14(6), il-punt (b)	-
Artikolu 14(6), il-punt (c)	Artikolu 26(8), il-punt (b)
-	Artikolu 26(8), il-punt (c)
Artikolu 14(6), it-tieni u t-tielet subparagrafi	Artikolu 26(8), it-tieni u t-tielet subparagrafi
Artikolu 14(7), (8) u (9)	Artikolu 26(9), (10) u (11)
-	Artikolu 26(12)
Artikolu 14(10) u (11)	Artikolu 26(13) u (14)
Artikolu 15(1), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 27(1)
Artikolu 15(1), it-tieni u t-tielet subparagrafi	-

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
-	Artikolu 27(2), (3) u (4)
Artikolu 15(1), ir-raba' subparagrafu	Artikolu 27(5)
Artikolu 15(2) u (2a)	-
Artikolu 15(3), (4) u (5), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 27(6), (7) u (8)
Artikolu 15(5), it-tieni subparagrafu	-
Artikolu 15(6), l-ewwel subparagrafu	-
Artikolu 15(6), it-tieni subparagrafu	Artikolu 27(9)
Artikolu 15(7)	Artikolu 27(10)
Artikolu 15(9), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 27(11)
Artikolu 15(9), it-tieni subparagrafu	-
Artikolu 16(1) u (2)	-
-	Artikolu 28(1), (2), (3) u (5)
Artikolu 16(3)	Artikolu 28(4)
-	
Artikolu 17(1), l-ewwel subparagrafu	-
Artikolu 17(1), it-tieni subparagrafu	Artikolu 30(3)
Artikolu 17 (2)	Artikolu 22(7)
Artikolu 17(3)	-
Artikolu 17(4)	-
Artikolu 17(5)	Artikolu 22(10)
Artikolu 18(1), il-kliem introduttorju	Artikolu 29(1), il-kliem introduttorju
Artikolu 18(1), il-punt (a), il-punti (i) u (ii)	Artikolu 29(1), il-punti (a) u (b)
-	Artikolu 29(1), il-punti (c) u (d)
Artikolu 18(1), il-punt (b)	Artikolu 29(2)
Artikolu 18(1), il-punt (c)	Artikolu 29(3)
-	Artikolu 29(4)

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 18(1), il-punt (d), il-punti (i) u (ii)	Artikolu 29(5), il-punti (a) u (b)
-	Artikolu 29(5), il-punt (c)
Artikolu 18(2), il-punti (a) u (b)	Artikolu 29(6), il-punti (a) u (b)
Artikolu 18(2), il-punti (c) u (d)	-
-	Artikolu 29(6), il-punt (c)
-	Artikolu 29(7)
Artikolu 18(3)	Artikolu 29(8)
Artikolu 19(1), il-punt (a)	Artikolu 22(5), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 19(1), il-punt (b)	Artikolu 7(7), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 19(1), it-tieni subparagrafu	Artikolu 22(9), it-tieni subparagrafu
Artikolu 19(2)	-
Artikolu 20(1) u (2)	Artikolu 30(1) u (2)
-	Artikolu 30(3), (4) u (5)
Artikolu 20(3), (3a), (3b) u (3c)	Artikolu 30(6), (7), (8) u (9)
Artikolu 20(3d)	Artikolu 30(10), l-ewwel subparagrafu
-	Artikolu 30(10), it-tieni subparagrafu
Artikolu 20(4), (5), (6) u (7)	Artikolu 30(11), (13), (14) u (15)
-	Artikolu 30(12)
-	Artikolu 30(16)
-	Artikolu 30(17) u (18)
Artikolu 21	Artikolu 31(1)
Anness IV, nota f’qiegħ il-paġna 3	Artikolu 31(2), (3) u (4)
-	Artikolu 31(5)
Anness IV, nota f’qiegħ il-paġna 3	Artikolu 31(6) u (7)

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
Artikolu 22(1) u (2)	Artikolu 33(1) u (2)
-	Artikolu 33(3)
Artikolu 23	Artikolu 34
Artikolu 24(4a), (5) u (6)	Artikolu 35(1), (2) u (3)
Artikolu 24(7), (8), (9), (10), (12)	-
Artikolu 24(13) u (14)	Artikolu 35(4) u (5)
Artikolu 24(15), il-kliem introduttorju	Artikolu 35(7), il-kliem introduttorju
Artikolu 24(15), il-punt (a)	-
Artikolu 24(15), il-punt (b)	Artikolu 35(7), il-punt (a)
-	Artikolu 35(7), il-punti (b), (c), (d), (e), (f), (g) u (h)
-	Artikolu 35(7), it-tieni subparagrafu
Artikolu 24(8)	Artikolu 35(7), it-tielet subparagrafu
Artikolu 25	-
Artikolu 26	-
Artikolu 28	Artikolu 36
-	Artikolu 37
Artikolu 27, l-ewwel paragrafu	Artikolu 38, l-ewwel paragrafu
Artikolu 27, it-tieni paragrafu	-
Artikolu 27, it-tielet paragrafu	Artikolu 38, it-tieni paragrafu
Artikolu 28(1), l-ewwel subparagrafu	Artikolu 36(1), l-ewwel subparagrafu
Artikolu 28(1), it-tieni subparagrafu	-
Artikolu 28(1), it-tielet u r-raba' subparagrafi	Artikolu 36(1), it-tieni subparagrafu
Artikolu 28(2)	Artikolu 36 (2)
Artikolu 29	Artikolu 39

Id-Direttiva 2012/27/UE	Din id-Direttiva
-	Artikolu 39, it-tieni paragrafu
-	Artikolu 39, it-tielet paragrafu
Artikolu 30	Artikolu 40
-	Anness I
Anness I	Anness II
Anness II	Anness III
Anness III	Anness IV
Anness IV	-
Anness V	Anness V
Anness VI	Anness VI
-	Anness VII
Anness VII	Anness VIII
Anness VIIa	Anness IX
Anness VIII	Anness X
Anness IX	Anness XI
Anness X	Anness XII
Anness XI	Anness XIII
Anness XII	Anness XIV
Anness XIII	Anness XV
Anness XV	-
-	Anness XVI
-	Anness XVII